

Epistola lui Pavel cătrec efeseni

de John K. McVay

Școala de Sabat și Lucrarea Personală
Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea

©2023 General Conference of Seventh-day Adventists®

Toate drepturile rezervate.

Studiile biblice pentru Școala de Sabat majori, ediția instructori, integral sau parțial, nu pot fi editate, modificate, adaptate, traduse, reproduse sau publicate de nicio persoană sau instituție fără un acord scris în prealabil al Conferinței Generale.

Logoul și numele „Adventist de Ziua a Șaptea” și „Adventist” sunt mărci înregistrate ale Conferinței Generale a Adventiștilor de Ziua a Șaptea și nu pot fi folosite fără autorizarea acestora.

Studiile Școlii de Sabat pentru majori, ediția instructori, sunt pregătite de Departamentul Școala de Sabat al Conferinței Generale, sub îndrumarea generală a Comitetului Mondial al Școlii de Sabat. Ele reflectă contribuția comitetului și nu reprezintă în exclusivitate punctele de vedere ale autorului/autorilor.

Cu excepția situațiilor în care este altfel specificat, textele biblice au fost redactate din *Biblia, sau Sfânta Scriptură*, trad. Dumitru Cornilescu, Casa Bibliei, 2015, prescurtare: **VDC**.

Celelalte versiuni și traduceri ale Bibliei folosite și precizate în text pot fi consultate pe site-ul **bible.com/ro**.

La citatele din lucrările lui Ellen G. White, numărul paginii este cel din ediția de referință din limba engleză, număr care apare în edițiile online, precum și în unele ediții tipărite, între paranteze pătrate. Toate cărțile acestei autoare (inclusiv cele traduse în limba română) se găsesc pe site-urile **ellenwhite.ro** și **egw writings.org**. Traducerea unor citate a fost îmbunătățită.

Pentru ediția în limba română:

Traducere: Loredana-Andreea Weiss   **Redactare:** Delia-Mirela Buciuman

Referent: Daniel Brînzan

Grafică și tehnoredactare: Irina Toncu

Corectură: Lavinia Goran

Copertă: Liliana Dincă

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

MCVAY, JOHN K.

Epistola lui Pavel către efeseni : Școala de Sabat și Lucrarea Personală - Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea : studii biblice :

iulie - august - septembrie 2023 / de John K. McVay. -

Ed. instructori. - Pantelimon : Viață și Sănătate, 2023

ISBN 978-606-087-361-7

Cuprins

<i>Introducere</i>	4
<i>„Iată-mă, trimite-mă!”</i>	6
1. Pavel și efesenii.....	11
2. Marele plan divin centrat pe Hristos	23
3. Puterea lui Isus cel înălțat	36
4. Cum ne salvează Dumnezeu.....	49
5. Ispășirea pe orizontală: crucea și biserica	62
6. Taina Evangheliei	74
7. Trupul unitar al lui Hristos	86
8. Viața modelată de Hristos și vorbirea inspirată de Duhul.....	99
9. Viața trăită înțelept.....	112
10. Soți și soții, împreună la cruce	124
11. Loialitatea supremă față de Hristos	137
12. Chemați să ne ridicăm	150
13. În căutarea păcii	162
14. Efeseni cu inima	174

Cum să-L urmezi pe Isus în vremuri de încercare

În Epistola către efeseni, Pavel ne vorbește despre locuitorii din Efes. La ani distanță de evenimentele extraordinare de la începutul misiunii creștine în Efes, efesenii se luptau să înțeleagă sensul credinței lor creștine.

Pavel, cel care cândva perturbase economia acestui al patrulea cel mai mare oraș din Imperiul Roman, este acum marginalizat și aruncat în temniță. Scriind din închisoare, el este îngrijorat că locuitorii credincioși din Efes s-ar putea să își „piardă cumpătul”, pierzându-și de fapt simțul a ceea ce înseamnă să fie ucenici ai lui Isus în cultura sofisticată, urbană și puternic păgână din Efes. Deși destinatarii lui sunt deja creștini, tonul lui Pavel este unul de recrutare. El caută să îi înroleze din nou în rândurile credinței creștine, să reaprindă focul devotamentului lor față de Hristos și să le reînvie entuziasmul de a fi parte din marea operațiune a lui Dumnezeu în lume: biserica.

Întrucât Hristos este esența credinței creștine, Pavel radiază admirație față de El și închinare la El. Ucenicii creștini care se clatină își vor recăpăta echilibrul numai prin redobândirea primei lor iubiri pentru Hristos și prin restabilirea încrederii în harul și puterea Sa. Prin urmare, Pavel evidențiază înălțarea lui Hristos la cer, deasupra tuturor puterilor și zeităților care caută să atragă devotamentul credincioșilor din Efes. Isus este obiectivul planului divin pentru veșnicie, un plan în care credincioșii, la fel ca biserica, joacă rolul important în demersul lui Dumnezeu de a uni toate lucrurile în Hristos.

În încercarea lui de a-i atrage pe credincioșii din Efes la un reînnoit devotament față de Domnul lor, Pavel nu simplifică cerințele uceniciei creștine. El descrie în detaliu cum arată comportamentul creștin și comunitatea creștină. Credincioșii sunt chemați la o închinare care să fie inspirată de Duhul Sfânt, care să Îi aducă onoare lui Hristos și să fie îndreptată spre Dumnezeu – lucruri pe care Pavel le ilustrează în repetate

rânduri. Devotamentul față de Hristos are impact asupra comportamentului și vorbirii. A-L iubi pe Hristos înseamnă a-i respecta și a-i prețui pe frații de credință. Înseamnă a se opune tiparelor de comportament răutăcios și decadent din punct de vedere sexual, atât de răspândite în cultura aceea. Înseamnă, în cadrul relațiilor din biserică și din familie, a urma exemplul sacrificiului de sine oferit de Hristos. Înseamnă a le oferi celorlalți cetățeni din Efes exemple clare ale unui nou tipar de existență umană.

Pavel folosește mare parte din scrisoarea lui pentru a-și exprima entuziasmul față de acest nou tipar privind calitatea de om prin prisma apartenenței la biserica lui Dumnezeu. El este în mod special înviorat la gândul că Dumnezeu a unit segmente ale omenirii înstrăinate unele de altele – evreii și neevreii – pentru a forma un întreg în biserică. Trăind în unitate, deși ostilitatea ar fi de așteptat, ei au șansa de a manifesta caracteristicile noii societăți a lui Dumnezeu și ale împărăției viitoare.

Accentuând importanța apartenenței la biserica lui Dumnezeu, Pavel creează patru metafore pentru biserică. Credincioșii alcătuiesc *trupul* lui Hristos, ceea ce demonstrează devotamentul lor față de Hristos și unitatea lor unii cu alții. Credincioșii sunt un *templu viu*, construit prin jertfa lui Hristos la Calvar, în care Dumnezeu este venerat. Credincioșii sunt *mireasa* lui Hristos, care așteaptă o grandioasă ceremonie de nuntă, când Mirele va veni să îi pretindă drept ai Lui. Iar în metafora finală, care exprimă eforturile lui Pavel de a-i reintegra în credința creștină, credincioșii sunt *armata* lui Hristos, care aduce pacea în numele Lui, luptând cu forțele întunericului prin puterea lui Dumnezeu, în timp ce așteaptă revenirea lui Hristos.

Prin urmare, Epistola către efeseni se adresează în mod special unor vremuri ca ale noastre, în care ademenirile lumii și trecerea timpului amenință să dilueze ucenicia creștină. Epistola către efeseni Îl înalță pe Hristos și accentuează importanța faptului de a-L urma ca membri implicați, activi ai bisericii Lui, care trăiesc în virtutea speranței în revenirea Sa. În acest trimestru avem privilegiul să ascultăm cu rugăciune ce spune Epistola către efeseni și să ne reînnoim entuziasmul de a-L urma pe Hristos în vremuri dificile.

John K. McVay, Ph.D., este președinte și profesor de religie la Universitatea Walla Walla din College Place, Washington, SUA, unde slujește din 2006.

”

**Am auzit
glasul Domnului întrebând:
„Pe cine să trimit
și cine va merge pentru Noi?”
(Isaia 6:8)**

Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea organizează o campanie complexă de evanghelizare și slujire în capitala țării, în toamna anului 2023, timp de o săptămână. Dacă ești în București sau în apropiere și vrei să te implici total, cere detaliile la pastor și la directorii departamentelor bisericii.

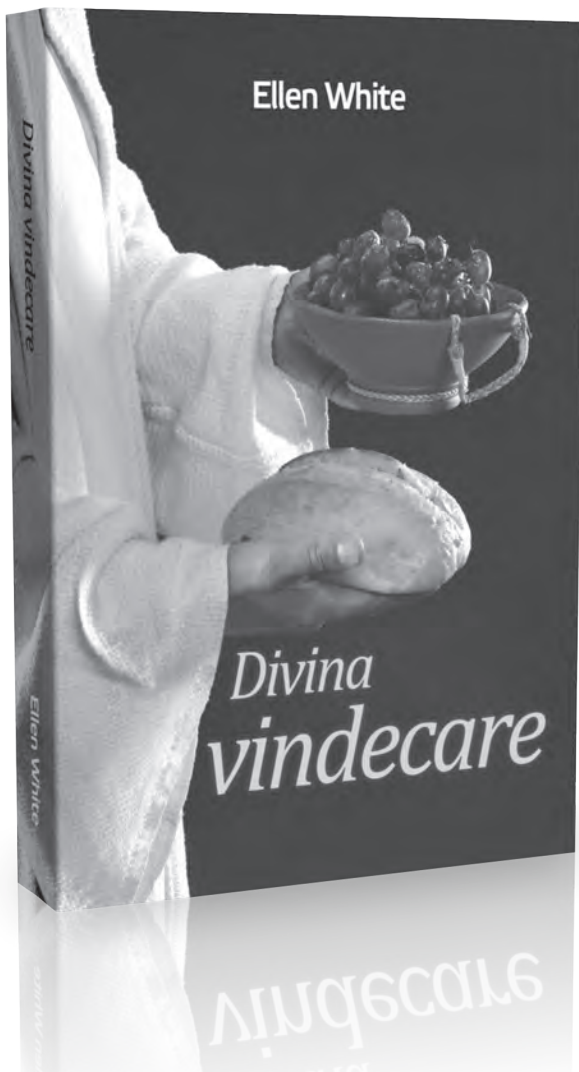
Rezervă perioada și fii unul din miile de voluntari care, timp de una sau mai multe zile, vor mărturisi identitatea adventistă, unitatea despre care învățăm în acest trimestru și credința Domnului Isus Hristos! Vezi listele de înscriere și răspunde Domnului!

”

**Eu am răspuns:
„Iată-mă, trimite-mă!”
(Isaia 6:8)**

RECOMANDARE

Pentru întrebările de la studiul suplimentar din secțiunea de vineri, comandă până la sfârșitul lunii iulie, la responsabilul cu literatura din biserica locală, cartea *Divina vindecare*, autor Ellen G. White, la prețul promoțional de 15 lei/bucată.

NU UITA!

PĂRTĂȘIE (5-10 minute)

1. Fiecare membru al grupeii Școlii de Sabat și toți vizitatorii se vor bucura de un salut, de un zâmbet, de un bun-venit rostit cu simpatie și căldură.

2. Sugerăm ca participanții să se încurajeze unii pe alții prin relatarea unui răspuns primit la o rugăciune sau prin descrierea unei activități recente de voluntariat în care au fost implicați (pentru anul misionar 2022-2023, detalii la departamentele Familie și Educație).

3. Fiecare participant poate împărtăși nume de pe lista sa de rugăciune, de la pagina următoare, iar grupa poate înălța o rugăciune pentru persoanele respective.

DEZBATERE (20-25 de minute)

1. Se poate dezbate ideea principală a fiecărei zile, căutându-i semnificația practică. Se recomandă deschiderea Bibliei și lecturarea textelor de bază ale fiecărei lecții.

2. Este de dorit ca fiecare participant să se implice în dezbateri, dar fără să acapareze discuția.

3. Citirea zilnică a Bibliei și a Spiritului Profetic, cu ajutorul celor cinci întrebări de la finalul fiecărui studiu, poate menține vie viața spirituală.

MISIUNE (5-10 minute)

1. Recomandăm ca dezbateri de studiu să se încheie întotdeauna cu decizii de ordin practic.

2. Fiecare grupă este încurajată să planuiască o activitate misionară în care să se poată implica un număr cât mai mare de membri.

3. Știrile video ale Școlii de Sabat conțin idei misionare valoroase și aplicabile. Aceste știri misionare pot fi vizionate și descărcate de pe canalul YouTube „Școala de Sabat”, playlistul „Știri Misionare Video 2023”, sau scanând codul QR alăturat.

LISTĂ de RUGĂCIUNE, POST și SLUJIRE

Mă rog, mă dedic și lucrez pentru:

Cineva din familie _____

Cineva dintre rude _____

Cineva dintre prieteni _____

Cineva dintre vecini _____

Cineva din biserică _____

Cineva dintr-o localitate fără prezență adventistă _____

Cercetați Scripturile

„Dacă Biblia ar fi citită mai mult, dacă adevărurile ei ar fi înțelese mai bine, noi am fi un popor mult mai luminat și mai inteligent. Sufletul capătă putere prin cercetarea paginilor Scripturii” (Ellen G. White, *Sfaturi pentru biserică*, p. 113).

Iulie

- 1 Psalmii 50
- 2 Psalmii 51
- 3 Psalmii 52
- 4 Psalmii 53
- 5 Psalmii 54
- 6 Psalmii 55
- 7 Psalmii 56
- 8 Psalmii 57
- 9 Psalmii 58
- 10 Psalmii 59
- 11 Psalmii 60
- 12 Psalmii 61
- 13 Psalmii 62
- 14 Psalmii 63
- 15 Psalmii 64
- 16 Psalmii 65
- 17 Psalmii 66
- 18 Psalmii 67
- 19 Psalmii 68
- 20 Psalmii 69
- 21 Psalmii 70
- 22 Psalmii 71
- 23 Psalmii 72
- 24 Psalmii 73
- 25 Psalmii 74
- 26 Psalmii 75
- 27 Psalmii 76
- 28 Psalmii 77
- 29 Psalmii 78
- 30 Psalmii 79
- 31 Psalmii 80

August

- 1 Psalmii 81
- 2 Psalmii 82
- 3 Psalmii 83
- 4 Psalmii 84
- 5 Psalmii 85
- 6 Psalmii 86
- 7 Psalmii 87
- 8 Psalmii 88
- 9 Psalmii 89
- 10 Psalmii 90
- 11 Psalmii 91
- 12 Psalmii 92
- 13 Psalmii 93
- 14 Psalmii 94
- 15 Psalmii 95
- 16 Psalmii 96
- 17 Psalmii 97
- 18 Psalmii 98
- 19 Psalmii 99
- 20 Psalmii 100
- 21 Psalmii 101
- 22 Psalmii 102
- 23 Psalmii 103
- 24 Psalmii 104
- 25 Psalmii 105
- 26 Psalmii 106
- 27 Psalmii 107
- 28 Psalmii 108
- 29 Psalmii 109
- 30 Psalmii 110
- 31 Psalmii 111

Septembrie

- 1 Psalmii 112
- 2 Psalmii 113
- 3 Psalmii 114
- 4 Psalmii 115
- 5 Psalmii 116
- 6 Psalmii 117
- 7 Psalmii 118
- 8 Psalmii 119
- 9 Psalmii 120
- 10 Psalmii 121
- 11 Psalmii 122
- 12 Psalmii 123
- 13 Psalmii 124
- 14 Psalmii 125
- 15 Psalmii 126
- 16 Psalmii 127
- 17 Psalmii 128
- 18 Psalmii 129
- 19 Psalmii 130
- 20 Psalmii 131
- 21 Psalmii 132
- 22 Psalmii 133
- 23 Psalmii 134
- 24 Psalmii 135
- 25 Psalmii 136
- 26 Psalmii 137
- 27 Psalmii 138
- 28 Psalmii 139
- 29 Psalmii 140
- 30 Psalmii 141

24 – 30 iunie

Pavel și efesenii

Sabat după-amiază

De memorat: „[Dumnezeu] a binevoit să ne descopere _____ după planul pe care-l alcătuieste _____, ca să-l aducă la îndeplinire la împlinirea vremurilor, spre a-și uni iarăși într-unul în Hristos _____: cele din ceruri și cele de pe pământ.” (Efeseni 1:9,10)

Când scriem ceva, scriem cu un scop, uneori unul important. Abraham Lincoln, de exemplu, și-a scris faimosul discurs de la Gettysburg, din 1863, după teribilele distrugerii în bătălia de acolo din cadrul Războiului Civil American, în care muriseră aproximativ 7.000 de soldați. În acel discurs, evocându-i pe părinții fondatori, Lincoln și-a exprimat convingerea că Războiul Civil era testul final care va arăta dacă națiunea creată în 1776 avea să reziste sau avea să „piară de pe fața pământului”.

Pavel are un scop profund, care îi motivează epistola. În parte din cauza întemnițării sale (Efeseni 3:13; 6:20) și în parte din cauza neîntreruptelor persecuții și ispite, efesenii erau pe cale să se descurajeze. Pavel le reamintește cum a fost când s-au convertit, acceptându-L pe Hristos ca Mântuitor și devenind parte din biserică. Au devenit trupul lui Hristos (Efeseni 1:19-23; 4:1-16), materiale de construcție într-un templu (Efeseni 2:19-22), mireasa lui Hristos (Efeseni 5:21-33) și o armată bine echipată (Efeseni 6:10-20). El le mai spune că joacă un rol strategic în împlinirea marelui plan al lui Dumnezeu de a uni totul în Hristos (Efeseni 1:9,10). Pavel scrie pentru a-i trezi pe credincioșii din Efes la adevărata lor identitate și la privilegiile lor ca urmași ai lui Hristos.

1 Ce face Pavel în prima lui vizită în Efes, la sfârșitul celei de-a doua călătorii misionare? Faptele 18:18-21

Efesul era unul dintre cele mai mari orașe din Imperiul Roman, cu o populație de aproximativ 250.000. Era capitala uneia dintre cele mai bogate provincii, Asia, care în mare parte se întindea în teritoriul pe care îl cunoaștem astăzi ca Asia Mică. În zilele lui Pavel, provincia se bucura de o perioadă de înflorire și prosperitate. Oraș portuar, Efesul se afla, de asemenea, la intersecția unor rute terestre importante. Deși oamenii se închinau multor zeități, Artemis, considerată zeița protectoare a orașului, era cea mai importantă. Închinarea la ea se afla în centrul ceremoniilor civile, al jocurilor sportive și al sărbătorilor anuale (numele roman al zeiței Artemis era Diana; vezi Faptele 19:24,35).

Pavel se întoarce apoi în Efes în a treia lui călătorie misionară (Faptele 19:1-12) și rămâne acolo „timp de trei ani” (Faptele 20:31). Apostolul își ia angajamentul să petreacă un timp îndelungat în Efes, cu intenția de a întemeia acolo un creștinism puternic.

2 Ce eveniment neobișnuit duce la răspândirea respectului față de „Numele Domnului Isus” în Efes? Faptele 19:13-20

Luca redă istoria ieșită din comun a șapte exorciști iudei itineranți care treceau prin oraș. Amestecarea numelui lui Isus și celui al lui Pavel în incantațiile lor se dovedește o aventură neinspirată pentru acești exorciști. Când vestea se răspândește pe străzile cetății, „i-a apucat frica pe toți și Numele Domnului Isus era proslăvit” (Faptele 19:17). Evenimentul a avut un impact profund și asupra celor care deveniseră deja credincioși, care și-au ars în public manualele scumpe de arte magice, a căror valoare se ridica la „cincizeci de mii de arginți” (Faptele 19:19). Împreună cu ceilalți locuitori ai cetății, credincioșii au învățat că închinarea la Isus nu trebuie diluată cu închinarea la orice altceva sau altcineva.

Ce semnifică arderea propriilor cărți, care erau atât de costisitoare? Ce spune lucrul acesta despre un angajament total față de Dumnezeu?

3 Citește Faptele 19:21 – 20:1. Ce lecții extragem din acest episod?

Mărturia lui Pavel în marea și sofisticata cetate Efes a fost atât de eficientă încât a afectat un important motor economic al zonei: turismul axat pe templul închinat Dianei. Și ce templu era! Această structură magnifică era parțial alcătuită din 127 de stâlpi, fiecare având 18 metri înălțime, făcuți din marmură de Paros, o marmură perfectă de un alb imaculat, extrem de apreciată pentru sculpturi. Nu mai puțin de 36 dintre acești stâlpi erau sculptați și poleiți cu aur, dând templului reputația de una dintre Cele Șapte Minuni ale Lumii Antice.

Îngrijorat că discursurile lui Pavel împotriva idolatriei afectau negativ suportul financiar al templului (Faptele 19:27), argintarul Dimitrie a stârnit o revoltă în rândul colegilor lui de breaslă. O mulțime foarte agitată care creștea rapid a trecut repede din piață în marele amfiteatru, care avea în jur de 25.000 de locuri. Agitația a continuat acolo și timp de două ore s-a strigat continuu: „Mare este Diana efesenilor!” (Faptele 19:34). După ce mulțimea a fost risipită de către logofătul orașului, Pavel s-a întâlnit cu credincioșii și a plecat din cetate.

4 La finalul celei de-a treia călătorii misionare, Pavel se întâlnește cu prezbiterii bisericii din Efes. Cum ai rezuma preocupările lui Pavel? Faptele 20:17-38

O presupusă cronologie a relației lui Pavel cu Efesul:

- 52 d.Hr. – Prima și scurta vizită a lui Pavel în Efes (Faptele 18:18-21).
- 53-56 d.Hr. – Activitatea lui Pavel în Efes timp de trei ani (Faptele 19:1 – 20:1). Scrie 1 Corinteni spre sfârșitul șederii lui acolo (1 Corinteni 16:5-9).
- 57 d.Hr. – În timp ce se află la Milet, Pavel se întâlnește cu prezbiterii din Efes (Faptele 20:17-38).
- 62 d.Hr. – Pavel scrie Epistola către efeseni, probabil din închisoarea din Roma.

„De aceea vegheați și aduceți-vă aminte că, timp de trei ani, zi și noapte, n-am încetat să sfătuiesc cu lacrimi pe fiecare din voi” (Faptele 20:31). Ce avertizări crezi că ar avea Pavel pentru biserica noastră de astăzi și de ce?

Pavel a scris cu intenția ca epistola lui să fie citită cu voce tare în bisericile din casele particulare ale credincioșilor din marele Efes. În anii de după plecarea lui, mișcarea creștină se dezvoltase în Efes, iar numărul bisericilor din locuințe crescuse și el. Pentru acei primi credincioși, a-l avea în mijlocul lor pe Tihic, reprezentantul personal al apostolului Pavel, citindu-le o scrisoare din partea lui, era un eveniment important. După cum sugerează epistola în sine, adunarea includea probabil membri ai gospodăriei gazdei: tatăl, mama, copiii și sclavii (Efeseni 5:21 – 6:9). La acea vreme, o gospodărie îi includea și pe alții – apropiați (persoane libere al căror trai depindea de capul familiei) și chiar și negustori. Deci este posibil ca și aceștia să fi fost prezenți, precum și membri ai altor gospodării.

5 Pornind de la schema epistolei de mai jos, citește întreaga epistolă, de preferat cu voce tare (îți va lua aproximativ 15 minute). Care sunt temele evocate în epistolă?

- I. Salutul de deschidere (1:1,2)
- II. Binecuvântarea introductivă (1:3-14)
- III. Rugăciunea pentru credincioși ca aceștia să primească înțelepciunea orientată spre Hristos (1:15-23)
- IV. Altădată morți din punct de vedere spiritual, acum înălțați împreună cu Hristos (2:1-10)
- V. Crearea bisericii din evrei și neamuri, prin Hristos (2:11-22)
- VI. Pavel ca predicator al lui Hristos pentru neamuri (3:1-13)
- VII. Rugăciunea ca cei credincioși să simtă iubirea lui Hristos (3:14-21)
- VIII. Menținerea unității bisericii inspirate de Duhul Sfânt (4:1-16)
- IX. Trăirea noii vieți care cultivă unitatea (4:17-32)
- X. Umblarea în dragoste, lumină și înțelepciune (5:1-20)
- XI. Viața modelată de Hristos, în casa creștină (5:21 – 6:9)
- XII. Rămânerea împreună: biserica, armata lui Dumnezeu (6:10-20)
- XIII. Salut de încheiere (6:21-24)

Care sunt principalele teme care reies din această scrisoare? Ce îți transmit? Ce idee (idei) te ating(e) personal?

- 6** Cum începe și încheie Pavel scrisoarea către credincioșii din Efes? Care sunt cele mai profunde dorințe ale sale pentru ei? Vezi **Efeseni 1:1,2; 6:21-24**.

La începutul scrisorii, Pavel se identifică drept autor al acesteia (Efeseni 1:1). Pe la jumătatea scrisorii, Pavel își precizează din nou numele și se identifică drept „întemnițatul lui Isus Hristos pentru voi, neamurilor...” (3:1), elemente cu care debutează o meditație personală asupra lucrării sale ca apostol (3:1-13). Spre sfârșitul scrisorii, face din nou referire la întemnițarea lui (6:20) și încheie cu câteva cuvinte personale (6:21,22). Deși unii cercetători neagă că scrisoarea a fost scrisă de către Pavel, e important să observăm că epistola transmite ideea că el a scris-o. Majoritatea creștinilor îl acceptă, pe bună dreptate, pe Pavel ca autor.

- 7** Ce griji își face Pavel cu privire la efectul pe care îl va avea întemnițarea lui asupra credincioșilor din Efes? **Efeseni 3:13**

Epistola către efeseni pare să aibă aceeași încadrare cronologică și aceleași împrejurări cu alte epistole scrise de Pavel din închisoare, cum ar fi Coloseni (vezi mai ales Coloseni 4:7,8) și Filimon. De asemenea, pare să fi trecut o perioadă considerabilă de la lucrarea apostolului în Efes (Efeseni 1:15; 3:1,2). Pavel a întocmit această scrisoare către efeseni dintr-o închisoare din Roma, în jurul anului 62 d.Hr.

În această scriere, Pavel oferă câteva detalii despre situația destinatarilor săi. Aria pe care o acoperă este amplă. Abordează perioade îndelungate – începe cu deciziile lui Dumnezeu luate „înainte de întemeierea lumii” (Efeseni 1:4) și reflectă în linii mari temele majore ale salvării divine oferite prin Hristos. Stilul scrierii este unul literar și elevat, cu propoziții lungi, expresii repetitive și metafore elaborate. Pavel recurge la acest stil și în alte scrieri (de exemplu, Romani 8:31-39), dar preponderent în Epistola către efeseni, care exprimă într-o măsură semnificativă laudă, rugăciune și închinare (Efeseni 1:3-14,15-23; 3:14-21) și conține pasaje profund retorice, alcătuite cu măiestrie (4:1-16; 5:21-33; 6:10-20).

8 Cum anunță Pavel tema principală a scrisorii lui în primul capitol? Vezi Efeseni 1:9,10.

Cum poate fi rezumat mesajul Epistolei către efeseni? Din închisoare, Pavel expune planul lui Dumnezeu pentru împlinirea vremurilor și care Îl are în centru pe Hristos, precum și rolul bisericii în acest plan. Prin intermediul lui Hristos, Dumnezeu a demarat planul de a uni „în Hristos toate lucrurile: cele din ceruri și cele de pe pământ” (1:10, EDCR), iar pentru aceasta a creat biserica drept o entitate compusă dintr-o nouă omenire, atât din evrei, cât și din neevrei (2:14). Credincioșii sunt chemați să acționeze în acord cu acest plan divin, dându-le de înțeles puterilor răului că scopul suprem al lui Dumnezeu este în curs de realizare (3:10).

După cum proclamă Efeseni 1:9,10, unitatea pe care Dumnezeu o are în minte Îl are în centru pe Hristos. Nu este deci nicio surpriză că Efeseni este o scrisoare ce abundă de persoana lui Hristos, în care peste tot sunt apreciate acțiunile lui Dumnezeu în Hristos, iar accesul credincioșilor la resursele spirituale oferite lor în Hristos este privit cu entuziasm. Pavel folosește expresia „în Hristos” și altele asemănătoare de peste 30 de ori și peste tot Îl proslăvește pe Isus. În timp ce citești epistola, caută aceste expresii și fii atent la diversele moduri în care Pavel se concentrează pe Isus.

Pavel caută să reaprindă angajamentul spiritual al credincioșilor din Efes, amintindu-le că sunt parte din biserică, în centrul planului lui Dumnezeu de a unifica toate lucrurile în Hristos. Când folosește în epistolă cuvântul „biserică” (gr., *ekklēsia*), el se referă la biserica „universală” sau biserica în ansamblu (nu la o adunare locală de credincioși).

O strategie principală este să vorbească despre biserică prin metafore, iar pe patru dintre acestea le și dezvoltă: **(1) biserică trup** (1:22,23; 2:16; 3:6; 4:1-16,25; 5:23,39,30); **(2) biserică templu/clădire** (2:19-22); **(3) biserică mireasă** (5:22-27); **(4) biserică armată** (6:10-20). Fiecare imagine transmite intenția lui Dumnezeu cu biserica Sa.

Prin Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea, Dumnezeu formează o comunitate transnațională, transculturală, multirasială și multilingvă (Apocalipsa 14:6,7), cu trimitere la împlinirea planului Său de unire a tuturor lucrurilor în Isus (Efeseni 1:9,10). Cum putem acționa în acord cu mărețul plan al lui Dumnezeu?

Episodul cu exorciștii care folosesc greșit numele lui Isus și al lui Pavel (Faptele 19:13-20) ne ajută să înțelegem de ce Pavel folosește atât de mult în Efeseni un limbaj cu trimitere la ideea de putere. Unii dintre noii credincioși ajung să-și arunce în flăcări manualele scumpe de magie. În urma descoperirii a 250 de papirusuri despre magie, avem acces la ilustrații ample ale unor ritualuri, vrăji, formule, blesteme etc., asemănătoare celor care apăreau probabil în respectivele cărți de vrăjitorie.

Luca ne spune că aceste volume valorau 50.000 de arginți sau 50.000 de zile de lucru. Acest detaliu demonstrează importanța și caracterul central al acestor cărți în viața de zi cu zi a oamenilor. „A fost nevoie de intervenția suverană a lui Dumnezeu [...] ca ei să se pocăiască pe deplin de utilizarea continuă a amuletelor, farmecelor, descântecelor și a modurilor tradiționale de câștigare a puterii spirituale” (Clinton E. Arnold, *Ephesians*, 2010, p. 34.). Este deci de înțeles că Epistola către efeseni a fost scrisă pentru credincioși ca să învețe cum să „facă față influenței și atacurilor continue din partea «duhurilor» cosmice întunecate” (Clinton E. Arnold, *Power and Magic*, 1992, p. 165). Astfel, Pavel Îl indică pe Hristos ca Acela înălțat mai presus de orice putere (Efeseni 1:20-23) și accentuează superioritatea puterii oferite de Dumnezeu credincioșilor (2:15-19; 3:14-21; 6:10-20).

Studiu zilnic: Psalmii 43 – 49 ; Ellen G. White, Rugăciunea, capitolul 24.

1. Ce anume era bucuria și veselia psalmistului?

---

2. Ce haină poartă fata împăratului?

---

3. Cine trebuie să-L aplaude pe Dumnezeu?

---

4. Ce anume este bucuria întregului pământ?

---

5. **Cum (nu) se roagă cel care cere binecuvântare doar pentru sine?**

Privire generală

Primul studiu din acest trimestru schițează cadrul pentru studierea întregii Epistole către efeseni și se concentrează asupra câtorva teme majore. În primul rând, aflăm care era scopul urmărit de Pavel când a scris această epistolă: să-i ajute pe efeseni să-și amintească identitatea și rolul lor în împărăția și planurile lui Dumnezeu. În al doilea rând, ajungem să îi cunoaștem mai bine pe efeseni. Vizităm în imaginație Efesul, umblăm pe străzile lui, ascultându-i pe oamenii din cetate cum discută despre preocupările lor pentru magie și lumea de dincolo. Observăm sute de corăbii ancorate în port și vizităm templul impresionant al zeiței Diana (Artemis, în mitologia greacă), văzând cum oameni din toate categoriile sociale și de toate vârstele aleargă să se alătore revoltei din amfiteatru. În al treilea rând, studiem structura literară a epistolei, dobândind astfel o viziune panoramică asupra succesiunii de gânduri ale autorului și asupra principalelor subiecte care îl preocupă. În al patrulea rând, descoperim că tema omniprezentă în epistola lui Pavel este triplă: Isus Hristos, dragostea Lui pentru biserică și lucrarea Lui, prin biserică, pentru salvarea omenirii.

Să reținem titlul general al acestor lecții biblice așa cum este redat în introducere: „Epistola către efeseni: Cum să-L urmezi pe Isus în vremuri de încercare”. Fără îndoială, Epistola lui Pavel către efeseni se constituie în cea mai bună, cea mai sistematică teologie a bisericii. Totuși, această calitate nu face din Epistola către efeseni un construct teologic rece, detașat, teoretic, abstract. Ci epistola descrie biserica într-o relație autentică, vie și plină de iubire cu Cel care este Creatorul și Salvatorul ei, Domnul Isus Hristos, având drept rezultat o viață creștină trăită într-o lume reală și îndeplinirea mării misiuni a bisericii.

Temele studiului

1. Cunoașterea autorului Epistolei către efeseni
2. Cunoașterea efesenilor, destinatarii epistolei
3. Cunoașterea principalului subiect din mesajul lui Pavel pentru biserica din Efes

Faptele apostolilor, în Efes și cu efeseni

Putem înțelege mult mai ușor Epistola lui Pavel către efeseni dacă o abordăm în contextul cărții Faptele apostolilor. Câteva aspecte narative din Faptele apostolilor sunt în mod special relevante pentru nașterea bisericii din Efes:

1. Însoțit de Aquila și Priscila (Faptele 18:18,19), Pavel pare să fi fost primul care a predicat pe scurt Evanghelia lui Isus Hristos în Efes, unde i-a contactat inițial pe iudei (18:19). Spre deosebire de iudeii din Corint, care l-au respins și l-au persecutat (18:6,12,13), iudeii din Efes au părut inițial mai deschiși la Evanghelie (18:20). Abia mai târziu, unii dintre iudei s-au încăpățânat și au respins mesajul lui Pavel (19:8,9). În orice caz, acești evrei nu au apelat la autorități ca să îl alunge pe Pavel din cetate.
2. După prima plecare a lui Pavel din Efes, Aquila și Priscila au continuat acolo lucrarea Evangheliei, mai târziu alăturându-li-se și Apolo din Alexandria (18:24-26). Lucrarea lor a avut drept rezultat o tânără comunitate de creștini (19:1).
3. Apolo, Aquila și Priscila păreau foarte buni cunoscători ai învățăturii creștine. Însă efesenii au primit învățături pentru o scurtă perioadă, înainte ca Apolo să plece spre Corint. Poate de aceea ucenicii din Efes aveau o înțelegere limitată asupra Evangheliei și esenței creștinismului. Ucenicii de acolo nici nu știau despre Duhul Sfânt (Faptele 19:2,3). Din acest motiv, când s-a întors în Efes, Pavel a decis să petreacă mai mult timp acolo și să pună foarte necesara bază teologică solidă pentru biserică, atât în orașul propriu-zis, cât și în întreaga regiune a Asiei Mici (19:10).
4. Este important să notăm că o modalitate clară prin care Pavel testa veridicitatea și calitatea creștinismului era să-i întrebe pe membrii bisericii dacă Îl primiseră pe Duhul Sfânt (Faptele 19:2) și dacă înțelegeau corect cine era Isus, cine era Dumnezeu și cum sunt oamenii mântuiți prin botezul în Isus Hristos (19:2-5). Din acest motiv, când le-a scris efesenilor după mulți ani, Pavel a revenit la aceste subiecte esențiale și a insistat asupra lor (vezi, de exemplu, Efeseni 4). Aceste teme erau hotărâtoare pentru identitatea și viața creștină, atât la nivel individual, cât și de grup (familie și biserică). Nu există biserică creștină fără Isus Hristos, Duhul Sfânt și Tatăl.

5. Când Duhul Sfânt a coborât asupra lor, ucenicii din Efes au devenit biserica lui Isus Hristos, conduși de Duhul Sfânt în misiunea lor. Duhul Sfânt i-a echipat imediat pentru lucrare și misiune, revărsând asupra lor darul vorbirii în limbi și alte daruri spirituale. De aceea, când a scris Epistola către efeseni, Pavel a insistat asupra caracterului crucial al darurilor spirituale pentru viața și misiunea bisericii.

Arderea cărților

Intelctuali contemporani – cum ar fi Rebecca Knuth (fostă președintă a Programului de Biblioteconomie și Știință a Informației din cadrul Universității din Hawaii) în volumul ei *Burning Books and Leveling Libraries: Extreme Violence and Cultural Destruction* (2006, „Arderea cărților și desființarea bibliotecilor: Violența extremă și distrugerea culturală”) – consideră că arderea cărților constituie distrugerea moștenirii culturale a umanității. În lucrarea *Burning the Books: A History of the Deliberate Destruction of Knowledge* (2020, „Arderea cărților: O istorie a distrugerii deliberate a cunoașterii”), Richard Ovenden (director al Bibliotecii Bodleiene din cadrul Universității Oxford) afirmă că omnia trebuie să se opună arderii cărților și să protejeze cunoașterea și cultura umanității. Faptul că naziștii au distrus, în 1933, majoritatea cărților iudaice sau că Gărzile Roșii ale lui Mao Zedong au ars, în 1966, cărțile care sprijineau capitalismul apusean reprezintă exemple clasice de ardere a cărților cu scopul politic de controlare a accesului populației la informație și de impunere a unei noi culturi, ideologii și interpretări istorice asupra lumii. Gestul insurgenților care au ars mii de manuscrise africane antice în Timbuktu, în 2013, este folosit ca exemplu de ardere religioasă extremistă și fără discernământ a unor cărți. În acea perioadă, câțiva pastori creștini din diferite confesiuni au fost criticați și catalogați bigoți sau intoleranți, întrucât conduceau ceremonii de incendiere a cărților, îndemnând la arderea cărților de vrăjitorie.

Cum să înțelegem, așadar, arderea cărților descrisă în Faptele 19:19? Ar trebui notate câteva idei:

1. Această incendiere a cărților a fost un act voluntar al celor care se convertiseră de la păgânism și magie la creștinism. Ei nu au distrus bibliotecile sau lucrurile altor oameni, ci și-au ars propriile cărți de vrăjitorie, cărți pe care ei înșiși le folosiseră la practicarea religiilor lor păgâne. Prin acest act voluntar declarau public că, odată accepta-

tă chemarea lui Isus Hristos de a se alătura împărăției Sale, au rupt orice legătură cu viața lor păcătoasă. Nu voiau să mai aibă nimic de-a face cu Satana și activitățile lui demonice.

După 250 de ani, împăratul Dioclețian le-a poruncit tuturor creștinilor să își aducă toate cărțile sfinte să fie arse, dacă nu voiau să fie arși ei înșiși. Unii creștini s-au supus și le-au oferit autorităților romane Scripturile lor pentru a fi arse; acești creștini erau numiți *traditores*, „cei care și-au predat” cărțile. Alți creștini însă au preferat să fie ei înșiși arși decât să trădeze sau să renunțe la Cuvântul lui Dumnezeu. Prin urmare, în timp ce actul de ardere a cărților din Faptele 19 a fost o proclamare voluntară și plină de bucurie a eliberării de legăturile păcatului și ale lui Satana, incendierea cărților poruncită de Dioclețian a fost o persecutare politică și ideologică violentă a creștinilor cu scopul de anihilare a poporului lui Dumnezeu și impunere a religiei păgâne.

2. Dumnezeu face apel ca aceia care fac parte din poporul Său să refuze categoric și să respingă orice urmă de idolatrie și vrăjitorie în casele și proprietățile lor (vezi Geneza 35:2-4; Deuteronomul 18:10).
3. Pe de altă parte, israeliții au intrat în alte țări, au distrus idoli și au ars instrumente de vrăjitorie, însă nu acesta era scopul lor principal. Misiunea lor era, pe de o parte, să proclame că idolatria este distructivă și duce la moarte (Psalmii 135:15-18; Isaia 44:9,10; 45:20; Ieremia 2:11-13; 16:19,20; Iona 2:8; Galateni 5:19-21; Apocalipsa 9:20,21) și, pe de altă parte, să trăiască fără idolatrie și vrăjitorie, ca exemplu de națiune care nu se află sub stăpânirea lui Satana și a morții.
4. Aceasta nu înseamnă că Dumnezeu răpește bucuria artei și a scrisurii. Dimpotrivă, Dumnezeu se bucură de creativitatea și cultura umană exprimată în cărți. Însă respectivele cărți și respectiva artă trebuie să exprime experiența unei vieți omenești eliberate de păcat și de Satana. Altfel, ne aflăm iarăși sub puterea dominatoare a lui Satana.

Aplicație

1. *Salvare, misiune și educație*: Cartea Faptele apostolilor asociază originea bisericii din Efes cu educația, care este redată prin verbele: a sta de vorbă, a vorbi, a căuta să înduplece, a încerca să convingă (NTR), a învăța. La început, Pavel a stat de vorbă cu evreii și a căutat să îi înduplece/să îi convingă în sinagogile lor, care nu erau doar locuri de închinare, ci și locuri publice de educație (Faptele 18:19; 19:8). Apoi,

Pavel s-a mutat într-o școală locală, școala lui Tiran, și a continuat să îi învețe atât pe evrei, cât și pe greci despre calea spre mântuire (19:9,10). Îndeamnă-i pe membrii grupei tale să se gândească cum ar putea ei, la nivel colectiv ca grupă, să contribuie la transformarea bisericii într-o școală a Evangheliei pentru comunitatea socială din jurul bisericii. Cum pot face din biserica lor locală un spațiu public în care să „înduplece/convingă” comunitatea cu privire la Evanghelie?

2. Epistola lui Pavel către efeseni dovedește un minunat echilibru între rațiune, emoții, sentimente, reflecții teologice și viața practică. Roagă-i pe membrii grupei tale să identifice două moduri în care pot transforma biserica lor într-un agent activ care să împlinească nevoi ale comunității din jur.
3. Ce poate face biserica voastră locală pentru a sluji nevoile localităților/ cartierelor în care locuiesc membrii ei?

Marele plan divin centrat pe Hristos

Sabat după-amiază

De memorat: „Binecuvântat să fie Dumnezeu, _____, _____, Isus Hristos, care ne-a binecuvântat cu tot felul de binecuvântări _____, în locurile _____, în _____.” (Efeseni 1:3)

La 25 de ani după ce a devenit primul om care a pășit pe Lună, Neil Armstrong a scris un bilet de mulțumire echipei care a proiectat costumul spațial în care a făcut acei pași istorici. Numindu-l „cel mai fotografiat vehicul spațial din istorie” și glumind că acesta reușise să îl ascundă pe „urâtul care era în el”, Armstrong le-a mulțumit celor de la Centrul Spațial Johnson pentru costumul „dur, solid și aproape moale la interior” care i-a protejat viața, transmițându-le „jumătate de secol de mulțumiri și felicitări”.

Pavel își începe scrisoarea către efeseni cu un maiestuos bilet de mulțumire, lăudându-L pe Dumnezeu pentru binecuvântările pe care le-a revărsat, binecuvântări esențiale în aceeași măsură pentru viața credincioșilor ca un costum spațial pentru cineva care pășește pe Lună. Pavel susține că Dumnezeu a acționat în direcția acestor binecuvântări esențiale încă „înainte de întemeierea lumii” (1:4) și Îl laudă pentru că a acționat de-a lungul veacurilor în favoarea credincioșilor.

Epistola către efeseni este valoroasă deoarece prin intermediul ei – și în mod special prin această parte introductivă – Pavel ne arată cum să ne închinăm și cum să Îl lăudăm pe Dumnezeu pentru multele binecuvântări pe care ni le oferă.

8 iulie: Ziua Misiunii Mondiale (colectă misiune mondială)

Un bilet de mulțumire include de obicei o descriere a darului sau darurilor primite. Pavel include o listă lungă de daruri, în Efeseni 1:3-14, mulțumindu-I lui Dumnezeu pentru binecuvântările Evangheliei. El Îl laudă pe Dumnezeu pentru că „ne-a binecuvântat cu tot felul de binecuvântări duhovnicești” (1:3). Faptul că binecuvântările sunt duhovnicești (gr., *pneumatikos*) sugerează că ne sunt date prin Duhul (gr. *pneuma*), anticipând pasajul de încheiere a binecuvântării lui Pavel, care apreciază lucrarea Duhului în viața credincioșilor (1:13,14).

Efeseni 1:3-6 transmite printr-un limbaj înălțător modul în care Dumnezeu ne vede prin Hristos. Înainte de crearea lumii, Dumnezeu ne-a ales în Hristos și a hotărât că ar trebui să fim „sfinți și fără prihană” în prezența Lui (1:4; compară cu 5:27), ca fii și fiice prețioase în virtutea faptului că am fost creați și răscumpărați „prin Isus Hristos” (1:5). Încă dinainte ca soarele să înceapă să strălucească, strategia divină a fost aceea ca noi să fim acceptați „în Cel Preaiubit” (1:6, EDCR). Pe scurt, intenția lui Dumnezeu este ca noi să fim mântuiți. Ne pierdem mântuirea numai prin alegerile noastre păcătoase.

- 1** Expresia „în locurile cerești” apare în Noul Testament doar în Efeseni. Ce înseamnă? Studiază modul în care este utilizată. Vezi Efeseni 1:3,20; 2:6; 3:10; 6:12 și compară cu utilizarea expresiei „în cer/ceruri” din Efeseni 3:15; 6:9.

În Efeseni, expresiile „în locurile cerești” și „în cer/ceruri” indică cerul ca: locuință a lui Dumnezeu (1:3; 6:9), locul în care se află puterile spirituale (1:10,20,21; 3:10,15; 6:12) și locul unde S-a înălțat Hristos la dreapta Tatălui (1:20). În prezent, credincioșii au acces la aceste „locuri cerești” ca la o sferă din care li se oferă binecuvântări spirituale prin Hristos (1:3; 2:6). Deși au devenit o boltă cerească pentru binecuvântarea credincioșilor, „locurile cerești” sunt încă spațiul conflictului cu puterile răului care contestă domnia lui Hristos (3:10; 6:12).

Meditează asupra versetului 4 din Efeseni 1, care spune că am fost aleși în El, în Hristos, „înainte de întemeierea lumii”. Ce crezi că înseamnă? Cum ne dezvăluie iubirea lui Dumnezeu pentru noi și dorința Lui ca să fim mântuiți?

Păcatul fusese o forță întunecată dominantă în viața destinatarilor scrisorii lui Pavel. El îi descrie drept morți vii în experiența lor anterioară – „morți în greșelile și în păcatele voastre” (2:1) – care umblau sau trăiau după cum le porunca Satana (2:1-3). Sclavi ai păcatului și ai lui Satana, nu aveau nicio putere să se elibereze. Aveau nevoie de salvare. Dumnezeu i-a salvat prin faptele Lui pline de har în Hristos, iar Pavel apreciază două noi binecuvântări ale harului divin în viața credincioșilor: răscumpărarea și iertarea.

2 Citește Efeseni 1:7,8. Răscumpărarea este o idee întâlnită des în Noul Testament. Compară modurile în care apare în Coloseni 1:13,14; Tit 2:13,14 și Evrei 9:15. Ce au în comun aceste pasaje cu Efeseni 1:7,8?

Cuvântul grecesc tradus ca „răscumpărare” în Efeseni 1:7 este *apolutrōsis*, folosit la origine pentru cumpărarea libertății unui sclav sau plata pentru eliberarea unui prizonier. Parcă se și aude glasul negustorului de sclavi care își scoate *marfa* la licitație și zăngănitul rece al lanțurilor de sclavi. Când ia în discuție *răscumpărarea*, Noul Testament evidențiază costul eliberării robilor.

Libertatea noastră vine cu un preț extraordinar: „În El [Isus] avem răscumpărarea, prin sângele Lui” (1:7). Ideea de *răscumpărare* pune preț și pe generozitatea plină de har a lui Dumnezeu manifestată prin faptul că a plătit scump pentru libertatea noastră. Dumnezeu ne redă libertatea și demnitatea. „A fi răscumpărat înseamnă a fi tratat ca o persoană, nu ca un obiect. Înseamnă a deveni cetățean al cerului în loc de a fi sclav al pământului” (Alister E. McGrath, *What Was God Doing on the Cross?*, 1992, p. 78).

De notat că ideea conform căreia Dumnezeu îi plătește lui Satana prețul răscumpărării este una medievală, nu biblică. Dumnezeu nici nu îi datorează, nici nu îi plătește lui Satana nimic.

Beneficiile Calvarului includ și „iertarea păcatelor” (1:7). Pe cruce, Hristos Și-a asumat prețul pentru păcatele noastre, atât trecute, cât și viitoare, și „a șters zapisul cu poruncile lui, care stătea împotriva noastră” (Coloseni 2:14). Făcând, prin Hristos, această lucrare de răscumpărare și iertare, Dumnezeu acționează ca Tatăl nostru generos, răspândind „din belșug peste noi” „bogățiile harului Său” (Efeseni 1:8,7).

Ce înseamnă pentru tine că, prin jertfa ispășitoare a lui Hristos, ești iertat și răscumpărat? Te simți cumva nedemn de ea? (Nu ești nedemn; pentru asta este crucea.)

3 Care este planul lui Dumnezeu „la împlinirea vremurilor” și cât de extinsă este raza sa de acțiune? Efeseni 1:9,10

Pavel numește în trei feluri planul lui Dumnezeu: (1) „taina voii Sale”, (2) „planul pe care-l alcătuiuse în Sine Însuși” și (3) planul pentru „împlinirea vremurilor”. Care este planul suprem, final al lui Dumnezeu? Să unească totul, de pretutindeni, în Isus.

Termenul pe care îl folosește Pavel pentru a descrie acest plan este unul pitoresc (gr., *anakephalaiōsasthai*) – a „conduce” sau „a aduna” toate lucrurile în Hristos. În practicile antice de contabilitate, se „aduna” o coloană de cifre, iar totalul se adăuga deasupra lor. Isus Se află în fruntea planului escatologic final al lui Dumnezeu. Acest plan care se concentrează pe Hristos a fost făcut „înainte de întemeierea lumii” (Efeseni 1:4) și este atât de amplu încât cuprinde tot timpul („împlinirea vremurilor”) și tot spațiul („toate lucrurile: cele din ceruri și cele de pe pământ”). Pavel anunță unitatea în Hristos ca marele obiectiv divin pentru univers.

Luând în discuție subiectul planului lui Dumnezeu la „împlinirea vremurilor” (1:10), Pavel conturează o temă pe care o va integra în întreaga scrisoare. Dumnezeu Își începe planul de a uni toate lucrurile – întemeiat pe moartea, învierea, ridicarea la cer și înălțarea lui Isus pe tron (1:15 – 2:10) – prin înființarea bisericii și unirea în ea a elementelor dispartate ale omenirii: evreii și neevreii (2:11 – 3:13).

Astfel, biserica le semnalează puterilor răului că planul lui Dumnezeu este în desfășurare și stăpânirea lor dezbinătoare se va sfârși (3:10), după cum spune Biblia în Apocalipsa 12:12 – „Diavolul s-a coborât la voi cuprins de o mânie mare, fiindcă știe că are puțină vreme.”

A doua jumătate a scrisorii lui Pavel începe cu o chemare înflăcărată la unitate (Efeseni 4:1-16) și continuă cu un lung îndemn la evitarea comportamentului care distruge unitatea și la crearea, în schimb, a solidarității cu ceilalți credincioși (4:17 – 6:9). Pavel încheie cu imaginea încurajatoare a bisericii ca armată unită, participând cu zel la răspândirea păcii în numele lui Hristos (6:10-20).

Cum poți recunoaște și aprecia faptul că răscumpărarea de care ai beneficiat în Isus este parte din ceva cuprinzător și măreț, un element din planul calculat și suprem al lui Dumnezeu de a uni toate lucrurile în Hristos?

„În El am fost făcuți și moștenitori, fiind rânduți mai dinainte, după hotărârea Aceluia care face toate după sfatul voii Sale, ca să slujim de laudă slavei Sale, noi, care mai dinainte am nădăjduit în Hristos” (Efeseni 1:11,12).

Credincioșii din Efes par să fi pierdut simțul clar al identității lor de creștini, par să-și fi pierdut cumpătul (vezi Efeseni 3:13). În acord cu ceea ce a afirmat anterior (1:3-5), Pavel dorește din nou să le consolideze identitatea de creștini. Credincioșii nu sunt victime ale unor decizii aleatorii, arbitrare din partea unor zeități sau puteri astrale. Sunt copiii lui Dumnezeu (1:5) și au acces la multe binecuvântări prin Hristos, pe baza sfaturilor profunde și a deciziilor eterne ale lui Dumnezeu. Scopul, sfatul și voia lui Dumnezeu (1:11) sunt cele aduse la îndeplinire în viața lor, în concordanță cu planul mai larg al lui Dumnezeu de unire a tuturor lucrurilor în Hristos (1:10). Ei pot avea încredere nezdruccinată în statutul lor înaintea lui Dumnezeu și în eficacitatea binecuvântărilor pe care El le oferă. Viața lor ar trebui să transmită sonor mesajul din Efeseni 1:3-14 – Binecuvântat fie Dumnezeu, Tatăl Domnului nostru, Isus Hristos!

4 Compară ideea de moștenire din versetele 11, 14 și 18 din Efeseni 1. De ce crezi că este importantă această idee pentru Pavel?

Ai primit vreodată o moștenire după moartea cuiva? Poate o rudă ți-a lăsat un bun valoros sau o sumă considerabilă de bani. Din punctul lui Pavel de vedere, în virtutea morții lui Hristos creștinii au primit o moștenire *de la* Dumnezeu (1:14) și au devenit o moștenire *pentru* Dumnezeu (1:18).

În Vechiul Testament, poporul lui Dumnezeu este uneori perceput ca „moștenirea” Lui (Deuteronomul 9:29; 32:9; Zaharia 2:12). Această idee de a fi sau a deveni moștenirea lui Dumnezeu este clară în Efeseni 1:18 și este cel mai probabil sensul din Efeseni 1:11 (care s-ar traduce ca: „În El am *devenit o moștenire*”). Ca element central al identității lor creștine, Pavel le dorește credincioșilor să își cunoască valoarea pentru Dumnezeu. Nu numai că au o moștenire de la Dumnezeu (1:14; 3:6, compară cu 5:5), dar și *sunt* moștenirea lui Dumnezeu.

Care este diferența dintre a lucra pentru a obține ceva și a moșteni respectivul lucru? Cum ne ajută această idee să înțelegem ce ne-a fost dat în Isus?

5 În Efeseni 1:13,14, Pavel relatează pe scurt istoria convertirii cititorilor săi. Care sunt etapele?

Explorând importanța Duhului Sfânt în viața credincioșilor, Pavel folosește două imagini sau metafore. Mai întâi, îl descrie ca pe „o pecete”, un sigiliu, identificând prezența Duhului, care pecetluiește odată cu apariția Sa, la momentul convertirii. În vechime, sigiliile aveau diferite scopuri: să autentifice exemplarele anumitor legi și acorduri; să valideze excelența sau cantitatea conținutului unui recipient (Ezechiel 28:12) sau să legalizeze tranzacții (Ieremia 32:10-14,44), contracte, scrisori (1 Împărați 21:18), testamente și adopții. Imprimat pe un obiect, un sigiliu anunța atât apartenența acestuia, cât și protecția de care beneficia. Prezența Duhului Sfânt în viața lor marchează apartenența credincioșilor la Dumnezeu și transmite promisiunea lui Dumnezeu de a-i proteja (compară cu Efeseni 4:30). Au fost „pecetluiți cu Duhul Sfânt, care fusese făgăduit” (1:13).

„Pavel declară clar că în momentul în care cineva își predă viața lui Isus și crede în El, Duhul Sfânt îl sigilează (gr., *sphragizō*) pe acel credincios în Hristos pentru ziua răscumpărării. Ce adevăr eliberator și încurajator! Duhul lui Dumnezeu îi marchează pe urmașii lui Hristos cu pecetea mântuirii încă de când încep să creadă” (Jiri Moskala, „Misinterpreted End-Time Issues...”, în *Journal of the Adventist Theological Society* nr. 1, 2017, p. 95).

A doua imagine pe care Pavel o folosește în dreptul Duhului Sfânt este cea de „arvună”, de garanție. Duhul Sfânt este garanția moștenirii noastre, care face trimitere la momentul când vom primi întreaga moștenire (compară cu 2 Corinteni 1:22; 5:5).

Cuvântul tradus ca „arvună” (*arrabōn*) era un cuvânt împrumutat din ebraică și folosit la scară largă în greaca uzuală, sau koine, din vremurile Noului Testament, pentru a indica „prima tranșă”, „depozitul” sau „avansul” care face necesar ca plătitorul să facă și alte plăți.

De notat că cei credincioși nu plătesc acest avans, ci îl primesc de la Dumnezeu. Prezența prețioasă a Duhului Sfânt în viața credincioșilor, spune Pavel, este o primă tranșă din moștenirea completă a salvării și răscumpărării, care va veni odată cu revenirea lui Hristos. Sarcina noastră este să primim ce ne-a fost oferit în Isus, cu o inimă recunoscătoare și supusă.

Ne învață Efeseni 1:3-14 că Dumnezeu hotărăște dinainte viitorul oamenilor, predestinându-i pe unii pentru viața veșnică și pe alții pentru moartea veșnică? Mulți oameni, din păcate, cred lucrul acesta. De analizat totuși aceste idei: **(1)** În pasaj, rolul lui Hristos este hotărâtor, de vreme ce alegerea divină de a ne adopta apare „prin Isus Hristos” (1:5) sau „în El” (1:4,11). Lucrul acesta sugerează mai degrabă faptul că alegerea și predestinarea divine sunt exercitate în dreptul tuturor celor care aleg credința în Hristos, nu ideea unei selectări a celor ce vor fi salvați sau pierduți, caz după caz, chiar dinainte de a se fi născut. Decizia lui Dumnezeu este răspunsul divin analizat și hotărât anterior în dreptul celor care manifestă credința în Hristos. **(2)** Efeseni 1:3-14 abordează acțiunea lui Dumnezeu de salvare. Dumnezeu este „Tatăl”, iar noi suntem copiii Lui „înfițați” (1:3-5), care primesc binecuvântările Lui din belșug (1:8). Dumnezeu nu este un judecător distant și insensibil care dă decrete de la distanță, ci Tatăl iubitor al tuturor copiilor Săi (vezi 3:15). **(3)** Faptul că Dumnezeu respectă alegerile oamenilor se reflectă în Efeseni 1:3-14 (în special 1:13, unde auzirea și credința sunt considerate la fel de importante), în alte texte din Efeseni (2:8; 3:17; 4:1 – 6:20, peste tot accentuând sau presupunând exercitarea alegerii și răspunsul credinței) și în alte pasaje din Noul Testament (1 Timotei 2:4, Faptele 17:22-31).

Studiu zilnic: Psalmii 50 – 56; Ellen G. White, *Rugăciunea*, capitolul 25.

1. Ce să-I aducem jertfă lui Dumnezeu?

---

2. Cine este ca un măslin verde?

---

3. Cine sunt cei care nu vor ajunge la jumătatea zilelor lor?

---

4. Cu ce s-a lăudat David când l-au prins filistenii la Gat?

---

5. Cine sunt desemnați să rezolve rugăciunile?

Privire generală

Studiul din această săptămână se concentrează asupra modului în care Pavel ne învață – pe noi și pe efeseni – să ne numărăm binecuvântările. Nu binecuvântările pe care le considerăm noi importante, ci binecuvântările adevărate de care omenirea are disperată nevoie. Dumnezeu, după cum evidențiază Pavel, este Cel care ne oferă aceste binecuvântări, prin Hristos. Prin Hristos, am fost aleși și acceptați de Dumnezeu. Suntem ai Lui și El este al nostru. Dumnezeu ne prețuiește și ne consideră moștenirea Sa, și noi, la rândul nostru, Îl prețuim și Îl considerăm moștenirea noastră. Prin Hristos, am fost iertați și răscumpărați. Prin Hristos, primim planul suprem de salvare oferit de Dumnezeu. Prin Hristos, omenirea are singura ei șansă la unitate și armonie. În Hristos, trăim plini de bucurie și de laudă. Datorită lui Hristos, primim sigiliul lui Dumnezeu și o pre gustare a mântuirii veșnice. Datorită lui Hristos, putem primi prezența și darurile Duhului Sfânt. Darurile lui Dumnezeu sunt în primul rând spirituale, în sensul că Duhul Sfânt este Cel care ni le oferă. Duhul Sfânt ne aduce aceste daruri chiar din tărâmurile cerului. Toate aceste bogății sunt darurile lui Dumnezeu pentru noi toți, pentru că noi nu facem nimic – și nici nu am putea face vreodată ceva – pentru a le merita. Dumnezeu este Cel care ne oferă aceste daruri gratuite, din inima Lui plină de iubire pentru noi. Pe toți cei care acceptă aceste daruri Dumnezeu îi predestinează să fie pecetluiți și să aibă parte de pre gustarea binecuvântărilor veșnice ale împărăției Sale.

Temele studiului

1. Prin Hristos, Dumnezeu a revărsat asupra noastră multe daruri: alegerea, adoptarea, răscumpărarea, iertarea, bucuria mântuirii, unitatea și armonia în cadrul omenirii, prezența în om a Duhului Sfânt ca avans pentru ce urmează să primim la revenirea lui Hristos.
2. Răspunsul nostru la darurile divine încărcate de har este o viață de laudă și adorare prin Hristos și pentru Hristos.
3. Prin Duhul Sfânt, avem parte de o pre gustare a vieții noastre veșnice viitoare.

Este important să observăm modul în care Pavel scrie despre Mântuitorul nostru. Rareori face referire la El doar prin apelativul „Isus” (Efeseni 4:21). Pentru Pavel, Mântuitorul nostru este „Domnul Isus” (1:15), „Domnul (nostru) Isus Hristos” (1:2,3,17; 5:20; 6:23,24), „Hristos Isus, Domnul nostru” (3:11), „Isus Hristos” (1:5; 2:20), „Hristos Isus” (1:1; 2:6,7,10,13; 3:1,6,21), „Hristos” (1:10,12; 2:5,12,13; 3:4,8,17,19; 4:7,13,15,20,32; 5:2,5,21,23,24,25,29,32; 6:5,6) sau „Domnul” (2:21; 4:1,5; 5:8,10,17,19,22; 6:7,8,10,21).

Evident, un motiv pentru această diversitate de nume este venerația care trebuie să caracterizeze limbajul și atitudinea creștinului – cu atât mai mult ale teologului creștin. Dar aceste apelative transmit mai mult decât respect pentru Stăpân. Când Îl numește pe Isus „Domnul”, Pavel Îl slăvește ca Domnul înviat Isus Hristos, Mântuitorul, prin care avem parte de învierea din păcatele noastre și prin intermediul căruia vom avea parte de învierea finală din mormânt. Învierea lui Isus Hristos și propria noastră înviere sunt cruciale pentru viața și teologia lui Pavel, pentru că se află chiar în centrul planului lui Dumnezeu de răscumpărare (Efeseni 2:1-6). Tema învierii transformă întreaga viziune pe care o are Pavel asupra vieții și salvării. Ar trebui să fie esențială și pentru viziunea noastră.

Teologia doxologică

Pavel a scris Efeseni 1:3-14 într-un stil pe care l-am putea numi „teologie doxologică”. Teologii consideră că teologia creștină trebuie să înceapă și să se încheie cu doxologie (laudă) – ba, mai mult, trebuie să *fie* doxologie. Pentru că Pavel se numără printre primii teologi doxologici, teologia lui nu este o abordare rece, pur rațională, schematică și neutră a unui concept și nici nu scrie în acest stil doxologic doar grație stilului epistolar obișnuit în acea perioadă. Atunci când immortalizează în scris frumoasa teologie creștină cu privire la cine este Dumnezeu și ce a făcut dragostea lui Dumnezeu pentru noi (la întruparea lui Hristos Isus, la moartea Lui, la învierea Lui, la bucuria, pacea, speranța și profunda transformare a omenirii prin Hristos), Pavel contemplă și descrie cu însuflețire magnificele și fundamentalele minuni ale acestei vieți și ale vieții viitoare. Din acest motiv, când consemnează aceste lucruri pentru frații și surorile lui din Efes, Pavel nu se poate abține să nu izbucnească în închinare și adorare față de Dumnezeul mareț pe care Îl descrie.

Pentru Pavel, Dumnezeu nu este un simplu concept, ci Dumnezeu este Tatăl nostru, Creatorul nostru și Mântuitorul nostru. Același Dumnezeu este plin de iubire, putere, dreptate și har. El este întotdeauna gata să ne protejeze și să ne salveze. Este întotdeauna gata să ne ofere daruri și binecuvântări ca să ne putem bucura la maximum în împărăția Lui, acum și în viitor. Cum ar fi putut să scrie Pavel despre un astfel de Dumnezeu și despre marea salvarea oferită de El fără să izbucnească în laude pline de bucurie?

Binecuvântări din locurile cerești

Pavel insistă că Dumnezeul nostru este în mod fundamental un Dumnezeu al binecuvântărilor. Dar binecuvântările pe care Dumnezeu ni le oferă nu sunt pur și simplu binecuvântări materiale sau pământești – binecuvântări care nu au nicio legătură cu realitățile spirituale sau eterne. Mai degrabă, binecuvântările lui Dumnezeu sunt binecuvântări din sferele cerești, din sfera *Lui*. Evidențiind această idee, Pavel extinde scena mântuirii. Mântuirea nu este o soluție minusculă la o mică problemă umană temporară, deși include și acel aspect. Operațiunea de salvare nu se petrece doar într-un colț al lumii (deși, într-un anumit sens, Isus a murit într-un colț al universului și într-un colț al Imperiului Roman). Pentru Pavel, mântuirea este un proces care are loc la o scară cosmică. Pavel ne ia pe înălțimile năucitoare ale *epouranios* – sferei, împărăției cerești.

Cuvântul grecesc *epouranios* are câteva sensuri. Pe de-o parte, înseamnă spiritual sau dumnezeiesc, în opoziție cu pământesc sau păcătos (vezi Ioan 3:12; Evrei 3:1). Pe de altă parte, face referire la dimensiuni spațiale (1 Corinteni 15:40,41). Pavel combină în anumite contexte dimensiunea spațială cu cea spirituală a cuvântului *epouranios* (1 Corinteni 15:48,49). De exemplu, *epouranios* din Efeseni 1:3 pare să facă referire la o realitate spirituală: aceea că Dumnezeu ne binecuvântează cu binecuvântări care se găsesc în Hristos. (În limba română, în versiunile VDC, EDCR, NTR etc., sunt rediate ambele sensuri – cel spiritual și cel spațial: „binecuvântări duhovnicești, în locurile cerești, în Hristos”, n.r.). În același capitol, Pavel descrie cerul ca un loc în spațiu, altul decât pământul (1:10). În Efeseni 1:20, Pavel amintește de *epouranios* în contextul înălțării lui Hristos la tronul lui Dumnezeu. Prin urmare, „locurile cerești” ale lui Pavel nu sunt niște sfere neoplatonice eterice, care descriu lumea divină imaterială și în care duhul imaterial lipsit de trup ar călători după moarte.

Dat fiind contextul biblic mai larg, noțiunea de „locuri cerești” este un concept biblic foarte bogat. Pe de o parte, „cerurile” fac referire la întregul univers creat de Dumnezeu (Geneza 1:1; Psalmii 8:3; 19:1; 2 Cronici 6:18), în toată splendoarea lui. Pe de altă parte, Biblia redă și un alt sens al cuvântului „ceruri”, mai apropiat de sensul folosit de Pavel în Efeseni, în care apostolul leagă locurile cerești de creație și de mântuire. Când a creat universul, Dumnezeu nu a rămas în afara universului (Biblia nu îmbrățișează deismul). În schimb, Dumnezeu a ales să intre în univers în calitate de Creator, Susținător și Rege al acestuia (Psalmii 11:4) și să stabilească o relație specială, personală cu ființele pe care le-a creat după chipul Său (Geneza 1:26-28). Această relație ia diverse forme. Una dintre ele constă în faptul că, în omniprezența Sa, Dumnezeu a fost – și este – prezent în întregul univers (Psalmii 139:7,8). Această idee înseamnă că ne putem ruga lui Dumnezeu oriunde, în orice situație, și El ne aude în timp real.

Dar Biblia mai descrie un mod în care Dumnezeu Se întâlnește și relaționează cu populația universului. Mulți autori biblici accentuează că Dumnezeu a ales un loc în ceruri unde Și-a întemeiat tronul de iubire și dreptate (Psalmii 103:19,20). În acel loc, Dumnezeu Își manifestă permanent prezența vizibilă și guvernarea asupra universului. În și din acel loc ceresc, Dumnezeu binecuvântează universul prin actele providenței Lui iubitoare. La tronul Lui, S-a întâlnit cu toate ființele inteligente (Iov 1:6); acolo toate ființele inteligente din univers răspund prin închinare și adorare la prezența, providența, iubirea și conducerea dreaptă a lui Dumnezeu.

Biblia asociază tronul lui Dumnezeu cu templul ceresc al lui Dumnezeu (Psalmii 11:4; 103:19,20; compară cu Exodul 25:8,9), cu „cerurile” sau „locuința”/„locul locuinței” lui Dumnezeu (2 Cronici 6:21,23,25, 30,33,35,39). În rugăciunea lui de consacrare, Solomon a asociat templul lui Dumnezeu cu locuința lui Dumnezeu din ceruri (vezi și 2 Cronici 6:2,18,40,41). Împotriva tronului din sanctuarul ceresc a luptat Lucifer, acuzându-L pe Dumnezeu că ar fi lipsit de iubire și că avea un caracter și o guvernare nedrepte. La acel tron S-a înălțat Isus după ce a dezvăluit și a demonstrat pe deplin caracterul iubitor și drept al lui Dumnezeu.

Și în Epistola sa către evrei, Pavel asociază cerurile cu tronul lui Dumnezeu și cu sanctuarul ceresc: „Avem un Mare-Preot care S-a așezat la dreapta scaunului de domnie al Măririi, în ceruri, ca slujitor al Locului Preasfânt și al adevăratului cort, care a fost ridicat nu de un om,

ci de Domnul” (Evrei 8:1,2; vezi și 1:8; 4:16; 9:23-25; 12:2,22-24). Prin urmare, la fel ca în Epistola sa către evrei și la fel ca Daniel (Daniel 7), ca Solomon (2 Cronici 6) și mai târziu ca Ioan (Apocalipsa 4 și 5), Pavel îndreaptă atenția cititorilor săi spre locul ceresc al lui Dumnezeu, spre tronul Său și sanctuarul Său ceresc, de unde Dumnezeu Își binecuvântează poporul cu toate binecuvântările pe care le-a avut în minte în planurile sale originale de a crea și a salva omenirea prin Hristos.

Ilustrație: Întrerupătorul automat

În trecut, numeroși oameni au murit în urma electrocutării domestice accidentale. Casele moderne sunt echipate cu un dispozitiv de protecție ingenios numit întrerupător automat cu împământare. Întrerupătorul automat simte orice fluctuație din sistem și întrerupe curentul electric în doar câteva milisecunde. În acest mod, dacă un copil pune un obiect metalic într-o priză, întrerupătorul automat se va activa și va opri alimentarea cu energie electrică, salvând astfel copilul de la moarte. Dumnezeu a plănuțit să creeze lumea noastră și să o încununeze cu oameni inteligenți și liberi, care puteau alege să Îl respingă pe Dumnezeu și astfel să poată păcătui. Consecințele păcătuirii (precum consecința atingerii unui cablu electric sub tensiune) presupuneau moartea păcătoșului. Dumnezeu le-a spus lui Adam și Evei că aveau să moară în clipa sau în ziua în care ar fi păcătuit (Geneza 2:17). Cu toate acestea, nu au murit. Dimpotrivă, au realizat ce se întâmplase și au fugit de Dumnezeu (Geneza 3:6,7). S-ar putea argumenta că prima pereche a murit în mod spiritual sau că a fost condamnată la moarte pe termen lung.

Deși aceste răspunsuri merită luate în considerare, Evanghelia, mai ales așa cum este explicată de Pavel în Efeseni, oferă un răspuns mai amplu la întrebarea de ce Adam și Eva nu au murit imediat pentru păcatul lor. Potrivit lui Pavel, înainte de întemeierea lumii (Efeseni 1:4), Dumnezeu a încorporat în planul creației o măsură de siguranță, un întrerupător spiritual automat. Când au căzut în păcat, Adam și Eva trebuiau să moară, pentru că atinseseră „firul neizolat” al păcatului. Cu toate acestea, Adam și Eva nu au murit imediat, pentru că planul de mântuire, creat de Dumnezeu înainte de întemeierea lumii, a fost activat imediat. Acel plan era Hristos și oricine crede în Hristos, oricine alege să fie găsit „în Hristos”, să fie eliberat de puterea și consecințele păcatului, de vină, înstrăinare și moarte.

Aplicație

1. Caută împreună cu membrii grupei tale moduri în care puteți organiza, ca grupă, servicii divine de recunoștință – în viața personală, în viața de familie, în comunitatea sau în biserica locală. Aceste servicii de închinare ar putea avea diferite teme: recunoștință pentru planul de mântuire și modul în care ne-a transformat viața personală; recunoștință pentru dragostea lui Hristos așa cum se manifestă în viața noastră și a comunității sau recunoștință pentru iertare așa cum se manifestă în viața noastră personală și a comunității.
2. Cere-le membrilor grupei să se gândească la această întrebare: Cât de nobil, de solemn este modul lor de comunicare? Cu alte cuvinte, cum demonstrează zilnic prin ceea ce vorbesc, scriu sau prezintă grafic faptul că viața lor a fost atinsă, și transformată, de harul lui Dumnezeu și de o viziune asupra lumii care Îl are în centru pe Domnul cel înălțat și teologia Sa? Cât de mult se simt afectați membrii grupei tale de realitățile veșnice din locurile cerești? În ce măsură se aseamănă cu Pavel prin ceea ce vorbesc și cum vorbesc? Roagă-i pe membrii grupei să analizeze modul în care vorbesc cu familia, cu prietenii, colegii de muncă și cu oamenii din locurile publice. Provoacă-i să analizeze modul în care scriu e-mailuri sau mesaje pe diferite platforme de socializare. De asemenea, provoacă-i să analizeze conținutul conversațiilor lor personale cu familia, prietenii și colegii, pentru a-L reflecta pe Hristos și a deveni mai concentrați asupra Lui.
3. În Efeseni 1:5, Pavel scrie că Dumnezeu „ne-a rânduit mai dinainte să fim înfiați prin Isus Hristos, după buna plăcere a voii Sale”. Mulți creștini cred că acest text înseamnă că apostolul susține conceptul de predestinare în sensul că Dumnezeu ne-a ales să fim mântuiți și că nu putem face nimic să ne opunem voii Sale sau să Îi schimbăm decizia în această privință. Cum ar explica membrii grupei tale acest text următoarelor categorii de persoane: (1) prietenilor lor creștini care cred în predestinare și (2) prietenilor sau vecinilor lor necreștini?
4. Ce acțiuni de mărturisire și evanghelizare ar putea face membrii bisericii voastre locale pentru localitățile din jur fără prezența adventistă? Discutați în cadrul grupei.

Puterea lui Isus cel înălțat

Sabat după-amiază

De memorat: Prin Duhul Sfânt, credincioșii pot cunoaște „care este față de noi, credincioșii _____ a puterii Sale, după lucrarea puterii tăriei Lui, pe care a desfășurat-o în Hristos, prin faptul că L-a _____ din morți și L-a _____ la dreapta Sa, în locurile cerești.” (Efeseni 1:19,20)

Se pare că ființele umane caută întotdeauna mai multă putere. Producătorul auto Devel Motors, de exemplu, a prezentat prototipul Devel 16, care produce peste 5.000 de cai-putere. Sau mai este semicamionul Peterbilt, care se ambalează cu 36.000 de cai-putere.

În schimb, Pavel se roagă ca locuitorii credincioși din Efes, ispitiți să admire diferitele puteri și zeități din cultura lor, să aibă parte, prin Duhul Sfânt, de imensitatea puterii pe care Dumnezeu le-o pune la dispoziție în Hristos. Această forță divină nu se măsoară în cai-putere sau magie, ci se poate observa în patru evenimente din istoria mântuirii care au schimbat universul: (1) învierea lui Isus; (2) înălțarea Lui la tronul lui Dumnezeu; (3) toate lucrurile date în stăpânirea lui Hristos; (4) Hristos primind biserica pentru a fi cap al ei (Efeseni 1:19-23).

Pe măsură ce vor conștientiza aceste patru evenimente, credincioșii vor începe să înțeleagă – și să experimenteze la nivel personal – amplitudinea puterii lui Dumnezeu exercitate în dreptul lor.

---

15 iulie – Ziua Evanghelistului Laic

Motivat de vestea că efesenii credincioși înfloresc în credința în Isus și în dragoste unii față de alții (poate veste transmisă de Tihic, Efeseni 6:21,22), Pavel le transmite cum se roagă pentru ei.

1 Compară cele două relatări despre rugăciune din Efeseni 1:15-23 și Efeseni 3:14-21. Ce elemente au în comun?

Uneori tonul nostru general în rugăciune poate fi îndurerat; ne plângem de o greutate sau de alta. Ce spune Pavel despre rugăciune în Efeseni sugerează că recunoștința este limba maternă a rugăciunii. Adunăm binecuvântările lui Dumnezeu și Îi mulțumim pentru ele. Căutăm să Îl vedem pe Dumnezeu la lucru în situațiile dificile și Îl lăudăm pentru prezența Lui care ne schimbă viața. Apreciind harul și puterea lui Isus cel înălțat (Efeseni 1:20-23), Îi mulțumim pentru că Îi binecuvântează pe cei din cercul nostru de influență. Iată secretul transformator al rugăciunii lui Pavel: *rugăciunea este cheia pentru laudă și mulțumire* – „nu încetez să aduc mulțumiri pentru voi, când vă pomenesc în rugăciunile mele” (1:16; vezi și Filipeni 1:3,4; 1 Tesaloniceni 1:2; 5:16-18).

Ce înseamnă de fapt să ne rugăm neîncetat (1 Tesaloniceni 5:17)? Nu poate însemna să îngenunchem întotdeauna în rugăciune. Înseamnă ca, binecuvântați de Duhul lui Dumnezeu, să trecem prin viață cu inima deschisă la prezența și puterea lui Dumnezeu, căutând motive de recunoștință. Înseamnă să fim pregătiți să gestionăm problemele vieții în prezența lui Dumnezeu, să căutăm sfatul divin când trecem prin suferințele și coborâșurile vieții. Înseamnă să trăim nu separați de Dumnezeu, ci în legătură cu El, deschiși întotdeauna la călăuzirea divină.

Mult prea des vedem rugăciunea ca pe un detaliu, un plus al uceniciei, la care să apelăm când ne convine. Pavel transmite o altă perspectivă, luând în serios îndatorirea de a se ruga pentru credincioșii din Efes – de care se achită atât prin mulțumirea pentru ei (1:16; compară cu 1:3-14), cât și prin mijlocirea pentru ei (1:17-23; compară cu 3:14-21). Pentru el, rugăciunea este o îndatorire principală sau chiar principala îndatorire a credinței creștine. Aceste versete sunt o emoționantă chemare la rugăciune, o invitație ca fiecare dintre noi să ne analizăm „lucrarea prin rugăciune” în lumina dedicării lui Pavel în această direcție.

De ce este important să Îi mulțumim întotdeauna lui Dumnezeu în rugăciune?

„Nu încetez să aduc mulțumiri pentru voi, când vă pomenesc în rugăciunile mele. Și mă rog ca Dumnezeu Domnului nostru Isus Hristos, Tatăl slavei, să vă dea un duh de înțelepciune și de descoperire în cunoașterea Lui” (Efeseni 1:16,17).

Vorbind despre rugăciunile lui, Pavel amintește o cerere esențială pe care o aduce înaintea tronului lui Dumnezeu. A menționat deja că Duhul Sfânt vine în viața credincioșilor la momentul convertirii lor (Efeseni 1:13,14). Acum Pavel se roagă pentru o nouă binecuvântare a Duhului, care să le dea priceperea spirituală necesară, axată pe o înțelegere mai profundă a lui Isus („în cunoașterea Lui”, 1:17).

2 Pentru care trei subiecte se roagă Pavel ca Duhul Sfânt să le dea credincioșilor o înțelegere specială? Vezi Efeseni 1:17-19.

Când se roagă ca ei să primească înțelegere cu privire la „nădejdea chemării Lui” (1:18), Pavel se roagă să fie conștienți cu privire la acțiunile din trecut pe care Dumnezeu le-a făcut deja pentru mântuirea lor (1:3-9,11-13) și la viitorul glorios pe care l-a pregătit pentru ei (1:10,14).

Când se roagă ca ei să înțeleagă „bogăția slavei moștenirii Lui în sfinți” (1:18), Pavel face trimitere la ideea din Vechiul Testament cu privire la credincioși ca moștenire a lui Dumnezeu (Deuteronomul 9:29; 32:9; Zaharia 2:12, compară cu Efeseni 1:11). El vrea ca ei să știe nu numai că au o moștenire din partea lui Dumnezeu, ci că sunt ei înșiși moștenirea lui Dumnezeu, iar Pavel vrea ca ei să înțeleagă valoarea lor pentru Dumnezeu.

Când se roagă ca ei să înțeleagă ce semnificație spirituală are „nemărginita mărire a puterii Sale” (1:19), Pavel și-L imaginează pe Duhul Sfânt aducând o nouă înțelegere asupra imensității puterii lui Dumnezeu și actualizând-o în experiența lor.

Prin toate aceste cereri în rugăciune, Pavel își dorește ca acești oameni să se bucure ei înșiși de ceea ce le-a fost dat prin Isus.

Cum poți experimenta mai bine „nemărginita mărire a puterii Sale”? Ce înseamnă lucrul acesta pentru viața de zi cu zi?

În pasajul referitor la subiectele rugăciunii lui, Pavel dezvoltă al treilea punct legat de înțelegerea pe care speră că Duhul Sfânt o va aduce credincioșilor (Efeseni 1:19-23): enormitatea puterii lui Dumnezeu, pe care El o exercită în beneficiul lor. Pavel începe prin a indica două evenimente principale din istoria mântuirii care ilustrează puterea lui Dumnezeu: (1) învierea lui Isus și (2) înălțarea lui Isus la tronul din ceruri (1:20).

3 Cum s-a manifestat puterea lui Dumnezeu la învierea lui Isus? Efeseni 1:20; 1 Corinteni 15:20-22; Filipeni 3:8-11; Evrei 13:20,21; 1 Petru 1:3

Învierea lui Isus este o convingere religioasă creștină care nu se negociază (1 Corinteni 15:14,17). Pentru că Hristos a înviat, credincioșii așteaptă marea înviere viitoare pentru viața veșnică, la momentul revenirii lui Hristos (1 Corinteni 15:20-23). Pentru că Hristos a înviat, putem aștepta de la El astăzi toate binecuvântările Evangheliei, inclusiv prezența Duhului Sfânt în viața noastră.

Ilustrația, că Dumnezeu „L-a pus [pe Hristos] să șadă la dreapta Sa” (1:20), este luată din versetul 1 al Psalmului 110, cel mai frecvent citat în Noul Testament (toate pasajele care tocmai au fost citate par să ducă la acesta). Înălțarea lui Hristos are o importanță majoră în Efeseni. Credincioșii sunt așezați „împreună [cu Hristos Isus] în locurile cerești” (2:6). În plus, Pavel face referire la înălțarea lui Hristos ca la un preludiv al împlinirii tuturor lucrurilor de către Hristos și al dotării bisericii cu daruri (vezi 4:8-11).

În Efeseni 4:8-11, Pavel ne avertizează să nu adoptăm o imagine oarecum statică a lui Hristos pe tronul Tatălui, ci redă „imaginea dinamică novotestamentară a lui Hristos cel înălțat, ajuns prin Duhul Sfânt în întreaga lume prin biruință și ca să biruiască” (F. F. Bruce, *The Epistles to the Colossians, to Philemon, and to the Ephesians*, 1984, p. 133). Așadar Pavel descrie înălțarea/încoronarea lui Hristos nu doar ca pe o ilustrare a puterii divine oferite credincioșilor, dar și ca pe o sursă a acelei puteri.

În ce situații ai nevoie de puterea lui Hristos în viața ta și cum putem să beneficiem mai mult de ea? Ce practici ne împiedică accesul la puterea Lui?

Pavel admiră înălțarea lui Isus, care acum stă alături de Tatăl pe tronul universului. După ce definește poziția lui Hristos în relație cu Tatăl („să șadă la dreapta Sa, în locurile cerești”, Efeseni 1:20), Pavel se întoarce la relația lui Isus cu „orice putere”. În calitate de coregent al Tatălui, Isus este „mai presus” de toate (1:21).

4 Compară puterile spirituale rele menționate în Efeseni 1:21; 2:2 și 6:12. De ce crezi că este Pavel atât de interesat de ele?

Pasajul din Faptele 19:11-20, cu cei șapte fii ai lui Sceva, ilustrează că Efesul din vremea lui Pavel era un centru al artelor magice. „Caracteristica predominantă a practicii magiei în întreaga lume elenistică era cunoașterea unei lumi spirituale care influența realmente oricare aspect al vieții. Scopul vrăjitorului era să discearnă spiritele folositoare de cele dăunătoare și să cunoască acțiunile lor diferite, precum și puterile și autoritatea acestora. Prin această cunoaștere, puteau fi construite mijloace (prin incantații rostite sau scrise, amulete etc.) pentru manipularea spiritelor în interesul unei persoane anume. Cu incantația potrivită, putea fi vindecată o boală indusă de un spirit, [sau] putea fi câștigată o competiție de care” (Clinton E. Arnold, *Power and Magic*, p. 18).

Interesul pentru invocarea zeităților și puterilor vrăjitoarești era o trăsătură a vieții religioase din Efes (vezi Faptele 19:13) și uneori chiar a celei din zilele noastre. Pavel dorește să clarifice relația dintre Hristos și celelalte puteri: Isus cel înălțat este „mai presus de orice domnie, de orice stăpânire, de orice putere, de orice dregătorie” (Efeseni 1:21).

Ca să fie sigur că cititorii lui înțeleg faptul că nu există nicio putere în afara suveranității lui Isus, Pavel face aluzie la practica adunării multor nume de zei în formulele magice: „mai presus [...] și de orice nume care se poate numi” (1:21). Trecând de la dimensiunea spațiului la cea a timpului, Pavel accentuează perioada infinită a stăpânirii glorioase a lui Isus. Stăpânirea Lui asupra tuturor puterilor este valabilă „nu numai în veacul acesta, ci și în cel viitor” (1:21).

Cum se manifestă azi forțele malefice și cum ne putem asigura că nu vom fi prinși în niciuna dintre ele?

Primii creștini vedeau în Psalmii 110:1 o profeție a înălțării lui Isus: „Domnul a zis Domnului meu: «Șezi la dreapta Mea până voi pune pe vrăjmașii Tăi sub picioarele Tale.»” Ei citeau Psalmul 8 în același mod: „Toate le-ai pus [Tu, Dumnezeu] sub picioarele lui” (Psalmii 8:6), ale „fiului omului” (Psalmii 8:4). Deși credeau că puterile întunericului din locurile cerești se aflau deasupra capetelor lor și amenințau să îi subjuge, primii creștini s-au prins cu putere de adevărul că acele puteri se aflau sub picioarele lui Hristos.

Observă cu atenție că, după ce „I-a pus [lui Isus] totul sub picioare”, Tatăl „L-a dat căpetenie peste toate lucrurile Bisericii” (Efeseni 1:22, VDC; compară cu versiunea EDCR: „L-a pus – deasupra tuturor lucrurilor – cap al Bisericii”). Deși „toate lucrurile” este o formulare universală, incluzivă, Pavel are în continuare în minte puterile menționate în Efeseni 1:21. Toate lucrurile – inclusiv puterile cosmice, supranaturale și spirituale – sunt sub picioarele lui Hristos, supuse Lui.

5 Ce beneficii aduc bisericii înălțarea lui Hristos la tronul universului și dominația Lui peste toate lucrurile din cer și de pe pământ? Efeseni 1:22,23

Dumnezeu L-a făcut pe Hristos biruitor asupra tuturor puterilor răului. Bisericii – care se identifică îndeaproape cu Hristos și ale cărei nevoi sunt împlinite de Hristos – i se garantează victoria asupra acestor vrăjmași. Puterea lui Dumnezeu manifestată la învierea și la înălțarea Lui mai presus de orice putere cosmică a fost exercitată pentru biserică. Dumnezeu L-a dat bisericii pe Hristos cel biruitor, iar aceasta este atât de unită cu El încât este numită trupul Lui.

Cum putem noi, credincioșii, să Îl cunoaștem pe Hristos cel înălțat și să avem parte de puterea lui Dumnezeu în viața noastră? Pavel nu numește niciun fel de mecanisme sau de strategii prin care se realizează lucrul acesta. Totuși, este sugestiv faptul că aceste texte fac parte dintr-un pasaj despre rugăciune. Pavel crede că Dumnezeu îi va răspunde la rugăciune. El afirmă eficacitatea aprecierii puterii lui Dumnezeu, manifestate în Hristos, chiar în prezența lui Dumnezeu și eficacitatea cererii ca această putere să fie activă în viața credincioșilor.

Care este experiența ta cu puterea rugăciunii? Dincolo de rugăciunile la care ai primit răspuns, cum ne apropie rugăciunea în general de Dumnezeu și de puterea oferită nouă prin Isus?

Studiază aceste două descrieri ale înălțării lui Hristos, din scrierile lui Ellen G. White:

„Când a trecut prin porțile cerului, Hristos a fost întronat în mijlocul adorării îngerilor. Odată încheiată această ceremonie, Duhul Sfânt a coborât asupra ucenicilor în torente bogate, și Hristos a fost cu adevărat glorificat, chiar cu slava pe care o avusese la Tatăl din veșnicie. Revărsarea Duhului Sfânt de la Cincizecime a fost comunicarea din partea Cerului că instalarea Mântuitorului în funcție s-a produs. Potrivit făgăduinței Sale, El trimisese din ceruri Duhul Sfânt asupra urmașilor Săi ca un semn că El a primit, ca Preot și Împărat, toată puterea în cer și pe pământ și că El era Cel Uns peste poporul Său” (*Faptele apostolilor*, p. 38, 39).

„Cu o bucurie de nedescris, cârmuitorii, stăpânirile și puterile recunosc supremația Prințului vieții. Oastea îngerilor I se închină, în timp ce strigătul de bucurie umple curțile cerești. [...] Imnurile de biruință se unesc cu sunetele harfelor îngerești, până când pare că cerul debordează de bucurie și laudă. Iubirea a învins. Cel pierdut a fost găsit. Cerul răsună de glasuri care proclamă cu tărie: «Ale Celui ce șade pe scaunul de domnie și ale Mielului să fie lauda, cinstea, slava și stăpânirea în vecii vecilor!» (Apocalipsa 5:13)” (*Hristos, Lumina lumii/Viața lui Iisus*, p. 834, 835).

Studiu zilnic: Psalmii 57 – 63; Ellen G. White, *Rugăciunea*, capitolul 26.

1. Cine sunt cei care se rătăcesc la naștere?

---

2. Ce verset se repetă în Psalmul 59?

---

3. Al cui ajutor este zadarnic?

---

4. Cum era David la umbra aripilor lui Dumnezeu?

---

5. Cine sunt cei considerați ucigași ai adunărilor de rugăciune?

Privire generală

După rezumatul din introducere și după lauda la adresa lui Dumnezeu pentru planul Lui de salvare prin Hristos, Pavel, în Efeseni 1:15-23, îi asigură pe frații și surorile lui din Efes că se roagă pentru ei ca aceștia să continue să experimenteze mântuirea prin lucrarea Duhului Sfânt în viața lor. Pavel Îl roagă pe Dumnezeu Tatăl să le ofere efesenilor: (1) experiența cunoașterii lui Dumnezeu prin revelația Sa; (2) speranța care provine din chemarea și făgăduințele lui Dumnezeu și (3) credința prin care pot avea parte de puterea infinită a Domnului Isus Hristos (Efeseni 1:17-19).

Puterea lui Hristos se manifestă în două moduri. În primul rând, avem parte de puterea lui Hristos prin învierea Sa. Suntem înviați spiritual la noua viață în Hristos aici și acum și avem perspectiva învierii viitoare finale pentru viața veșnică. În al doilea rând, avem parte de puterea lui Hristos prin înălțarea Sa, în sensul că El stă pe tronul universului ca Dumnezeu, Dumnezeul nostru, care ne binecuvântează din locurile Sale cerești, adică din sanctuarul Său ceresc. Hristos Isus a creat universul și toate puterile fizice și spirituale ale acestuia; prin urmare, toate Îi sunt subordonate. Puterile spirituale răzvrătite care au pretins temporar stăpânirea asupra pământului Îi sunt, de asemenea, subordonate.

În plus, cunoașterea faptului că Isus S-a înălțat în sala tronului lui Dumnezeu ne face deja moștenitori și ocupanți ai locurilor cerești, prin El. Prin Hristos, toate lucrurile din univers sunt ale noastre. Într-o zi, cu toții ne vom înălța și noi fizic în acele locuri cerești și ne vom alătura universului în laudă la adresa lui Dumnezeu, în jurul tronului Său (Apocalipsa 4:1-4,8-11; 5:6,9-14; 15:2-4).

Temele studiului

1. Rugăciunile de laudă și de mulțumire sunt esențiale pentru viața creștinului.
2. Pentru creștin, sunt indispensabile puterea transformatoare a lui Hristos și puterea Duhului Sfânt în viața creștină.
3. Ca adevărați creștini, prin cunoașterea și experimentarea puterii lui Hristos, ne putem trăi liber viața în El, fără să ne temem de puterile răzvrătite din această lume.

În Epistola către efeseni, Pavel folosește câteva expresii concludive și cauzale, precum:

- *dia touto* (1:15; 5:17; 6:13, însemnând „deoarece”, „din cauza”, „pe baza a”);
- *dio* (2:11; 3:13 [EDCR]; 4:25; 5:14, însemnând „prin urmare”, „așadar”);
- *oun* (4:1; 5:1,7; 6:14, însemnând „așadar”, „pe deasupra”);
- *toutou charin* (3:1,14, însemnând „pentru că”, „de dragul de a”, „ca urmare a”, „pe baza”).

Aceste cuvinte sunt traduse ca: „de aceea” (1:15; 2:11; 3:13 (EDCR); 4:25; 5:14,17; 6:13), „iată de ce” (3:1,14) sau „dar/deci (EDCR)” (4:1; 5:1,7; 6:14). Prin urmare, Pavel mai întâi afirmă și descrie o realitate sau un adevăr teologic ca parte principală a pasajului. Apoi realizează o parte concludivă, în care aplică aceste idei la viața bisericii. Dar Pavel folosește uneori partea concludivă/aplicativă a unui pasaj ca bază pentru o altă parte principală, urmată de o altă parte concludivă sau aplicativă. În acest fel Pavel extinde, dezvoltă, îmbogățește progresiv orizontul gândirii sale cu privire la Evanghelia, biserică și viața creștină.

În Efeseni 1:11-14, Pavel rezumă esența Evangheliei, platforma pe care își întemeiază teologia de tipul „de aceea” (Efeseni 1:15), și arată care este raportul dintre Evanghelia și biserică (1:15-23), alcătuită din „sfînți” (1:15,18). Creștinii, sau sfinții, sunt cei care au credința în Isus (1:15), au „un duh de înțelepciune și de descoperire în cunoașterea” lui Dumnezeu (1:17) și au fost luminați să cunoască chemarea lui Hristos, moștenirea pe care El vrea să le-o ofere și superputerea învierii Sale (1:18,19). Acești sfinți sunt biserica, sau trupul lui Hristos (1:22,23). Acest exemplu de teologie paulină de tipul „de aceea” constituie esența bisericii.

Biserica este construită pe Evanghelia pe care Pavel tocmai a descris-o în Efeseni 1:1-15. Restul Epistolei către efeseni este despre biserică. Dar aceasta este o biserică construită pe înțelegerea corectă a Evangheliei, „Evanghelia mea/[a lui Pavel]”, așa cum afirmă el în altă parte (Romani 2:16; 16:25; 2 Timotei 2:8). După cum s-a observat, în Efes totul era definit prin raportarea la altceva. În contextul cosmopolit al Efesului era ușor ca identitatea cuiva să fie influențată de cultura locului, de amestecul de idei religioase sau filozofice. Însă Pavel este neînduplecat aici:

temelia bisericii, identitatea bisericii, este modelată de Evanghelie, de Evanghelia sau planul lui Dumnezeu care a fost conceput de El înainte de întemeierea lumii și dezvăluit acum prin Isus Hristos. Biserica – cu identitatea ei, cu mesajul ei și cu misiunea ei – nu este o idee culturală progresivă. Biserica este rezultatul planului lui Dumnezeu, al lucrării lui Dumnezeu în lume de salvare a păcătoșilor și a omenirii.

Biserica, revelația și filozofia

Pavel se roagă pentru membrii bisericii lui (Efeseni 1:16,18), mulțumindu-I lui Dumnezeu pentru lucrarea Lui în ei. În mod special Pavel Îi mulțumește lui Dumnezeu pentru lucrarea Lui de iluminare a bisericii, prin darurile înțelepciunii și revelației Sale (1:17,18). Această rugăciune transmite două aspecte majore din natura bisericii.

În primul rând, biserica este construită pe revelația lui Dumnezeu, nu pe filozofia oamenilor. Deși era un bun cunoscător al filozofiei (Faptele 17:18), Pavel a refuzat să pună vreo piatră filozofică la temelia bisericii. Pentru el, biserica trebuia întemeiată nu pe înțelepciunea și retorica omului, ci pe „taina lui Dumnezeu” – manifestarea Lui prin Isus Hristos crucificat și „într-o dovadă dată de Duhul și de putere” (1 Corinteni 2:1-5). Această noțiune totuși nu înseamnă că nu există deloc înțelepciune în întemeierea bisericii.

Dimpotrivă, biserica este construită pe înțelepciune, dar este „o înțelepciune [...] nu a veacului acestuia, nici a frunțașilor veacului acestuia [...] [ci] înțelepciunea lui Dumnezeu, cea tainică și ținută ascunsă, pe care o rânduiise Dumnezeu, spre slava noastră, mai înainte de veci, și pe care n-a cunoscut-o niciunul din frunțașii veacului acestuia” (1 Corinteni 2:6-8). De aceea Pavel îi avertizează pe coloseni să aibă grijă să nu fie furăți „cu filozofia și cu o amăgire deșartă după datina oamenilor [...] și nu după Hristos” (Coloseni 2:8; vezi și Ioan 1:12,13; 1 Corinteni 1:20-27; 3:19; 1 Timotei 6:20,21).

Această atitudine față de filozofie nu sugerează că Dumnezeu, Pavel sau creștinismul ar respinge logica sau rațiunea. Dimpotrivă, rațiunea este una dintre cele mai nobile capacități sau atribute umane cu care Dumnezeu ne-a înzestrat când a creat oamenii după chipul Său. Ceea ce comunică Pavel aici este că biserica, sau religia creștină, nu este întemeiată pe supozițiile și concluziile filozofiei. Filozofia occidentală clasică și, mai recent, știința modernă se bazează în mare parte pe supoziția că nu există nicio revelație divină intenționată, iubitoare, specială, precisă,

propozițională. În schimb, principiul de bază al filozofiei occidentale și al științei moderne este efortul omenesc rațional, mistic sau psihologic prin care se ajunge la Dumnezeu sau la o anumită sferă divină. Această gândire este opusă credinței creștine.

Pavel a insistat cu tărie că biserica nu este, și nu poate fi, produsul filozofiei sau științei umane ori al supozițiilor și concluziilor acestora. Biserica este rezultatul intervenției directe a lui Dumnezeu în lumea noastră și al revelației prin Hristos Isus, precum și al revelației specifice a lui Dumnezeu în Scripturi. Prin Hristos și prin Scriptură, Dumnezeu a chemat omenirea înapoi la El și la împărăția Sa. Când răspund acestei chemări, oamenii devin biserica lui Dumnezeu întemeiată pe lucrarea directă a lui Isus Hristos și a Duhului Sfânt în noi. Din acest motiv, o filozofie reușită își va construi perspectiva asupra lumii și presupozițiile în raport cu revelația divină.

În al doilea rând, biserica nu este o societate cu două niveluri, alcătuită dintr-o elită filozofică, luminată și intelectuală, pe de-o parte, și oamenii simpli și neștiutori, pe de altă parte. Ci în biserică, *toți* membrii sunt luminați și au parte de descoperirea și înțelepciunea lui Dumnezeu. Această idee este baza creștină pentru conceptele de har și de unitate. Cei mântuiți, sau sfinții, nu au primit mântuirea și revelația datorită unor intuiții, abilități sau eforturi speciale, ci datorită harului lui Dumnezeu, căci Dumnezeu este Cel care Se descoperă tuturor oamenilor și îi cheamă la mântuire. Toți membrii bisericii moștenesc aceleași binecuvântări. Toți primesc aceeași descoperire, aceeași mântuire și aceeași misiune. De aceea biserica este una și nu este împărțită în două, trei sau patru categorii ori niveluri.

Teama de puteri și înfrângerea lor

Lumea noastră este într-o continuă căutare după putere. Cine deține resurse deține putere. Vedem adesea că sursele de energie provoacă tensiuni constante și chiar războaie în lumea noastră.

Dar lumea caută mai mult decât surse de energie. Lumea caută în mod special surse spirituale de putere, putere care să le ofere succes, influență sau pace, control și împlinire, care să dureze împreună o viață întreagă. Pe măsură ce ne apropiem de sfârșitul istoriei păcătoase a omenirii, mulți oameni caută, conștient sau inconștient, puterea în surse demonice. Aceste surse demonice sunt puteri distructive care înrobesc. Milioane de oameni conștientizează că aceste puteri înrobesc,

dar nu se pot elibera de ele. Mulți nici nu știu de existența unei alte puteri, alternative. Le este pur și simplu teamă de aceste puteri demonice.

Multora le este frică de puteri neînsuflite, precum cutremure, tsunamiuri sau găuri negre. Unora le este teamă de poziția corpurilor cerești. Unii sunt îngroziți de forța apetitului personal sau de mânia interioară. Cel mai recent, inteligența artificială a devenit pentru mulți o sursă de teamă.

Dar Pavel insistă că puterea lui Hristos este infinit superioară tuturor acestor puteri. Hristos a creat întregul univers cu toate forțele și sursele lui de energie, așadar toate aceste forțe se află sub controlul Lui. El ne-a creat și ne poate restaura și ajuta să ne controlăm pe noi înșine și orice probleme interioare de care ne este teamă. Hristos a creat toate ființele angelice, din care o parte s-au răzvrătit împotriva lui Dumnezeu și au devenit demonice, încercând să controleze lumea; dar Dumnezeu le-a învins revolta în timpul primei Sale veniri și le va distruge puterea și le va anihila complet și pentru totdeauna la sfârșitul marii lupte. Chiar și acum, aceste entități demonice sunt învinse și nu pot obține nicio biruință asupra noastră când suntem în Hristos Isus.

Din această cauză, Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea a simțit nevoia să exprime acest adevăr al Evangheliei sub forma punctului fundamental de doctrină numărul 11, intitulat: „Creșterea în Hristos”.

„Prin moartea Sa pe cruce, Domnul Isus Hristos a triumfat asupra forțelor răului. El, care a supus spiritele demonice în timpul lucrării Sale pământești, le-a frânt puterea și a făcut certă condamnarea lor finală. Biruința lui Isus ne dă și nouă biruința asupra forțelor răului care încearcă să ne stăpânească în timp ce umblăm cu El în pace și bucurie, având certitudinea iubirii Sale. Acum, Duhul Sfânt locuiește în noi și ne dă putere. Consacrându-ne fără încetare lui Isus ca Mântuitor și Domn, suntem eliberați de povara faptelor noastre din trecut. Nu mai trăim în întuneric, nu ne mai temem de puterile răului, de neștiința și de viața lipsită de sens de odinioară. În această nouă stare de libertate în Isus, suntem chemați să creștem în asemănarea cu caracterul Său, comunicând zilnic cu El prin rugăciune, hrănindu-ne din Cuvântul Său, meditănd asupra acestuia și a providenței divine, cântând laude la adresa Sa, adunându-ne pentru închinare și participând la misiunea bisericii. Suntem chemați în același timp să urmăm exemplul lui Hristos prin grija arătată pentru nevoile fizice, mintale, sociale, emoționale și spirituale ale omenirii. Dăruindu-ne printr-o slujire iubitoare celor din jurul nostru și prin prezentarea unei mărturii în favoarea mântuirii Sale, prezența Sa constantă

cu noi prin Duhul Sfânt transformă fiecare moment al vieții și fiecare îndatorire într-o experiență spirituală” (vezi *adventist.ro*, secțiunea „Convingeri”).

Aplicație

1. Unele biserici locale adventiste de ziua a șaptea sunt închise în cea mai mare parte a săptămânii. În schimb, în Sabat, programul serviciilor divine de închinare este uneori aglomerat și rezervă un timp limitat pentru rugăciune individuală sau comună. Încurajează-i pe membrii grupei tale ca, împreună cu biserica lor locală, să conceapă un plan de transformare a bisericii – atât ca adunare de credincioși, cât și ca incintă sau clădire – într-o casă sau un spațiu de rugăciune continuă pentru întreaga comunitate din vecinătate și pentru vizitatori de-a lungul întregii săptămâni.
2. Invită-i pe membrii grupei să se gândească la moduri în care familia și biserica lor pot deveni centre în care oamenii din jur să experimenteze puterea lui Hristos. Cum i-ați putea ajuta pe oamenii din apropierea voastră să depășească ceea ce îi face să se teamă de puterile naturii, de tehnologie, de propria persoană sau de alți oameni, precum și de puterile demonice?
3. Cere-le membrilor grupei să își imagineze că fiecare a fost invitat să predice punctul fundamental de doctrină numărul 11. Care trei idei ar constitui punctele principale ale predicii lor?

Cum ne salvează Dumnezeu

Sabat după-amiază

De memorat: „Dar Dumnezeu, care este _____, pentru dragostea cea mare cu care ne-a iubit, măcar că eram morți în greșelile noastre, ne-a _____ împreună cu Hristos.” (Efeseni 2:4,5)

În data de 14 octombrie 1987, Jessica McClure, o fetiță de 18 luni, se juca în curtea casei mătușii ei și a căzut șase metri într-o fântână abandonată. Situația ei cumplită a atras în Midland, Texas, presa din întreaga lume. Oameni din toată lumea au privit-o pe Jessica cum dormea, plângea, cânta și își striga mama. I-au văzut pe lucrătorii ISU cum pompau aer proaspăt în fântână printr-o țevă.

În cele din urmă, la 58 de ore de la cădere, Jessica a fost eliberată din tubul de fântână de 20 de centimetri în diametru, în care fusese captivă peste două zile. Fotografia lui Scott Shaw, care i-a adus Premiul Pulitzer, a captat momentul: un cablu de salvare trece peste fețele îngrijorate ale salvatorilor, care se uită în jos la ghemotocul bandajat din centrul dramei.

Nimic nu este mai captivant decât o acțiune de salvare reușită, iar Pavel, în Efeseni 2:1-10, ne oferă o perspectivă apropiată și personală asupra celei mai mărețe și mai cuprinzătoare misiuni de salvare din toate timpurile – eforturile lui Dumnezeu de răscumpărare a omenirii. Dramatismul situației este intensificat de cunoașterea faptului că nu suntem doar simpli spectatori ai salvării altora, ci și martori ai propriei noastre salvări.

1 Citește Efeseni 2:1-10. Care este ideea principală despre ce a făcut Isus pentru noi?

Pavel a descris deja mântuirea care le-a fost dată creștinilor (Efeseni 1:3-14,15-23) și a redat pe scurt istoria credincioșilor din Efes (1:13). În Efeseni 2:1-10, Pavel redă în detaliu istoria convertirii lor, cu un accent mai personal. El pune în paralel existența lor păcătoasă din trecut (2:1-3) cu binecuvântările mântuirii oferite de Dumnezeu, pe care le descrie ca participare la învierea, ridicarea la cer și înălțarea pe tron a lui Isus (2:4-7), după care apreciază temeiul acelei mântuirii: harul și lucrarea creatoare a lui Dumnezeu (2:8-10).

Aceste trei secțiuni ale pasajului sunt rezumate în versetul 5 din capitolul 2: (1) „eram morți în greșelile noastre”; (2) „[Dumnezeu] ne-a adus la viață împreună cu Hristos”; (3) „(prin har sunteți mântuiți)”.

În Efeseni 2:1,2 Pavel evidențiază realitatea tristă a existenței de dinainte de convertirea destinatarilor scrisorii lui, notând că erau morți din punct de vedere spiritual, făcând greșeli și păcate ca mod regulat de viață (2:1) și fiind dominați de Satana (2:2). Pentru că le scrie unor oameni vii, Pavel afirmă în sens metaforic despre ei că erau „morți” (compară cu 5:14). În acest sens, starea lor era reală și cumplită, pentru că fuseseră cândva separați de Dumnezeu, Sursa vieții (compară cu Coloseni 2:13; Romani 5:17; 6:23).

Meditând asupra vieții trecute a ascultătorilor săi, Pavel identifică două forțe externe care îi stăpâneau. Prima este „mersul lumii acestuia” (Efeseni 2:2) – obiceiurile și comportamentul din societatea mai largă din Efes care au deformat viața umană în direcția răzvrătirii față de Dumnezeu.

Satana este descris, în două moduri, ca a doua forță externă care le-a dominat existența anterioară. El este „domnul puterii văzduhului” (2:2), de vreme ce „văzduhul” (sau „locurile cerești”) este identificat ca locul în care se află puterile supranaturale, inclusiv cele ale răului (compară cu 1:3; 3:10; 6:12). De asemenea, Satana este activ pe pământ pentru că este duhul „care lucrează acum în fiii neascultării” (2:2).

Ce ne învață aceste versete despre realitatea mării lupte? În același timp, cum putem găsi alinare și speranță în cunoașterea faptului că Isus a fost învingător și că putem fi părtași la biruința Lui?

Separată de intervenția lui Dumnezeu, existența umană nu este dominată numai de forțele externe menționate în Efeseni 2:2, ci și de cele interne: „poftele firii noastre pământești, când făceam voile firii pământești și ale gândurilor noastre” (2:3; compară cu Iacov 1:14,15; 1 Petru 1:14).

2 Ce vrea să spună Pavel când declară că ascultătorii lui au fost cândva „din fire copii ai mâniei, ca și ceilalți” (2:3)? Compară Efeseni 2:3 cu Efeseni 5:6.

Realitatea prezentă a unei vieți pierdute este tulburătoare, dar implicațiile legate de zilele din urmă sunt și mai înfricoșătoare. Oamenii, fiind „din fire copii ai mâniei” (Efeseni 2:3), se află sub amenințarea judecării lui Dumnezeu la sfârșitul timpului.

Expresia „din fire copii ai mâniei” indică o altă realitate de speriat. Pe când încă purtam chipul lui Dumnezeu, am ajuns să ne dăm seama că în interiorul nostru există ceva complet anapoda. Prin urmare, a trăi o viață creștină nu înseamnă doar să înfrângem unu sau două obiceiuri proaste, ci să biruim „greșelile” și „păcatele” (2:1) care ne amenință în prezent. Nu ne luptăm doar cu *păcatele*, ci cu *păcatul*. Suntem înclinați spre răzvrătire față de Dumnezeu și spre autodistrugere. Oamenii sunt automat prinși într-un tipar de comportament autodistructiv, păcătos, urmând îndemnurile lui Satana (2:2) și dorințele înnăscute, păcătoase (2:3).

Este important să observăm că Pavel folosește un timp trecut – noi „eram din fire copii ai mâniei” (2:3). Aceasta nu înseamnă că înclinația intrinsecă spre rău nu mai este o realitate pentru credincioși. Pavel utilizează o parte importantă din scrisoarea lui (Efeseni 4:17 – 5:21) pentru a avertiza că actele păcătoase, înrădăcinate în natura păcătoasă, rămân o amenințare pentru creștini. Ci folosirea timpului trecut înseamnă că acest „om vechi” nu trebuie să mai domine credinciosul care, prin puterea lui Hristos, se poate dezbrăca „de omul cel vechi” și se poate îmbrăca „în omul cel nou, creat după chipul lui Dumnezeu în dreptatea și sfințenia care vin din adevăr” (4:22-24, EDCR).

Cine nu s-a convins pe pielea lui cât de stricată este natura noastră, chiar și după ce ne-am predat lui Isus? Ce ar trebui să ne învețe lucrul acesta despre cât de important este să ne agățăm de El în fiecare moment al vieții noastre?

„Dar Dumnezeu [...] este bogat în îndurare, pentru dragostea cea mare cu care ne-a iubit” (Efeseni 2:4). Prin două cuvinte de efect, „Dar Dumnezeu”, Pavel trece de la descrierea jalnică a vieții trecute a ascultătorilor săi (2:1-3) la noile realități pline de speranță care le marchează viața în calitate de credincioși (2:4-10).

3 În ce sens participă credincioșii la învierea, ridicarea la cer și înălțarea pe tron a lui Isus? Când are loc această participare? Efeseni 2:6,7

Am observat că Efeseni este o epistolă care abundă de persoana lui Hristos și evidențiază unirea credincioșilor cu Hristos. În Efeseni 2:5,6, Pavel extinde această temă folosind trei verbe pentru a descătușa adevărul uimitor că, prin inițiativele lui Dumnezeu, credincioșii înșiși iau parte la evenimentele importante din istoria mântuirii care Îl au în centru pe Mesia, Isus.

Credincioșii sunt: (1) înviați împreună cu Hristos; (2) înălțați împreună cu Hristos (verb folosit de Pavel probabil pentru a indica participarea credincioșilor la înălțarea lui Hristos la ceruri); (3) așezați împreună cu Hristos „în locurile cerești”, cu alte cuvinte, credincioșii iau parte la așezarea lui Hristos pe tronul universului. Ei sunt înnobilați, înălțați în rang, împreună cu Isus.

Pentru a aprecia puterea argumentației lui Pavel, trebuie să ne întoarcem la Efeseni 1:19-23 și să ne amintim că prin moartea, învierea, ridicarea la cer și înălțarea Sa pe tron, Hristos obține victoria asupra tuturor puterilor rele și spirituale care stăpâneau cândva viața credincioșilor. Prin învierea și înălțarea lui Isus, aceste puteri – deși sunt în continuare active și amenință existența umană – au fost semnificativ înlocuite. Universul s-a transformat. Realitatea s-a schimbat. Credincioșii nu sunt simpli spectatori ai acestor evenimente, ci sunt îndeaproape și personal implicați în ele. Faptul că suntem înviați, ridicați la cer și înălțați pe tron împreună cu Isus ne deschide o nouă multitudine de posibilități. Avem dreptul să ne întoarcem de la o existență dominată de demoni la o viață de abundență și putere spirituală în Hristos (2 Timotei 1:7).

„Căci Dumnezeu nu ne-a dat un duh de frică, ci de putere, de dragoste și de chibzuință” (2 Timotei 1:7). Cum ne ajută versetele analizate astăzi să înțelegem ce scrie Pavel aici?

4 **Comparați planul divin de salvare, din Efeseni 1:3,4, cu rezultatele veșnice ale acestuia, descrise în Efeseni 2:7. Care sunt elementele și scopurile planului de mântuire?**

Ceremoniile de absolvire sunt sărbători minunate, în care se marchează o realizare importantă, trecerea la o altă etapă în viață sau carieră. În calitate de credincioși este important să înțelegem un adevăr profund al Evangheliei: harul nu poate fi absolvit. Nu există nicio sărbătorire a faptului că ne-am dobândit doctoratul în har sau că am absolvit nevoia noastră de el.

Pavel afirmă acest adevăr în Efeseni 2:7, accentuându-l cu o amplă cronologie. Dumnezeu a acționat în trecut prin Hristos pentru a ne răscumpăra, identificându-ne atât de mult cu Fiul Său, Isus Hristos, încât în prezent suntem participanți împreună cu El la învierea, la ridicarea la cer și înălțarea Lui pe tron (2:4-6). Dar planul lui Dumnezeu nu se încheie cu un trecut plin de har și un prezent scaldat în milă. Planul lui Dumnezeu, provenit din conciliile divine din timpuri imemorabile (1:4), se întinde pentru totdeauna în viitor. Include toate „veacurile viitoare” (2:7). Planul Lui pentru viitorul veșnic are la bază același principiu cu acțiunile Lui din trecut și din prezent – principiul harului. „În veacurile viitoare”, Dumnezeu abia așteaptă să-Și demonstreze „nemărginita bogăție a harului Său, în bunătatea Lui față de noi în Hristos Isus” (2:7).

Pavel se gândește la harul lui Dumnezeu ca la o comoară sau un tezaur de o valoare incomprehensibilă, de nepătruns (vezi Efeseni 1:7; 3:8), la care credincioșii pot apela pentru împlinirea oricărei nevoi. Această mare generozitate a lui Dumnezeu față de noi devine o dovadă convingătoare, eternă și cosmică a harului Său.

„Venind să locuiască alături de noi, Isus avea să-L facă cunoscut pe Dumnezeu atât oamenilor, cât și îngerilor. [...] Mica noastră lume este cartea de studiu a universului. Scopul minunat al harului lui Dumnezeu, taina iubirii răscumpărătoare, constituie subiectul pe care îngerii doresc să-l adâncească și care va fi obiectul lor de studiu de-a lungul veacurilor nesfârșite. [...] Se va vedea că slava ce strălucește pe fața lui Isus este slava iubirii ce se jertfește pe sine” (Ellen G. White, *Hristos, Lumina lumii/Viața lui Iisus*, p. 19, 20).

5 Citește din nou Efeseni 2:1-10 concentrându-te pe concluzia lui Pavel din versetele 8-10. Ce idei evidențiază el la finalul acestui pasaj?

În Efeseni 2:1-3, Pavel susține că mântuirea credincioșilor din Efes nu are loc datorită comportamentului lor bun sau anumitor calități plăcute. Inițial, ei sunt morți din punct de vedere spiritual. Nu există niciun strop de viață sau valoare în ei (2:1). Au fost complet cucerți de păcat (2:1). Nu manifestă nicio inițiativă personală, ci sunt conduși de însuși Satana și de patimile josnice și fanteziile lor mintale.

Fără să știe, sunt într-o situație mult mai gravă decât cea a simplei lipse de viață sau virtute spirituală. Împreună cu întreaga omenire, sunt inamicii adevăratului Dumnezeu și se îndreaptă spre ziua sorții și a judecății divine. Sunt „copii ai mâniei, ca și ceilalți” (2:3).

Salvarea lor nu se întemeiază pe propriile lor calități, ci pe iubirea inexplicabilă a lui Dumnezeu – o iubire care nu poate fi explicată pe baza vreunei valori a obiectului iubit. Cu milă și iubire, Dumnezeu acționează în favoarea lor prin Hristos Isus (2:4), înviindu-i din moartea spirituală. Datorită intervenției lui Dumnezeu, ei parcurg un uimitor traseu, care îl urmează pe cel parcurs de Isus Însuși. Din adâncimile extreme ale morții spirituale și ale chinuitoarei sclavii profunde, sunt înviați și duși în „locurile cerești”, apoi sunt așezați împreună cu Hristos pe tronul universului (2:5,6). Această intervenție divină ca un fulger nu este însă un fenomen de moment. Are o putere reală de a persista, o durabilitate veșnică, pentru că Dumnezeu intenționează să-Și manifeste harul față de ei în Hristos Isus de-a lungul întregii veșnicii (2:7).

În concluzia (v. 8-10) la acest pasaj (2:1-10), Pavel revine la această idee de bază, dorind să se asigure că s-a făcut înțeles: mântuirea credincioșilor este o lucrare divină, nu umană. Nu își are originea în noi, ci în darul lui Dumnezeu. Nicio ființă omenească nu se poate lăuda că i-a dat naștere (2:8,9). Stând în harul lui Dumnezeu, noi, credincioșii, suntem dovezi ale harului Său, și doar ale harului Său. Suntem capodoperele Lui, create de Dumnezeu, „în Hristos Isus” (2:10).

De ce este atât de important să înțelegem că salvarea ne vine de la Dumnezeu și nu are la bază valoarea sau eforturile noastre?

Epistola către efeseni este străbătută de o narațiune care deseori este parțial repetată sau subînțeleasă. Principalele evenimente ale narațiunii sunt următoarele:

1. Alegerea oamenilor de către Dumnezeu „înainte de întemeierea lumii”/„mai dinainte” (1:4,5,11).
2. Existența lor trecută, abandonată (2:1-3,11,12; 4:17-19,22; 5:8).
3. Intervenția lui Dumnezeu, prin Hristos, pentru a-i salva (1:7,8; 2:4-6,13-19; 4:1,20,21; 5:2,8,23,25,26).
4. Acceptarea Evangheliei de către oameni (1:12,13 și subînțeleasă în alte versete). Fiind cândva „fără nădejde” (2:12), ei au acum „o singură nădejde” spre care se îndreaptă (4:4; compară cu 1:18).
5. Viața prezentă ca ucenici. Trăind într-o perioadă plină de pericole și opoziție din partea puterilor răului, destinatarii epistolei pot apela la resursele oferite de Domnul lor înălțat (1:15-23; 2:6; 3:14-21; 4:7-16; 6:10-20).
6. În viitorul punct culminant al istoriei va fi fructificat rolul Duhului de „arvună” (1:13,14) sau pecete (4:30). În acest moment suprem, destinatarii vor fi răsplățiți pentru credincioșia lor, intrând în posesia „moștenirii” deja acordate lor în Hristos (2:7; 6:8,9) și, prin credința lor în Hristos, li se va acorda un loc în veacul viitor care Îl are în centru pe Hristos (1:21; 2:7,19-22; 4:13,15; 5:27).

Studiu zilnic: Psalmii 64 – 70; Ellen G. White, Rugăciunea, capitolul 27.

1. Din ce motiv toți oamenii vor veni la Dumnezeu?

---

2. Cum pier cei răi dinaintea lui Dumnezeu?

---

3. Cine călărește pe cerurile cerurilor veșnice?

---

4. Ce e mai plăcut Domnului decât un vițel cu coarne și copite?

---

5. Din ce motiv nu trebuie să încetăm să ne rugăm?

Privire generală

În timp ce în capitolul 1 din Efeseni Pavel evidențiază planul general al lui Dumnezeu de salvare, prin Hristos, la nivel universal, în capitolul 2 apostolul explică mai detaliat modul în care Dumnezeu operează în cadrul salvării noastre la nivel individual. După ce au părăsit Grădina Edenului, oamenii au intrat într-o stare pe care Pavel o numește stare de „morți în greșelile și în păcatele voastre” (Efeseni 2:1). În această stare, oamenii sunt morți în păcatele lor în sensul că sunt controlați de forțe atât interne (tendențele păcătoase), cât și externe (diavolul și lumea). Oamenii aflați în această stare nu pot spera la o viață cu Dumnezeu, ci sunt „copii ai mâniei” (2:3). Singura speranță pentru noi este să fim înviați, ridicați la cer și înălțați alături de Hristos (2:6,7).

Dar nu ne putem învia, înălța și așeza singuri pe tron. Din acest motiv, Pavel accentuează că suntem mântuiți „prin har” (2:5,8). Este în totalitate lucrarea, inițiativa, iubirea, mila și puterea lui Dumnezeu (2:4). Pentru Pavel, această lucrare este temelia Evangheliei. Cu toate acestea, Pavel se grăbește să adauge că suntem mântuiți „prin credință” (2:8). Deși mântuirea noastră este, în totalitate, lucrarea lui Dumnezeu, El nu ne salvează împotriva voinței noastre. Cei care sunt mântuiți nu se vor înălța la cer și nu vor fi onorați în locurile cerești printr-un act divin de predestinare. În schimb, salvarea divină devine operațională în noi atunci când ne manifestăm credința – adică atunci când acceptăm, când primim mântuirea lui Dumnezeu, permițând puterii lui Dumnezeu să ne învie, să ne înalțe viața și să ne facă în stare să trăim în Hristos Isus.

Temele studiului

1. Ce înseamnă să fii mort în păcat? Care este natura trăirii păcătoase?
2. Ce înseamnă să fii înviat împreună cu Hristos la o viață nouă în El?
3. Ce înseamnă să fii mântuit prin har și prin credință?

Comentariu

Moartea în păcat și mântuirea prin har, la Ellen G. White

În capitolul 2 al cărții ei *Calea către Hristos*, Ellen G. White explică starea ființelor umane căzute. Ea notează că, „după ce a păcătuit, el

[Adam] nu și-a mai putut găsi bucuria în sfințenie și ca urmare a încercat să se ascundă de prezența lui Dumnezeu. Aceasta continuă să fie starea inimii nerenăscute. O astfel de inimă nu este în armonie cu Dumnezeu și nu găsește nicio bucurie în comuniunea cu El. Păcătosul nu ar putea fi fericit în prezența lui Dumnezeu și ar căuta să evite compania ființelor sfinte. Dacă i s-ar îngădui să intre în ceruri, aceasta nu ar însemna nicio bucurie pentru el. Spiritul iubirii neegoiste care domnește acolo – unde fiecare inimă răspunde inimii Iubirii Infinite – nu ar atinge nicio coardă a sufletului păcătosului. Gândurile lui, preocupările și motivele lui ar fi străine de cele care îi motivează pe locuitorii fără păcat de acolo. Păcătosul ar face o notă discordantă în armonia cerului. Pentru el, cerul ar fi un loc de tortură și ar dori să se ascundă de Acela care este lumina și sursa bucuriei cerului. Nu o hotărâre arbitrară din partea lui Dumnezeu îi exclude pe cei răi din ceruri, ci propria nepotrivire face imposibilă prezența lor acolo. Pentru ei, slava lui Dumnezeu ar fi un foc mistuitor. Ei ar prefera nimicirea, numai ca să poată fi ascunși de fața Celui care a murit pentru a-i răscumpăra” (p. 17, 18).

Apoi insistă: „Este imposibil să scăpăm, prin propriile eforturi, din adâncul păcatului în care suntem cufundați. Inima noastră este rea și nu o putem schimba. [...] Educația, cultura, exercitarea voinței, eforturile omenеști își au sfera lor de acțiune, dar aici toate acestea sunt complet fără putere. Ele pot produce o comportare exterioară corectă, dar nu pot schimba inima; ele nu pot curăța izvoarele vieții. Trebuie să existe o putere care să acționeze din interior, o nouă viață de sus, înainte ca oamenii să poată fi schimbați dinspre păcat spre sfințenie. Această putere este Hristos. Numai harul Său poate să învieze însușirile lipsite de putere ale sufletului și să le atragă spre Dumnezeu, spre sfințenie” (p. 18).

Ellen G. White explică în continuare că „nu este suficient să observi și să înțelegi bunătatea plină de iubire a lui Dumnezeu, să vezi bunăvoința Lui și duiosia părintească a caracterului Său. Nu este îndeajuns să discerni înțelepciunea și dreptatea Legii Sale, să înțelegi că ea este întemeiată pe principiul veșnic al iubirii. Apostolul Pavel a înțeles toate acestea și a exclamat: «mărturisesc prin aceasta că Legea este bună». «Așa că Legea, negreșit, este sfântă, și porunca este sfântă, dreaptă și bună.» Totuși el adaugă, în amărăciunea și disperarea sufletului său: «dar eu sunt pământesc, vândut rob păcatului» (Romani 7:16,12,14). El dorea mult curăția morală și neprihănirea pe care se simțea incapabil să le dobândească prin el însuși, iar aceasta l-a făcut să strige: «O, nenorocitul de mine! Cine mă va izbăvi de acest trup de moarte?» (Romani 7:24).

Acesta este strigătul care a izbucnit din inima împovărată a oamenilor din toate țările și din toate veacurile. Pentru toți, nu este decât un singur răspuns: «Iată Mielul lui Dumnezeu, care ridică păcatul lumii» (Ioan 1:29)” (p. 19).

Morți în păcate și înviați de Hristos și prin Hristos

Expresia lui Pavel, „morți în greșelile și în păcatele voastre” (Efeseni 2:1) subliniază trei aspecte majore ale condiției umane căzute.

1. „Morți în greșelile și în păcatele voastre” indică o moarte propriu-zisă. Păcatul este eminentamente opus lui Dumnezeu și vieții. A fi în păcat înseamnă a-L nega pe Dumnezeu și viața. Pavel evidențiază ideea că „plata păcatului este moartea” (Romani 6:23). Faptul de a fi în păcat și a rămâne în păcat duce la moarte (vezi și 1 Ioan 5:16) – la moartea propriu-zisă – o anihilare totală a întregii ființe umane. A fi în păcat înseamnă a fi condamnat la moarte; este echivalentul faptului de a fi „mort”. Această moarte nu vizează numai trupul; ființa umană care participă la păcat și alege să rămână în păcat va muri în întregime, în toate aspectele, fără niciun fel de elemente care să supraviețuiască.
2. Faptul de a fi „morți în greșeli și în păcate” este o stare spirituală și morală. Înseamnă a fi morți pentru Dumnezeu. Pentru oameni, a fi „morți în greșeli și în păcate” nu înseamnă că nu pot percepe iubirea, dreptatea sau chemarea lui Dumnezeu sau că nu își pot recunoaște starea păcătoasă. A afirma orice altceva înseamnă a ajunge la conceptul de predestinare. Dar oamenii pot percepe și percep revelația și chemarea lui Dumnezeu, de aceea „nu se pot dezvinovăți” (Romani 1:19-21; vezi 2:1,9-16). Problema apare atunci când percep chemarea harului lui Dumnezeu, dar decid că ei sunt bine și că le va fi mai bine dacă merg pe calea lor, pretinzând că se pot schimba și pot repara lumea de unii singuri (Isaia 5:21; Romani 1:21-23; vezi și Geneza 11:1-5). Această gândire distorsionată îi cufundă însă și mai adânc în mocirla păcatului (Romani 1:24-32).

În Epistola sa către efeseni, Pavel ilustrează această stare căzută prin metafora umblării după „mersul lumii acesteia” (2:2), a satisfacerii apetitului, poftelor, dorințelor și gândurilor cărnii (2:3). În acest fel, cei nerenăscuți ajung într-un punct în care „numesc răul bine și binele rău” și înlocuiesc întunericul cu lumina și lumina cu întunericul (Isaia 5:20). Această stare constituie nu numai confuzie morală, ci revoltă morală la adresa lui Dumnezeu.

3. În consecință, a fi „morți în greșeli și în păcate” indică incapacitatea noastră totală de a învinge atracția gravitațională a găurii negre a păcatului. Această incapacitate este rezultatul faptului că păcatul a devenit o forță omniprezentă care ne controlează ființa, devenind „o altă lege, care se luptă” în noi și împotriva noastră (Romani 7:23). Însăși natura noastră a fost afectată, infectată în mod iremediabil, până într-acolo încât a devenit un „trup de moarte” (Romani 7:24).

De aceea notează Pavel că numai o înviere ne poate salva din starea de „morți în greșelile noastre” (Efeseni 2:5,6). Însă Pavel nu vorbește despre o înviere asemănătoare celei a Păsării Phoenix din mitul antic, o pasăre cu putere regeneratoare intrinsecă. Moartea noastră în păcat și din cauza păcatului este definitivă și ireversibilă. Nu avem în noi nicio putere de a învia. Numai Dumnezeu, care ne-a creat, ne poate re-crea sau învia.

Pentru Pavel, învierea nu este o „simplă” regenerare a țesuturilor noastre biologice astfel încât să putem trăi câteva decenii în plus în aceeași stare păcătoasă. Ci noțiunea lui Pavel de înviere este o eliberare totală de puterea distrugătoare a lumii și de stăpânirea păcatului. Credința lui Pavel în înviere vizează un alt tip de viață, o existență de altă calitate – o viață veșnică (Romani 6:23). Această putere unică de reînnoire s-a manifestat în învierea lui Hristos (Efeseni 1:20) și apoi ne-a fost dată nouă, în sensul că Dumnezeu ne-a invitat să luăm parte, prin Duhul, la învierea lui Hristos (Efeseni 2:5,6).

În Epistola sa către romani, Pavel explică faptul că, întrucât păcatul este o forță atât de prezentă în noi, moartea este inevitabilă. Dar, datorită harului lui Dumnezeu, nu trebuie să murim *în* păcat, ci *față de* păcat. Hristos a murit în locul nostru pentru păcatul nostru. Acum, prin Hristos, noi murim, dar murim cu Hristos față de păcat (Romani 6:2-4). Pavel apoi conchide că, pentru că „ne-am făcut una cu El printr-o moarte asemănătoare cu a Lui, vom fi una cu El și printr-o înviere asemănătoare cu a Lui. Știm bine că omul nostru cel vechi a fost răstignit împreună cu El, pentru ca trupul păcatului să fie dezbrăcat de puterea lui, în așa fel ca să nu mai fim robi ai păcatului, căci cine a murit, de drept, este izbăvit de păcat” (Romani 6:5-7).

Prin har și prin credință

Când spune că suntem mântuiți „prin har [...] prin credință” (Efeseni 2:8), Pavel nu spune că suntem mântuiți numai prin har sau numai prin credință. Cele două operează întotdeauna împreună în mântuire. Cu toa-

te acestea, au o crucială ordine de operare. În Evanghelia, nu credința este cea care generează harul. Credința nu este o energie interioară a noastră, care ne-ar da viață și putere, care ne-ar înălța la Dumnezeu, care ar schimba atitudinea lui Dumnezeu față de noi sau ar genera mântuire. În schimb, pentru Pavel credința se naște și devine funcțională în noi atunci când Dumnezeu ne oferă harul Său (Romani 10:17). Harul generează credință. Credință înseamnă conștientizarea harului lui Dumnezeu manifestat față de noi.

Această înțelegere are cel puțin trei implicații majore.

1. Credința nu este și nu poate fi meritorie. De fapt, chiar și credința este un dar de la Dumnezeu, pentru că Dumnezeu ne-a dat tuturor posibilitatea de a primi harul Său. Atât harul, cât și credința sunt daruri de la Dumnezeu (Efeseni 2:8). Din acest motiv, Pavel subliniază că faptele noastre nu au niciun rol în producerea mântuirii noastre (Efeseni 2:9). Mai degrabă noi, ca oameni mântuiți, suntem „lucrarea Lui și am fost zidiți în Hristos Isus pentru faptele bune” (Efeseni 2:10). Prin urmare, aceste fapte bune nu sunt ale noastre; nu sunt generate de geniul sau de puterea credinței noastre, ci au fost pregătite „de Dumnezeu mai dinainte ca să umblăm în ele” (Efeseni 2:10).
2. Pavel alătură îndreptățirea și sfințirea pentru a forma o relație de ne-zdruncinat. În timp ce îndreptățirea înseamnă că suntem îmbrăcați cu neprihănirea lui Hristos, sfințirea înseamnă că suntem îmbrăcați cu haina de fapte bune a lui Hristos și că umblăm în ea.
3. Harul și credința sunt temelia unității bisericii, ceea ce reprezintă un element central în teologia lui Pavel cu privire la biserică. Biserica este unită în aceeași experiență de primire a revelației divine a harului și în aceeași experiență de acceptare a acestuia prin credință, „o singură credință” (Efeseni 4:5). În această experiență, toți membrii bisericii sunt egali. Din nou, biserica nu este o societate pe mai multe niveluri în care unii membri ar fi creștini mai buni pentru că au primit har mai mult. Biserica nu este împărțită în tabere cu membri mai spirituali sau mai puțin spirituali, după gradul lor de credință. Mai degrabă, întreaga biserică se întemeiază pe – și este unită în – același har și aceeași acceptare a respectivului har prin credință. În Efeseni 4:7, Pavel pare să vorbească despre diferite grade sau tipuri de har. Aici însă nu vorbește despre harul mântuitor, ci despre diversitatea darurilor spirituale pentru înnobilarea bisericii lui Dumnezeu și pentru îndeplinirea misiunii ei. De asemenea, când spune, în 1 Corinteni

12:9, că Duhul le dă unora credința, Pavel tratează același subiect al darurilor spirituale, nu subiectul credinței mântuitoare oferite tuturor oamenilor.

Aplicație

1. În timp ce pentru unii Dumnezeu creștin este o divinitate aspră și răzbunătoare, mulți contemporani pur și simplu nu pot asocia un Dumnezeu iubitor și plin de har cu mânia, judecata și condamnarea. În Efeseni 2:3, Pavel îi descrie pe oamenii păcătoși drept „copii ai mâniei”, ceea ce înseamnă că, dacă rămân în acea stare, vor avea parte de mânia sau pedeapsa lui Dumnezeu îndreptată împotriva păcatului (Romani 1:18). Invită-i pe membrii grupei să se gândească la moduri în care să explice mânia lui Dumnezeu următoarelor categorii de persoane: (1) copiilor lor, (2) vecinilor lor neadvențiști și (3) colegilor lor seculari, atei.
2. Roagă-i pe membrii grupei să își amintească experiența lor de revenire la viață prin Hristos și împreună cu Hristos. Cum ar descrie această experiență prietenilor și membrilor comunității lor? Cum pot menține această experiență proaspătă în viața lor creștină?
3. Mulți adventiști de ziua a șaptea au crescut în ceea ce am numi un mediu creștin izolat sau „pur”, în care nu au fost expuși multora dintre ispitele unui mediu mai secular, mai lumesc. Cu toate acestea, acești adventiști sunt în continuare la fel de morți în păcatele lor și nu au experimentat nașterea din nou. Cum i-ar putea ajuta membrii grupei tale pe acești frați adventiști să experimenteze plinătatea venirii „la viață împreună cu Hristos” (Efeseni 2:5)? Cu alte cuvinte, cum i-ar putea încuraja membrii grupei tale pe acești adventiști să se nască din nou fără a trebui să treacă mai întâi prin totala nefericire a unei vieți păcătoase?
4. Ce spune cooperarea dintre departamentele și slujbașii bisericii voastre despre unitatea din trupul lui Hristos? Ce acțiuni comune ați putea planui pentru creșterea continuă în Hristos?

Ispășirea pe orizontală: crucea și biserica

Sabat după-amiază

De memorat: „Dar acum, în Hristos Isus, voi, care odinioară _____
_____, ați fost _____ prin sângele
lui Hristos. Căci El este _____, care din
doi a făcut unul.” (Efeseni 2:13,14)

Să presupunem că nu ești evreu, ci ești un grec care a învățat să Îl prețuiască pe Dumnezeul evreilor. Ai renunțat la închinarea la zei și L-ai adoptat pe singurul Dumnezeu adevărat. În timp ce îți croiești drum printre frumoasele curți și coloane ale Templului din Ierusalim, semnalul sonor pentru închinare te cheamă la laudă. Chiar în momentul acela însă, te trezești față în față cu o baricadă de piatră. Gravat pe ea, în greacă și latină, se află acest mesaj: „Niciun străin nu poate pătrunde dincolo de barieră și de împrejmuirea templului. Oricine este prins făcând lucrul acesta se va face vinovat de propria moarte.” În acel moment te simți exclus, îndepărtat, separat.

În Efeseni 2:11-22, Pavel vede crucea lui Hristos producând o schimbare dramatică, distrugând astfel de bariere și de ziduri. Pe verticală, crucea elimină înstrăinarea, împăcându-i pe oameni cu Dumnezeu. Pe orizontală, îi împacă pe oameni unii cu alții. Crucea îndepărtează vrăjmășia și aduce pace între evrei și neamuri, făcându-i „un singur om nou” (2:15). Împreună, devin un templu nou, „un locaș al lui Dumnezeu, prin Duhul” (2:22).

Ce înseamnă acest adevăr pentru noi astăzi?

1 Compară Efeseni 2:1-3 (prima descriere a trecutului celor dintre neamuri) cu Efeseni 2:11,12. Ce accentuează Pavel în noua descriere a trecutului destinatarilor săi?

Neevreei care erau acum credincioși în Hristos și membri ai „trupului” Său, biserica, fuseseră cândva complet separați de Israel și de mântuirea oferită de Dumnezeu. Pavel consideră că este important pentru ei să își aducă aminte de acest trecut (Efeseni 2:11,12). Atunci erau „fără Hristos”, Unsul, Mesia lui Israel. Erau „fără drept de cetățenie în [statul sau poporul] Israel”. Și erau „străini de legămintele făgăduinței”, necunoscând perspectivele salvării pe care Dumnezeu li le oferise de-a lungul istoriei mântuirii. Separarea de Israel și de mântuirea oferită prin el însemna că fuseseră cândva „fără nădejde și fără Dumnezeu în lume” (2:12).

De asemenea, în trecut, neamurile erau într-o puternică dușmănie cu evreei. Pavel sugerează această ură înrădăcinată făcând referire la simptomul ei: insultele. Evreei se refereau la neevrei prin termenul ironic „netăiați împrejur”, iar neevreei se refereau la evrei cu același dispreț, numindu-i „tăiați împrejur” (2:11).

Versetul 13 însă indică ceva cu totul diferit în prezent. „Dar acum, în Hristos Isus, voi, care odinioară erați depărtați, ați fost apropiați prin sângele lui Hristos.”

Când spune despre neevrei că erau „odinioară [...] depărtați”, Pavel face trimitere la Isaia 57:19 – „«Pace, pace celui de departe și celui de aproape!» zice Domnul. «Da, Eu îl voi tămădui!»” (compară cu Efeseni 2:17,18). Prin Hristos și prin crucea Lui, credincioșii dintre neamuri fuseseră aduși aproape de toate lucrurile de care erau ținute la distanță: Dumnezeu, speranța și surorile și frații lor iudei. Iată vestea incredibil de bună care reiese din descrierea lui Pavel: faptul că jertfa lui Hristos pe cruce poate închide prăpastia largă dintre iudei și neamuri înseamnă că toate conflictele și divizările dintre noi pot fi rezolvate aici. Această veste bună ne invită să analizăm divizările din viața noastră și din biserică și să medităm la puterea crucii de a le învinge.

Din ce stare te-a răscumpărat Isus? De ce ar fi important să-ți amintești, oarecum regulat, unde erai când te-a găsit și unde ai putea fi acum dacă nu te-ar fi găsit?

- 2** Citește Efeseni 1:7,8; 2:13-16; 4:32; 5:2,25. Cum descrie Pavel crucea și impactul lucrării lui Hristos acolo? Cum ai rezuma ce spune Pavel despre cruce și despre cum ne transformă relațiile?

În contextul pasajului de studiu din această săptămână – Efeseni 2:11-22 –, crucea le aduce credincioșilor trei mari beneficii: **(1)** neevreii, care erau „depărtați” de Dumnezeu și de poporul Său, sunt „aproțiați” (2:13) de ambii, fiind acum fiice și fii ai lui Dumnezeu și surori și frați ai credincioșilor evrei (2:19); **(2)** „vrăjmășia” (gr., *echthran*, „dușmănie”, legată de *echthros*, „dușman”) dintre credincioșii iudei și cei dintre neamuri este ea însăși nimicită (2:16). Crucea lui Hristos îndepărtează ceea ce părea să fie starea permanentă de ostilitate și război în care evreii și neamurile erau dușmani declarați (2:17); **(3)** în locul vrăjmășiei vine împăcarea. Scopul lui Hristos a fost să îi împace „pe cei doi cu Dumnezeu într-un singur trup, prin cruce” (Efeseni 2:16; compară cu Coloseni 1:19-22).

Cum arată împăcarea? Cum te simți când ești împăcat? Imaginează-ți o puternică înstrăinare între o mamă și o fiică, una care durează de ani. Imaginează-ți această ranchiună topindu-se într-un val de har și iertare și reuniunea care urmează între cele două. Aceasta este împăcarea. Împăcarea este experimentată în momentul în care un membru al bisericii lasă deoparte orice probleme îl separă de altul și îl recunoaște pe celălalt membru al bisericii ca un frate sau o soră iubit/ă. Împăcarea nu este un termen mecanic sau legal, ci unul interpersonal care marchează refacerea relațiilor într-un mod fericit. Pavel îndrăznește să își imagineze lucrarea eficace a lui Isus pe cruce având un impact asupra relațiilor – nu numai a acelor dintre indivizi, ci și dintre grupuri de oameni. Își imaginează cum ne inundă viața și distruge ceea ce ne separă, destrămand certurile dintre noi și reînnoindu-ne părtășia unii cu alții și înțelegerea unii față de alții.

Ai nevoie să aplici principiile învățate azi pentru a te împăca cu cineva? Cum faci lucrul acesta?

3 Ce spune Pavel că a făcut Hristos cu privire la „Legea poruncilor cu orându-ielile ei” (EDCR)? De ce a făcut acest lucru? Efeseni 2:14,15

Probabil că Pavel face aici aluzie la balustrada sau la gardul care înconjura curtea lui Israel din Templul lui Irod și la aferenta amenințare cu moartea. Pavel își imaginează acest zid prăbușit și pe neamuri primind acces deplin la închinarea la Dumnezeu (Efeseni 2:18). Orice astfel de zid, spune Pavel, este dat la o parte prin cruce. Aflăm că aceste două categorii de oameni, evreii și neevreii, sunt, în realitate, una.

Unii cred că Efeseni 2:14,15 susține că Cele Zece Porunci, inclusiv porunca Sabatului, sunt „desființate” sau „date la o parte” de cruce. Dar în Epistola către efeseni Pavel demonstrează un respect profund pentru Cele Zece Porunci ca resursă în vederea formării uceniciei creștine. El citează porunca a cincea (Efeseni 6:2,3) și face aluzie la celelalte (de exemplu, la a șaptea – 5:3-14,21-33; la a opta – 4:28; la a noua – 4:25 și la a zecea – 5:5). Lucrul acesta este în concordanță cu afirmațiile anterioare ale lui Pavel despre lege (Romani 3:31; 7:12). El ia în discuție folosirea greșită a legii, dar cinstește legea și crede în continuitatea ei. Prin urmare, folosirea acestor versete pentru desființarea Celor Zece Porunci, în special în lumina tuturor celorlalte versete din Biblie despre continuitatea legii, este clar o interpretare greșită a intenției lui Pavel din acest text.

În schimb, orice folosire a legii pentru a crea o prăpastie între evrei și neevrei și în special pentru a ține departe neevreii de integrarea totală în poporul lui Dumnezeu și de accesul la închinare ar fi anatema în concepția lui Pavel și o folosire greșită a intenției lui Dumnezeu în privința legii. „Legea” din Efeseni 2:14,15 reprezintă fie aspectele ceremoniale ale legii, care îi separa pe iudei de neamuri, redată prin sintagma paulină complexă: „Legea poruncilor, cu regulile ei” (NTR), fie întregul sistem de legi din Vechiul Testament așa cum ajunsese să fie interpretat, amplificat și folosit în mod greșit ca o linie de separare între evrei și neevrei.

Ce tensiuni dintre adventiști sau dintre membrii comunității creștine mai largi trebuie abordate și eliminate? De ce ar trebui ca iubirea noastră a tuturor pentru Hristos să fie suficientă pentru a birui aceste tensiuni?

4 Cum rezumă Pavel lucrarea lui Hristos, în Efeseni 2:17,18?

Conceptul de pace este important în Efeseni, scrisoarea începând și încheindu-se cu urări de pace „de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul Isus Hristos” (1:2; vezi și 6:23). În versetele 11-22 din Efeseni 2, Pavel afirmă că Hristos este personificarea păcii, „căci El este pacea noastră”, iar crucea Lui este cea care creează pacea (2:14-16). Hristos nu doar distruge ceva – ostilitatea dintre iudei și neamuri (2:14,15) – , ci și creează ceva: o nouă omenire, marcată de relații de reconciliere și pace (2:15-17). O astfel de pace nu înseamnă doar absența conflictului, ci rezonază cu conceptul ebraic de *shalom* – stare de împlinire totală și de bunăstare, în relație atât cu Dumnezeu, cât și cu semenii (Romani 5:1).

5 Cum și-i imaginează Pavel pe credincioși contribuind la răspândirea soliei de pace a lui Isus? Efeseni 4:3; 6:14,15; compară Romani 10:14,15 cu Efeseni 2:17-19; Isaia 52:7; 57:19.

Evangheliile Îl exemplifică pe Isus ca predicator al păcii. În mesajele de rămas-bun adresate ucenicilor, le promite, la fel ca și nouă: „Vă las pacea, vă dau pacea Mea” (Ioan 14:27); „V-am spus aceste lucruri ca să aveți pace în Mine. În lume veți avea necazuri, dar îndrăzniți, Eu am biruit lumea” (Ioan 16:33). După înviere, când li Se arată ucenicilor, le spune în mod repetat: „Pace vouă!” (Ioan 20:19,21,26).

În Efeseni 2:17,18, Pavel este dornic să arate că predicarea păcii de către Hristos se extinde dincolo de perioada lucrării Sale pământești. El a adus „vestea bună a păcii” în prezent atât pentru cei „depărtați” (credincioșii dintre neamuri înainte de a se converti), cât și pentru cei „apropiați” (credincioșii evrei; vezi 2:11-13). Prin acceptarea acestei proclamații, toți credincioșii au parte de o binecuvântare profundă.

Cum putem învăța să fim predicatori ai păcii, și nu canale de conflict? Care sunt situațiile la a căror îmbunătățire poți contribui chiar acum?

6 Ce imagini folosește Pavel în Efeseni 2:11-22 pentru a indica unitatea dintre evrei și neevrei în biserică?

Recapitulând capitolul 2 din Efeseni, ne amintim că versetele 1-10 ne învață că trăim în solidaritate cu Isus, în timp ce versetele 11-22 ne învață că trăim în solidaritate cu alții ca parte a bisericii Lui. Moartea lui Isus are beneficii atât pe verticală, în cadrul relației noastre cu Dumnezeu (2:1-10), cât și pe orizontală, prin întărirea relației noastre cu ceilalți (2:11-22). Prin intermediul crucii, Isus dărâmă tot ce îi separă pe credincioșii neevrei de cei evrei, inclusiv folosirea greșită a legii pentru a lărgi prăpastia dintre ei (2:11-18). Totodată, Isus construiește ceva – un templu nou, uimitor, alcătuit din credincioși. Neamurile, cândva ținute departe de închinarea în locurile sfinte ale templului, se alătură acum credincioșilor evrei pentru a deveni un templu nou. Cu toții devenim parte din biserica lui Dumnezeu, „un Templu sfânt în Domnul” (2:19-22) și suntem privilegiați să trăim în unire cu Isus și cu frații și surorile noastre în Hristos.

7 Compară imaginea bisericii ca templu din Efeseni 2:19-22 cu imaginile din: 1 Corinteni 3:9-17; 2 Corinteni 6:14 – 7:1; 1 Petru 2:4-8.

Pavel folosește imaginea bisericii ca templu pentru a ilustra în mod suprem incluziunea totală a neevreilor în biserică. Având cândva interdicția de a se închina în „curtea lui Israel” din templu, acum nu doar că au acces (2:18), dar ei înșiși devin materialele de construcție pentru un templu nou, conceput ca „un locaș al lui Dumnezeu, prin Duhul” (2:22).

Autorii Noului Testament folosesc metafora templului pentru a vizualiza sfințenia bisericii, rolul lui Dumnezeu în întemeierea și creșterea bisericii și unitatea credincioșilor în cadrul bisericii. Metafora este folosită în combinație cu limbajul preluat din biologie (vezi 2:21, unde templul „crește”), iar procesul de construire este adeseori accentuat (vezi 2:22, „și voi sunteți zidiți împreună”). În loc să fie o imagine statică, biserica este capabilă să își recunoască identitatea ca „Templul Dumnezeului celui viu” (2 Corinteni 6:16).

Care este contextul exact în care Pavel scrie Efeseni 2:11-22, unde descrie efectele ample ale crucii asupra relațiilor umane? Pavel ia în discuție relațiile dintre credincioșii evrei și cei neevrei, care împreună sunt membri ai bisericii. El exprimă o îngrijorare evidentă cu privire la modul în care înțeleg și pun în practică noul statut de membri împăcați și egali ai casei lui Dumnezeu (2:19). Dar în cuprinsul întregii epistole, Pavel demonstrează un obiectiv mai amplu: planul măreț al lui Dumnezeu de a uni toate lucrurile în Hristos (1:9,10), plan care include „orice familie, în ceruri și pe pământ” (3:15).

Prin realizarea unității pe care Hristos a câștigat-o la cruce, credincioșii trebuie să vestească faptul că planul final al lui Dumnezeu de a uni toate lucrurile în Hristos este în desfășurare. Relațiile lor refăcute transmit planul lui Dumnezeu pentru un univers unit în Hristos. Prin urmare, se cuvine să căutăm în Efeseni 2:11-22 principii biblice legate de un subiect important din zilele noastre: relațiile dintre grupurile de oameni sau dintre rase.

Studiu zilnic: Psalmii 71 – 77; Ellen G. White, *Rugăciunea*, capitolul 28.

1. Ce își dorea psalmistul la vremea bătrâneții?

---

2. Când era Asaf prost și fără judecată?

---

3. Cine era turtureaua Domnului?

---

4. Ce să facă toți cei ce-L înconjoară pe Domnul?

---

5. **Pentru ce se vor înălța îndeosebi rugăciunile în grupa mică de rugăciune?**

Privire generală

În Efeseni 2:1-10, Pavel realizează un tablou incredibil de frumos și de înălțător modului în care acționează Dumnezeu când salvează o persoană la nivel individual. A fi mântuit înseamnă a fi chemat de Mesia, a fi înviat împreună cu Mesia, a fi ridicat la cer împreună cu Mesia și a fi înălțat împreună cu Mesia. Dar această descriere se aplica de obicei evreilor care Îl așteptau cu nerăbdare pe Mesia-Salvatorul. În interpretarea iudaică, la venirea Lui, Mesia avea să îi salveze și să îi înalțe pe evrei și să îi distrugă și să îi umilească pe neevrei. Pavel însă ia termenii prin care se exprima înălțarea pentru a descrie mântuirea evreilor și îi aplică și în dreptul neamurilor, neevreilor.

În același timp, trebuie să observăm cu atenție că Pavel nu proclamă că acum neamurile sunt mântuite pentru că sunt neamuri sau că evreii sunt mântuiți pentru că sunt evrei. Evreii, care erau „apropiați” de Dumnezeu (Efeseni 2:13), puteau trăi același tip de viață „fără Dumnezeu în lume” (2:12) ca neamurile (2:1-10; Romani 2:17-26). Neamurile, la rândul lor, trebuie să nu uite cum au trăit înainte să Îl întâlnească și să Îl accepte pe Hristos. Astfel, ambele categorii au fost deopotrivă salvate prin harul lui Dumnezeu, manifestat în Hristos Isus pe cruce. Atât evreii, cât și neevreii sunt mântuiți numai atunci când sunt în Hristos. Pe de altă parte, Pavel accentuează că mântuirea vine de la evrei (Efeseni 2:12; vezi și Romani 9:4,5; Ioan 4:22). La urma urmei, „Dumnezeu alesese poporul evreu să fie reprezentantul Său pe pământ, [...] i-a încredințat profețiile divine și [...] Mesia era [...] evreu (Romani 9:4,5)” (*Comentariul biblic adventist*, vol. 5, p. 940).

Temele studiului

1. Hristos Isus îi salvează în aceeași măsură pe evrei și pe neevrei, deși Dumnezeu i-a chemat mai întâi pe evrei la misiunea de proclamare a mântuirii Sale în lume.
2. Salvarea oferită tuturor de Domnul Isus este universală, pentru că El a murit pe cruce asigurând astfel mântuirea pentru oricine crede în El (Ioan 3:16) și în felul acesta zidul de despărțire dintre evrei și neamuri a devenit irelevant.
3. Isus Hristos nu doar a distrus zidul dintre evrei și neamuri, ci El construiește de asemenea o nouă realitate, un nou templu al lui

Dumnezeu, biserica, în care atât evreii, cât și neevreii, egali și împreună, constituie biserica.

Comentariu

Dărâmarea zidului

Unii creștini înțeleg greșit că, în Efeseni 2:16, Pavel își imaginează pacea dintre iudei și neamuri prin abolirea legii mozaice. În consecință, acești creștini văd Vechiul Testament și legea ca irelevante pentru creștinism. Dar această perspectivă nu este doar o înțelegere greșită a teologiei lui Pavel, ci și o concluzie care contrazice ceea ce a scris Pavel.

Este esențial să evidențiem aici două elemente importante. În primul rând, contextul imediat al textului din Efeseni 2:16 indică într-adevăr ideea că neamurile care voiau să se alăture poporului lui Dumnezeu erau întâmpinate cu un zid, care le împiedica să facă lucrul acesta. Acest zid era o tragedie, pentru că Dumnezeu chemase poporul Israel la harul Său și îi dăduse misiunea să proclame lumii harul Său. Însă israeliții au confundat chemarea lor la manifestarea sfințeniei, conferită prin har, cu izolarea și elitismul. Prin urmare, nu au reușit să îndeplinească misiunea lui Dumnezeu pentru ei.

Unii au tendința să considere că problema vrăj mășiei descrise aici ar fi generată pur și simplu de către evrei pentru a ține neamurile departe de accesul la Dumnezeu. Implicația majoră a acestei perspective este că problema ar fi rezolvată de Isus pur și simplu prin abolirea legii iudaice și stabilirea unei noi religii. Fără îndoială, evreii au manifestat multă vrăj mășie față de neamuri. Cu toate acestea, Vechiul Testament consemnează și vrăj măș ia popoarelor antice manifestată împotriva lui Israel și a lui Iuda.

Pavel însă nu se angajează aici într-un proiect clasic de reconciliere internațională a două popoare: pe baza identificării unui numitor comun, pe baza compromisurilor de ambele părți și a deciziei politice de tolerare reciprocă. Da, Pavel spune că atât evreii, cât și neevreii sunt de vină, dar nu spune că principala problemă a acestor două categorii de oameni constă doar în simpla animozitate reciprocă sau în lipsa găsi rii unei modalități de conviețuire în lume. În Efeseni 2, Pavel le spune creștinilor neevrei din Efes că fuseseră „morți [...] în păcatele [lor]” nu din cauza iudeilor, ci din cauză că au cedat în fața propriei naturi păcătoase și în fața lui Satana și pentru că erau aroganți și credeau că știau mai bine cum să se mântuiască (Efeseni 2:1-3; vezi și Romani 1:21-32).

Problema iudeilor, pe de altă parte, nu era presiunea și atacurile suferite din partea neamurilor; Dumnezeu le făgăduise protecția Sa, cu condiția încrederii pe deplin în El. Problema nu era nici faptul că făgăduințele, legămintele, legile și poruncile lui Dumnezeu fuseseră date iudeilor, nu neamurilor. De asemenea, iudeii nu au devenit vrăjmași ai neamurilor pentru că Dumnezeu i-a instruit să facă lucrul acesta. Problema animozității dintre evrei și neamuri consta în altceva.

Pavel insistă că principala problemă a dușmăniei lor reciproce era faptul că și unii, și alții au păcătuit în mod egal și s-au răzvrătit împotriva lui Dumnezeu (Romani 3:9-19). În timp ce calea neevreilor spre mântuire fusese dintotdeauna prin fapte (sau așa credeau ei), evreii primiseră revelația mântuirii divine prin har. Cu toate acestea, în vremea lui Isus, diferența dintre evrei și neevrei nu mai consta în har (la evrei) versus fapte (la neevrei), ci mai degrabă acum se certau cu privire la ale cui fapte aveau să aducă mântuirea. În timp ce neamurile credeau că inițiativele, faptele și stilul lor de viață eroic îi plasa pe calea spre mântuirea omenirii, evreii credeau că ei erau cei care se aflau pe calea spre mântuire – mântuirea lor – pentru că, prin împlinirea strictă a învățăturii, împlineau legea pe care le-o dăduse Dumnezeu (Romani 9:31,32; 10:3).

Prin urmare, animozitatea era superficială și artificială: dincolo de polologie, atât evreii, cât și neevreii erau la fel: păcătoși răzvrățiți împotriva harului lui Dumnezeu (Romani 1:21; 2:4,5), și unii, și alții pretindeau că ar fi mântuiți prin faptele lor. Iudeii și neamurile se certau din cauza unei religii a faptelor. În esență, religia iudaică devenise în natură la fel ca religia neamurilor; din această cauză Isus, după o lungă mustrare a iudeilor pentru că au căzut în legalism și în interpretarea greșită a Scripturii (Matei 23), a trebuit să le spună conducătorilor că li „se lasă casa pustie” (Matei 23:38).

Dumnezeu Îl chemase pe Israel să fie poporul care să păzească și să proclame lumii religia harului. Această chemare a harului și la har era însăși identitatea și misiunea lui Israel. Din această cauză a luptat Pavel cu tărie pentru menținerea harului la baza religiei creștine. Epistola sa către galateni (neamuri) și cea către evrei (iudei) sunt un apel înflăcărat adresat creștinătății să nu meargă pe urmele poporului Israel în cea mai gravă eroare a sa.

În al doilea rând și prin urmare, soluția lui Pavel la această problemă crucială nu consta în negocieri sociale sau politice, prin care legea din Vechiul Testament să fie compromisă parțial sau total pentru a lăsa

loc de împăcare între neamuri și evrei. În schimb, Pavel face apel și la unii, și la alții să renunțe la pozițiile lor îndârjite în încrederea în propriile fapte și să accepte, în schimb, harul lui Dumnezeu în Isus Hristos. Când aveau să accepte harul divin pentru a fi împăcați cu Dumnezeu, și unii, și alții aveau să se găsească în aceeași sferă unită în împărăția lui Dumnezeu. Aveau să descopere că fac parte din același popor al lui Dumnezeu, cetățeni ai aceleiași țări și membri ai aceleiași familii (Efeseni 2:19), biserica.

Prin urmare, împăcarea pe orizontală a iudeilor și a neamurilor presupune, în primul rând, ca ei să experimenteze ispășirea pe verticală. Această ispășire este dobândită prin Hristos, care S-a întrupat pentru a împăca „pe cei doi cu Dumnezeu într-un singur trup, prin cruce” (Efeseni 2:16). Astfel, biserica – acel spațiu în care evreii și neevreii sunt împăcați – nu este întemeiată pe abolirea legii lui Dumnezeu, deoarece aceea este legea iubirii și a harului lui Dumnezeu (Ioan 14:15; Romani 13:8-10).

Dacă Dumnezeu ar împăca omenirea cu Sine prin abrogarea propriei legi, sângele lui Isus și crucea nu ar fi fost necesare. Întregul plan de mântuire nu ar fi fost necesar. Mai degrabă, Dumnezeu a împăcat atât iudeii, cât și neamurile cu Sine chemându-i pe toți înapoi la El și mântuindu-i prin același Hristos și același Duh (Efeseni 2:16,18).

Aplicație

1. După mii de ani de istorie, relația dintre evrei și neevrei a devenit irelevantă pentru multe biserici creștine. Cel mai probabil, nici nu vă gândiți la evrei în grupa voastră de la Școala de Sabat sau în biserica voastră locală. Dar, la fel ca evreii, s-ar putea ca și noi, creștinii, să ne fi ridicat propriile ziduri între noi, poporul lui Dumnezeu, și alte categorii de oameni – ziduri care îi împiedică pe oameni să ajungă la Evanghelie. Cere-le membrilor grupei tale să analizeze dacă există astfel de ziduri în viața lor și în viața bisericii lor. Ce ar putea face biserica pentru ca astfel de ziduri să fie dărâmate de către Hristos și prin El?
2. Unii ar putea interpreta că surparea zidului dintre iudei și neamuri înseamnă că acum nu ar mai trebui să existe nicio diferență între biserică și lume și că biserica ar putea să trăiască acum după standardele lumii. De ce este nebiblică această atitudine? Cere-le membrilor grupei să se gândească la modul în care o astfel de atitudine este în detrimentul împărtășirii Evangheliei cu toate popoarele. De ce chemarea de a menține sfințenia lui Dumnezeu și de a ține păcatul

și stilul de viață păcătos în afara bisericii este o chemare legitimă? Discutați.

3. Unii creștini pot considera că zidul dintre iudei și neamuri a fost înălțat de Dumnezeu Însuși în primul rând, mai ales când i-a îndrumat pe israeliți să se separe de neamuri. La urma urmei, Isus Însuși L-a prezentat pe Dumnezeu ca împrejmuind Israelul cu un gard (Matei 21:33). În plus, Dumnezeu le-a interzis clar israeliților să se căsătorească cu oameni din alte popoare (vezi, de exemplu, Deuteronomul 7:1-6). Chiar și Pavel avertizează în privința căsătoriei cu cei necredincioși (2 Corinteni 6:14). Cea mai mare parte a societății contemporane pare să aibă o perspectivă mai incluzivă, nediscriminatorie asupra căsătoriei interreligioase. Ținând cont de aceste observații, cum ar explica membrii grupei tale afirmația lui Pavel că Isus a surpat zidul de despărțire dintre iudei și neamuri, când Biblia pare să spună clar că Dumnezeu a fost Cel care a construit zidul în jurul lui Israel?
4. Credeți că există ziduri care îi despart pe credincioși unii de alții? Sau pe biserica voastră de bisericile din împrejurimi? Ce ați putea face fiecare, la nivel personal, pentru a împlini voia lui Dumnezeu?

29 iulie – 4 august

Taina Evangheliei

Sabat după-amiază

De memorat: „Iar a Celui ce, prin puterea care _____ în noi, poate să facă _____ decât _____, a Lui să fie slava în Biserică și în Hristos Isus, din neam în neam, în vecii vecilor! Amin.” (Efeseni 3:20,21)

Pavel deschide capitolul 3 din Efeseni cu o temă deja abordată: „neamurile sunt împreună-moștenitoare cu noi, alcătuiesc un singur trup cu noi și iau parte cu noi la aceeași făgăduință în Hristos Isus, prin Evanghelia aceea” (v. 6). Deși s-ar putea să nu fie o mare surpriză pentru biserica din zilele noastre, alcătuită în mare parte din neevrei, lucrul acesta era ceva complet nou pentru mulți dintre cititorii lui Pavel.

Pavel își continuă apoi cuvintele inspirate, referindu-se la zelul său pentru predicarea Evangheliei lui Isus către neamuri. Aflăm și care sunt greutățile curente în extinderea aceleiași lucrări, dificultăți care includ întemnițarea lui într-o închisoare romană. Apoi aflăm și despre dedicarea lui pentru taina din inima Evangheliei, taină conform căreia, în biserică, neevreii sunt egali cu surorile și frații lor evrei. Simțim entuziasmul lui Pavel pentru biserică și pentru misiunea ei universală. Ascultăm când se roagă, lăudându-L pe Dumnezeu pentru manifestarea harului Său în biserică. Pe scurt, suntem inspirați să ne alăturăm lui Pavel în zelul lui pentru Evanghelie.

1 Citește Efeseni 3. Identifică una sau două teme principale. Ce idei importante exprimă Pavel?

Capitolul 3 din Efeseni are o structură interesantă. Pavel începe cu: „Iată de ce eu, Pavel, întemnițatul lui Isus Hristos pentru voi, neamurilor...” (3:1). Apoi trece la ceea ce se dovedește o digresiune destul de lungă cu accent pe lucrarea lui pentru neamuri (3:2-13). După acest ocol, el indică o revenire la șirul anterior de gânduri prin repetarea expresiei: „...Iată de ce” (3:14), versetele 14-21 continuând rezumatul rugăciunii sale, pe care îl întrerupsese.

Prezentându-se „întemnițatul lui Isus Hristos”, Pavel vrea să spună că, deși este prizonier al romanilor și pare să se afle sub autoritatea Imperiului Roman, există un scop divin mai profund care este urmărit în viața lui. Nu este prizonierul Romei, ci „întemnițatul lui Isus Hristos” (compară cu Efeseni 4:1).

Faptul că Pavel își menționează necazurile (3:13) și ulterior lanțurile (6:20) sugerează că nu se află într-un arest oarecum confortabil la domiciliu (compară cu Faptele 28:16), ci într-o închisoare. A fi într-o închisoare în primul secol și într-o temniță romană era o adevărată provocare. Imperiul Roman nu avea închisori bine organizate, cu instalații sanitare și un program de mese regulat. De fapt, imperiul nici nu avea nevoie de închisori, deoarece încarcerarea nu era folosită ca modalitate de pedeapsă. Oamenii se aflau în închisoare numai cât așteptau judecata sau execuția. Deținuții trebuiau să se descurce singuri, fiind dependenți de rude și de prieteni să le asigure mâncare și alte lucruri necesare.

Îngrijorările lui Pavel vizează probabil impactul întemnițării lui asupra credincioșilor, întrucât aceasta era o rușine socială imensă într-o cultură care gravita în jurul onoarei și rușinii. Poate îi era teamă că unii se vor întreba: „Cum poate Pavel să fie apostolul și mesagerul lui Hristos cel înălțat și un prizonier disprețuit?” Așa că Pavel își reinterpretează întemnițarea, ajutându-i pe credincioși să o vadă ca parte a planului lui Dumnezeu. El suferă pentru ei („necazurilor mele pentru voi”) și ceea ce pare o sursă de rușine se va dovedi, de fapt, a fi spre „slava” lor (3:13).

Cum putem învăța să ne încredem în Dumnezeu și în căile Sale în circumstanțe care pot fi foarte dificile?

2 Care este taina care i-a fost încredințată lui Pavel? Efeseni 3:1-6

În timp ce studiezi Efeseni 3:1-6, observă următoarele:

(1) Pavel scrie această parte a epistolei în special pentru credincioșii neevrei din bisericile Efesului (3:1).

(2) Pavel pretinde că a primit ceva ce el numește „isprăvnicia harului lui Dumnezeu care mi-a fost dată pentru voi”, credincioșii dintre neamuri (3:2, EDCR). Această *isprăvnicie*, sau lucrare a harului, este modul lui Pavel de a descrie însărcinarea dată lui de a predica Evanghelia („harului lui Dumnezeu”) neevreilor (compară cu 3:7,8).

(3) Pavel susține că i-a fost descoperită o *taină*, subiect deja atins în epistolă (vezi, în special, 1:9,10; 2:11-22), „taina lui Hristos” (3:3,4). Pavel nu dorește să fie considerat inventatorul Evangheliei, dar consideră că a primit de la Dumnezeu misiunea de a proclama Evanghelia.

(4) Pavel nu este singurul care a primit o descoperire superioară a acestei *taine*, deoarece Duhul a descoperit-o și „sfinților apostoli și proroci” ai lui Hristos, într-un mod superior dezvăluirii planului lui Dumnezeu generațiilor anterioare (3:5). Termenul „proroci” de aici face probabil referire la cei care dețineau și manifestau darul profeției în primele biserici creștine din case particulare, și nu la profeții din Vechiul Testament. *Taina*, care a fost cândva ascunsă, devine acum ceea ce am numi „un secret deschis”.

(5) În final, Pavel declară: „Taina lui Hristos [...] adică, neamurile sunt împreună-moștenitoare cu noi, alcătuiesc un singur trup cu noi și iau parte cu noi la aceeași făgăduință în Hristos Isus, prin Evanghelia aceea” (3:5,6).

Pavel este entuziasmat de Evanghelia și în mod special de modul în care este manifestată în biserică, alcătuită atât din iudei, cât și din neamuri. Aceste două grupuri au devenit cărămizile pentru construirea noii comunități a lui Dumnezeu, noua Lui marcă de omenire, biserica (vezi 2:14-16). Am putea spune că evreii și neevreii sunt acum transformați din inamici în „împreună-moștenitori” sau „împreună-întrupăți” (parte dintr-un singur trup, trupul lui Hristos) și „împreună-părtași” la făgăduința Evangheliei (vezi 3:6).

Ce atitudini ai față de persoanele de etnie diferită de a ta? Contrazic faptele tale ideea de incluziune promovată de Evanghelia? Ce ar trebui să faci?

3 Citește Efeseni 3:7-13. Ce spune Pavel aici despre Dumnezeu și acțiunile Lui?

Pavel susține din nou că este un „slujitor” prin „darul harului lui Dumnezeu” (Efeseni 3:7; compară cu 3:1,2). Acest dar, la fel ca Evanghelia în sine, este oferit nu în baza vreunui merit al celui care îl primește, ci prin harul lui Dumnezeu. Pavel evidențiază această idee descriindu-se ca „cel mai neînsemnat dintre toți sfinții” (3:8). Există o evoluție interesantă a înțelegerii de sine la Pavel, observabilă de-a lungul epistolelor, în ordinea scrierii: (1) Își afirmă statutul de apostol ales de Dumnezeu (Galateni 1:1); (2) Ulterior se vede ca „cel mai neînsemnat dintre apostoli” și nedemn să poarte numele de apostol (1 Corinteni 15:9). (3) Aici, în Efeseni, se declară „cel mai neînsemnat dintre toți sfinții” (3:8). (4) În final se descrie ca „cel dintâi” dintre păcătoși (1 Timotei 1:15).

Poate că acest mod de gândire al lui Pavel poate explica acest cunoscut citat din Ellen G. White: „Cu cât te vei apropia mai mult de Isus, cu atât ți se va părea că ești mai păcătos; deoarece vederea ta spirituală va deveni mai clară, iar imperfecțiunile tale vor fi mai evidente, în contrast deplin cu natura desăvârșită a lui Isus” (*Calea către Hristos*, p. 64).

Pavel continuă. În Efeseni 3:10, scrie: „Pentru ca domniile și stăpânirile din locurile cerești să cunoască azi, prin Biserică, înțelepciunea nespus de felurită a lui Dumnezeu.” Cine sunt „domniile și stăpânirile din locurile cerești”? Cum le face cunoscută biserica înțelepciunea „felurită”, sau diversă, a lui Dumnezeu? Deși Efeseni 3:10 nu descrie natura puterilor, cel mai potrivit pare să le interpretăm ca puterile răului descrise în Efeseni 6:11,12. În acest caz, alcătuirea bisericii – care îi unește pe evrei cu neevreii, cândva părți separate ale omenirii – devine pentru aceste „domnii și stăpâniri” demonice un semnal clar cu privire la planul viitor al lui Dumnezeu de a uni „în Hristos toate lucrurile: cele din ceruri și cele de pe pământ” (1:10). Sunt avertizate că planul lui Dumnezeu este în desfășurare și distrugerea lor este sigură. Însăși natura unei biserici unite indică înfrângerea lor finală.

Cum s-ar schimba relațiile dintre membri dacă biserica ta ar lua în serios „fișa postului” făcută bisericii de Pavel în Efeseni 3:10?

4 Compară rugăciunea lui Pavel din Efeseni 1:16-10 cu rugăciunea lui din Efeseni 3:14-19. Prin ce se aseamănă cele două cereri?

În textul original din Efeseni 3:14,15 există un important joc de cuvinte. Când spune că își pleacă genunchii înaintea „Tatălui [...] din care își trage numele orice familie, în ceruri și pe pământ”, Pavel face legătura între cuvântul grecesc pentru „tată”, *patēr*, și termenul grecesc pentru „familie”, *patria*. În Efeseni, Pavel evidențiază natura atotcuprinzătoare a planului divin de mântuire, care implică toate lucrurile (1:9,10) pentru totdeauna (1:21). Iar aici susține că „orice familie” îi aparține „Tatălui”. Fiecare familie (*patria*) își primește numele de la Tatăl (*patēr*). Ce veste bună! Meditează la ideea că familia ta, în ciuda imperfecțiunilor ei, îi aparține lui Dumnezeu! El iubește familiile imperfecte. Acestea poartă numele divin și semnul stăpânirii Lui.

În Efeseni 3:16-19, Pavel Îl roagă pe Dumnezeu să le ofere credincioșilor o experiență spirituală bogată, marcată de: (1) putere interioară, prin prezența Duhului (3:16), (2) apropiere de Hristos, despre care spune că locuiește în inima lor (3:17), și de (3) o identitate spirituală stabilă și sigură („având rădăcina și temelgia puse în dragoste”, 3:17).

Căutând să Îi aducă laude lui Dumnezeu pentru sfera largă de binecuvântări oferite credincioșilor, Pavel include nu trei, ci patru dimensiuni: „lărgimea, lungimea, adâncimea și înălțimea” (3:18). Nu precizează căror lucruri se aplică aceste dimensiuni, deși descriu evident vastitatea a ceva important. Cercetătorii Bibliei au astfel în față o ghicitoare interesantă. Oare descriu aceste dimensiuni înțelepciunea lui Dumnezeu (compară cu Iov 11:5-9, care folosește patru dimensiuni), puterea lui Dumnezeu (compară cu Efeseni 3:16,17) sau poate templul spiritual din Efeseni 2:19-22 (compară cu Ezechiel 43:13-16, care folosește patru dimensiuni; Amos 7:7,8; Apocalipsa 11:1,2)? Cea mai bună s-ar putea să fie interpretarea acestor patru dimensiuni ca descriere a imensității iubirii lui Hristos (Efeseni 3:19), considerând propoziția „să puteți pricepe [...] lărgimea, lungimea, adâncimea și înălțimea” (3:18) o paralelă la propoziția următoare, „să cunoașteți dragostea lui Hristos” (3:19; compară cu Romani 8:35-39). Oricum le-am interpreta, aceste cuvinte transmit vești bune.

5 Pavel încheie pasajul despre rugăciune cu o doxologie – o scurtă declarație poetică de laudă la adresa lui Dumnezeu. Pentru ce Îl laudă pe Dumnezeu? Efeseni 3:20,21

Pavel și-a relatat rugăciunile pentru credincioși (Efeseni 3:14-19). Acum se roagă direct și cu putere. Doxologia lui Pavel ridică două întrebări: **(1)** Acest pasaj înalță biserica într-un mod nepotrivit, punând-o pe aceeași treaptă cu Hristos în expresia „a Lui să fie slava în Biserică și în Hristos Isus”? Deși Pavel este profund interesat de biserică în această epistolă, este clar că Hristos este Salvatorul bisericii, de vreme ce Hristos este cel care locuiește în inima credincioșilor (3:17). În doxologie, Pavel Îl laudă pe Dumnezeu pentru salvarea oferită bisericii prin Hristos Isus. **(2)** Expresia „din neam în neam, în vecii vecilor” (3:21) descrie un viitor nesfârșit al bisericii aici, pe pământ? Epistola către efeseni conține mari speranțe pentru viitor. De exemplu, Efeseni 4:30 indică „ziua răscumpărării”. De asemenea, credincioșii vor avea parte de puterea nelimitată, suverană a lui Hristos în veacul viitor (1:21). Doxologia lui Pavel ar trebui citită ca o celebrare a puterii nesfârșite a lui Hristos exercitate în favoarea credincioșilor.

Analizând al doilea pasaj despre rugăciunile lui Pavel (3:14-21; compară cu 1:15-23), vedem că el găsește putere în întinderea cosmică a grijii lui Dumnezeu (3:14,15), în disponibilitatea Duhului Sfânt (3:16), în parteneriatul cu Hristos Însuși (3:17) și în nemărginirea iubirii lui Hristos (3:18,19). El și-i imaginează pe credincioși umpluți de „toată plinătatea lui Dumnezeu” (3:19) și aplaudă aceste realități spirituale prin laudă, minunându-se din nou de abundența puterii lui Dumnezeu pusă la dispoziția sfinților (3:20,21).

De fiecare dată când ne simțim copleșiți de probleme, ispite sau îndoieli, putem să apelăm la acest pasaj optimist cu rugăciuni scrise de Pavel. Apostolul întemnițat ne ridică privirea spre marele orizont al scopurilor și harului lui Dumnezeu, amintindu-ne că oricare ar fi împrejurările noastre prezente, facem parte din planul suprem al lui Dumnezeu (1:9,10) și puterea Lui acționează în noi.

Care sunt binecuvântările de la Dumnezeu pe care le prețuiești în mod special? Compune o rugăciune de laudă la adresa lui Dumnezeu pentru ele.

Studiu suplimentar: Ellen G. White, *Tragedia veacurilor*, capitolul „Redeșteptări moderne”.

„Cum putem armoniza pipernicita noastră stare spirituală cu pasajul nostru [Efeseni 3:14-19], care descrie plinătatea cunoașterii pe care avem privilegiul să o posedăm? Cum poate privi Cerul la noi, care am avut toate avantajele spirituale și temporale pentru a crește în har, dar nu ne-am îmbunătățit oportunitățile? Apostolul nu a scris aceste cuvinte pentru a ne ispiti, a ne înșela sau a ne face să avem așteptări înalte numai pentru a fi dezamăgiți în experiența noastră. A scris aceste cuvinte pentru a ne arăta ce putem și trebuie să fim, dacă vrem să fim moștenitori ai împărăției lui Dumnezeu. Cum putem lucra împreună cu Dumnezeu, dacă avem o experiență sfrijită? Avem cunoștință de privilegiul creștin și ar trebui să căutăm acea înțelegere spirituală profundă a lucrurilor lui Dumnezeu pe care Domnul a dorit să o avem.

Credem cu adevărat în Biblie? Credem că putem obține cunoașterea de Dumnezeu prezentată în acest text? Credem fiecare cuvânt care a ieșit din gura lui Dumnezeu? Credem cuvintele care au fost rostite de profeți și apostoli prin Isus Hristos [...]? Credem cu adevărat în Dumnezeu și în Fiul Lui?” (Ellen G. White, în *The Advent Review and Sabbath Herald*, 1 octombrie 1889).

Studiu zilnic: Psalmii 78 – 84; Ellen G. White, *Rugăciunea*, capitolul 29 (primele 17 paragrafe).

1. Câți îngeri aducători de nenorociri au fost trimiși în Egipt?

---

2. Sângele vărsat al cui îl răzbună Dumnezeu?

---

3. Cine a ajuns un gunoi pentru îngrășarea pământului?

---

4. Cum și în ce se preface Valea Plângerii?

---

5. Când putem avea încredere că Dumnezeu va răspunde cererilor noastre?

Privire generală

După ce și-a împărtășit, în Efeseni 3:1, viziunea glorioasă asupra jertfei lui Hristos și asupra a ceea ce a realizat aceasta pentru evrei și neevrei deopotrivă, Pavel vrea să își asigure frații și surorile din Efes că se roagă ca ei să mediteze la această viziune, să o înțeleagă și să fie călăuziți și transformați întotdeauna de această perspectivă asupra jertfei, precum și de slava, de puterea și de iubirea lui Dumnezeu pe care le dezvăluie Golgota. Cu toate acestea, chiar când începe să le spună efesenilor că se ruga pentru ei, Pavel, „întemnițatul lui Isus Hristos pentru voi, neamurilor” (Efeseni 3:1), a decis să mai zăbovească puțin asupra subiectului lucrării sale pentru neamuri. Lucrarea sa a fost aceea de a înțelege că glorioasa „taină” a lui Dumnezeu îi include pe ei, neevreii, în planul Lui de mântuire și în biserica Sa. Această taină, insistă apostolul, nu a fost o idee adăugată ulterior în planul lui Dumnezeu. Ci a fost „planul veșnic” (Efeseni 3:11) al lui Dumnezeu, iar acum, în era lui Hristos, Dumnezeu a mers mai departe prin dezvăluirea totală în fața lumii a scopului Său, împlinindu-l prin Hristos, iar acum prin el, apostolul lui Hristos.

Temele studiului

1. Rugăciunea și idealul lui Pavel pentru biserică era ca aceasta să fie considerată noua omenire, din care să facă parte și neevreii.
2. Includerea neamurilor era marea taină și surpriză a lui Dumnezeu pentru omenire. Pavel era umilul comunicator al acestei taine.
3. Datorită includerii neamurilor și astfel a întregii omeniri în planul de mântuire, biserica a devenit locul de manifestare a înțelepciunii, iubirii, puterii și gloriei lui Dumnezeu, atât pe pământ, cât și în întregul univers.

Comentariu

Taina lui Dumnezeu și temelia pe apostoli și pe profeți

Discuția despre evrei și neevrei uniți în trupul lui Hristos ridică problema relației dintre biserică și Israel. Creștinii au conceput diverse tipuri de relație între Israel și biserică. O poziție tradițională este că Israel era poporul legământului lui Dumnezeu, dar că, după ce Israel ca popor

L-a respins pe Isus ca Mesia, Israel ca popor a fost respins și apoi înlocuit de biserică. Prin urmare, după Hristos, Israel nu mai îndeplinește niciun rol în economia mântuirii oferite de Dumnezeu. Alți teologi au adoptat o „interpretare literală” a Scripturii și au conceput teoria dispensaționalistă: că Israel și biserica reprezintă două popoare diferite ale lui Dumnezeu. Aceste popoare au chemări diferite, legăminte diferite, căi diferite spre mântuire și scopuri diferite în economia mântuirii.

Chiar și la o citire superficială a lui Pavel și a Noului Testament se poate vedea că ambele teorii sunt problematice și că abordarea dispensaționalistă pe tema Israel-biserică este în mod special contrară viziunii apostolului. Câteva idei principale ale perspectivei lui Pavel asupra relației dintre Israel și biserică ar putea fi notate aici. **În primul rând**, Pavel vedea o continuitate esențială între Israel și biserică. Această relație trebuie înțeleasă în contextul principiului general de interpretare a Bibliei de făgăduință-împlinire: Hristos și poporul lui Dumnezeu din Noul Testament sunt împlinirea făgăduințelor lui Dumnezeu din Vechiul Testament. În Vechiul Testament, Dumnezeu a salvat poporul Israel și l-a chemat să proclame în lume legămintele lui Dumnezeu și făgăduințele de har. Prin Israel, chemarea lui Dumnezeu la primirea făgăduințelor Lui de har și la aderarea la legămintele Sale avea să ajungă la toate familiile și popoarele de pe pământ. Israel nu se afla într-o misiune de extindere imperială în care trebuia să cucerească și să anexeze toate națiunile pământului. Mai degrabă din partea națiunilor se aștepta ca acestea să se alăture legământului și făgăduințelor lui Dumnezeu, nu să fie adăugate la o entitate națională sau imperială. Prin urmare, Vechiul Testament indica o structură supranațională a poporului lui Dumnezeu, în care oameni din toate popoarele aveau să fie parte din același legământ cu Dumnezeu (Geneza 12:1-3; 1 Regi 8:41-43; Isaia 56:3-7; 60:3). Această structură supranațională s-a realizat prin poporul lui Dumnezeu din Noul Testament, alcătuit atât din evrei, cât și din neamuri.

În al doilea rând și în consecință, Israel și biserica nu sunt două popoare ale lui Dumnezeu care coexistă în paralel, fiecare dintre ele cu legământul lui, cu calea lui către mântuire și cu misiunea lui. În schimb, Hristos a explicat că misiunea Lui era să-și aducă celelalte oi „care nu sunt din staulul acesta” astfel încât „va fi o turmă și un Păstor” (Ioan 10:16). Dar biserica nu este nici simpla înlocuire a lui Israel ca popor, în sensul că Israel era poporul lui Dumnezeu până la Hristos, iar acum, după ce Hristos l-a respins pe Israel ca națiune, biserica este noul popor al lui Dumnezeu. Mai degrabă pentru Pavel, biserica nu este un

popor diferit al lui Dumnezeu, ci împlinirea promisiunii incredibile a lui Dumnezeu din Vechiul Testament: al faptului că El cheamă întreaga omenire la harul Său. De aceea, în Romani 9, Pavel vede biserica alcătuită atât din iudei, cât și din neamuri (Romani 9:23-26).

Într-adevăr, numai o rămășiță a poporului Israel s-a alăturat comunității formate în jurul lui Isus (Romani 9:27-29), dar tocmai această rămășiță arată că Dumnezeu nu a respins apartenența poporului Israel la biserică (Romani 11:1). Această rămășiță este cea care asigură continuitatea și unitatea între Israel și biserică. Din această cauză, în Romani 11:16-18, Pavel compară biserica cu un măslin: unele ramuri sunt copiii lui Israel, altele sunt neamurile, dar toate ramurile sunt hrănite în cele din urmă de aceeași rădăcină, adică de legământul lui Dumnezeu cu Avraam. Dumnezeu a avut dintotdeauna un singur plan de mântuire, o Sămânță care era Hristos, o făgăduință, un legământ și un popor.

Această idee a planului unic al lui Dumnezeu, a continuității dintre Israel și biserică și, prin urmare, a caracterului esențial al unității bisericii apare din nou în Efeseni 2 și 3. Pavel le explică efesenilor că biserică este alcătuită atât din cei „tăiați împrejur”, cât și din cei „netăiați împrejur” (Efeseni 2:11). Apostolul nu spune că iudeii și biserica sunt două popoare separate sau că biserica i-a înlocuit pe iudei ca popor al lui Dumnezeu. Departe de a-i exclude pe iudei din biserică, Pavel urmează teologia lui Isus și afirmă că mântuirea vine de la evrei (Ioan 4:22). Din acest motiv, Pavel accentuează că, în timp ce neamurile erau „departe”, evreii erau „aproape” (Efeseni 2:17). În altă scriere a sa, Pavel descrie „apropierea” în termenii primirii făgăduințelor sau legămintelor lui Dumnezeu, a profețiilor Lui, a lui Mesia și a misiunii date de Dumnezeu de a le împărți pe toate cu întreaga lume (Romani 9:4,5). Astfel, neamurile sunt cele care au fost aduse aproape de Dumnezeu și ridicate pe aceeași temelie a profețiilor ebraici, nu pe temelie vechilor lor mituri sau filozofii.

În al treilea rând, și când vorbește despre temelie bisericii, Pavel folosește aceeași idee a continuității dintre Israel și biserică, de data aceasta în ce privește revelația. Biserica este întemeiată pe revelația divină. Dar Dumnezeu nu are două revelații separate, Vechiul și Noul Testament. El nu a dezvăluit apoi ceva în Vechiul Testament numai pentru a-și abandona planul și a dezvălui un proiect complet nou. Planul Său este unitar, iar revelația Sa este singulară și continuă. De aceea Pavel accentuează că biserica este construită atât pe apostoli, cât și pe proroci

(Efeseni 2:20; vezi și descrierea de către Ioan a Noului Ierusalim, unde numele apostolilor sunt inscripționate pe temelia cetății, iar numele patriarhilor sunt inscripționate pe porți; astfel apostolii și patriarhii sunt cuprinși în același Nou Ierusalim, locuința lui Dumnezeu, Apocalipsa 21:10-14). Motivul pentru care apostolii sunt amintiți primii este poate acela că apostolii sunt „mai mari” decât profeții în același sens în care Ioan Botezătorul a fost mai mare decât toți profeții. Această „măreție” trebuie înțeleasă în același sens de făgăduință-împlinire: în timp ce prorocii au profetizat venirea lui Mesia, apostolii au făcut cunoscută lumii venirea Lui reală și istorică. Mesia pe care apostolii L-au proclamat ca venit în lume a fost același Mesia văzut de profeți în viziunile lor. Apostolii și profeții erau uniți în mărturia lor, care stă la baza bisericii.

Cu toate acestea, deși Pavel recunoaște că apostolii și prorocii au primit chemarea lui Dumnezeu de a juca acest rol fundamental în biserică, ei au recunoscut și au proclamat că piatra din capul unghiului bisericii era Isus din Nazaret, ca Hristos cel profetizat în Scripturile Vechiului Testament (Efeseni 2:20) – conținutul și esența mărturiei lor. Ca apostol, Pavel a urmat principiul lui Isus de a interpreta „toate Scripturile” (Luca 24:27) care Îl indicau pe El, precum și venirea și lucrarea Lui (vezi Luca 24:25-27). Pentru că Isus este piatra din capul unghiului, clădirea este construită perfect „în El” (Efeseni 2:20-22) ca „un Templu sfânt” (2:21) în care să locuiască Dumnezeu (2:22).

În al patrulea rând, perspectiva lui Pavel asupra relației dintre Israel și biserică transmite de asemenea identitatea și caracterul lui Dumnezeu. Dumnezeuul celor din poporul Israel nu este Dumnezeul lor național, este Dumnezeul întregului pământ. Deși locuința Lui pământească este poate în Ierusalim, jurisdicția Sa nu este limitată la Iudeea și împrejurimile ei. În schimb, Dumnezeul creștinilor Își are tronul în locurile cerești sau în sanctuar și are autoritate asupra oricărei puteri de pe pământ sau din cer (Matei 6:10; 28:18; Efeseni 1:21), pentru că El este Creatorul și Răscumpărătorul întregii lumi. De aceea, Dumnezeu cheamă întreaga lume să se întoarcă la El, să Îi primească harul și să trăiască în împărăția Lui.

Aplicație

1. Oamenii iubesc misterele, secretele. Cere-le membrilor grupei tale să se gândească la următoarele întrebări: V-ați trăit vreodată viața creștină de parcă ați fi fost păzitorii unei mari taine glorioase, o taină care v-a schimbat viața pentru totdeauna și care, așa cum o înțelegeți

- personal, va schimba lumea pentru totdeauna într-un mod categoric pozitiv? Dacă da, explicați. Ați împărtășit vreodată Evanghelia de parcă ar fi fost un mare și frumos secret – o taină? Discutați.
2. În Efeseni 3:10, Pavel afirmă că biserica este mijlocul prin care Dumnezeu Își dezvăluie înțelepciunea în fața domniilor și stăpânirilor din locurile cerești. Pune-le membrilor grupei tale următoarele întrebări: Conform înțelegerii voastre, este biserica o dezvăluire în fața întregului univers a planului de mântuire al lui Dumnezeu? Cum? Cum este unitatea – cea din biserică în Hristos, cea dintre evrei și neevrei, cea din familii și din societate – o parte esențială a revelației mântuitoare a harului și puterii lui Dumnezeu? Discutați răspunsurile în cadrul grupei.
  3. În Coloseni 1:27, un text paralel cu Efeseni 3, Pavel accentuează că taina pe care Dumnezeu a descoperit-o „sfinților” din biserică este: „Hristos în voi, nădejdea slavei.” Invită-i pe membrii grupei tale să împărtășească modul în care ar putea explica această expresie unui necreștin. Ce vrea să spună apostolul prin formularea: „Hristos în voi”? Ce raport există între această formulare și expresia: „nădejdea slavei”? Pe de altă parte, cum vă afectează această „taină” viața de zi cu zi? Condu-ți grupa într-o discuție pe marginea răspunsurilor date la aceste întrebări.

Trupul unitar al lui Hristos

Sabat după-amiază

De memorat: „Și El a dat pe unii apostoli, pe alții proroci, pe alții evanghe-
liști, pe alții păstori și învățători, pentru _____
_____, în vederea lucrării de _____, pentru
_____ trupului lui Hristos.” (Efeseni 4:11,12)

Una dintre fabulele lui Esop poartă titlul „Burta și picioarele” și se poate rezuma așa: Burta și picioarele se certau care are o importanță mai mare. Cum picioarele tot spuneau că sunt atât de puternice încât puteau să care și stomacul, acesta a răspuns: „Dar, dragile mele prietene, dacă nu aş consuma mâncare deloc, nu ați putea să cărați nimic.”

Pavel însă a folosit trupul omenesc pentru a demonstra o idee spirituală. Pentru el, trupul omenesc – și biserica în calitate de trup al lui Hristos – este alcătuit din diferite părți cu diferite capacități, care trebuie să colaboreze pentru ca trupul să fie sănătos. În Efeseni 4:1-16, Pavel reia metafora trupului, folosită atât de eficient anterior (Romani 12:3-8; 1 Corinteni 12:12-31). Hristos este acum Capul trupului, satisfăcând nevoia trupului de oameni „talentați”, care să aibă un aport la unitatea trupului, fiecare parte – fiecare membru al bisericii – contribuind cu abilitățile sale la întreg.

Imaginea unui trup sănătos, întreg ne ajută să înțelegem scopul lui Dumnezeu pentru noi: să fim parte dintr-o biserică roditoare unită în Hristos.

1 Citește Efeseni 4:1-16. Cum îi încurajează Pavel pe credincioși să cultive unitatea bisericii?

Pavel începe a doua jumătate a Epistolei către efeseni (capitolele 4 – 6) cu o chemare emoționantă la unitate, dar în două părți. În prima (Efeseni 4:1-6) le cere credincioșilor să cultive „unirea Duhului”, manifestând virtuți care clădesc unitatea (4:1-3) – apel pe care îl întărește cu o listă poetică de șapte singularități (4:4-6). În a doua parte (Efeseni 4:7-16), Pavel îl identifică pe Isus cel biruitor și înălțat drept sursa harului pentru oameni, ce duce la răspândirea Evangheliei (4:7-10), și descrie cum ei, împreună cu toți membrii bisericii, contribuie la sănătatea, creșterea și unitatea trupului lui Hristos (4:11-16).

La începutul capitolului, Pavel îi invită pe creștini: „Să umblați demni de chemarea cu care sunteți chemați” (4:1, BTF). A folosit verbul „a umbla” în sensul figurat, de „a se comporta” sau „a trăi” (vezi 2:10; 5:8,15). Când face referire la chemarea lor, Pavel are în vedere chemarea credinței creștine (1:18; 2:4-6,13). Pavel îi îndeamnă pe credincioși să aibă un comportament care să favorizeze unitatea, care reflectă planul suprem al lui Dumnezeu (4:9,10). Face apel la manifestarea de virtuți care duc la unitate (4:1-3), precum: smerenia, blândețea și răbdarea.

Pavel explică în altă parte termenul *smerenie* din Efeseni 4:2, prin ideea ca „fiecare să privească pe altul mai presus de el însuși” (Filipeni 2:3). Prin urmare, smerenia poate fi înțeleasă nu ca o trăsătură negativă, ca dispreț de sine (vezi Coloseni 2:18,23), ci ca trăsătură pozitivă, ca aprecierea și slujirea altora. *Blândețea* poate fi explicată drept „calitatea de a nu fi prea marcat de senzația importanței de sine” și înseamnă și „amabilitate, considerație, sfială” (*Greek-English Lexicon...*, Frederick Danker [ed.], 2000, p. 861). În sfârșit, *răbdarea* (sau *îndelunga răbdare*) înseamnă a fi capabil să faci față greutăților, încercărilor. Prin urmare, aceste calități se concentrează în jurul temei lepădării de sine și a concentrării, în schimb, pe valoarea altora.

Smerenie, blândețe, răbdare. Gândește-te cum ar contribui aceste atribute la unitatea noastră ca popor. Cum învățăm să cultivăm aceste virtuți?

2 Care sunt cele șapte singularități menționate de Pavel în sprijinul unității bisericii? Ce vrea să demonstreze prin această listă? Efeseni 4:4-6

Lista lui Pavel începe cu două singularități: „Este un singur trup” (referindu-se la biserică drept trupul lui Hristos, 4:12,16; 1:23; 5:23,29,30) și „un singur Duh” (4:4). Al treilea element este „o singură nădejde de chemării voastre” (4:4; compară cu 4:1). Urmează altele trei: „un singur Domn” (o trimitere la Hristos), „o singură credință” (conținutul a ceea ce cred creștinii, Efeseni 4:13; Coloseni 1:23; 2:7; Galateni 1:23; 1 Timotei 4:1,6) și „un singur botez” (compară cu Efeseni 5:26). Pasajul se încheie cu o amplă descriere a lui Dumnezeu ca „singur Dumnezeu și Tată al tuturor, care este mai presus de toți, care lucrează prin toți și care este în toți” (4:6).

Ce comunică Pavel prin această descriere poetică a lui Dumnezeu Tatăl? Întrucât este „Tată al tuturor”, Dumnezeu este Creatorul. Restul frazei descrie cum, după crearea lumii, Dumnezeu Se raportează la „toate lucrurile”, la tot ce a creat. Pavel nu cochetează cu erezia panteismului (care identifică natura cu Dumnezeu) sau a panenteismului (care afirmă că lumea este inclusă în ființa lui Dumnezeu, deși nu ocupă toată acea ființă). În schimb, Pavel proclamă transcendența („care este mai presus de toți”), conducerea activă („care lucrează prin toți”) și imanența lui Dumnezeu („care este în toți”).

De notat două idei despre unitatea bisericii (4:1-6): **(1)** Unitatea este un fapt spiritual, înrădăcinat în aceste șapte elemente singulare, o realitate ce merită apreciată (4:4-6). **(2)** Această unitate necesită zelul nostru pentru a o alimenta și a o face să crească (4:3). Vom avea adeseori motive să plângem din cauza eșecurilor noastre în realizarea acestei unități. Cu toate acestea, oricare ar fi eșecurile noastre, ar trebui să ne bucurăm de lucrarea lui Dumnezeu prin Hristos de unificare a bisericii, savurând realitatea teologică a unirii Duhului (4:3). Astfel vom avea puterea să ne întoarcem la truda în vederea acestei uniri, dar cu o convingere nouă că făcând lucrul acesta îndeplinim lucrarea lui Dumnezeu.

Citește din nou Efeseni 4:4-6. Cum te face să te simți? Cum ar trebui să te faci să te simți, știind ce spune despre unitatea noastră în Dumnezeu și cu Dumnezeu prin Hristos?

3 Citește Efeseni 4:7-10. Despre ce este vorba aici și ce vrea Pavel să transmită în aceste versete?

Pavel a citat aici versetul 18 din Psalmul 68: „Te-ai suit pe înălțime, ai luat prinși de război, ai luat în dar oameni; cei răzvrățiți vor locui și ei lângă Domnul Dumnezeu.” Aici este descris Domnul, Yahweh, ca un general cuceritor care, după ce și-a înfrânt vrăjmașii, a urcat dealul pe care este construită capitala sa, cu robii de război în suita lui (vezi Psalmii 68:1,2). Apoi primește tribut („ai luat în dar”) de la dușmanii cucerțiți (de remarcat faptul că Pavel transformă această imagine în Hristos cel înălțat care „a dat daruri”, pe baza contextului mai larg al psalmului, vezi Psalmii 68:35).

Dacă urmărim ordinea din Psalmul 68:18, *suirea* – înălțarea lui Hristos la cer (Efeseni 1:21-23) – apare prima, urmată de *coborâre*, în care Isus cel înviat și înălțat oferă daruri și umple toate lucrurile. (Din versiunile românești ale Bibliei, doar VBRC și BINT nu precizează, în Efeseni 4:9, care dintre acțiuni, suirea sau coborârea, s-a produs prima. În toate celelalte, suirea este menționată prima, dar se precizează că înaintea ei a avut loc coborârea – n.r.)

Acesta este modul lui Pavel de a descrie revărsarea Duhului Sfânt în ziua Cincizecimii (vezi Faptele 2). Această perspectivă este confirmată de Efeseni 4:11,12, care identifică *darurile* oferite de Isus cel înălțat ca darurile Duhului.

„Hristos s-a ridicat, a luat robia roabă și le-a dat daruri oamenilor. Care a fost efectul când, după înălțarea lui Hristos, Duhul a venit pe pământ cum a fost promis, ca un vânt care sufla cu putere, umplând întregul loc în care erau adunați ucenicii? Mii de oameni au fost convertiți într-o zi” (Ellen G. White, *Ye Shall Receive Power*, p. 158).

Oricât de profunde ar fi aceste câteva versete din Efeseni, cum învățăm să găsim alinare în ceea ce ne arată că a făcut și va face Hristos pentru noi, în special când va împlini „totul în toți” (Efeseni 1:23)?

4 Pornind de la Psalmii 68:18, Pavel Îl descrie pe Isus cel înviat, înălțat și biruitor oferind daruri poporului Său de pe înălțimi. Ce „daruri” oferă Isus cel înălțat și cu ce scop? Efeseni 4:11-13

Pavel identifică patru categorii de oameni care primesc daruri din vistieria de comori a lui Isus cel înălțat: (1) apostolii; (2) profeții; (3) evangheliștii; (4) păstorii și învățătorii (structura sintagmei grecești sugerează că aceștia sunt o singură categorie). Hristos le oferă aceste daruri pentru a îndeplini o lucrare importantă: „pentru desăvârșirea sfinților, în vederea lucrării de slujire, pentru zidirea trupului lui Hristos” (4:12) și „până vom ajunge toți la unirea credinței și a cunoștinței Fiului lui Dumnezeu, la starea de om mare, la înălțimea staturii plinătății lui Hristos” (4:13).

Acest ultim element a avut o importanță specială pentru primii adventiști, care cântăreau darurile spirituale ale lui Ellen G. White. Confirmă Scriptura funcționarea darului profeției în biserică numai în vremea apostolilor? Sau darul continuă până la revenirea lui Hristos? Primii adventiști au găsit răspunsul în Efeseni 4:13 și l-au împărtășit printr-o ilustrație despre un căpitan de vas care trebuia să urmeze instrucțiunile primite pentru o croazieră. Pe când vasul se apropia de port, căpitanul a descoperit că instrucțiunile îl informau că un cârmaci avea să vină la bord să îl ajute să conducă nava. Pentru a asculta de indicațiile inițiale, trebuia să îi permită cârmaciului să urce la bord și să urmeze ghidarea oferită de el. „Cine ține seama de manualul original de instrucțiuni? Cei care îl resping pe cârmaci sau cei care îl primesc așa cum îi instruieste manualul? Judecați voi” (Uriah Smith, „Do We Discard the Bible...?”, în *Review and Herald*, 13 ianuarie 1863, p. 52).

Ar trebui să fim atenți atunci când îi identificăm pe „păstori” (sau „pastori”), pe „învățători” și pe „evangheliști”, pentru că ne gândim la aceste funcții în contextul și vremurile noastre. Din câte ne putem da seama, în zilele lui Pavel toți aceștia erau lideri laici care slujeau bisericilor din Efes (vezi 1 Petru 2:9; Faptele 2:46; 12:12).

Citește Isaia 5:4. Gândește-te la acest verset în contextul a ceea ce ne-a oferit Dumnezeu prin lucrarea lui Ellen G. White. Cum se aplică?

5 Ce pericole amenință maturitatea bisericii care se aseamănă cu Hristos? Efeseni 4:14

Pavel redă un mediu nu deosebit de al nostru, în care diferite idei, precum „orice vânt de învățătură” și „mijloacele de amăgire” se strecoară printre credincioși. El folosește trei seturi de imagini pentru a descrie pericolele teologiei rătăcite: (1) imaturitatea copilăriei: „ca să nu mai fim copii”; (2) pericolul largului mărilor: „plutind încoace și încolo, purtați de orice vânt de învățătură”; (3) înșelarea de către oameni vicleni care, asemenea scamatorilor, practică prestidigitatia. Pavel folosește la figurat cuvântul grecesc *kubeia* („jocul cu zaruri”) cu sensul de „șiretenie” sau „viclenie”.

Pavel crede că dezbinarea este un semn important al rătăcirii. Ceea ce hrănește și întărește trupul și îl ține laolaltă este ceva bun, iar ceea ce îl slăbește și îl dezbină este ceva rău. Renunțând la învățăturile care divizează și adoptându-le pe cele ale unor învățători încercați și demni de încredere (Efeseni 4:11) creștinii vor avansa spre adevărata maturitate creștină și vor juca roluri eficiente în trupul lui Hristos (4:12,13; compară cu 4:15,16).

6 În ce fel o biserică sănătoasă funcționează ca un trup sănătos?

În Efeseni 4:1-16, Pavel apără unitatea bisericii și face apel la destinatarii săi să o aple în mod activ. Deși este o certitudine teologică (4:4-6), unitatea necesită muncă asiduă (4:3). Un mod prin care putem clădi unitatea este să fim „părți” active ale trupului lui Hristos (4:7-16). Fiecare dintre noi este o parte a trupului și ar trebui să contribuie la sănătatea și creșterea lui (4:7,16). De asemenea, ar trebui ca toți să beneficiem de pe urma activității apostolilor, a profeților, a evangheliștilor și a pastorilor-învățători (4:11). Aceștia, asemenea ligamentelor, tendoanelor și fiecărei încheieturi (4:16), au o funcție de unificare, ajutându-ne să ne maturizăm împreună în Hristos, care este capul trupului (4:13,15).

Ce curenți de învățătură bat în biserică ta astăzi și cum le putem ține piept cu fermitate? Fii pregătit să răspunzi în grupă în Sabat.

Traducerea Efeseni 4:9 – Unele traduceri (toate din limba română, cu excepția BINT și VBRC, n.r.) indică faptul că, înainte de *suire*, s-a produs *coborârea*. Alte traduceri respectă textul grecesc, lăsând neprecizat momentul suirii și coborârii (BINT: „Dar ce altceva înseamnă a urcat dacă nu și că a coborât în părțile cele mai de jos ale pământului?”) – ceea ce permite perspectiva din studiul de marți, cum că ar trebui urmată ordinea din Psalmii 68:18, înălțarea lui Hristos la cer (suirea) fiind cea care se produce prima, urmată de coborârea în Duhul.

Luarea robiei roabă – Citând Psalmii 68:18 din Vechiul Testament grecesc (Septuaginta), Pavel folosește în Efeseni 4:8 o expresie tradusă literal „a luat robia roabă”, dar care mai poate însemna și „a luat prizonieri/robi” (BINT este singura versiune în limba română care redă această traducere: „Urcând pe înălțime a luat robi și a dat daruri oamenilor”, n.r.). Adventiștii au înțeles că este vorba de Hristos, care, la înviere, i-a dus în cer pe cei înviați odată cu El (Matei 27:51-53). Aceștia ar reprezenta o „pârgă”, primele roade ale celor răscumpărați, pe care îi aduce Tatălui la întoarcerea Lui în curțile cerești (vezi *Comentariul Biblic AZȘ*, vol. 6, p. 1022; *Hristos, Lumina lumii*, p. 834, vezi și p. 785, 786). O altă variantă ar fi ca, în concordanță cu Coloseni 2:14, pasajul să fie interpretat ca un tablou al victoriei lui Hristos asupra vrăjmașilor Săi – Satana și îngerii Lui răi –, descriși ca prizonieri/robi învinși.

Studiu zilnic: Psalmii 85 – 91; Ellen G. White, *Rugăciunea*, capitolul 29 (ultimele 16 paragrafe)

1. Ce merge înaintea și pe urmele pașilor lui Dumnezeu?
_____
2. Ce Îi cerea David Domnului să facă pentru ca vrăjmașii lui să vadă și să rămână de rușine?
_____
3. Cum sunt o mie de ani înaintea lui Dumnezeu? (Două răspunsuri.)
_____
4. Cine zice despre Domnul: „El este locul meu de scăpare și cetățuia mea”? _____
5. **Ce se întâmplă celui care doar se roagă, nefăcând nimic altceva?**
_____

Privire generală

Până acum, Pavel a explicat puterea salvării oferite de Dumnezeu și modul în care aceasta operează în istoria lumii, unind evreeii și neevreeii într-o nouă omenire prin Hristos. În Efeseni 4:1-17, Pavel continuă tema unității. El accentuează că unitatea este un atribut indispensabil sau un semn distinctiv al bisericii. Unitatea este rezultatul mântuirii oferite de Dumnezeu, dar este și instrumentul lui Dumnezeu pentru îndeplinirea misiunii Sale pentru biserică și prin biserică. Din acest motiv, Pavel trece dincolo de tema unității dintre iudei și neamuri în biserică pentru a se concentra asupra unității interne a bisericii în ceea ce ține de viață și de misiune. Acum, că în Hristos nu mai sunt iudei sau neamuri; acum, că în Hristos suntem toți frați și surori indiferent de etnie, Pavel abordează unitatea tuturor membrilor creștini ca membri ai aceluiași trup și implicați în aceeași misiune a lui Hristos.

Unitatea bisericii este dobândită în câteva moduri:

1. prin adoptarea atitudinii smerite, blânde și răbdătoare a Domnului Hristos;
2. prin meditarea la modelul suprem de viață pentru biserică: Dumnezeu cu cele trei Persoane – Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt – și lucrarea lor de creare și răscumpărare;
3. prin instrumentele unificatoare ale mântuirii oferite de Isus, care alcătuiesc biserica – o singură speranță, o singură credință și un singur botez; precum și
4. prin darurile spirituale prin care Dumnezeu binecuvântează biserica pentru a crește, pentru a se uni într-un singur trup în Hristos și pentru a-și îndeplini misiunea pentru lume.

Temele studiului

1. Unitatea bisericii este esențială pentru identitatea ei, pentru viața și misiunea ei.
2. Unitatea bisericii este dobândită atunci când biserica privește la viața trinitară a Dumnezeirii și adoptă valorile și atitudinile lui Dumnezeu: cele trei Persoane ale Dumnezeirii sunt diferite, dar trăiesc și acționează în unitate perfectă.

3. Darurile spirituale sunt esențiale pentru unitatea, pentru viața și pentru misiunea bisericii.

Comentariu

Biserica, trup al lui Hristos

Când menționează în Efeseni 1:22 că biserica este trupul lui Hristos, Pavel nu vrea să spună că biserica în sine este divină sau supranaturală. În economia planului de mântuire, Dumnezeu a fost Cel care S-a întrupat, nu oamenii au fost cei ridicați la rang divin. Biserica este trupul lui Hristos în sensul că este noua omenire salvată, reprezentată și desăvârșită de întruparea lui Hristos și prin întruparea lui Hristos. Este noua umanitate creată, salvată și condusă de Hristos, Creatorul, Salvatorul și Domnul ei. Prin urmare, biserica nu este derivată din divin, ci este poporul lui Dumnezeu – poporul care a fost creat de Dumnezeu și acum a fost readus de El în împărăția Lui. În acest sens biserica este „plinătatea Celui ce împlinește totul în toți” (Efeseni 1:23).

Modelul existenței și unității bisericii

Unitatea bisericii este esențială pentru doctrina lui Pavel despre biserică. Cu toate acestea, ca model pentru această unitate Pavel nu ia unitatea administrativă, politică, economică și militară a Imperiului Roman sau a oricărei alte instituții omenești. În schimb, Pavel întemeiază unitatea bisericii pe însăși natura Dumnezeului creștin, Dumnezeuul trinitar. De fapt, Epistola către efeseni este plină de referiri la diferite Persoane ale Dumnezeirii, fapt care denotă viziunea măreață a lui Pavel asupra tuturor celor trei Persoane ale Dumnezeirii care acționează în cadrul planului de mântuire și în vederea creării și ridicării bisericii.

Așa cum în Efeseni 1:1-14 Pavel Îi descrie pe Membrii Dumnezeirii acționând pentru salvarea noastră, în Efeseni 1:15-23 Pavel Îi descrie pe Tatăl și pe Fiul la lucru în direcția creării, binecuvântării și înzestrării bisericii. Din acest motiv, Pavel încheie această secțiune numind biserica „trupul” lui Hristos și „plinătatea” Tatălui (Efeseni 1:23; vezi și 4:6). În Efeseni 2:19-22, toți Membrii Dumnezeirii sunt implicați în formarea bisericii: biserica este „locaș[ul]” sau „Templu[l] sfânt” al Tatălui, construit pe Isus Hristos și „prin” care membrii bisericii sunt „zidiți împreună, ca să fi[e] un locaș al lui Dumnezeu, prin Duhul”. În Efeseni 3, Pavel vede biserica drept rezultat al harului Tatălui (3:2), descoperit „prin Duhul” (3:5) ca „taina lui Hristos” (3:4) sau „bogățiile nepătrunse ale

lui Hristos” (3:8) aduse la cunoștința „sfinților apostoli și proroci” (3:5). De asemenea, Tatăl (3:14) înzestrează biserica „prin Duhul Lui [...] așa încât Hristos să locuiască în inimile [n]oastre prin credință” (3:16,17) și astfel încât biserica să poată „pricepe” dragostea lui Hristos (3:18) și să fie umplută „de toată plinătatea lui Dumnezeu” (3:19). În plus, biserica este creată și unită de către Dumnezeu pentru că Dumnezeul ei este Tatăl „din care își trage numele orice familie, în ceruri și pe pământ” (3:14,15). Toate ființele din univers poartă numele Lui pentru că El ne-a creat pe toți și, în El, suntem o familie. În familia universală a lui Dumnezeu, suntem înrudiți, nu numai cu ceilalți membri ai bisericii din omenire, ci cu întreaga populație a universului (vezi și Evrei 12:22,23). Prin urmare, deși se concentrează asupra mântuirii și bisericii de pe pământ, Pavel este atent să își mențină perspectiva cosmică prezentată când a scris despre locurile cerești în Efeseni 1.

În Efeseni 4, Pavel atinge punctul culminant al expunerii sale privind doctrina despre biserică drept entitate creată și unită de către Dumnezeu și în Dumnezeu. Pavel declară că unitatea bisericii este de fapt „unirea Duhului” (4:3). Într-o manieră oarecum poetică, apostolul le spune cititorilor săi că această unitate este în esență legată de Persoanele Dumnezeirii. Suntem „un singur trup” pentru că există „un singur Duh” care ne-a chemat „la o singură nădejde” (4:4). Tot la fel, în „singur[ul] Domn” avem „o singură credință, un singur botez” (4:5). În cele din urmă, biserica este unită pentru că avem „un singur Dumnezeu și Tată al tuturor, care este mai presus de toți, care lucrează prin toți și care este în toți” (4:6). Așadar, biserica există pentru că Dumnezeu ne-a creat și ne-a chemat. În plus, biserica există ca trup unitar pentru că Dumnezeul care a creat-o și a chemat-o este Unul singur: trei Persoane, dar un singur Dumnezeu. Biserica nu poate exista fără Dumnezeu; biserica nu poate exista dacă nu este „una” și biserica nu poate fi „una” dacă nu este înrădăcinată în învățătura biblică a unui unic Dumnezeu cu trei Persoane.

Darurile spirituale, existența, unitatea și misiunea bisericii

După expunerea bazei teologice pentru existența și unitatea bisericii în Dumnezeul trinitar, Pavel, în Efeseni 4, explică într-un mod mult mai practic modul în care biserica este trupul lui Hristos și cum Duhul Sfânt operează în unitatea acesteia. Pentru aceasta, apostolul revine asupra unor teme din Efeseni 1: ridicarea lui Hristos la tronul lui Dumnezeu (1:20), înălțarea Lui (1:21,22) prin acordarea statutului de „Cap” al bise-

ricii, „trupul Lui” (1:22,23), și binecuvântarea bisericii Sale „cu tot felul de binecuvântări duhovnicești, în locurile cerești” (1:3). Aceste binecuvântări sunt binecuvântări ale harului în vederea mântuirii prin Hristos: „răscumpărarea, prin sângele Lui, iertarea păcatelor” (1:7), revelația Evangheliei lui Hristos (1:7-13) și credința (1:13,15).

În Efeseni 4, apostolul urmează un model similar pentru a explica faptul că Hristos S-a ridicat la cer (4:8) și a fost înălțat (4:10). Fiind „Capul” bisericii (4:15) – adică al trupului Său (4:16) – Hristos „a dat daruri” poporului Său (4:8). Aceste daruri sunt numite darurile lui Hristos și sunt și ele asociate cu „harul”: „Fiecăruia din noi harul i-a fost dat după măsura darului lui Hristos” (4:7). Doar că aceste daruri nu sunt binecuvântări pentru salvarea păcătoșilor, la fel ca în Efeseni 1, ci mai degrabă binecuvântări sau daruri de înzestrare în vederea constituirii, unității și misiunii bisericii. Pavel identifică aceste daruri prin menționarea rolurilor de: „apostoli [...] proroci [...] evangheliști [...] păstori și învățători” (4:11). În altă parte, Pavel le numește daruri ale harului (*charismata*; Romani 12:6-8; 1 Corinteni 12:4) sau daruri duhovnicești (*pneumatikois*; 1 Corinteni 12:1), date și împărțite de Duhul Sfânt (1 Corinteni 12:4,7-11) membrilor trupului lui Hristos (1 Corinteni 12:12,13).

Prin urmare, deși folosește un tipar tematic foarte asemănător în capitolele 1 și 4 din Efeseni, Pavel tratează aspecte diferite ale bisericii. În timp ce în capitolul 1 vorbește despre mântuirea oamenilor, în capitolul 4 discută despre existența, unitatea și misiunea bisericii. De aceea, în Efeseni 4, Domnul Isus înviat și înălțat (4:8-10) îi dă fiecărui membru al bisericii „harul [...] după măsura darului lui Hristos” (4:7). „*Dat*”-ul sau harul este aici o sarcină/responsabilitate (4:11), nu este harul mântuirii sau iertării. Este darul înzestrării „sfinților, în vederea lucrării de slujire, pentru zidirea trupului lui Hristos” (4:12).

Da, biserica este alcătuită din indivizi care au fost mântuiți, dar mântuirea lor este numai începutul vieții pe care Dumnezeu o dorește pentru biserica Lui. Dumnezeu creează o omenire nouă, poporul Lui, iar această nouă comunitate este constituită de Duhul prin „har” (*charisma*; Efeseni 4:7). Prin aceste *charismata*, sau daruri, Duhul acționează în biserică până când „vom ajunge toți la unirea credinței și a cunoștinței Fiului lui Dumnezeu” (4:13). Sau, cu alte cuvinte, până vom crește „la înălțimea staturii plinătății lui Hristos” (4:13), care este Capul bisericii (4:15).

Există cel puțin câteva concluzii și implicații majore pe care le putem extrage din teologia cu privire la biserică pe care Pavel o expune în capitolul 4 din Efeseni:

1. Biserica nu este o organizație omenească, creată și menținută de oameni în scopuri omenești. Ea este, în schimb, creată, susținută și călăuzită în misiunea ei de către Însuși Dumnezeu.
2. Reflectând imaginea Dumnezeului ei trinitar, biserica este, și trebuie să fie, unită. În rugăciunea Lui de Mare-Preot, Isus L-a rugat pe Tatăl ca „toți să fie una, cum Tu [...] ești în Mine și Eu, în Tine [...] pentru ca lumea să creadă că Tu M-ai trimis” (Ioan 17:21).
3. Această unitate nu este produsul voinței sau geniului uman, ci lucrarea Tatălui, a lui Isus Hristos și a Duhului Sfânt, care acționează în biserică și prin biserică.
4. Dumnezeu trinitar realizează unitatea și creșterea bisericii prin darurile spirituale. Prin urmare, darurile spirituale nu sunt un program opțional al bisericii, de folosit de către membrii acesteia atunci când consideră ei că este necesar. Ci darurile spirituale sunt modalitatea prin care Dumnezeu constituie, susține și îndrumă biserica. Este important să observăm că, atunci când vorbește despre esența și unitatea bisericii, Pavel nu propune o structură de conducere ierarhică și sacramentală a bisericii. În schimb, în timp ce era susținătorul unei bune organizări a bisericii, apostolul considera că sursa existenței, unității și misiunii bisericii este Dumnezeu trinitar, care este Capul bisericii și al darurilor spirituale pe care le revărsase pentru a-Și manifesta prezența și lucrarea în biserică.
5. Tema Dumnezeirii și cea a darurilor spirituale sunt atât de importante pentru teologia biblică încât adventiștii de ziua a șaptea le expun în mai multe declarații de credință. Dumnezeirea este abordată în cinci principii fundamentale de doctrină: numărul 2 (care tratează învățătura biblică a Dumnezeului trinitar), numărul 3 („Dumnezeu Tatăl”), numărul 4 („Dumnezeu Fiul”), numărul 5 („Dumnezeu Duhul Sfânt”) și numărul 10 („Experiența mântuirii”, care tratează implicarea tuturor celor trei Persoane ale Dumnezeirii în salvarea omenirii). Doctrina cu privire la biserică este abordată din plin în șapte puncte fundamentale de credință: numărul 12 („Biserica”), numărul 13 („Rămășița și misiunea ei”), numărul 14 („Unitatea în trupul lui Hristos”), numărul 15 („Botezul”), numărul 16 („Cina Domnului”), numărul 17 („Darurile și slujbele spirituale”) și numărul 18 („Darul profeției”).

Aplicație

1. Una dintre evoluțiile tragice în cadrul oricărei biserici este divizarea, fragmentarea acesteia. Pe baza studiului pasajului din Efeseni 4:1-16, găsește împreună cu grupa o strategie în trei pași pentru menținerea unității și creșterii bisericii voastre locale.
2. Care este, în concepția membrilor grupei tale, relația dintre convertirea unei persoane, calitatea acesteia de membră a bisericii și darurile spirituale?
3. Condu-i pe membrii grupei într-o discuție pornind de la întrebarea personală: „Când te-ai gândit ultima oară la tine, la familia ta, la grupul tău de prieteni sau la biserica din care faci parte în raport cu darurile spirituale?” Acum întreabă-i pe membrii grupei cum cred că grupa lor de la Școala de Sabat sau din biserică ar putea contribui la o mai bună promovare a ideii că darurile spirituale sunt lucrarea Duhului Sfânt în biserică. Cere-le membrilor grupei să identifice câteva moduri în care procesul de alegeri din biserică sau conducerea bisericii ar putea promova darurile spirituale pentru a favoriza creșterea, unitatea și misiunea bisericii.
4. Poate că ar fi dificil de inventat un instrument de măsurare a smereniei, a blândeții și a răbdării. Totuși, dacă ar exista un astfel de instrument, ce valori și atitudini cred membrii grupei tale că s-ar descoperi în viața lor, în viața prietenilor lor sau în viața bisericii lor? Cere-le membrilor grupei să se gândească la trei modalități de promovare a adevăratelor valori biblice de umilință și răbdare în viața lor și în viața bisericii, care să favorizeze o unitate mai puternică.
5. Ce planuri misionare ați putea implementa împreună cu pastorul și conferința locală, în vederea zidirii bisericii și a credincioșilor ei? Cum manifestăm la nivel practic unitatea de credință și împreună-slujire cu celelalte câmpuri ale misiunii adventiste mondiale?

12 – 18 august

Viața modelată de Hristos și vorbirea inspirată de Duhul

Sabat după-amiază

De memorat: „Să vă _____ de omul cel vechi care se strică după poftele înșelătoare și să vă _____ în duhul minții voastre și să vă _____ în omul cel nou, făcut după chipul lui Dumnezeu, de o neprihănire și sfințenie pe care o dă adevărul.” (Efeseni 4:22-24)

Jose Antonio trăia de ani de zile ca vagabond pe străzile din Palma, Spania. Cu părul alb, cu barbă și neîngrijit, Jose părea mai bătrân de 57 de ani. Într-o zi, Salva Garcia, proprietarul unei frizerii, l-a abordat pe Jose și i-a propus o transformare totală. După ce părul i-a fost descâlcit, tuns și vopsit, Jose a primit și haine noi. Stând în fața oglinzii, ochii lui Jose s-au umplut de lacrimi. „Eu sunt acesta? Sunt foarte diferit; nimeni n-o să mă recunoască.” Ulterior avea să adauge: „Nu a fost doar o schimbare a înfățișării. Mi-a schimbat viața.”

În Efeseni 4:17-32, Pavel susține că unii credincioși au traversat o transformare completă. S-au dezbrăcat de vechea persoană și și-au îmbrățișat noua identitate. Însă, ca și în cazul schimbării lui Jose, aceasta nu este doar o transformare exterioară. Include înnoirea „în duhul minții” (Efeseni 4:23), aducând la viață „o neprihănire și o sfințenie pe care o dă adevărul” (4:24). Aceasta este transformarea supremă.

1 Compară Efeseni 4:17-32 cu Coloseni 3:1-17. Cum pledează Pavel pe lângă credincioși să trăiască în așa fel încât să cultive unitatea în biserică?

În secțiunea anterioară, Efeseni 4:1-16, tema lui Pavel a fost unitatea bisericii. Când comparăm versetul 1 și versetul 17 din Efeseni 4 observăm asemănarea dintre cele două îndemnuri ce cuprind viața sau comportamentul. Această asemănare sugerează că Pavel abordează aceeași temă – unitatea și modul de viață care o favorizează –, dar dintr-un punct de vedere nou și inițial mai negativ.

În Efeseni 4:17-24, Pavel compară stilul de viață al neamurilor, văzut în detrimentul unității (4:17-19), cu adevăratele modele de viață creștină care cultivă unitatea (4:20-24). Citind critica aspră a lui Pavel la adresa stilului de viață depravat al neamurilor, ar trebui să nu uităm convingerea lui că neamurile sunt răscumpărate de Dumnezeu prin Hristos și li se oferă apartenență deplină la poporul lui Dumnezeu (2:11-22; 3:1-13). Prin urmare, în Efeseni 4:17-19, el face o descriere incompletă și negativă a „neamuri[lor] din naștere” (2:11).

Pavel nu este preocupat doar de anumite păcate sau comportamente. Este îngrijorat de un anumit tipar de comportament manifestat, o traiectorie descendentă de trăire în ghearele păcatului. Efeseni 4:17-19 face un portret al spiritualității împietrite: „în deșertăciunea gândurilor lor, având mintea întunecată, fiind străini de viața lui Dumnezeu”. Această spiritualitate împietrită este sursa înțelegerii întunecate, menționată la începutul pasajului („din pricina neștiinței în care se află în urma împietririi inimii lor”, 4:18,19) și sursa practicii sexuale depravate, subliniată la sfârșitul pasajului („s-au dedat la desfrânare și săvârșesc cu lăcomie orice fel de necurăție”, 4:19). Depărtați de Dumnezeu, nu știu cum să trăiască și, separați de harul Său mântuitor, continuă într-o prăbușire în păcat și depravare.

Ce experiență personală ai cu forța păcatului de a trage continuu pe oricine în jos, în și mai multe păcate?

2 În Efeseni 4:20-24, Pavel reia istoria convertirii efesenilor. Ce idee principală transmite?

După ce descrie existența anterioară a efesenilor (4:17-19), Pavel spune: „Voi însă nu așa ați învățat despre Hristos” (v. 20, EDCR) sau: „Nu așa L-ați cunoscut voi pe Hristos” (v. 20, BINT). După ce menționează că ei „L-[au] ascultat pe Hristos și [...] [au] fost învățați de El” (v. 21, EDCR), Pavel pledează pentru adoptarea unei vieți modelate de Hristos, folosind sintagma „potrivit adevărului care este în Isus” (4:21). Pentru Pavel, venirea la credință are la bază o legătură personală cu Hristos, atât de vie și de reală încât poate fi descrisă drept cunoaștere a lui Hristos (EDCR). Recunoaștem că Isus cel înviat și înălțat este viu și prezent printre noi. Suntem modelați de învățăturile Sale și de exemplul Lui și ne manifestăm loialitatea față de El ca Domnul nostru viu. Ne deschidem viața îndrumării Sale active și îndrumării prin Duh și prin Cuvânt.

Folosindu-se de domeniul vestimentar, Pavel ne spune că adoptarea unei vieți modelate de Hristos necesită trei procese: (1) să ne dezbrăcăm, sau să ne debarasăm, de vechiul mod de viață (4:22); (2) să experimentăm o înnoire interioară (4:23) și (3) să ne îmbrăcăm cu noul model de viață divin (4:24). Metafora lui Pavel reflectă folosirea îmbrăcăminții în Vechiul Testament ca simbol atât pentru păcătoșenie (Psalmii 73:6, Zaharia 3:3,4; Maleahi 2:16), cât și pentru mântuire (Isaia 61:10; Ezechiel 16:8; Zaharia 3:4,5).

În Antichitate, bărbații purtau tunici lungi până la genunchi și o peleură sau mantie pe deasupra, care să îi protejeze de soare. Femeile purtau o tunică și o robă asemănătoare. Hainele erau scumpe și prețioase și erau păstrate pentru perioade îndelungate. Ar fi fost neobișnuit să ai mai mult de un rând de haine. Calitatea și stilul hainelor semnala identitatea și statutul purtătorului. Înlocuirea hainelor, adică schimbarea unui rând de haine cu un altul, era un eveniment neobișnuit și important (nu o banalitate, așa cum este în multe culturi în zilele noastre). Pavel își închipuie că schimbările din cursul vieții sunt la fel de observabile cum era în secolul I schimbarea unui rând de haine cu un altul.

Care este deosebirea, esențială, dintre „a învăța despre Hristos” și „a-L cunoaște pe Hristos”?

3 În Efeseni 4:25-29 Pavel oferă sfaturi cu privire la vorbire. Ce îndemn este cel mai important pentru tine în prezent? De ce?

Pavel folosește în mod repetat o structură interesantă în Efeseni 4:25-32, ilustrată încă din versetul 25: o poruncă negativă („lăsați-vă de minciună”), apoi o poruncă pozitivă („fiecare din voi să spună aproapelui său adevărul”), apoi o justificare („pentru că suntem mădulare unii altora”, care pare să însemne: „pentru că suntem membre ale aceluiași trup și prin urmare legați unul de altul ca părți ale aceluși trup”). Îndemnul de a exprima adevărul nu este o invitație la a-i înfrunța pe membrii bisericii cu o listă de fapte reale, fără să dăm dovadă și de puțin tact. Pavel face trimitere la Zaharia 8:16, care îndeamnă la rostirea adevărului ca o modalitate de cultivare a păcii.

De vreme ce în Efeseni 4:31 Pavel exclude mânia și vorbirea mâni-oasă, cuvintele sale din Efeseni 4:26 nu exprimă permisiunea de a manifesta mânia în comunitatea de credincioși. Mai degrabă, Pavel admite posibilitatea de a manifesta mânie, dar exprimată în limite puse de simțul răspunderii: „În cazul în care sunteți cuprinși de furie, nu o lăsați să rodească într-un păcat săvârșit.”

Pavel pare să întrerupă tema expunerii sale cu o poruncă despre hoți: „Cine fura să nu mai fure” (4:28). În schimb, hoțul trebuie „să lucreze cu mâinile lui la ceva bun” (4:28; vezi și 1 Corinteni 4:12; 1 Tesaloniceni 4:11) „ca să aibă ce să dea celui lipsit” (Efeseni 4:28). Poate că Pavel include acum această poruncă din cauza legăturii dintre hoție și vorbirea înșelătoare, ilustrată în episodul cu Anania și Safira, din Faptele 5:1-11. Credința lui Pavel în puterea transformatoare a lui Hristos este atât de puternică încât și-i închipuie pe hoți cum devin binefăcători.

Pavel poruncește apoi: „Niciun cuvânt stricat să nu vă iasă din gură” (Efeseni 4:29). El descrie aici un cuvânt distructiv care, aparent de neoprit, își croiește calea spre buze pentru a-și îndeplini misiunea de distrugere. Apoi, în sens pozitiv, Pavel își imaginează că orice cuvânt negativ este nu numai oprit, ci și înlocuit de un cuvânt cu trei caracteristici. Este: (1) „bun, pentru zidire”, (2) „după cum e nevoie” și (3) dă „har celor ce-l aud” (4:29). Ce bine ar fi dacă toate cuvintele noastre ar fi așa!

4 Vorbind despre păcatele vorbirii, ce îndemn transmite Pavel despre prezența Duhului Sfânt între credincioși? Efeseni 4:30

Pavel exprimă în același timp (1) o avertizare înfricoșătoare și (2) o promisiune înduioșătoare. **(1)** Păcatele comise de unii împotriva altora în biserică nu sunt abateri minore cu puține consecințe: Duhul Sfânt este întristat pentru că ne folosim darul vorbirii, dat de Dumnezeu, pentru a-i dărâma pe alții (Efeseni 4:25-27,29,31,32). Evocarea versetului din Isaia 63:10 subliniază serioasa avertizare: „Dar ei [israeliții] au fost neascultători și au întristat pe Duhul Lui cel sfânt, iar El li S-a făcut vrăjmaș și a luptat împotriva lor.” **(2)** Ca perspectivă încurajatoare, Pavel afirmă că Duhul Sfânt îi pecetluiește pe credincioși din ziua în care L-au acceptat pe Hristos (1:13,14) până în „ziua răscumpărării” (4:30). Relația Duhului cu credincioșii nu este perisabilă, ci durabilă. Când ei ignoră prezența Duhului Sfânt locuind în ei și fac o armă din darul vorbirii dat de Dumnezeu, Duhul *nu pleacă*, ci *se întristează*. Duhul intenționează să rămână prezent alături de credincioși, ca o marcă a stăpânirii și protecției din partea lui Dumnezeu până la revenirea lui Hristos.

Pavel subliniază divinitatea deplină a Duhului prin apelativul „Duhul Sfânt al lui Dumnezeu” și evidențiază că *Duhul este o persoană* prin menționarea faptului că *Se întristează*. (Vezi și Rom. 8:16,26,27; 1 Cor. 2:10,13; 12:11; Gal. 5:17,18.) Este vorba despre misterul Dumnezeirii. Duhul este atât una cu Tatăl și cu Fiul, cât și distinct de Aceștia. „Duhul are propria voință și alege conform acesteia. Poate fi întristat și se poate huli la adresa Lui. Astfel de descrieri nu pot fi făcute unei simple puteri sau influențe, ci sunt proprii unei persoane. Este atunci Duhul o persoană la fel ca mine și ca tine? Nu. Folosim terminologia umană limitată pentru a descrie divinul, dar Duhul este ceea ce ființele umane nu pot fi niciodată” (Paul Petersen, *God in 3 Persons...*, 2015, p. 20).

„Duhul Sfânt al lui Dumnezeu” trăiește într-o legătură atât de strânsă cu noi încât se spune că acțiunile noastre Îl afectează. Ne împărțim viața cu un membru al Dumnezeirii devotat nouă într-o relație durabilă ce ne pecetluiește până la sfârșitul vremii. Care ar trebui să fie răspunsul credinței noastre la acest adevăr uimitor?

Făcând referire la „ziua răscumpărării” (Efeseni 4:30), Pavel își invită cititorii să se gândească la folosirea vorbirii în contextul revenirii lui Hristos. Așadar, se poate înțelege că versetele 31 și 32 se referă la folosirea vorbirii în apropierea acestui mare eveniment.

5 În lumina revenirii lui Hristos, ce atitudini și comportamente legate de vorbire ar trebui eliminate? Ce ar trebui adoptat în schimb? Efeseni 4:31,32

În îndemnul final din acest pasaj (Efeseni 4:17-32), Pavel exprimă: o poruncă negativă (cum să nu fie), identificând șase vicii ce trebuie „să piară din mijlocul vostru” (4:31); o poruncă pozitivă (cum să fie), aceea de a fi buni, miloși și iertători (4:32) și o justificare, motivul pentru acestea. Credincioșii trebuie să se ierte unul pe altul „cum v-a iertat și Dumnezeu pe voi în Hristos” (4:32). Lista celor șase vicii începe și se încheie cu termeni generali: „orice amărăciune” și „orice fel de răutate”. Între aceștia apar alți patru termeni: „izbucnire”, „mânie”, „strigare” și „defăimare” (4:31, EDCR). Ultimul („defăimare”/„clevetire”) traduce cuvântul grecesc *blasphemia*, pe care limba română l-a preluat cu sensul de „defăimare a celor sfinte, a religiei, a divinității; hulă” (DEX). Dar termenul grecesc identifică o vorbire care Îl calomniază fie pe Dumnezeu, fie alți oameni: bârfă, ponegrire, clevetire. În listă, atitudinile (amărăciune, iuțime, mânie) par să se transforme într-o vorbire mânioasă (strigare, clevetire). În esență, Pavel „demilitarizează” vorbirea creștină. Atitudinile care duc la vorbirea mânioasă și strategiile retorice care o folosesc trebuie eliminate din arsenalul creștin. Comunitatea creștină va înflori și unitatea bisericii va crește (vezi Efeseni 4:1-16) numai acolo unde aceste lucruri sunt lăsate deoparte.

Vorbirea cu răutate trebuie nu atât de mult suprimată, cât înlocuită. Conversațiile și acțiunile noastre în familia lui Hristos și în afara ei nu trebuie să izvorască din mânie, ci să fie motivate de bunătate, milă și iertare, pe baza celui mai înalt standard dintre toate: iertarea pe care Dumnezeu ne-a dat-o prin Hristos (4:32). Pavel prezintă „iertarea pe verticală” (oferită de Dumnezeu nouă) ca model pentru „iertarea pe orizontală” (pe care ne-o oferim unul altuia; vezi Col. 3:13; Matei 6:12,14,15).

Gândește-te la puterea cuvintelor tale. Cum le poți folosi ca să înalțe, să încurajeze și să consolideze credința altora?

„Conversațiile voastre să fie de așa natură încât să nu fie nevoie să vă căiți. [...] Dacă aveți iubire în inimă, veți căuta să vă întăriți și să vă încurajați fratele în cea mai sfântă credință. Dacă îi scapă cuiva vreun cuvânt care afectează caracterul prietenului sau fratelui tău, nu încuraja această vorbire de rău! Este lucrarea vrăjmașului. Amintește-i cu bunăta-te celui ce vorbește că în Cuvântul lui Dumnezeu acest tip de conversație este interzis” (Ellen G. White, în *Advent Review...*, 5 iunie 1888).

Cum s-ar schimba biserica ta, dacă tu și fiecare membru v-ați lua un *angajament* alcătuit din declarații precum cele de mai jos?

1. Vreau ca influența mea în familia bisericii și dincolo de ea să fie pozitivă, să întărească credința și să ridice moralul altora (Efeseni 4:29).
2. Date fiind apelurile lui Isus la unitate, mă voi implica în încurajarea celor care fac și spun lucruri ce mi se par bune, în loc să evidențiez defectele celor care mi se pare că greșesc (Ioan 13:34,35; 17:20-23; Efeseni 4:1-6; 1 Tesaloniceni 5:9-11).
3. Când nu voi fi de acord cu cineva, voi arăta respect față de el/ea. Voi considera că sunt de la sine înțelese integritatea și angajamentul său față de Hristos. Îmi voi prezenta părerea diferită în mod blând, nu vehement (Efeseni 4:31,32).
4. Voi căuta orice ocazie de a-i încuraja și înălța pe frații și surorile din biserică în timp ce aștept revenirea lui Hristos (Efeseni 4:29,30; Galateni 6:2; Evrei 10:24,25).

Studiu zilnic: Psalmii 92 – 98; Ellen G. White, *Rugăciunea*, capitolul 30 (până la „Vie împărăția Ta”).

1. Cine este mai puternic decât vuietul apelor mari?

---

2. Cum este omul pe care îl pedepsește Domnul?

---

3. Cine trebuie să Îi cânte Domnului?

---

4. Ce anume reprezintă temelie scaunului de domnie al Domnului?

---

5. **Cum vom îndeplini orice faptă, oricât de umilă, dacă ea contribuie la bunăstarea semenilor?**

Privire generală

După ce le-a explicat efesenilor cum o comunitate creștină matură există, și trăiește, în Duhul Sfânt și în Hristos, Pavel exemplifică această existență în termeni practici. El folosește metafora universală a îmbrăcăminții – purtarea hainelor și schimbarea acestora – pentru a ilustra schimbarea identității care are loc atunci când Hristos ne transformă viața prin Duhul Sfânt care locuiește în noi. Aderarea la creștinism se aseamănă cu dezbrăcarea unui rând de haine, care constituiau vechea identitate, și îmbrăcarea unui nou rând de haine, care le dă altora impresia că ești o persoană nouă. Dar a deveni creștin nu este același lucru cu dezbrăcarea temporară de hainele vechi, doar pentru o noapte, numai pentru a le purta din nou în dimineața următoare. Mai degrabă, atunci când se referă la dezbrăcarea de hainele vechi, Pavel indică aruncarea acestora.

Astfel, noi părăsim, abandonăm sau socotim „ca o pierdere” (Filipeni 3:7,8) lucrurile „deșarte” ale lumii, între care se numără viziunea asupra lumii și stilul de viață păcătos al împărăției acestei lumi. În locul lor, primim o nouă identitate, o nouă cetățenie și o nouă carte de identitate care este pașaportul de intrare în împărăția lui Dumnezeu. Noua noastră carte de identitate este însă mai mult decât un simplu certificat din hârtie. Ea semnifică o transformare sinceră a perspectivei asupra lumii, a stilului de viață, a caracterului și a relațiilor cu ceilalți membri ai bisericii și ai omenirii. Această viață nouă nu este însă un proiect de regenerare bazat pe vreo filozofie sau ideologie omenească (Ioan 1:12,13). Mai degrabă, această identitate este o viață nouă din punct de vedere calitativ. Această viață devine posibilă numai atunci când o persoană Îl întâlnește pe Duhul Sfânt și acceptă ca Acesta să acționeze în ea.

Temele studiului

1. Noua viață creștină se află, din punct de vedere calitativ, în contrast cu viața veche, lumească.
2. Schimbarea vieții și identității este posibilă numai prin Hristos și prin Duhul Sfânt.
3. Prezența Duhului Sfânt în viața noastră duce la o transformare a perspectivei noastre asupra lumii, la o transformare a identității noastre,

a stilului nostru de viață, precum și a conversațiilor, atitudinilor și relațiilor noastre.

Comentariu

Perspective asupra lumii, stiluri de viață, misiune interculturală, contextualizare și convertire

Societatea contemporană prețuiește incluziunea socială, acceptarea, protejarea și promovarea culturilor locale, a stilurilor de viață și perspectivei locale asupra lumii. Misionarii de modă veche sunt criticați pentru că nesocotesc moștenirile local-naționale sau tribal-culturale și pentru că modelează bisericile locale din câmpurile misionare după interpretările „occidentale” ale creștinismului și după stilul acestora de viață. Deși cu siguranță trebuie să aibă loc o contextualizare în cadrul misiunilor, se ridică două întrebări extrem de relevante: Care elemente din cultura locală ar putea fi apreciate și păstrate și care sunt parte din „omul cel vechi” și trebuie abandonate pentru că sunt păcătoase și aparțin „veacului acestuia”?

Câteva idei ar putea fi subliniate aici ca răspuns la aceste întrebări.

1. În Efeseni 4:17-32, Pavel compară lumea păcatului, a deșertăciunii, a ignoranței, a întunericii, a necurăției, mâniei, calomniei și amăgirii (Efeseni 4:17-22,25,31) cu lumea harului, a neprihănirii, a cunoașterii, a luminii, a curăției, sincerității, bunătății, compasiunii, iertării și adevărului lui Dumnezeu (Efeseni 4:25-29,32). În definitiv, principiul de evaluare a unei culturi sau a unui stil de viață nu este o ideologie sau o filozofie, precum raționalismul, empirismul, modernismul, pragmatismul, utilitarismul sau postmodernismul. Mai degrabă, principiul biblic de evaluare a oricărei culturi sau stil de viață este: „Să nu întristați pe Duhul Sfânt al lui Dumnezeu, prin care ați fost pecetluitți pentru ziua răscumpărării” (Efeseni 4:30). Acest principiu, atunci când este adoptat, demonstrează iubirea lui Dumnezeu pentru noi și iubirea noastră pentru El și demonstrează neprihănirea lui Dumnezeu.
2. În consecință, Pavel nu ia în discuție elemente care țin de antropologie sau de păstrarea moștenirii culturale a umanității. El nu se angajează în clasificarea culturilor lumii sau în evaluarea anumitor culturi în lumina altora. Mai degrabă, el adresează o chemare ca toate culturile, evreiești sau neevreiești, să fie evaluate în lumina Evangheliei lui Isus Hristos și în lumina culturii și stilului de viață aferente împărăției Sale. În epistolele lui, Pavel muștră multe lucruri în cultura evreilor și

îi cheamă pe aceștia la pocăință. Tot la fel, Pavel le spune neevreilor că Dumnezeu îi primește cu bucurie în împărăția Sa, în legământul Său și în biserica Sa. Dar apostolul nu se sfiște să caracterizeze mare parte din perspectiva neevreiască asupra lumii (politeistă, mitologică, filozofică) și stilul ei de viață drept nefolositoare și păcătoase (Efeseni 4:18,19). Prin urmare, dacă Evanghelia evidențiază păcatul în viața membrilor bisericii și în cultura lor, ei trebuie să îl mărturisească drept păcat și să îl abandoneze. Altfel, mântuirea nu ar mai fi salvare din păcat, ci doar o justificare culturală a toleranței manifestate față de un stil de viață păcătos.

Într-adevăr, venim la Dumnezeu așa cum suntem, în hainele murdare ale păcatului, dar nu venim la El ca să rămânem în acele haine, ci venim la Dumnezeu ca să scăpăm de acele haine, să fim spălați și să „trăim o viață nouă” (Romani 6:4). Fără această înțelegere, creștinismul își va pierde puterea și mesajul de salvare. Creștinismul nu susține omenirea în căile ei păcătoase, ci mesajul religiei biblice provoacă toate popoarele, triburile, limbile și culturile să se evalueze în lumina Scripturii și să accepte curățarea de către Dumnezeu și acțiunea Duhului Sfânt de a ne regenera. Conform Evangheliei lui Pavel, nu ne putem permite să păstrăm vreun aspect păcătos al vieții scuzându-ne că face parte din moștenirea noastră culturală sau din viziunea noastră asupra lumii. De fapt, tot ceea ce este păcat este, în cele din urmă, autodistructiv; păcatul distruge culturile și națiunile, în loc să le înalțe și să le zidească.

3. Dumnezeu apreciază diversitatea și exprimările culturale în armonie cu Evanghelia împărăției Sale. De aceea, Evanghelia nu cheamă la o uniformizare completă a tuturor culturilor. Atunci când o cultură construiește pornind de la valorile și stilul de viață al lui Hristos, aceasta nu va face decât să prospere și să se îmbogățească.

Într-un articol din 1992 din revista *Ministry*, Børge Schantz (1931-2014), un renumit misiolog adventist de ziua a șaptea, a propus trei principii generale de contextualizare, valabile pentru abordarea adventistă privind misiunea interculturală (atunci când misionari aparținând unei culturi merg să predice Evanghelia în altă cultură, n.r.):

1. Misionarul intercultural trebuie să înțeleagă corect narațiunile și învățăturile biblice în contextul lor original.
2. Misionarul intercultural trebuie să facă o distincție foarte clară între învățăturile biblice universale și principiile lor, pe de o parte, și experiența și valorile culturale proprii, pe de altă parte.

3. Misionarul intercultural trebuie să dezvolte un interes sincer și profund pentru cultura populațiilor pe care le slujește și să înțeleagă foarte bine respectiva cultură.

Când aceste elemente sunt luate în considerare, principiul suprem de contextualizare este acela că, în timp ce demonstrează sensibilitate față de anumite elemente din cultura locală, misionarii trebuie să lase imperativele Bibliei să determine noile învățături și practici ale convertirilor.

Schantz le-a împărtășit liderilor de programe de evanghelizare adventistă o „notă de avertizare”: „Bisericele creștine sunt ispitite să scape din vedere doctrina pură și etica obiectivă atunci când acceptă fără discernământ că, întotdeauna și peste tot, Cuvântul lui Dumnezeu se află într-o oarecare relație cu istoria și cultura. Procesul de contextualizare ridică fără îndoială câteva probleme. Adaptarea învățăturilor biblice la culturile lumii va aduce emițătorul în contact cu elemente care sunt false, rele și chiar demonice. Când se merge prea departe, rezultatul trist este un sincretism dăunător, care forțează elemente religioase aflate în opoziție să coexiste.” Din acest motiv, Schantz a concluzionat următoarele: „În toate culturile, inclusiv în a noastră, sunt obiceiuri condamnate de Evanghelie și ceea ce este respins de Scripturi trebuie respins și de misionarii și de liderii naționali.” Cu toate acestea, acest principiu nu trebuie să ne facă mai insensibili față de cultura nevinovată a unor populații locale. Schantz s-a rugat ca „Domnul misiunii să ne dea înțelepciune să diferențiem principiile universale care trebuie proclamate în întreaga lume de variabilele opționale ale culturii occidentale” („One Message-Many Cultures: How Do We Cope?”, în *Ministry*, iunie 1992, p. 11).

Omul nou

De-a lungul istoriei, exponenți ai filozofilor, ideologiilor și ai diferitelor puteri au pretins abilitatea de a schimba radical omenirea. Un exemplu de astfel de ideologie este marxismul, mai ales așa cum a fost promovat în Uniunea Sovietică. Motivați de optimismul din anii 1970, sovieticii au promovat ideea că ei susțineau progresul omenirii prin avansarea speciei umane la o nouă versiune: omul sovietic. Omul sovietic avea să lase în urmă vechiul bagaj religios și ideologic capitalist și să evolueze, colectiv, în noul om marxist. După cum arată istoria, acest proiect sovietic s-a încheiat într-un eșec total. În loc să creeze un nou tip de om, mai bun, povestea omului sovietic s-a încheiat cu expresia peiorativă de largă circulație *homo sovieticus*.

Vorbind despre evoluție, mai ales în a doua jumătate a secolului al XX-lea, evoluționiști teiști precum Teilhard de Chardin au promovat ideea apariției omului nou, omul spiritual. Deși Teilhard de Chardin credea că oamenii sunt în continuare prinși în procesul evoluției din forma animală, el a prevăzut un moment omega în viitor când oamenii aveau să lase în urmă moștenirea marcată de comportamentul prădător și să evolueze în oameni noi, caracterizați de o conștiință globală și dragoste universală.

Acestea sunt doar două exemple de ideologii sau filozofii care s-au străduit să îi schimbe drastic pe oamenii păcătoși în „oameni noi”. Deși aceste filozofii par radicale, de fapt toate sau cele mai multe filozofii și științe operează pe aceeași ipoteză: că ele au puterea de a transforma omenirea și societatea omenească. Această ipoteză generează cel puțin două observații importante. Pe de o parte, toate aceste mișcări evidențiază dorința adânc înrădăcinată a oamenilor după o nouă omenire, acceptând schimbarea profundă pe care o întruchipează acest ideal. Pe de altă parte, toate aceste filozofii au eșuat, chiar dacă unele au manifestat ceea ce părea un succes inițial. Cea mai recentă demonstrație a acestui fenomen este apariția postmodernismului, cu critica lui asupra modernismului (lumea a fost pe deplin convinsă că poate transmite adevărul despre originea, dezvoltarea și destinul omenirii și al întregului univers). Deși postmodernismul încearcă să creeze omul nou, oamenilor le devine din ce în ce mai clar că filozofia nu are răspunsul pentru noua omenire. Eșecul omenirii de a se recrea sau de a se reinventa sub egida filozofiei sau științei izvorăște din lipsa unui model adecvat și din lipsa puterii de modelare a omenirii după acel model. Creștinismul biblic le oferă pe ambele: Isus este Modelul pentru noua omenire și este și Sursa puterii de a ne transforma, de a ne înnoi după chipul Său plin de slavă (Ioan 1:12,13).

Aplicație

1. Invită-i pe membrii grupei să își analizeze viața pentru a vedea cum experiența „vieții noi” atinge toate aspectele existenței. Să luăm, de exemplu, vorbirea. De câte ori rostim pronumele „eu” într-o conversație? De câte ori concentrăm discuția asupra noastră în loc să o concentrăm asupra ascultătorilor noștri? De câte ori monopolizăm conversațiile? Provoacă-i pe membrii grupei să identifice sfere din viața lor în care au nevoie de transformarea plină de har și de putere prin Duhul Sfânt.

2. Unii oameni sunt sceptici cu privire la posibilitatea unei schimbări reale a omului. Deși era conștient de puterea păcatului care ne înrobește și ne împiedică să fim schimbați, Pavel este cel mai optimist în privința puterii Evangheliei de a ne transforma în modul cel mai profund. Apostolul avea încredere deplină în această schimbare, pentru că știa ce poate face Duhul Sfânt. Cere-le membrilor grupei să identifice trei pași practici pe care să îi prezinte cuiva care vrea să fie schimbat, să lase în urmă omul cel vechi și să umble în viața nouă dată de Hristos, deși nu are încredere că se poate schimba sau poate menține acea schimbare.
3. Controlul sau gestionarea emoțiilor, atitudinilor sau comportamentelor negative a devenit o preocupare majoră în lumea modernă. Oamenii fac apel la exerciții speciale, la programe de consiliere sau chiar la tratament clinic pentru a fi ajutați să-și gestioneze emoțiile și comportamentul. Deși terapia și tratamentul clinic își au locul și rolul lor în unele cazuri, ce reiese din studiul Epistolei către efeseni și al Bibliei, în general, cu privire la schimbarea comportamentului, a emoțiilor, a atitudinilor și a stilului de viață în existența creștinului? Cere-le membrilor grupei să identifice trei principii pe care le-au găsit în studiul Epistolei către efeseni și care au potențialul de a schimba viața lor sau a altora în general.
4. Caută informații despre misionari adventiști de ziua a șaptea care lucrează în culturi din Fereastra 10/40 și împărtășește grupei din experiențele lor. Un punct de plecare ar putea fi revista *Adventist Frontiers*, publicată în limba română din anul 2023.

19 – 25 august

Viața trăită înțelept

Sabat după-amiază

De memorat: „Luați seama deci să umblați cu băgare de seamă, nu ca niște _____, ci ca niște _____. Răscumparați vremea, căci zilele sunt rele. De aceea nu fiți _____, ci înțelegeți care este voia Domnului.” (Efeseni 5:15-17)

Nu cu multă vreme în urmă, o carafă de cristal pentru vin a fost scoasă la licitație în Regatul Unit, cu descrierea: „carafă franțuzească din secolul al XIX-lea”, cu o valoare estimată de 200 de dolari americani. Doi licitatori cunoscători au recunoscut carafa drept un urcioc antic islamic extrem de rar. Adevărata lui valoare estimată? În jur de 5 milioane de lire sterline (aprox. 6,5 milioane de dolari americani). De ce s-a ales cumpărătorul cu un asemenea chilipir? Știa ceva ce casa de licitație nu știa: adevărata valoare a carafei.

În Efeseni 5:1-20, Pavel compară valorile păgânilor cu valorile credincioșilor. Păgânii puneau preț pe poveștile deocheate (5:4), pe petrecerile cu băutură (5:18) și pe desfrânarea sexuală (5:3,5), pe care le considerau marile comori ale vieții. Credincioșii însă știu că vine o zi finală a evaluării, când adevărata valoare a tuturor lucrurilor va ieși la iveală (5:5,6). În loc să vadă ce câștig le oferă petrecerile și beția, ei pun preț, printre altele, pe „orice bunătate, [...] neprihănire și [...] adevăr” (5:9) în Hristos. Prin urmare, Pavel îi îndeamnă să pună mâna pe toate „chilipirurile” găsite în Hristos, pentru că trăiesc (ca noi toți) în pragul veșniciei (5:15-17).

1 În ce trebuie să urmeze credincioșii „pilda lui Dumnezeu”? Efeseni 5:1,2

Pavel îi îndeamnă pe credincioșii din Efes să trăiască în dragoste – un apel important în această secțiune (vezi Efeseni 5:8,15). Această trăire „în dragoste” (5:2) trebuie modelată după iubirea lui Hristos pentru noi (compară cu 4:32), exprimată prin jertfa Lui ispășitoare. Pavel afirmă patru lucruri despre acea jertfă: **(1)** Este motivată de iubirea atât a lui Dumnezeu Tatăl (5:1), cât și a lui Hristos Însuși (5:2). **(2)** Este înlocuitoare: Hristos a murit în locul nostru. El nu este o victimă pasivă, ci S-a dat pe Sine pentru noi. **(3)** Pornind de la imaginea slujbelor din sanctuarul Vechiului Testament, moartea lui Hristos este și o jertfă adusă lui Dumnezeu. **(4)** Jertfa este acceptată de Dumnezeu de vreme ce este „o jertfă de bun miros” (5:2; compară cu Ex. 29:18, Lev. 2:9, Fil. 4:18).

Efeseni 5:3-5 redă preocuparea pentru moralitatea sexuală. Tinerii convertiți din Efes sunt în pericol să își piardă chemarea creștină și să fie atrași din nou într-un comportament sexual care le-ar nega mărturia creștină (compară cu 1 Cor. 5:1-11; 6:12-20; 2 Cor. 12:21).

Pe de o parte, lumea greco-romană din secolul I manifesta corupția morală și depravarea descrise și în alte locuri din Noul Testament (1 Cor. 6:9, Gal. 5:19; Efes. 4:17-19, Col. 3:5). De exemplu, mesele festive ale bogaților includeau adesea comportamentele condamnate de Pavel în Efeseni 5:3-14: beție, vorbire vulgară, distracție indecentă și fapte imorale. În plus, centrele urbane ofereau anonimatul și permisivitatea care favorizau practici sexuale imorale. Pe de altă parte, mulți din acea societate trăiau vieți cinstite și apărau moralitatea strictă. Când prezintă liste de vicii și virtuți, precum și coduri de conduită familială (ex. Ef. 5:21 – 6:9; Col. 3:18-4:1), autorii Noului Testament redau teme din lumea greco-romană mai largă. Când cunoști detalii despre această lume, deopotrivă desfrântată și morală, înțelegi mai bine îndemnul lui Pavel de a evita comportamentul imoral practicat de neamuri, în timp ce își exprimă dorința ca toți credincioșii să fie precauți în comportament și să dobândească o bună reputație printre cei din afară.

În ce mod cuvintele lui Pavel despre comportamentul sexual sunt aplicabile în cultura ta?

Pavel scrie: „Nimeni să nu vă înșele cu vorbe deșarte, căci din pricina acestor lucruri vine mânia lui Dumnezeu peste oamenii neascultători” (Efeseni 5:6). El îi identifică pe cei care practică diferite păcate fără rușine sau pocăință: curvarii, stricații sau lacomii de avere (5:5) și apoi afirmă clar: cei care sunt în Hristos și meniți să facă parte din Împărăția Lui viitoare nu ar trebui să se comporte ca ceilalți (5:5). Acum Pavel își face griji cu privire la efectul „vorbe[lor] deșarte” – credincioșii ar putea fi înșelați prin cuvinte explicite cum că păcatul sexual nu ar fi interzis sau chiar ar putea fi atrași în astfel de păcate (5:6). Dacă ar fi astfel înșelați, avertizează Pavel, ar risca judecata lui Dumnezeu de la sfârșitul timpului, „mânia lui Dumnezeu” care vine „peste oamenii neascultători” (5:6).

Expresia „mânia lui Dumnezeu” este interesantă. Mânia, sau furia, *lui Dumnezeu* sugerează un contrast cu firea umană capricioasă, obișnuită (compară cu 4:31). Mânia divină este reacția justă a unui Dumnezeu îndelung răbdător și neprihănit la încăpățânarea omului de a face răul; nu este o reacție nebună, vulcanică la vreo infracțiune minoră. Mai mult, menționări ale *mâniei divine* apar cel mai des în contextul avertizărilor biblice inspirate cu privire la judecățile viitoare ale lui Dumnezeu (Apocalipsa 6:12-17; 16:1-16; 19:11-16). Dumnezeu ne avertizează cu privire la propriile Sale judecăți viitoare – un act de har, de vreme ce oamenii sunt „din fire copii ai mâniei” (Efeseni 2:3), supuși acelor judecăți.

2 De ce îi îndeamnă Pavel pe credincioși să nu se întovărășească cu păcătoșii? Efeseni 5:7-10

Pavel îi îndeamnă: „Umblați deci ca niște copii ai luminii” (5:8) și „cercetați ce este plăcut înaintea Domnului” (5:10). Păgânii caută plăcerea prin „curvia sau orice altfel de necurăție, sau lăcomia de avere” (5:3). Scopul credinciosului este complet diferit: nu să se mulțumească pe sine, ci să Îl mulțumească pe Dumnezeu (compară cu Romani 12:1; 2 Corinteni 5:9; Evrei 13:21, unde apare același termen, *eurestos*, „plăcut”). Credinciosul caută să reflecte sacrificiul de sine al lui Hristos („Trăiți în dragoste, după cum și Hristos ne-a iubit și S-a dat pe Sine pentru noi”, Efeseni 5:2).

Care sunt câteva „vorbe deșarte” de care trebuie să ne ferim în zilele noastre?

3 Citește Efeseni 5:11-14. Ce avertizare fermă rostește Pavel aici și cum se aplică situației noastre prezente?

Pentru a înțelege Efeseni 5:11-14, să observăm că Pavel alternează în mod repetat două îndemnuri: **(1)** trăiți o viață care Îl onorează pe Dumnezeu, în calitate de „copii ai luminii” (5:8; vezi și 5:1,2,4,9, 10,11,13,14); **(2)** nu trăiți o viață de imoralitate sexuală, în opoziție cu Dumnezeu, manifestând „lucrările neroditoare ale întunericului” (5:11; vezi și 5:3,4,5-8,12).

Pentru a înțelege Efeseni 5:11, putem analiza îndemnul paralele din Efeseni 5:8-10. Credincioșii sunt chemați să trăiască în fața necredincioșilor ca „lumină în Domnul” și „copii ai luminii” (Efeseni 5:8). Scopul unei astfel de trăiri este acela de a fi vizibili, de a arăta clar că „roada luminii stă în orice bunătate, în neprihănire și în adevăr” (5:9). Așadar, Pavel susține o strategie de manifestare a bunătății lui Dumnezeu. Credincioșii trebuie să demaște lucrările neroditoare ale întunericului manifestând alternativa neprihănită, ca toți să o vadă.

În paralel, putem considera că, prin limbajul poetic provocator din versetele 13-14, Pavel vrea să spună că oamenii credincioși – dacă manifestă „roada luminii” (5,9) – pot câștiga oameni din lume la credința în Hristos. Când trăirea decadentă este demascată de lumină, oamenii din lume pot vedea adevărata față a comportamentului lor (care este „dat la iveală”) – lipsit de viitor, condamnat de mânia divină (5:5) – și experimentează o transformare de la întuneric la lumină („pentru că ceea ce scoate totul la iveală este lumina”), exact acea transformare pe care cititorii efeseni au experimentat-o ei înșiși în calitate de credincioși (5:8).

Ce ar trebui să înțelegem din poezia sau imnul din Efeseni 5:14, care face conexiuni cu învierea morților la sfârșitul timpului (compară cu 2:1,5) pentru a trage un semnal de alarmă care să ne trezească din somnolența spirituală și să ne facă să experimentăm prezența transformatoare a lui Hristos? De vreme ce Isaia 60:1-3 – pasaj la care pare să facă trimitere Pavel – vizează poporul lui Dumnezeu, Israel, putem vedea imnul/poezia din Efeseni 5:14 drept un apel puternic la adresa creștinilor să se trezească pentru a-și asuma rolul de misionari, care să răspândească lumina lui Hristos într-o lume întunecată (compară cu Filipeni 2:14-16; Matei 5:16).

Cum poți avea acel stil de viață care să demaște „lucrările întunericului”?

Această secțiune (Efeseni 5:1-20), axată pe puritatea sexuală, se încheie cu două grupuri de îndemnuri (5:15-17 și 5:18-20). Primul grup începe cu îndemnul: „Luați seama deci să umblați cu băgare de seamă, nu ca niște neînțelepți, ci ca niște înțelepți” (5:15), reafirmat ca: „nu fiți nepricepuți, ci înțelegeți care este voia Domnului” (5:17). Între acestea este exprimat apelul la răscumpărarea vremii (5:16).

4 Analizează îndemnul lui Pavel din Efeseni 5:15-17. Care este diferența dintre a umbla „nu ca niște neînțelepți”, ci ca „niște înțelepți”? Ce înseamnă „răscumpărați vremea”?

În Efeseni, Pavel folosește în mod repetat metafora umblării, des întâlnită în Vechiul Testament pentru a descrie modul de viață al cuiva (2:10; 5:8). Aici o folosește pentru a încuraja ucenicia intenționată. La fel cum ar trebui să fie atenți când merg pe o cărare abruptă sau întunecată, credincioșii ar trebui să umble „cu băgare de seamă” (5:15). Pentru că versetul 15 este paralel cu versetul 17, putem căuta în acesta din urmă ce înseamnă să trăim ca oameni înțelepți. Să nu căutăm înțelepciunea înăuntrul nostru! A fi înțelepți înseamnă a trece dincolo de noi înșine, a înțelege „care este voia Domnului” (5:17).

Pavel încurajează ucenicia intenționată și printr-o ilustrație de impact. În expresia „răscumpărați vremea”/„folosiți bine timpul favorabil” (VBRC)/„folosiți timpul cu maximă eficiență” (BVA) din Efeseni 5:16, Pavel folosește verbul *exagorazō* (compară cu Coloseni 4:5). Împrumutat din domeniul comerțului, este o formă intensivă a verbului „a cumpăra” și înseamnă „a vâna chilipiruri” în timp ce așteptăm revenirea lui Hristos. „Vremea” aici este cuvântul grecesc *kairos*, care exprimă un moment prielnic. „Vremea” până la sfârșit este o perioadă promițătoare pentru a fi folosită la maximum. Este, de asemenea, o vreme de încercare, pentru că „zilele sunt rele” (Efeseni 5:16; compară cu 6:13; Galateni 1:4) și pentru că „mersul lumii acesteia” este dominat de „domnul puterii văzduhului” (Efeseni 2:2).

În timp ce așteaptă revenirea lui Hristos, credincioșii trăiesc într-o perioadă dificilă, pe care Pavel o descrie ca pe un târg riscant, dar profitabil. Ei trebuie să fie atenți la modul de folosire a timpului care le rămâne, la fel cum sunt atenți vânzătorii de chilipiruri în timpul unei vânzări scurte cu reduceri majore. Deși nu se poate cumpăra mântuirea, imaginea este validă: să luăm repede ce ne este oferit în Hristos.

5 În Efeseni 5:18-20, Pavel își imaginează adunarea creștinilor. Cum se închină ei?

Pavel îi îndeamnă pe credincioși să renunțe la consumarea vinului, care paralizăază mintea, și să experimenteze, în schimb, prezența și puterea Duhului. Pavel interzice beția (probabil cu un citat din Proverbele 23:31 din versiunea greacă a Vechiului Testament). Se pare că el are în minte interdicția alcoolului așa cum e redată în literatura sapiențială (Proverbele 20:1; 23:29-35). Relele generate de beție includ: vorbirea grosolană, explicită sexual, pierderea rațiunii, imoralitatea și idolatria (Efeseni 5:3-14). Acestea trebuie înlocuite cu închinarea profundă la Dumnezeu, inspirată de Duhul. Îndemnul lui Pavel de a fi umpluți de Duhul este un îndemn-cheie, transmis printr-o serie de verbe din Efeseni 5:19-21 („vorbiți”, „cântați și aduceți din toată inima laudă”, „mulțumiți”, „supuneți-vă”).

Pavel transmite aici la nivel colectiv îndemnul de a fi „plini de Duh” (5:18), imaginându-și credincioșii adunați la închinare înaintea lui Dumnezeu, o închinare inspirată de Duhul care cultivă unitatea (Efeseni 4) și în contrast cu comportamentul și închinarea egocentrică păgână (5:1-18). În această schiță a închinării creștine timpurii domină lauda prin muzică. S-a afirmat că biserica s-a născut cântând, iar acest pasaj, împreună cu cel din Coloseni 3:16, oferă cea mai bună dovadă în acest sens (compară cu Faptele 16:25; Iacov 5:13).

Există un element „pe orizontală” al închinării, de vreme ce, prin cântare, membrii vorbesc oarecum între ei (5:19). Totuși subiectul laudei prin muzică este Domnul, care, după cum apare în Efeseni 5:20, este mai exact Domnul „Isus Hristos” (compară cu Coloseni 3:16). Mulțumirea exprimată în versetul 20, o paralelă la lauda prin muzică din versetul 19, trebuie adusă „lui Dumnezeu Tatăl [...] în Numele Domnului nostru Isus Hristos”. În sintagma „cântări duhovnicești”, adjectivul „duhovnicești” (gr., *pneumatikos*) evidențiază rolul Duhului Sfânt în închinare, de vreme ce termenul descrie cântări inspirate sau pline de Duhul Sfânt. În schița închinării creștine timpurii, toți cei trei membri ai Dumnezeirii apar ca participanți activi.

Cum poți folosi muzica pentru a-ți îmbogăți experiența de închinare?

Privit ca întreg, pasajul din Efeseni 5:1-20 îl prezintă pe Pavel luând o poziție fermă împotriva păcatului și răului, în special sub forma imoralității sexuale și a vorbirii grosolane. El nu este dispus să accepte comportamentul decăzut printre oamenii lui Dumnezeu. În schimb, îi cheamă pe credincioșii din Efes la un standard de conduită mai înalt și la acceptarea identității de „copii preaiubiți” ai lui Dumnezeu și „sfinți”. El îndrăznește să creadă că, atunci când fac lucrul acesta, creștinii aduc lumină în întuneric, îndepărtându-i pe semenii lor de stilul de viață autodistructiv și apropiindu-i de harul și adevărul lui Dumnezeu.

Pavel își imaginează biserica adunată la închinare. Plini de Duh și motivați de statutul lor de „copii preaiubiți” ai lui Dumnezeu și de moartea lui Hristos pentru ei, creștinii au o închinare plină de energie și bucurie, pentru că împreună cântă mulțumiri și laude Domnului lor, Isus Hristos, și lui Dumnezeu Tatăl. Ancorați puternic în realitățile cerești, ei celebrează speranța lor pentru viitor, înrădăcinată în istoria a ceea ce a făcut, face și va face Dumnezeu prin Isus Hristos, Domnul lor.

Înțeles astfel, acest pasaj devine mai mult decât un set de porunci despre viața creștină fără legătură între ele. Devine o chemare profetică la identitate, angajament, comuniune și închinare creștină în zilele finale, o invitație plină de patos de a „vâna chilipirurile” în zilele rămase până la revenirea lui Hristos.

Studiu zilnic: Psalmii 99 – 105; Ellen G. White, Rugăciunea, capitolul 30 (de la „Vie împărăția Ta” până la „Și nu ne duce în ispită...”).

1. Ce expresie se repetă de trei ori în Psalmul 99?

---

2. Cu ce păsări se aseamănă nenorocitul doborât de întristare?

---

3. Ce înfrumusețează fața omului?

---

4. Ce a trimis Domnul la cerere?

---

5. La ce se referă prima jumătate a Rugăciunii Domnești?

Privire generală

Viziunea asupra lumii și identitatea determină valorile și înțelepciunea unei persoane. O perspectivă păgână asupra lumii va genera un anumit set de valori și o anumită înțelepciune. Împărăția lui Dumnezeu, perspectiva lui Dumnezeu asupra lumii, valorile lui Dumnezeu generează un tip de înțelepciune complet diferit. Din această cauză, Pavel nu îi cheamă pe creștini să îmbrățișeze înțelepciunea uneia dintre școlile filozofice moderate și nici să imite mândria greco-romană, în căutarea virtuții. Mai degrabă, în viziunea lui, înțelepciunea creștină este înrădăcinată în iubirea divină plină de sacrificiu, în lumina lui Hristos și în moralitatea pură. Creștinul înțelept va fugi de înțelepciunea lumii, care se exprimă prin desfrânare sexuală mistuitoare, prin laudă egocentrică și prin consumul de alcool. În schimb, creștinul înțelept se va trezi din „somnul” lumii, va fi luminat de Evanghelia lui Hristos, va fi înzestrat de prezența Duhului Sfânt, se va bucura de momentul salvării și se va închina lui Dumnezeu.

Diferența dintre înțelepciunea acestei lumi și înțelepciunea lui Dumnezeu constă în înțelegerea obiectului închinării: propria persoană sau Dumnezeu? Cine este în centru: propria persoană sau Dumnezeu? De cine suntem plini: de propria persoană sau de Dumnezeu?

Temele studiului

1. Înțelepciunea creștină este înrădăcinată în revelația lui Dumnezeu sau în lumina lui Hristos.
2. Înțelepciunea creștină nu este o colecție de vorbe de duh despre viață, ci este un stil de viață, o umblare transformată prin Duhul Sfânt după modelul care ne-a fost lăsat în Hristos.
3. Înțelepciunea creștină vizează mântuirea și închinarea.

Comentariu

Înțelepciunea care vine de sus

Este aproape imposibil să ne gândim la Pavel scriind despre aspectele practice ale vieții creștine fără să includă în discuție și înțelepciunea. Lumea antică era profund implicată în dezbateri privind înțelepciunea. Cu doar câteva secole înainte de Pavel, grecii au dat naștere la ceea ce

ei numeau „filozofie”, adică dragoste de înțelepciune. Filozofia era o revoltă împotriva înțelepciunii mitologice din Antichitate, în care Zeus, Metis (prima soție a lui Zeus), Atena (fiica lor) și Apollo erau asociați cu înțelepciunea în diferite moduri. Toate aceste zeități erau consultate de către oameni, fiind ocrotitoare de cetăți sau categorii de oameni. De exemplu, se credea că persoanele care căutau înțelepciunea pentru viață puteau accesa mintea sau cunoașterea zeului grec Apollo, prin intermediul Pitiei, o preoteasă în Templul lui Apollo, cunoscut și ca Oracolul din Delphi. Dar, în afară de găsirea înțelepciunii la Pitia, vizitatorul Templului lui Apollo era întâmpinat și instruit prin diferite maxime, care constituiau înțelepciunea delfică. Dintre acestea, trei erau cele mai populare: „Cunoaște-te pe tine însuși!”, „Nimic în exces!” și „Certitudinea duce la ruină”. Alte maxime modelau stilul de viață grecesc, cu referire la cinstirea zeilor, trăirea unei vieți morale și jertfirea vieții pentru țară.

Deși respingeau aspectele mitologice ale religiei lor antice, filozofii – sau „iubitorii de înțelepciune” – se plasau în linia de succesiune a Oracolului din Delphi. Pe de o parte, filozofii pretindeau că Pitia îl declarase pe Socrate cel mai înțelept om din întreaga Grecie. Pe de altă parte, ei se foloseau de înțelepciunea delfică, în special de prima maximă, „Cunoaște-te pe tine însuși!”

Filozofia greacă a generat și a modelat mai târziu obiectivul gândirii occidentale, și anume acela de a obține înțelepciunea prin apelul la rațiunea omenească. Aceeași rațiune omenească a fost folosită ca bază pentru etică, sau stilul de viață grecesc. Alte filozofii, în special din Orient, au fost întemeiate pe aceeași bază omenească. Budismul, de exemplu, este propunerea unui stil de viață axat pe experiența și psihologia umană. În ciuda diversității bogate de școli filozofice, atât din Occident, cât și din Orient, toate au o bază comună: principiul cunoașterii de sine. Acest principiu arată că aceste filozofii reprezintă un efort umanocentric de înțelegere a realității supreme a vieții și, prin urmare, propun un mod de viață, de luare a deciziilor și de comportament bazat pe introspecție și rațiune omenească. Astfel, înțelepciunea omenească atât din Occident, cât și din Orient fie a respins, fie s-a îndepărtat de revelația divină.

Pe de altă parte, caracteristica de bază a înțelepciunii biblice e aceea că este înrădăcinată în descoperirea divină. Atât Pavel, cât și Iacov menționează trăsături ale înțelepciunii promovate și de alți filozofi: liniștea, echilibrul, moderația, dreptatea etc. Cu toate acestea, Iacov a descris înțelepciunea creștină prin faptul că aceasta „vine de sus” (Iacov

3:17) și nu este „pământească, firească, drăcească” (Iacov 3:15). Pavel dezvoltă același contrast între înțelepciunea creștină și înțelepciunea lumească făcând apel la conceptul de lumină versus întuneric. Din acest motiv, el îi avertizează pe efeseni să nu se lase înșelați de „vorbe deșarte” (Efeseni 5:6) sau de „lucrările neroditoare ale întunericului” (Efeseni 5:11) pentru că a fi înșelat de aceste lucruri înseamnă a fi neînțelept.

Dar de ce caracterizează Pavel înțelepciunea lumii într-un mod atât de sumbru? Nu au dat filozofii lumii și sfaturi bune, promovând un stil de viață bazat pe dreptate și pe respect reciproc? Da, mulți dintre ei au dat și sfaturi bune. Cu toate acestea, indiferent de cât de nobil ar fi stilul de viață conceput de filozofia omenească, întotdeauna va fi defectuos, parțial și bazat pe motivația greșită, respingând posibilitatea revelației lui Dumnezeu. Problema filozofilor lumesti nu constă în ceea ce afirmă, ci în ceea ce resping sau neagă. Filozoful poate înțelege parțial corect un anumit aspect al vieții, dar faptul că respinge posibilitatea revelației lui Dumnezeu și a puterii intervenției Sale în lume face ca filozofia lui să fie inutilă pentru salvarea și viața în împărăția lui Dumnezeu. De aceea, de exemplu, depravarea sexuală nu era considerată problematică în etica majorității filozofilor. Și chiar dacă unii filozofi promovau abstenența sexuală, motivele lor erau greșite.

Ellen G. White notează: „Multe acțiuni care trec drept fapte bune, chiar drept acte de generozitate, la o cercetare atentă se descoperă a fi generate de motive greșite. Mulți primesc aplauze pentru virtuți pe care nu le posedă. Cercetătorul inimilor analizează motivele și, adeseori, fapte care sunt foarte apreciate de oameni sunt consemnate de El că au izvorât din motive egoiste și dintr-o josnică ipocrizie. Fiecare act din viața noastră, fie că este deosebit și vrednic de laudă, fie că merită dezaprobarea, este judecat de Cercetătorul inimilor după motivele care l-au determinat” (*Mărturii pentru biserică*, vol. 2, p. 512).

Pe de altă parte, cuvintele lor sunt „goale” pentru că aceste filozofii nu au puterea harului, a răscumpărării, a iertării sau puterea Duhului de a ne transforma și de a ne ajuta să umblăm pe calea lui Dumnezeu. Într-o scrisoare, Ellen G. White descrie importanța motivației și a revelației în raport cu adevărul și filozofia: „Credința într-o minciună nu va avea o influență sfințitoare asupra vieții sau a caracterului. Nicio idee falsă nu este adevăr și nici nu poate fi făcută să fie adevăr prin repetare sau prin faptul că este crezută. Sinceritatea nu va salva niciodată un suflet de consecințele credinței într-o idee falsă. Fără sinceritate nu poate exista o

religie adevărată, dar sinceritatea manifestată într-o religie falsă nu-i va mântui niciodată pe oameni. Eu pot să fiu întru totul sinceră mergând pe o cale greșită, dar faptul acesta nu va face acea cale să fie bună și nici nu mă va duce acolo unde doream să ajung. Domnul nu vrea ca noi să avem o credință oarbă și să considerăm această credulitate drept credință care sfințește. Adevărul este principiul care sfințește, prin urmare, se cuvine ca noi să cunoaștem adevărul. Trebuie să comparăm lucrurile spirituale între ele. Să cercetăm toate lucrurile, dar să rămânem statornici numai la ce este bine, la lucrurile care poartă acreditarea divină și care ne arată adevăratele motive și principii ce ne îndeamnă la acțiune” (*Solii alese*, vol. 2, p. 56).

Din acest motiv, umblarea creștină adoptată de Pavel se bazează pe revelarea lui Dumnezeu prin Hristos Isus. Numai Dumnezeu biblic care ne-a creat ne poate dezvălui cine este El, cine suntem noi și cum putem trăi pentru a fi fericiți. Numai Dumnezeu ne poate da harul și puterea de a trăi acea viață în împărăția Lui.

Lumină din lumină

În Efeseni 5, Pavel nu spune că efesenii erau „în întuneric”, ci că *erau* „întuneric” (5:8). Dar acum, „în Domnul”, sunt „lumină” (5:8). De aceea îi cheamă pe efeseni să umble „ca niște copii ai luminii” (5:8) și explică faptul că umblarea în lumină înseamnă a aduce „roada luminii”, „în orice bunățate, în neprihănire și în adevăr” (5:9), a trăi într-un mod „plăcut înaintea Domnului” (vezi 5:10) și a trăi în lumina lui Hristos, luminați de Hristos (5:13,14). Prin urmare, suntem lumină „în Domnul” (5:8) pentru că suntem luminați de Hristos (5:14).

Teologia adventistă cu privire la stilul de viață

Ca adventiști, am inclus stilul de viață în lista punctelor noastre de doctrină. Călcând pe urmele lui Pavel, stilul de viață nu este pentru noi un aspect marginal al creștinismului, ci o parte oarecum principală a acestuia. Cu alte cuvinte, înseamnă a duce o viață creștină. Adventiștii formulează învățătura biblică despre creștinism ca mod de viață în special în două puncte fundamentale de credință: numărul 19 („Legea lui Dumnezeu”) și numărul 22 („Comportamentul creștin”). În plus, faptul că, în Hristos, considerăm că stilul nostru de viață transformat este esențial pentru experiența noastră creștină se reflectă și în disciplina bisericii noastre și în apelurile noastre repetate la redeșteptare și reformă.

Aplicație

1. Cere-le membrilor grupei tale să își aducă aminte cum percepeau înțelepciunea înainte să devină creștini. Ce era înțelepciunea pentru ei atunci? Invită-i să își exprime propria definiție a înțelepciunii acum că au devenit creștini.
2. Cere membrilor grupei tale să răspundă la următoarele întrebări: Ce înseamnă „a fi luminat” și „a umbla în lumină” în contextul cultural local? Există vreo diferență între aceste concepte și perspectiva biblică de „a fi luminat” și „a umbla în lumină”? Ce înseamnă aceste concepte pentru tine personal?
3. Uneori creștinii sunt acuzați de suprimare a înțelepciunii și de împiedicare a dezvoltării cunoașterii umane. Unii oameni îi percep pe creștini drept aroganți și disprețuitori la adresa cunoașterii. Cum putem noi, în calitate de creștini adventiști, să apreciem căutarea lumii după înțelepciune, să ne însușim informațiile despre istoria cunoașterii umane, să fim umili cu privire la propria înțelepciune, întrucât am primit-o de la Dumnezeu și nu este a noastră, dar în același timp să și predicăm faptul că Dumnezeu este singura și adevărata sursă de înțelepciune? Discutați răspunsurile în cadrul grupei.
4. Tu participi la ora instructorilor? Dedică timp întâlnirii săptămânale a instructorilor Școlii de Sabat? Implică-te alături de coordonatorul Școlii de Sabat pentru organizarea acestei de grupe de părtășie, studiu și misiune. Rezervați ultima parte a întâlnirii pentru momente de planuire misionară.

26 august – 1 septembrie

Soți și soții, împreună la cruce

Sabat după-amiază

De memorat: „Bărbăților, _____ cum a iubit și _____ și S-a dat pe Sine pentru ea, ca s-o sfințească, după ce a curățit-o prin botezul cu apă prin Cuvânt, ca să înfățișeze înaintea Lui această Biserică, slăvită, fără pată, fără zbârcitură sau altceva de felul acesta, ci _____.” (Efeseni 5:25-27)

În Efeseni 5:21-33, Pavel pornește de la ideea supunerii credincioșilor unii față de alții (5:21), apoi oferă sfaturi soțiilor (5:22-24) și soților creștini (5:25-32) și încheie cu un rezumat al învățăturilor pentru ambele categorii (5:33).

În acest sfat, cei care studiază Biblia în zilele noastre Îl pot auzi pe Hristos cel înviat vorbind despre relații. Suntem în această situație dacă vom considera că Efeseni 5:21 – 6:9 este modul lui Pavel de actualizare a mării teme a epistolei, unitatea, dar de data aceasta în casa creștinului. Deși critică puternic structurile sociale viciate ale vechii omeniri (4:22), apreciază totodată crearea unei noi omeniri (2:15), încorporată în omenirea mai largă, cu structurile ei sociale viciate. Din interiorul acestor structuri, credincioșii demonstrează că o nouă putere, Duhul Sfânt (2:22; 3:16; 5:18-21; 6:17,18) și o nouă etică modelată după Hristos (4:13,15,20-24,32; 5:2,10,17,21-33) au fost descătuseate, indicând împlinirea finală a planului lui Dumnezeu pentru poporul Său și pentru lume.

---

2 septembrie – Ziua Educației

Pavel începe cu un mesaj de legătură, Efeseni 5:21, care face tranziția de la Efeseni 5:1-20 la Efeseni 5:22-33, în care pledează ca membrii bisericii să se supună unii altora (compară cu Marcu 10:42-45; Romani 12:10; Filipeni 2:3,4). Credincioșii ar trebui să facă lucrul acesta „în teama de Dumnezeu” (Efeseni 5:21, BTF) – prima dintre cele câteva ocazii în care Pavel va identifica relația cu Hristos drept cea mai importantă și definitorie pentru credincioși.

1 Ce vrea Pavel să spună când îi îndeamnă pe membri să se supună unii altora? Cum ar trebui să înțelegem această idee? Efeseni 5:21

Pavel le invită, de asemenea, pe femeile creștine să fie supuse „băraților [lor] ca Domnului” (5:22), clarificând că discută despre supunerea soțiilor față de soții lor (vezi 1 Petru 3:1,5). Când spune că soțiile trebuie să se supună „ca Domnului”, oare Pavel spune că o soție trebuie să se supună soțului ei ca și când acesta ar fi Hristos? Sau, dimpotrivă, că Hristos este adevărata și suprema prioritate a supunerii ei? Ținând cont că, în Efeseni 6:7, robilor li se cere să slujească „ca Domnului, iar nu oamenilor” și că, în Coloseni 3:18, soțiilor li se cere să se supună soților lor „cum se cuvine în Domnul”, este de preferat a doua perspectivă. Soțiile sunt ele însele oameni credincioși care trebuie, în mod fundamental, să Îl cinstească pe Hristos mai presus de soții lor.

Atât în Coloseni, cât și în Efeseni, Hristos – și numai Hristos – este identificat drept Capul bisericii, care este trupul Lui (Efeseni 1:22; 5:23; Coloseni 1:18): „Hristos este capul Bisericii, El, Mântuitorul trupului” (Efeseni 5:23). Prin analogie, soțul este „capul nevestei” (5:23), devotamentul bisericii față de Hristos slujind ca model pentru loialitatea soției față de soțul ei. Pasajul presupune o căsnicie marcată de iubire și de afecțiune, nu o căsnicie disfuncțională. Acest verset nu ar trebui interpretat ca permisiune pentru nicio formă de abuz domestic.

În lumina a ceea ce tocmai am citit, de ce este următorul sfat atât de important de reținut: Dacă „este grosolan, dur, irascibil, egoist, aspru și tiran, atunci soțul nu ar trebui să rostească niciodată cuvintele că soțul este capul nevestei și că ea trebuie să i se supună în toate lucrurile; pentru că el nu este Domnul, el nu îi este soț în adevăratul sens al cuvântului” (Ellen G. White, Căminul adventist, p. 117).

2 Compară Efeseni 5:25-27,29 cu Ezechiel 16:1-14. Ce elemente preia Pavel în schița sa?

În metafora nuntă-căsătorie pe care o folosește cu referire la biserică și relația ei cu Hristos (Efeseni 5:25-27,29), Pavel apelează în mod creativ la obiceiurile și rolurile aferente unei nunți antice. În relație cu biserica, ce Îi este mireasă, Hristos este Mirele divin care:

(1) *Iubește biserica în calitatea ei de mireasă* (5:25). Să nu uităm că Isus face această lucrare din inimă. El ne iubește.

(2) *Se dă pe Sine ca preț pentru mireasă*. În contextul pregătirilor de nuntă din vechime, mirele „cumpăra” mireasa cu „prețul miresei”, care era de obicei o sumă mare de bani și obiecte de valoare, atât de mare încât economiile satelor din Antichitate depindeau de acest obicei. Hristos achită prețul suprem pentru biserică în calitate de mireasă a Lui, pentru că „S-a dat pe Sine pentru ea” (5:25). În întrupare și la cruce, El Se dă pe Sine ca preț pentru mireasă.

(3) *Îmbăiază mireasa*. Pregătirea miresei era o parte importantă a festivităților antice de nuntă. La fel ca în zilele noastre, domnișoarele de onoare și rudele de sex feminin ale miresei erau cele care o pregăteau pentru ceremonie. Pavel însă Îl prezintă pe Mirele divin pregătind mireasa pentru nuntă. El este cel care o sfințește și o curăță „prin botezul cu apă” (5:26).

(4) *Rostește cuvântul de binecuvântare*. Această curățare este realizată „prin Cuvânt” (5:26), indicând promisiunea pe care Mirele divin o face miresei Sale, poate în contextul ceremoniei logodnei (compară cu Efeseni 1:3-14; 2:1-10, observând promisiunile lui Dumnezeu făcute credincioșilor la momentul convertirii). Versiunea antică a logodnei includea o serie de negocieri serioase, din care făcea parte un acord scris despre prețul miresei (achitat de soț) și despre zestre (bunurile pe care mireasa avea să le aducă în căsnicie de la familia ei).

(5) *Pregătește și împodobește mireasa*. Când este în cele din urmă prezentată Mirelui ei, mireasa este incredibil de frumoasă, apărând într-o splendoare impecabilă (5:27). Hristos nu doar îmbăiază mireasa, ci o și pregătește și o împodobește.

Cum ne ajută aceste versete să înțelegem ce simte Hristos pentru noi? De ce ar trebui să considerăm lucrul acesta atât de alinător?

3 Cum folosește Pavel elemente din nunta antică în apelul lui către creștinii din Corint? Când are loc „înfățișarea”? 2 Corinteni 11:1-4

Folosind un ultim element din nunta antică, Pavel Îl descrie pe Hristos (în Efeseni 5:25-27) ca Acela care:

(6) *Prezintă mireasa (Sieși!).* În Antichitate, mireasa era prezentată de către cavalerul sau cavalerii de onoare sau de către tatăl ei. Niciodată de către mire. Însă aici Pavel Îl închipuie pe Isus prezentând biserica drept mireasă pentru Sine.

Pavel folosește obiceiurile și rolurile maritale pentru a evidenția relația lui Hristos cu biserica, într-un model cronologic: 1. *Logodna* – Hristos S-a dat pe Sine pentru biserică (ca „preț pentru mireasă”) și așa S-a logodit cu ea (Efeseni 5:25). 2. *Pregătirea pentru ceremonia nunții* – Atențiile Mirelui continuă prin eforturile Lui prezente de sfințire și curățare a miresei (5:26). 3. *Ceremonia nunții în sine* – Atențiile prezente ale lui Isus au în vedere „înfățișarea” miresei la nuntă (5:27). Acest ultim element anticipează marea sărbătoare a nunții la întoarcerea Sa, când Hristos, Mirele, va veni să-Și revendice biserica în calitate de mireasă a Sa și să o prezinte înaintea Sa (Efeseni 5:27; compară cu 2 Corinteni 11:1,2; Coloseni 1:21-23,28).

Nunțile antice începeau adesea cu o procesiune în timpul nopții (vezi Matei 25:1-13). Mirele și alaiul lui se adunau la casa mirelui – noua casă a cuplului – și cu mare fast formau un convoi. Cu torțe, muzică veselă și mare bucurie, mulțimea se îmbulzea spre casa tatălui miresei. Luând mireasa de acolo sau întâlnind pe drum alaiul miresei, convoiul urma să conducă cuplul la noua lui casă, unde musafirii se așezau la un ospăț care dura o săptămână și care culmina cu ceremonia nunții, când mireasa avea să-i fie prezentată mirelui.

Când Îl descrie pe Hristos prezentându-Și biserica, Pavel face aluzie la această amplă procesiune și la momentul înfățișării. Astfel, el face o descriere emoționantă a revenirii lui Hristos ca o ceremonie a nunții viitoare, când lunga logodnă dintre Hristos și biserica Sa se încheie și are lor sărbătoarea nunții.

Ce mesaj ar trebui să extragem din această imagistică pozitivă, fericită și plină de speranță?

4 Ce argument nou folosește Pavel pentru a-i încuraja pe soți să dea dovadă de iubire tandră față de soții? Efeseni 5:28-30

Regulile lui Pavel pentru familia creștină (Efeseni 5:21 – 6:9) scot la lumină un context social dificil. În Efeseni 5:28-30, Pavel se adresează soților, care, urmând modelul atât de frecvent al vremii, ar putea alege să își urască propriile trupuri (vezi 5:28,29), abuzându-și și bătându-și nevestele. În lumea greco-romană din zilele lui Pavel, puterea legală a „tatălui familiei” (lat., *pater familias*) era foarte extinsă. Acesta putea să își pedepsească aspru sau chiar să își ucidă soția, copiii și sclavii, având acest drept legal (deși exercitarea acestei puteri în moduri extreme era din ce în ce mai îngrădită de opinia publică).

În Efeseni 5:25-27, Pavel detaliază exemplul suprem de iubire: iubirea lui Hristos pentru biserică, și conturează un model de soț complet diferit de cel obișnuit. Acum, înainte de prezentarea unui nou argument, el face din nou trimitere la acel Exemplu măreț, cerându-le soților creștini să răspundă „tot așa” (5:28) ca Isus, care „S-a dat pe Sine” pentru mireasa Sa, biserica, și Se îngrijește de fiecare nevoie a ei (5:25-27). Pavel îi provoacă pe soții creștini să renunțe la practicile obișnuite din vremea lor și să caute să egaleze iubirea tandră a lui Hristos.

În Efeseni 5:28-30, Pavel adaugă un nou motiv pentru iubirea soților creștini față de soțiile lor: dragostea de sine. Pavel recurge la un truism: „nimeni nu și-a urât vreodată trupul lui” (cel puțin nimeni care este lucid). Soții nu se automutilează și nu își vatămă propriile trupuri. În schimb, le hrănesc și le îngrijesc (5:29). Într-o încercare de a elimina asprimea și violența la adresa soțiilor creștine, Pavel îl invită pe soțul creștin să se identifice cu soția sa. Ești atât de unit cu soția ta – afirmă Pavel – încât a-i face rău ei nu ar fi altceva decât a-ți face rău ție însuți, iar majoritatea oamenilor normali la cap nu ar face așa ceva.

Întorcându-ne la exemplul lui Isus, Pavel argumentează că Hristos practică El Însuși grija cu drag față de Sine prin îngrijirea credincioșilor care sunt „trupul Lui” (5:29,30). Modelează-ți comportamentul față de soția ta – spune Pavel – după felul în care te tratezi pe tine însuți și, în cele din urmă, după felul în care Hristos te tratează pe tine!

Pavel citează atât pentru soții, cât și pentru soți exemplul lui Isus. Ce poți învăța de la Isus despre iubirea celor din cercul familiei tale?

5 Studiază Geneza 2:15-25. Ce se întâmplă înainte de declarația că soțul și soția sunt „un singur trup” (Geneza 2:24)?

Un punct-cheie în aplicarea sfatului lui Pavel din Efeseni 5:31 pentru soții și soți este să analizăm textul citat de el, Geneza 2:24, ca apogeu al acestui sfat. Făcând trimitere la pasajul despre creație din Geneza, Pavel are în vedere nevoile bisericilor creștine și sănătatea relațiilor de familie din interiorul acestora. El vede în Geneza 2:24 un mesaj valabil de-a lungul timpului. Concepută de Dumnezeu, căsătoria este menită să fie o relație de tipul „un singur trup”, unitatea sexuală fiind reflectată în unitatea emoțională și spirituală, iar unitatea emoțională și spirituală oferind relevanță relației sexuale.

De notat că, prin citarea din Geneza 2:24, Pavel selectează o declarație despre căsătorie făcută înainte de cădere și o aplică relației dintre soții creștini și soțiile lor. În lumea noastră de după cădere, exploatarea excesivă a relației sexuale dintre bărbat și femeie exprimă cât de adânc înrădăcinată în culturile moderne este ideea că uniunea sexuală reprezintă subjugarea femeii. Pavel susține că relația sexuală, așa cum se reflectă în Geneza, nu este una de subjugare, ci de unire. Aceasta nu simbolizează sau nu actualizează dominația bărbatului, ci unirea atât de puternică dintre soț și soție încât devin „un singur trup”. Pentru o importanță teologic contraculturală și corectivă privind căsătoria și sexualitatea, să ne uităm atât la Efeseni 5:21-33, cât și la Geneza 2:24!

În același context, Pavel vorbește în versetul următor despre o taină mare (vezi 5:32). Aceasta vizează ambele părți ale metaforei duble întrebuințate de Pavel: căsătoria creștină înțeleasă în lumina relației lui Hristos cu biserica sa (5:32) și relația lui Hristos cu biserica Sa înțeleasă în lumina căsătoriei creștine (5:32).

Căsătoria creștină este înnobilită de compararea ei cu relația dintre Hristos și biserică. În plus, gândindu-se la relația bisericii cu Hristos din perspectiva unei căsnicii creștine pline de iubire, creștinii înțeleg cu mai multă claritate relația lor cu Hristos.

În ce măsură Efeseni 5:33 este un rezumat al sfaturilor lui Pavel din Efeseni 5:21-32? Dacă ești căsătorit, cum poți aplica mai mult aceste principii în căsnicia ta?

Studiu suplimentar: Ellen G. White, *Mărturii pentru biserică*, volumul 7, secț. 1, „Obligații ale vieții de căsătorie”; *Căminul adventist*, capitolul 17 („Obligații reciproce”).

Ellen G. White îi îndeamnă constant pe ambii soți să renunțe la eforturile de a se controla unul pe celălalt: „Nu încercați să-l siliți pe celălalt să cedeze dorințelor voastre. Nu puteți proceda așa și să vă bucurați încă de dragostea lui. Fiți buni, răbdători, îngăduitori, atenți și curtenitori” (*Căminul adventist*, p. 118). Ea comentează interpretarea textului din Coloseni 3:18 (și Efeseni 5:22-24): „Se pune adesea întrebarea: «Oare trebuie ca soția să nu aibă voință proprie?» Biblia afirmă clar că bărbatul este capul familiei. [...] Dacă această poruncă s-ar opri aici, am putea spune că poziția femeii nu este de invidiat. [...] Mulți soți citesc doar cuvintele: «Soțiilor, fiți supuse» și se opresc aici, însă vom citi mai departe concluzia aceleiași porunci: «cum se cuvine în Domnul» [Col. 3:18]. Dumnezeu cere ca soția să aibă mereu în vedere teama de Dumnezeu și slava Lui. O supunere totală trebuie oferită numai Domnului Isus, care a răscumpărat-o ca pe propriul Său copil, cu prețul infinit al vieții Sale. [...] Există Cineva care este mai presus decât soțul pentru soție; este Răscumpărătorul ei, iar supunerea ei față de soț trebuie să fie așa cum a spus Dumnezeu: «cum se cuvine în Domnul»” (*Căminul adventist*, p. 115, 116).

Studiu zilnic: Psalmii 106 – 112; Ellen G. White, *Rugăciunea*, capitolul 30 (de la „Și nu ne duce în ispită...” până la final)

1. Ce a fost socotit stare de neprihănire din neam în neam?

---

2. Ce s-a rugat David cu privire la vrăjmașul lui?

---

3. Cine sunt cei care au o minte sănătoasă?

---

4. Cine nu se teme de vești rele?

---

5. De ce anume se ocupă în mod personal Maiestatea cerului?

Privire generală

Unitatea străbate Epistola lui Pavel către efeseni ca un fir auriu. Unitatea nu se aplică numai relației dintre evrei și neevrei în biserică (Efeseni 2), ci, de-a lungul epistolei, Pavel discută cum unitatea se realizează prin Dumnezeu trinitar, prin mântuire, prin botez, prin credință, prin daruri spirituale, prin prezența Duhului Sfânt în noi, prin transformarea vieții noastre după modelul lui Hristos, prin înțelepciunea creștină. În cele din urmă, pentru Pavel, unitatea în toate aspectele ei este posibilă numai prin Hristos.

Pavel ajunge cu discuția despre unitatea bisericii ca noua omenire în punctul unde aceasta se observă cel mai bine: familia. Dacă ar fi să existe un exemplu sau un model de unitate, acesta ar fi familia. Familia poate fi cu adevărat unită numai în Hristos, așa cum neevreii și evreii sunt uniți în Hristos și toți membrii bisericii sunt uniți într-un trup, trupul lui Hristos. În familie, soțiile se vor supune soților în Hristos, iar soțul își va iubi soția „în Domnul”. Aspectul divin al relației maritale înseamnă că trebuie să vedem familia așa cum o vede Dumnezeu. Acest aspect divin înseamnă și că familia trebuie să îndeplinească funcția și scopul pe care Dumnezeu i le-a dat la creație: „un singur trup”, o unitate indivizibilă. Cei doi sunt una, dar nu numai datorită beneficiilor reciproce, ci pentru că Dumnezeu i-a creat așa, pentru că Dumnezeu le-a poruncit să fie așa. Unitatea familiei vizează elemente dincolo de ea, așa cum unitatea bisericii exprimă unitatea Dumnezeului trinitar și relația Lui cu omenirea.

Temele studiului

1. Tema unității este continuată de Pavel în dreptul familiei creștine, așa cum se manifestă în relația dintre soț și soție.
2. Singura cale prin care familia creștină își păstrează unitatea este să trăiască „în Domnul”, însemnând că membrii ei se supun unul altuia așa cum s-a stabilit de Domnul la creație și așa cum a fost confirmat de iubirea plină de sacrificiu a lui Isus pentru omenire, în planul Lui de salvare.
3. O familie cu adevărat „în Domnul” nu va avea parte de relații abuzive, precum adulterul sau violența, pentru că atât soțul, cât și soția vor învăța cum să se respecte și să se iubească reciproc în Domnul.

Teologia lui Pavel despre familie

Efesenii 5:21-33 se constituie într-o profundă analiză hristologică și ecleziologică. La fel ca în alte locuri din epistolele sale, Pavel înserează, între considerațiile lui practice, o analiză teologică solidă (doctrina despre Hristos și doctrina despre biserică). În opinia lui, teologia biblică nu există numai cu scopul conceperii unui sistem rațional coerent și frumos; mesajul practic al apostolului este întotdeauna construit pe baza solidă a teologiei biblice.

De aceea, apostolul nu abordează subiectul familiei de parcă ar fi un subiect marginal care ar putea fi abordat prin câteva soluții luate din înțelepciunea omenească generală, din psihologie sau sociologie. În schimb, el își plasează discuția despre familie în contextul doctrinelor creștine fundamentale: Dumnezeu, creație, Hristos, mântuire și biserică. De fapt, Pavel nu folosește familia aici pentru a ilustra aceste doctrine, ci, mai degrabă, folosește aceste doctrine pentru a ilustra familia creștină.

La fel ca în cazul bisericii, Pavel nu acceptă că abordarea familiei creștine poate fi determinată de realitățile naturii și societății noastre umane căzute. În schimb, el folosește principiul interpretativ al lui Isus, de genul „de la început” („dar de la început n-a fost așa”, Matei 19:8), care ajută biserica creștină și teologia acesteia să se orienteze spre restaurarea idealurilor lui Dumnezeu pentru noi, în opoziție cu legitimarea realităților lumii păcătoase. Faptul că Pavel abordează familia în contextul acestor doctrine creștine fundamentale arată că familia creștină nu poate fi supusă compromisului.

Supunere și iubire

Cuvintele alese de Pavel, „fiți supuse bărbaților” și „iubiți-vă nevestele”, cu referire la relația dintre un bărbat și o femeie au dat naștere multor dezbateri, atrăgându-i din partea creștinătății chiar și câteva catalogări ca misogin. Aceste reacții se bazează însă pe o înțelegere greșită a mesajului lui Pavel. Câteva idei ne pot ajuta să dobândim o mai bună înțelegere a acestui pasaj:

1. Atât atitudinea soțului, cât și cea a soției provin din contextul supunerii reciproce (Efesenii 5:21), ca rezultat al faptului că sunt plini de Duhul Sfânt (5:18).
2. Soția se supune soțului nu ca unui șef, ci ca lui Hristos, Salvatorul și Protectorul ei. Semnificația supunerii este să își cinstească soțul

- prin faptul de a-l respecta, a-l recunoaște și a-l aprecia ca protector și ajutor al ei. Biblia nu oferă nicio bază pentru faptul de a considera că soția este inferioară soțului ei și prin urmare supusă lui ca unui superior. În schimb, Pavel susține aici atitudinea adecvată de smerenie și respect pe care soția ar trebui să o aibă față de soțul ei. Faptul că lumea creștină proclamă demnitatea egală între bărbați și femei în Hristos nu ar trebui să le facă pe femei să adopte o atitudine de aroganță și de superioritate față de soții lor, ci atitudinea soției ar trebui să fie una de credincioșie plină de iubire și susținere.
3. Soții, la rândul lor, trebuie să își aducă aminte că femeile percep iubirea în termeni de grijă și protecție. Iubirea soțului pentru soție este ca iubirea jertfitoare a Domnului pentru biserică. Pavel îi învață pe bărbați să aibă atitudinea adecvată de smerenie, apreciere și dragoste pentru soția lor.
  4. Într-adevăr, Pavel a comparat supunerea soției cu supunerea bisericii și dragostea soțului cu dragostea lui Hristos. Dar Pavel nu face această comparație neglijent, amestecând concepte teologice, oferind astfel motiv pentru existența unor relații ierarhice între bărbați și femei sau pentru o perspectivă sacramentală asupra căsătoriei. Dimpotrivă, apostolul își nuanțează imediat comparația și explică foarte atent exact ce a vrut să spună și ce urmărește. Comparația face referire la atitudinile și formele de supunere reciprocă și de exprimare a iubirii.

Ioan Hrisostomul (347-407), faimosul predicator și patriarh al bisericii din Constantinopol, și-a folosit cele mai bune calități omiletice pentru a descrie dragostea soțului pentru soția lui:

Ai vrea să ai o soție care să îți fie supusă cum Îi este biserica lui Hristos? Atunci ai aceeași grijă atentă față de ea pe care o are Hristos față de biserică. Da, chiar dacă ar fi nevoie să îți dai viața pentru ea și să fii tăiat în bucăți de zece mii de ori și să înduri și să treci prin orice suferințe – nu refuza. Chiar dacă ar trebui să treci prin toate acestea tot nu ai face, nu, nici măcar atunci, nimic în comparație cu Hristos. Căci tu, într-adevăr, o faci pentru cea de care ești deja legat, dar El a făcut-o pentru cea care I-a întors spatele și L-a urât. În același mod în care El a așezat-o la picioarele Sale pe cea care I-a întors spatele, care L-a urât, L-a disprețuit și L-a batjocorit, nu prin amenințări, nici prin violență sau prin teamă ori prin orice altceva de felul acesta, ci prin iubirea Lui neobosită; tot la fel să te porți și tu cu soția ta. Da,

și dacă ai observa că se uită cu superioritate și dispreț la tine și că te batjocorește, prin marea ta grijă față de ea, prin iubire, prin bunătate, vei putea să o așezi la picioarele tale. Pentru că nimic mai puternic nu se poate înrâuri, mai ales în dreptul unui soț și al unei soții. Un slujitor, într-adevăr, poate fi poate legat prin frică; nu, nici măcar el, căci va pleca repede și dus va fi. Dar partenerul de viață al cuiva, mama copiilor cuiva, motivul fiecărei bucurii din viața cuiva nu ar trebui să fie niciodată legat prin teamă și amenințări, ci prin iubire și un comportament frumos. Căci ce fel de uniune este aceea în care soția tremură de frica soțului? Și ce fel de plăcere va avea soțul dacă locuiește împreună cu soția sa ca și cu un sclav, și nu ca și cu o femeie liberă. Da, deși nu ar trebui să suferi nimic din pricina ei, nu o dojeni, căci nici Hristos nu a făcut lucrul acesta. (*Homilies of St. John Chrysostom...*, în Philip Schaff (ed.), *Saint Chrysostom: Homilies on Galatians...*, 1983, vol. 13, p. 144)

Doctrina adventistă cu privire la căsătorie și familie

Teologia cu privire la familie este atât de importantă încât unele biserici creștine au inclus familia în doctrinele lor (vezi, de exemplu, Mărturisirea de credință de la Westminster, articolul XXIV). Din nefericire, unele biserici, precum cea Romano-Catolică, Ortodoxă Răsăriteană și Anglicană, au mers la extrem, considerând căsătoria și familia un sacrament.

Perspectiva adventistă de ziua a șaptea asupra familiei, care se concentrează în mod special asupra relației dintre soți, este exprimată în punctul fundamental de doctrină numărul 23: „Căsătoria a fost instituită de Dumnezeu în Eden și declarată de Isus unirea pentru toată viața dintre un bărbat și o femeie, într-o tovarășie plină de dragoste. Pentru creștin, căsătoria este un legământ atât față de Dumnezeu, cât și față de tovarășul de viață și trebuie să fie încheiată numai între un bărbat și o femeie care împărtășesc aceeași credință. Dragostea reciprocă, cinstea, respectul și responsabilitatea sunt firele din care se țese această relație, care trebuie să reflecte dragostea, sfințenia, apropierea și permanența relației dintre Hristos și biserica Sa. [...] Deși unele relații de familie nu corespund idealului, soțul și soția care se dăruiesc unul altuia pe deplin în Hristos prin căsătorie pot realiza o unitate plină de dragoste prin călăuzirea Duhului și pot contribui la dezvoltarea bisericii. Dumnezeu binecuvântează familia și dorește ca membrii ei să se ajute unul pe altul pentru a ajunge la maturitate. Legătura familială tot mai strânsă este

unul dintre semnele distinctive ale mesajului final al Evangheliei” (vezi „Căsătoria și familia”; *adventist.ro*).

Biserica Adventistă se exprimă și în alte moduri în privința familiei, de exemplu prin intermediul declarațiilor oficiale. Declarația din 1996, intitulată „Căsătoria” (vezi mai jos), este clar asociată cu Efeseni 5, chiar dacă în formulare în sine nu se face uz de referințe biblice. Însă câteva puncte din această declarație evidențiază importanța teologică a căsătoriei și familiei:

1. Declarația leagă căsătoria de natura Dumnezeuului biblic sfânt și trinitar: „Având la bază diferențele dintre cele două persoane de sex diferit, unitatea căsătoriei ilustrează într-un mod unic unitatea în diversitate a Dumnezeirii.”
2. Familia simbolizează relația dintre Dumnezeu și omenire: „În Scriptură, unirea heterosexuală prin căsătorie este apreciată ca simbol al legăturii dintre Divinitate și umanitate. Este o mărturie omenescă în favoarea iubirii jertfitoare de sine a lui Dumnezeu, în favoarea legământului cu poporul Său. Unirea armonioasă a unui bărbat cu o femeie prin căsătorie constituie un microcosmos al unității sociale pe care timpul l-a dovedit un element esențial pentru societățile stabile.”
3. Declarația accentuează că familiile omenesti se află într-o stare de păcat și au nevoie de restaurare prin Isus Hristos și prin Duhul Sfânt: „Deoarece căsătoria a fost degradată de păcat, puritatea și frumusețea ei așa cum au fost concepute de Dumnezeu trebuie readuse la starea inițială. Prin prețuirea lucrării de răscumpărare a lui Hristos și a lucrării Duhului Sfânt în inima oamenilor poate fi împlinit din nou scopul inițial al căsătoriei, iar experiența încântătoare și împlinitoare a căsătoriei poate fi trăită de bărbatul și de femeia care și-au unit viața prin legământul căsătoriei” (Comitetul Administrativ al Conferinței Generale a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea).

Biserica Adventistă a emis declarații suplimentare prin care condamnă abuzul și violența domestică (Comitetul Administrativ al Conferinței Generale a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea, „Declarație cu privire la abuz și violența domestică”, emisă de Biroul Președintelui, Robert S. Folkenberg, la Sesiunea Conferinței Generale din Utrecht, Țările de Jos, 29 iunie - 8 iulie 1995), precum și afirmarea și susținerea femeilor în diferite contexte dificile (Comitetul Administrativ al Conferinței Generale a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea, „Declarație cu privire la proble-

mele femeilor”, emisă de Biroul Președintelui, Robert S. Folkenberg, la Sesiunea Conferinței Generale din Utrecht, Țările de Jos, 29 iunie - 8 iulie 1995). Toate aceste declarații oficiale și altele pot fi accesate, în limba engleză, la www.adventist.org/official-statements. În limba română, pot fi accesate la adventist.ro/convingeri/declaratii-oficiale.

Aplicație

1. Gândește-te împreună cu membrii grupei la moduri în care familia sau biserica ar putea deveni un centru de reconciliere, unde soții și soții din comunitatea mai largă ar putea găsi împăcare.
2. Să presupunem că ați fost invitați să pregătiți trei prezentări ca parte a unui proiect de promovare a relațiilor creștine dintre soți și soții în comunitate. Ce subiecte ați alege și, în consecință, ce elemente ați aborda în cadrul fiecărui subiect?
3. Cere-le membrilor grupei să găsească și să explice 1-2 diferențe majore între cultura noastră locală și modul în care Biblia vede relația dintre un bărbat și o femeie în familie. Cum am putea corecta relațiile pentru a adopta modelul marital biblic?
4. Cunoașteți în apropiere de casa voastră o familie creștină în impas? Rugați-vă lui Dumnezeu pentru inspirație și folosiți o parte din timpul acestei săptămâni ca să-i ajutați pe cei doi soți sau pe copii.

2 – 8 septembrie

Loialitatea supremă față de Hristos

Sabat după-amiază

De memorat: „Și voi, stăpânilor, purtați-vă la fel cu ei; feriți-vă de _____, ca unii care știți că Stăpânul lor și al vostru _____ și că înaintea Lui nu se are în vedere _____.” (Efeseni 6:9)

În 2018, un artefact de la Muzeul Bibliei din Washington, D.C., a atras mult interes. Era o Biblie comprimată care urmărea să transmită elementele esențiale ale credinței în timp ce elimina orice pasaj care putea instiga sclavii la revoltă. Publicat în 1808, textul nu elimina doar câteva pasaje de aici, de colo. Lipsea 90 la sută din Vechiul Testament și 50 la sută din Noul. Din cele 1.189 de capitole din Biblie, au rămas doar 232. Pasajele care par să consolideze instituția sclaviei au fost lăsate complet intacte, inclusiv texte folosite adeseori greșit, precum: „Robilor, ascultați de stăpânii voștri pământești cu frică și cutremur, în curăție de inimă, ca de Hristos” (Efeseni 6:5).

Astăzi, în vremea și cultura noastră, provocarea importantă este să citim Efeseni 6:1-9 în contextul întregii narațiuni a mântuirii, așa cum este redată în întreaga Biblie. Ce putem învăța din modul în care aplică Pavel valorile Evangheliei la structurile sociale defectuoase din zilele lui?

---

9 septembrie – Ziua Vizitatorului Școlii de Sabat

1 Ce sfat le oferă Pavel copiilor și cum se folosește de Vechiul Testament pentru a întări acest sfat? Efeseni 6:1-3 (Vezi și Matei 18:1-5,10; Marcu 10:13-16.)

Pentru a aprecia pe deplin sfatul lui Pavel adresat copiilor, trebuie să ni-l imaginăm citit cu voce tare în bisericile din case particulare ale înfloritoarei metropole Efes. Cuvântul „copii” (gr., *ta tekna*) s-ar putea referi la o arie largă de vârste, de vreme ce copiii rămâneau sub autoritatea tatălui până când acesta împlinea 60 de ani (în tradiția greacă) sau până la moartea acestuia (în cea romană). Acești copii așadar sunt suficient de mici cât să se afle sub îndrumarea părinților (Efeseni 6:4), dar și suficient de mari cât să fie ucenici cu drepturi depline.

Îl auzim pe Pavel făcând apel la copiii care se închinau în bisericile creștine să îi asculte pe părinții lor și să îi respecte „în Domnul”, adică, în Hristos (compară cu Efeseni 5:22; 6:4,5,7-9). Suntem invitați aici să îi respectăm pe copii întrucât sunt și ei ucenici ai lui Hristos și să îi includem în închinare ca participanți activi. Aceste elemente fac din acest pasaj unul fundamental pentru educarea copiilor și pentru lucrarea bisericii pentru copii.

Porunca lui Pavel de a asculta nu este o poruncă absolută. Când poruncile părinților „vin în contradicție cu cerințele Domnului Hristos, atunci, oricât de dureros ar fi, ei [copiii] trebuie să asculte de Dumnezeu și să lase consecințele în seama Lui” (Ellen G. White, *Căminul adventist*, p. 293).

Pavel își completează îndemnul pentru copii citând porunca a cincea, dând astfel mărturie despre marea valoare pe care o acordă Celor Zece Porunci ca sursă de călăuzire pentru credincioșii creștini (o trăsătură evidentă în Efeseni 4:1 – 6:9; mai ales în Efeseni 4:25,28; 5:3-14). El începe să citeze („«Să cinstești pe tatăl tău și pe mama ta»”, 6:2), apoi intervine cu un comentariu editorial („este cea dintâi poruncă însoțită de o făgăduință”), după care citează din nou („«ca să fii fericit și să trăiești multă vreme pe pământ»”, 6:3). A cincea poruncă constituie dovada că respectarea părinților este parte din planul lui Dumnezeu pentru prosperarea ființelor umane. Respectul față de părinți, așa imperfect cum este, va contribui la dezvoltarea sănătății și bunăstării.

Cum confirmă aceste versete importanța relațiilor familiale?

2 Compară Efeseni 6:4 cu Coloseni 3:21. Ce motiv apare în Coloseni 3:21 pentru a nu-i enerva pe copiii?

Sirah, un document iudaic valabil în zilele lui Pavel, le oferă taților sfaturi despre cum să se comporte cu copiii lor: „Cine își iubește fiul îl bate des cu nuiaua. [...] Răsfată un copil, și el te va teroriza; joacă-te cu el, și el te va întrista. [...] Pedepsește-ți copilul și fă-i jugul greu, ca să nu fii rănit de lipsa lui de rușine” (Sirah 30:1,9,13).

Sfatul lui Pavel are un cu totul alt ton. El le adresează părinților mai întâi o poruncă negativă: „Nu întărâtați la mânie pe copiii voștri”, apoi una pozitivă: „Creșteți-i în mustrarea și învățătura Domnului” (6:4). În zilele lui Pavel, tații aveau putere legală deplină asupra copiilor lor, care erau considerați proprietatea acestora. Tații aveau dreptul să aplice pedepse violente și chiar și să îi omoare. Fără îndoială, în unele privințe, puterea unui tată asupra copiilor depășea puterea unui stăpân asupra sclavilor. Pavel nu sprijină o astfel de putere, ci clarifică și reconturează cu mult curaj relațiile de familie. În contextul loialității supreme față de Hristos, Pavel îi invită pe părinții creștini să își reconsidere folosirea puterii, de vreme ce copiii, provocați la mânie, nu vor fi într-o situație favorabilă acceptării „mustrării și învățăturii Domnului” (6:4).

„Tați și mame, voi trebuie să reprezentați atitudinea lui Dumnezeu în familie. Trebuie să cereți ascultare, dar nu printr-o furtună de cuvinte, ci într-o manieră binevoitoare și iubitoare. [...] Fiți plăcuți acasă! Abțineți-vă de la orice cuvânt care ar genera o nesfântă ieșire nervoasă! Porunca divină este: «Părinților, nu întărâtați la mânie pe copiii voștri». [...] În Cuvântul lui Dumnezeu nu se permite nicăieri severitatea sau asuprirea din partea părinților sau neascultarea din partea copiilor. Legea lui Dumnezeu – atât în viața de familie, cât și în conducerea popoarelor – izvorăște dintr-o inimă a infinitei iubiri” (Ellen G. White, *Îndrumarea copilului*, p. 259).

Deși contextul studiului vizează părinții și copiii, ce principii putem extrage din aceste texte care să ne influențeze modul de raportare la ceilalți oameni?

3 Citește sfaturile pentru sclavi și stăpânii de sclavi: Efeseni 6:5-9; Coloseni 3:22 – 4:1; 1 Corinteni 7:20-24; 1 Timotei 6:1,2; 1 Petru 2:18-25. Cum ai rezuma aceste sfaturi?

Este surprinzător să-l auzi pe Pavel adresându-se stăpânilor creștini de sclavi și să ți-i imaginezi pe sclavii creștini și pe stăpânii lor creștini așezați unii lângă alții în bisericile din casele particulare din Efes. Sclavia din lumea greco-romană se putea deosebi în mod semnificativ de sclavia din Lumea Nouă (America de Nord și de Sud, plus Oceania). Sclavii nu făceau parte dintr-un singur grup etnic. Sclavii din casele de la oraș primeau uneori șansa la educație și puteau lucra ca arhitecți, doctori și filozofi. Uneori, după o perioadă, acestor sclavi li se oferea libertatea, dar majoritatea sclavilor nu erau niciodată eliberați. În încercarea de evidențiere a acestor diferențe, unele traduceri mai recente ale Bibliei redau termenul grecesc *doulos* („robi/sclavi”) din Efeseni 6:5-8 ca „slujitori”. Totuși aceste particularități se practicau neuniform, sclavii din zonele rurale având parte de obicei de muncă grea. Indiferent unde slujeau, sclavii erau sub puterea și autoritatea aproape nelimitată a stăpânului, fiind proprietatea acestuia, împreună cu soții sau soțiile și copiii lor. Strigătul fostului sclav Publilius Syrus este tulburător: „Să mori e frumos, pe lângă să fii umilit ca sclav.” Dată fiind varietatea acestor realități, traducerea lui *doulos* prin „sclav” este de preferat.

Sclavia era atotprezentă în lumea lui Pavel. El o abordează nu ca un reformator social, ci ca un pastor care îi sfătuiește pe credincioși cum să-și gestioneze realitățile prezente și cum să adopte o nouă viziune bazată pe transformarea individuală a credinciosului, cu posibile implicații sociale ulterioare. „Perspectiva lui nu viza *eliberarea sclavilor din Imperiul Roman*. Ci [...] altceva [...], și anume, *o părtășie a noii creații, bazate pe relația frățească în virtutea adopției ca fii ai lui Dumnezeu*. [...] Pentru Pavel, revoluția socială trebuia să apară în biserică, în trupul lui Hristos, la nivel local și în biserica creștină din casele particulare și în casele creștine” (Scot McKnight, *The Letter to Philemon*, 2017, p. 10, 11).

Una dintre marile pete ale istoriei creștine este folosirea acestor pasaje biblice pentru a justifica sclavia. Ce mesaj înfricoșător ar trebui să extragem despre grija cu care trebuie tratat Cuvântul lui Dumnezeu?

4 Ce le cere Pavel sclavilor creștini? Efeseni 6:5-8

Pavel le cere sclavilor creștini să asculte de stăpânii lor, aducându-le o ireproșabilă slujire din inimă. De observat că le cere în mod repetat să facă o capitală substituie. Ei nu ar trebui să își pună stăpânul în locul lui Hristos, arătându-i stăpânului devotamentul care Îi aparține numai lui Hristos. Ci, în cadrul obligațiilor și loialității care le motivează ireproșabila slujire din inimă, ei trebuie să Îl pună în locul stăpânului pe Hristos, Domnul. Prin încurajarea acestei înlocuiri esențiale, Pavel transmite o înțelegere creștină transformată asupra relației stăpân-sclav.

Iată câteva moduri în care Pavel caută să îi convingă de această înlocuire:

- Stăpânii de sclavi sunt reduși de către Pavel la rangul de „stăpânii voștri *pământești*”, făcând astfel trimitere la adevăratul Stăpân cerească (Efeseni 6:5, subl. ad.).
- Sclavii ar trebui să slujească cu „frică și cutremur, în curăție de inimă, *ca de Hristos*” (6:5, subl. ad.).
- Cel mai clar este evidențiată această înlocuire când Pavel afirmă că robii creștini trebuie să dea dovadă de o slujire adevărată ca robi nu ai stăpânilor lor, ci ca „robi ai lui Hristos” (6:6).
- În îndeplinirea slujbei lor, ei trebuie să facă „din inimă voia lui Dumnezeu” (6:6).
- Pavel invită la o slujire motivată pozitiv, adusă „ca Domnului, iar nu oamenilor” (6:7).

Pentru slujirea lor din inimă, robii creștini pot aștepta o răsplată deplină din partea lui Hristos la revenirea Lui. Și-au făcut lucrarea pentru El și pot aștepta o răsplată din partea Lui, o idee deosebit de atrăgătoare pentru sclavii care nu erau plătiți. Era posibil ca sclavul să se simtă cel puțin neapreciat de către un stăpân pământesc (compară cu 1 Petru 2:19,20). Sclavul credincios însă are un Stăpân care este atent și observă „binele pe care-l va fi făcut” (Efeseni 6:8), oferindu-i o răsplată sigură.

Oricât de mult ne-am dori să fi condamnat deschis această practică îngrozitoare, Scriptura nu o condamnă. Ce principii putem însă extrage din cuvintele lui Pavel cu privire la modul în care să ne raportăm la cei împreună cu care lucrăm?

În ultimele cuvinte ale lui Pavel adresate sclavilor, termenul „slobod” din formularea „fie rob, fie slobod” (Efeseni 6:8) face referire la stăpânii de sclavi, astfel că Pavel face trecerea la sfaturile pentru ei, închipuindu-i pe robi și pe stăpâni stând pe picior de egalitate înaintea lui Hristos la judecată (compară cu 2 Corinteni 5:10; Coloseni 3:24,25).

5 **Imaginează-ți că ești un stăpân creștin de sclavi care ascultă citindu-se Epistola către efeseni în biserica din casa ta. Cum ai reacționa la acest sfat, oferit în prezența sclavilor tăi? Efeseni 6:9**

Pavel se adresează stăpânilor de sclavi apelând la contrastul dintre „domni” (gr., *hoi kurioi*, tradus ca „stăpâni”), care aveau obiceiul să își amenințe sclavii, și „Domnul” (*ho kurios*; tradus ca „Stăpânul”/„Domnul”, NTR), Hristos, care nu „are în vedere fața omului”. Pavel le cere stăpânilor să se poarte „la fel cu ei”, cu sclavii, lucru șocant pentru un proprietar de sclavi din secolul I. Stăpânii ar trebui să le răspundă sclavilor lor cu fapte de bunătate guvernate de loialitatea lor față de Hristos, ceea ce corespunde cu ceea ce Pavel tocmai le ceruse sclavilor (Efeseni 6:5-8). Le spune să nu-și mai amenințe sclavii, o practică obișnuită într-o vreme în care stăpânii administrau o gamă largă de pedepse, inclusiv bătaia (1 Petru 2:20), abuzul sexual, vinderea (și separarea de cei dragi), munca extremă, înfometarea, încătușarea, înfierarea și chiar moartea.

Pavel își susține porunca cu două motivații, care îi cheamă pe stăpânii de sclavi să privească dincolo de structurile sociale din lumea greco-romană: (1) Ei și presupușii lor robi sunt împreună robi ai unui singur Stăpân („știți că Stăpânul lor și al vostru este în cer”; compară cu Coloseni 4:1). (2) Stăpânul ceresc îi judecă pe toți fără părtinire. De vreme ce propriul lor Stăpân îi tratează pe cei considerați robi ca egali cu toți oamenii, și stăpânii de sclavi ar trebui să facă la fel (compară cu Filimon 15,16).

Mare parte din mesajul lui Pavel din Efeseni este deosebit de încurajator pentru sclavii creștini: adoptarea ca fii (1:5); răscumpărarea (1:7); moștenirea (1:11,14; 3:6); întronarea alături de Isus (2:6); transformarea în „împreună-cetățeni”, membri „din casa lui Dumnezeu” (2:19; compară cu 3:14,15) și părți integrale din trupul lui Hristos (vezi 3:6; 4:1-16). Versetele 5-9 din Efeseni 6 activează toate învățăturile din epistolă și le fac funcționale în relațiile dintre robi și stăpâni, inclusiv sfaturile privitoare la vorbire (4:25-32) și la moralitatea sexuală (5:1-14).

Respectul lui Pavel pentru copii ca frați de credință (Efeseni 6:1-3) sporește preocuparea noastră pentru modul în care copiii sunt tratați în zilele noastre. Cuvintele pe care el le adresează părinților (6:4) ne invită să ne analizăm îndatoririle părintești. Aplicarea sfatului lui Pavel pentru sclavi (6:5-8) și în mod special a sfatului său pentru stăpânii de sclavi este mai problematică, de vreme ce respectivul cadru social este îndepărtat pentru cei mai mulți dintre noi și pentru că știm că sclavia, *sub orice formă*, este unul dintre cele mai mari rele morale. Cu toate acestea, deoarece aceste cuvinte sunt inspirate, ca parte din Scriptură, ar trebui să ne gândim cum să le aplicăm în zilele noastre. Împreună cu credincioșii din Efesul primului secol, avem privilegiul și responsabilitatea de a aplica valorile Evangheliei la relațiile pe care le avem.

Studiu zilnic: Psalmii 113 – 119; Ellen G. White, Rugăciunea, capitolul 31 (primele 21 de paragrafe).

1. Ce anume au sărit ca niște miei?

---

2. Cine nu laudă pe Domnul?

---

3. Cine intră pe poarta Domnului?

---

4. Pe ce Își întemeiază Dumnezeu învățăturile?

---

5. Cum sunt făgăduite toate darurile lui Dumnezeu?

Privire generală

După discutarea subiectului unității în familie, Pavel se lansează în cercetarea unuia dintre cele mai controversate și dificile tipuri de unitate: unitatea între generații și între diferite grupuri sau clase sociale. Pentru aceste situații, Pavel are aceeași soluție evanghelică: unitatea „în Domnul”. Pavel îi sfătuiește pe copii să își respecte părinții în Domnul. Această expresie îi plasează deja pe copii în sfera unei familii și societăți creștine, în care ei înșiși sunt tratați ca membri ai familiei Domnului. Sfatul apostolului pentru părinți păstrează același spirit: tratați-vă copiii ca și cum aparțin Domnului. Acest principiu nu înseamnă că copiii nu pot fi educați, corecți și disciplinați. Dar părinții trebuie să abordeze disciplina în același mod în care ar face-o Dumnezeu.

Contrar afirmațiilor unor critici ai Bibliei, Pavel nu a îmbrățișat malefica instituție a sclaviei, ci a ales să o abordeze într-un mod pastoral, strategic. Călcând pe urmele lui Isus, care a respins o soluție revoluționar-militară la problema persecuției sau a asupririi (Petru a fost muștrat de către Isus să își pună sabia înapoi în teacă), Pavel a susținut rezolvarea în Hristos a acestei probleme sociale. Sclavii trebuie să se considere robi ai lui Hristos, la fel cum Pavel se considera pe sine, și trebuie să lucreze cu sârguință pentru Domnul Isus. Pe de altă parte, sclavii ar trebui să își perceapă stăpânii ca pe niște simpli oameni (doar ca pe niște stăpâni pământești) care au nevoie de mântuire, la fel ca oricare altă ființă omenească păcătoasă. Stăpânii de sclavi trebuie să își considere sclavii concetățeni cu ei în împărăția lui Dumnezeu și pe ei înșiși să se considere robi ai Stăpânului ceresc. Tensiunea socială dintre stăpân și rob este „rezolvată” prin faptul că, în biserică, atât stăpânii, cât și sclavii sunt deopotrivă chemați și adoptați de Hristos, înălțați împreună cu Hristos în locurile cerești. Se închină aceluiași Dumnezeu și Mântuitor și sunt chemați să își transforme viața complet prin prezența Duhului Sfânt în ei, după chipul lui Dumnezeu în Hristos.

Temele studiului

1. Unitatea dintre generații: copiii și părinții pot fi cu adevărat uniți atunci când se raportează unii la alții în Domnul.

2. Unitatea dintre clasele sociale: stăpânii de sclavi și sclavii sunt uniți numai în Domnul atunci când se consideră unii pe alții ceea ce sunt în Domnul – concetățeni ai împărăției lui Dumnezeu și ai noii vieți în Hristos.

Comentariu

Unitate pentru copii și părinți, sclavi și stăpâni

În Efeseni 6:1-9, Pavel continuă tema unității pe care Dumnezeu o oferă omenirii și bisericii prin Hristos Isus. În acest scop, Pavel abordează două chestiuni sensibile pentru familii și societate: relația dintre generații și relația dintre sclavi și stăpâni. Apostolul le spune copiilor că trebuie să asculte de părinții lor „în Domnul” pentru că „este drept” (Efeseni 6:1). Este drept pentru că este porunca lui Dumnezeu, o poruncă însoțită de promisiunea (6:2) binecuvântărilor și a prosperității (6:3). Pe de altă parte, Pavel îi cheamă pe părinții creștini să nu își „întărate” copiii la mânie punând stăpânire pe ei după bunul plac. În schimb, scopul părinților este acela de a-i crește „în musturarea și învățătura Domnului” (6:4), nu după propria înțelepciune. Copiii trebuie educați pentru a avea ei înșiși o relație matură cu Domnul. Deși copiii trebuie implicați în treburile din gospodărie, o asemenea activitate trebuie să fie un mijloc de educare, nu de exploatare sau de producție care nu este în beneficiul copilului. Relațiile dintre părinți și copii sunt fundamentale pentru societate. Din păcate, în relațiile de familie, diferite societăți, în diferite vremuri, au fost și sunt martore fie la abuzarea părinților, fie la abuzarea copiilor, fie la ambele. Pavel este sigur că această tensiune intergenerațională provocată de păcat poate fi rezolvată în biserică numai atunci când aceasta este în Hristos.

Pavel îi cheamă pe sclavii creștini să „asculte” de „stăpânii [lor] pământești cu frică și cutremur, în curăție de inimă, ca de Hristos” (6:5). Prin aceasta, Pavel nu vrea să spună că un lucru care este în mod clar greșit și rău, precum sclavia, are aprobarea divină. Nici nu face o paralelă între stăpânii pământești și Hristos. Mai degrabă, Pavel accentuează autenticitatea convertirii sclavilor și a stăpânilor.

Trebuie să fim buni creștini în orice situații ne-am afla. În această lume păcătoasă, suntem adeseori prinși în diferite situații dificile. Unii dintre noi ajung neputincioși sau limitați din cauza unei boli, alții din cauza unui dezastru natural sau social, iar alții se confruntă chiar cu sfârșitul vieții. Desigur, în astfel de circumstanțe, Scripturile ne învață

să facem tot ce ne stă în putere să ne îmbunătățim sau să ne schimbăm circumstanțele. Dar această strategie nu poate fi întotdeauna dusă la îndeplinire. În astfel de împrejurări, cel mai important lucru pe care îl are creștinul de făcut este să se agațe de credința lui sinceră și de relația sa cu Hristos.

În mod asemănător, Pavel le spune sclavilor efeseni: dacă sunteți sclavi, la fel ca Iosif în Egipt, și nu puteți schimba această situație îngrozitoare (1 Corinteni 7:21-23), amintiți-vă taina Evangheliei, binecuvântările lui Hristos din locurile cerești, onoarea pe care ne-a făcut-o înălțându-ne alături de El la tronul lui Dumnezeu. Amintiți-vă și că toți suntem pietre în templul lui Dumnezeu și membri ai trupului Său, că am trăit schimbarea profundă a inimii și a modului nostru de a trăi, schimbarea profundă a atitudinilor și perspectivelor noastre și am simțit puterea Duhului Sfânt care lucrează în noi pentru a produce aceste schimbări incredibile.

Prin urmare, asemenea lui Iosif în Egipt, lucrați pentru stăpân, îmbogățiți-i casa la fel cum ați face-o în lucrarea pentru Hristos (Efeseni 6:6). Un astfel de comportament nu este adorație sau lingușire. Nici nu este amăgire de sine sau echivalentul adoptării unei mentalități de rob. Ci acest comportament reprezintă esența atitudinii creștinului în relațiile sale. În orice circumstanțe sau structuri sociale, cel mai important lucru pentru creștin este convertirea lui, care va duce la o atitudine sinceră, sânguincioasă, desăvârșită față de lucrare și viață (6:6-8).

Pe de altă parte, Pavel le spune stăpânilor creștini să se poarte „la fel” (Efeseni 6:9) cu robii lor: să fie stăpâni asemenea lui Isus. Stăpânii pământești de sclavi sau oamenii bogați și puternici știu că Isus este Stăpânul lor. Așadar, contrar opiniei conform căreia Pavel susține sclavia, el spulberă temelia sclaviei prin enunțarea principiului creștin că toți – atât sclavii, cât și stăpânii pământești – au același stăpân în ceruri, pe Isus Hristos. Toate relațiile sociale și economice pământești trebuie să se raporteze la Isus Hristos. Sclavii trăiesc și lucrează în primul rând în relație cu Isus ca Stăpân al lor. Stăpânii își tratează lucrătorii la fel cum Isus, Stăpânul lor, îi tratează pe ei. Pavel accentuează că „înaintea Lui nu se are în vedere fața omului” (6:9). Mergând pe urmele Stăpânului Său, Isus (Matei 26:51-53), Pavel credea că, prin predicarea Evangheliei unității și iubirii în Hristos, instituția nefastă a sclaviei avea să cadă de la sine.

Teologia adventistă de ziua a șaptea despre copii

Advențiștii de ziua a șaptea prețuiesc atât căsătoria, cât și copiii. Această prețuire se reflectă în punctul fundamental de doctrină numărul 23: „Dumnezeu binecuvântează familia și dorește ca membrii ei să se ajute unul pe altul pentru a ajunge la maturitate. Legătura familială tot mai strânsă este unul dintre semnele distinctive ale mesajului final al Evangheliei. Părinții sunt datori să-și crească copiii în așa fel încât să Îl iubească pe Dumnezeu și să asculte de Domnul. Prin exemplul și cuvintele lor, ei trebuie să-i învețe că Hristos îi îndrumă cu iubire, blândețe și grijă și vrea ca ei să devină membri ai trupului Său, familia lui Dumnezeu din care fac parte în egală măsură atât persoanele necăsătorite, cât și cele căsătorite” (vezi „Căsătoria și familia”; *adventist.ro*).

Aprecierea copiilor este exprimată și în alte declarații oficiale ale Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea. Făcând referire, printre alte texte, la Efeseni 6:4, declarația cu privire la „Creșterea și ocrotirea copiilor” îi descrie pe copii ca „daruri prețioase de la Dumnezeu, încredințate grijii părinților, a familiei, a comunității de credință și a societății în general” și face apel ca aceștia să fie protejați de orice formă de abuz, violență și exploatare. Declarația notează că „mulți copii suferă pedepse aspre în numele metodei biblice de disciplinare. Corecția caracterizată de controlul sever, punitiv, dictatorial adesea dă naștere la resentimente și răzvrătire. O astfel de disciplinare aspră este totodată asociată cu riscul ridicat de vătămare fizică și psihologică a copiilor, precum și cu posibilitatea crescută ca tinerii, la rândul lor, să recurgă la coerciție și violență pentru a-și rezolva problemele cu ceilalți. În schimb, exemple din Biblie, precum și numeroase studii confirmă eficiența formelor mai blânde de disciplinare, care le permit copiilor să învețe prin raționare și experimentarea consecințelor alegerilor personale. S-a dovedit că astfel de măsuri mai temperate favorizează posibilitatea ca și copiii să facă alegeri benefice în viață și să adopte valorile părinților pe măsură ce se maturizează.” Această declarație invită bisericile să devină „locuri sigure” pentru copii, în care să li ofere „vindecare emoțională și spirituală” copiilor afectați. (Comitetul Executiv al Conferinței Generale a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea, „Creșterea și ocrotirea copiilor”, 23 iunie 2010). Recomandări asemănătoare, inclusiv recomandări practice, au fost emise în anul 1997 („Abuzul sexual asupra copiilor”, votată în cadrul reuniunii de primăvară a Comitetului Executiv al Conferinței Generale, 1 aprilie 1997, la Loma Linda, California) și în anul 2000 („Bunăstarea

și valoarea copiilor”, votată de Comitetul Administrativ al Conferinței Generale a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea în timpul Sesiunii Conferinței Generale din Toronto, Canada, 29 iunie – 8 iulie 2000). Toate aceste declarații oficiale și altele pot fi accesate, în limba engleză, la adventist.org/official-statements. În limba română, pot fi accesate la adventist.ro/convingeri/declaratii-oficiale.

Este demn de observat că Biserica Adventistă are câteva departamente care vizează nevoile familiei: Departamentul pentru Viața de Familie, Departamentul pentru Lucrarea cu Copiii, Departamentul pentru Misiunea Femeii și Departamentul de Tineret.

Teologia adventistă de ziua a șaptea cu privire la sclavie

Ca adventiști de ziua a șaptea, am încorporat în doctrinele noastre cheie perspective biblice asupra unor probleme sociale precum: rasismul, sclavia și alte discrepanțe socioeconomice, legând aceste probleme de doctrina bisericii, așa cum a făcut Pavel în epistola sa către efeseni. Punctul fundamental numărul 14 din doctrina adventistă, „Unitatea în trupul lui Hristos”, susține că, „În Hristos, noi suntem o nouă creație; deosebirile în funcție de rasă, de cultură, de instruire și de naționalitate, precum și diferențele dintre cei de sus și cei de jos, dintre bogați și săraci, dintre bărbați și femei nu trebuie să dea loc la dezbinări între noi. Toți suntem egali în Hristos, care, printr-un singur Duh, ne-a legat în aceeași părtășie cu El și unul cu altul. Noi trebuie să slujim și să fim slujiți fără discriminare sau rezervă.” Chiar dacă biserica nu a votat o declarație cu referire specifică la problema sclaviei, au fost adoptate declarații conexe despre sărăcie și relațiile interumane, precum: „Lipsa de adăpost și sărăcia” (Președintele Conferinței Generale, Neal C. Wilson, 5 iulie 1990, în cadrul Sesiunii Conferinței Generale de la Indianapolis, Indiana); „Sărăcia globală” (Comitetul Executiv al Conferinței Generale a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea, 23 iunie 2010, în cadrul Sesiunii Conferinței Generale din Atlanta, Georgia, 23 iunie – 3 iulie 2010); „O singură omenire: Declarație privind relațiile umane cu referire la rasism, sistemul castelor, tribalism și etnocentrism” (Comitetul Administrativ al Conferinței Generale a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea, Silver Spring Maryland, 15 septembrie 2020). Toate aceste declarații oficiale și altele pot fi accesate, în limba engleză, la adventist.org/official-statements. În limba română, pot fi accesate la adventist.ro/convingeri/declaratii-oficiale.

Aplicație

Citiți și discutați în grupă următoarele întrebări:

1. Poate că părinții voștri s-au purtat urât cu voi sau v-au maltratat în trecut. Chiar și așa, care sunt trei principii din Efeseni 5 și 6 care ar putea funcționa ca principii călăuzitoare pentru creșterea copiilor pe care îi aveți sau îi veți avea? Cum vă pot ajuta aceste principii să vă vindecați de cicatricile din relațiile familiale din trecut?
2. Poate, pe de altă parte, Cuvântul lui Dumnezeu din Efeseni 6 și Duhul Sfânt vă conving că ați urmat calea unui comportament urât cu partenerul de viață sau cu copiii. Pe baza unui nou studiu asupra capitolelor 5 și 6 din Efeseni, stabiliți un plan în trei pași de a ieși din această situație. Să presupunem că nu aveți această problemă, dar știți pe cineva care se confruntă cu o astfel de situație. Cum puteți ajuta?
3. Dacă, în lumina acestui studiu, realizați că ați trăit o viață de neascultare și dispreț în raport cu părinții, în ce fel ați putea remedia această situație?
4. Pare să existe o legătură strânsă între relațiile abuzive din familie sau biserică și plecarea tinerilor din biserică. Ce puteți voi ca familie și/sau ca biserică să faceți în privința acestui fenomen? Cum putem găsi un echilibru între corectarea comportamentului tinerilor, pe de o parte, și asigurarea lor de dragostea noastră constantă, nezdrunctă, pe de altă parte?
5. Profetul Maleahi, în Maleahi 4:5,6, a profetizat despre întoarcerea lui Ilie la poporul lui Dumnezeu cu un mesaj de împăcare a generațiilor. Propria noastră mântuire este, de fapt, împăcarea pe care Dumnezeu o realizează între noi – copiii Săi păcătoși – și El, ca Tată al nostru (2 Corinteni 5:18-21). În scrisoarea sa către efeseni, Pavel vorbește despre aceeași împăcare, prin Hristos, între noi și Dumnezeu. Această împăcare pe verticală se va reflecta în relațiile noastre din familie, din societate, de la locul de muncă. În ce moduri poate biserica voastră să devină un mijloc de reconciliere între generații și în comunitatea mai largă?
6. Vizitați o familie care absentează de la serviciile divine ale bisericii și invitați-o să participe sâmbătă în grupa voastră la Școala de Sabat.

9 – 15 septembrie

Chemați să ne ridicăm

Sabat după-amiază

De memorat: „Încolo, fraților, _____ în Domnul și în _____ Lui. Îmbrăcați-vă cu toată _____ lui Dumnezeu, ca să puteți _____ împotriva uneltirilor diavolului.”
(Efeseni 6:10,11)

Cu ochii încrețoși, slujitorul iese împleticindu-se din camera lui și are parte de o imagine înfricoșătoare – o armată inamică mare și bine echipată „înconjură cetatea cu cai și care”. Bâlbâindu-se, îi transmite profetului Elisei veștile, împreună cu întrebarea chinuitoare: „Ah, domnul meu, cum vom face?” Elisei îi răspunde: „Nu te teme, căci mai mulți sunt cei cu noi decât cei cu ei” – un răspuns rămas aparent neînțeles de slujitor. Trăgându-l aproape, Elisei se roagă pentru el: „Doamne, deschide-i ochii să vadă.” Rugăciunea profetului primește răspuns imediat. Slujitorul iese pe metereze din nou, dar de data aceasta vâlul dintre cele văzute și cele nevăzute este ridicat. Acum el vede nu doar o armată, ci două: „Domnul a deschis ochii slujitorului, care a văzut muntele plin de cai și de care de foc împrejurul lui Elisei” (2 Împărați 6:15-17).

În Efeseni 6:10-20, Pavel se roagă pentru credincioși să primească o vedere îmbunătățită astfel încât să vadă realitatea completă a mării lupte și să dobândească speranță în urma a ceea ce li se descoperă.

1 Studiază concluzia răsunătoare a lui Pavel, din Efeseni 6:10-20. Ce înseamnă strigătul de luptă al lui Pavel pentru noi astăzi, ca participanți la marea luptă?

Pavel încheie Epistola către efeseni cu o chemare la luptă, îndemnându-i pe credincioși să ia poziție în războiul bisericii împotriva răului (Efeseni 6:10-20). El începe cu un îndemn general de a ne întări „în Domnul” (6:10), pe care îl repetă sub forma chemării de a îmbrăca „toată armura lui Dumnezeu” (6:11, EDCR). Își susține apelul prin specificarea unui scop: a putea ține piept uneltirilor diavolului (6:11), și a unei justificări: bătălia se dă împotriva forțelor spirituale puternice ale răului (6:12). Pavel apoi rostește din nou, mai detaliat, chemarea sub arme. Credincioșii trebuie să ia „toată armura lui Dumnezeu” pentru a rămâne în picioare în bătălie (6:13), dotați cu centură, platoșă, încălțăminte, scut, coif și sabie (6:14-17). Pavel îi invită pe credincioși, acum complet înarmați și gata să intre în luptă, să facă ceea ce puteau face soldații de pe câmpul de luptă din Antichitate – și anume, să se roage (6:18-20).

Evocând îndemnuri la luptă din Vechiul Testament sau discursuri de dinaintea luptelor, Pavel abordează misiunea bisericii din perspectiva unui conflict militar și al armelor. Pavel arată lucrul acesta în primul lui îndemn general: „Întăriți-vă în Domnul și în puterea tăriei Lui” (6:10). Îndemnurile la luptă din Vechiul Testament (vezi, de exemplu, Deuteronomul 20:2-4; Judecătorii 7:15-18; 2 Cronici 20:13-20; 32:6-8; Neemia 4:14,19,20) subliniază ideea că succesul lui Israel în luptă nu depinde de superioritatea armelor sale sau de armata care își depășește numeric vrăjmașii. Ci victoria rezultă din dependența de prezența și puterea lui Dumnezeu. Cheia succesului nu era încrederea în ei înșiși, ci o încredere fermă în puterea lui Dumnezeu și a succesului asigurat de El. Pavel folosește îndrăzneț aceste teme pentru a-i îndemna pe credincioși să fie: (1) activi în îndeplinirea misiunii bisericii; (2) atenți la dimensiunile nevăzute care au impact asupra vieții și mărturiei lor; (3) conștienți de asigurarea divină a succesului lor și (4) întotdeauna atenți la importanța unității și colaborării dintre credincioși.

Pavel ne-a avertizat că avem dușmani supranaturali. Ce ar trebui să ne spună această avertizare în privința sursei de speranță pentru victorie?

Pavel își încheie scrisoarea cu o chemare fermă la luptă, care combină teme și idei importante pentru întreaga epistolă. El începe prin anunțarea temei generale, sub forma unui strigăt de luptă al unui comandant: „Încolo, fraților, întăriți-vă în Domnul și în puterea tăriei Lui” (Efeseni 6:10). Restul pasajului, Efeseni 6:11-20, ilustrează și dezvoltă această temă generală.

2 Citește din nou Efeseni 6:10-20. Observi marea luptă (care implică puteri supranaturale reale) stând în centrul prezentării lui Pavel? De ce este important să avem în vedere acest adevăr vital în umblarea noastră zilnică cu Dumnezeu?

Pavel îl identifică pe Hristos drept Sursa puterii credincioșilor, prin sintagma: „în Domnul și în puterea tăriei Lui” (Efeseni 6:10), dat fiind că „Domnul” se referă la Hristos, așa cum este consecvent cazul în Efeseni (2:21; 4:1,17; 6:1,21). „Puterea bisericii constă în atotputerea Domnului ei înviat, Căpitanul din războiul ei” (G. G. Findlay, *The Epistle to the Ephesians*, 1931, p. 398). Pavel recurge și la repetiție – sinonimele „putere” și „tărie” – pentru a-și accentua ideea: puterea care trebuie manifestată de biserică nu este inerentă credincioșilor, ci este derivată. Vine de la Domnul, de la Hristos. Pavel rezumă aici o temă importantă a epistolei: puterea lui Dumnezeu împărtășită credincioșilor (1:19-22; 2:4-6; 3:16,17). Puterea pentru fiecare conflict prezent sau viitor trebuie să constea în solidaritatea credincioșilor cu Hristos cel înviat și înălțat.

Deși îndemnul inițial îl anunță pe Hristos ca agent activ care le oferă credincioșilor putere (6:10), toți cei trei Membri ai Dumnezeirii sunt angajați în întărirea credincioșilor pentru lupta spirituală împotriva răului. Dumnezeu (Tatăl) își pune propriile arme la dispoziție, ca „armura lui Dumnezeu” (6:11,13, EDCR; compară cu Isaia 59:17). Pavel l-a identificat deja pe Duhul ca activ în întărirea credincioșilor, când a înălțat rugăciunea ca Dumnezeu „să vă facă să vă întăriți în putere, prin Duhul Lui, în omul dinăuntru” (3:16). Aici Duhul este cel care dă sabia – „sabia Duhului, care este Cuvântul lui Dumnezeu” (6:17). De asemenea, credincioșii trebuie să se roage „în toată vremea, prin Duhul” (6:18). Pavel dorește ca ascultătorii săi să înțeleagă că Dumnezeul trinitar este întru totul implicat în echiparea lor în vederea luptei cu aceste puteri rele.

3 Citește Romani 13:11-14; 1 Tesaloniceni 5:6-8 și 2 Corinteni 10:3-6. Compară cu Efeseni 6:10-20. De ce crezi că Pavel folosește acest tip de imagini?

În epistolele sale, Pavel folosește adesea un limbaj și o imagistică militară, invitându-i pe credincioși să imite comportamentul militar exemplar. Acesta este unul dintre principalele moduri în care înțelege Pavel istoria Evangheliei. Biruind „domniile și stăpânirile” la cruce (Coloseni 2:15), Hristos cel înviat pune acum în aplicare rezultatele acelei victorii din poziția Lui de domn înălțat peste acele puteri (Filipeni 2:9-11). Recrutându-și urmașii ca luptători în războiul cosmic, Hristos conduce armatele luminii spre o mare zi a biruinței (1 Corinteni 15:54-58; 2 Tesaloniceni 2:8; Romani 16:20). Dat fiind modul în care întrebuințează simbolismul militar, Pavel înțelege conflictul dintre bine și rău ca „un război cosmic de lungă durată: cele două armate se confruntă cu oscilații de-a lungul veacurilor, până când una câștigă confruntarea finală” (Peter W. Macky, *St. Paul's Cosmic War Myth...*, 1998, p. 1).

Frecvența temă la Pavel a războiului cosmic este parte și din structura Epistolei către efeseni. În chemarea lui sub arme (Efeseni 6:10-20), Pavel combină elemente din conflictul universal pe care le-a folosit deja: întărirea credincioșilor de către Dumnezeu cu o „putere” imensă (1:18-20; 3:16,20); victoria și înălțarea lui Hristos deasupra puterilor (1:20-23); credincioșii ca armată înviată a celor cândva morți, dar acum întăriți prin identificarea cu Hristos cel înviat și acum capabili să lupte împotriva fostului lor stăpân întunecat (2:1-10); rolul bisericii de a dezvălui puterilor distrugerea care le așteaptă în curând (3:10); folosirea Psalmului 68:18 pentru a-L descrie pe Hristos ca Războinicul divin cuceritor (Efeseni 4:7-11) și chemarea credincioșilor la a „îmbrăca” haina Evangheliei (4:20-24). Chemați să ne îmbrăcăm cu „toată armura lui Dumnezeu”, suntem bine pregătiți să înțelegem rolul central al conflictului cosmic, dar, de asemenea, trebuie să rămânem fermi în convingerea că vom lua parte la victoria finală a lui Hristos.

Cum ai trăit la nivel personal realitatea nu numai a acestui conflict cosmic, ci și a victoriei pe care ne-o putem însuși în numele lui Isus? De ce înțelegerea victoriei Sale este esențială pentru speranța și experiența noastră?

4 Citește **Efeseni 6:10-20** și notează cuvintele folosite de Pavel pentru ideea de a te împotrivi/a ține piept. De ce este această idee atât de importantă pentru el?

Trebuie să înțelegem metafora militară a lui Pavel în contextul câmpului de luptă din Antichitate. Ce însemna a ține piept/a te împotrivi (Efeseni 6:11,13,14)? Sugerează aceste verbe doar o poziție defensivă? Discursurile de luptă din scrierile lui Tucidide, unul dintre marii autori clasici ai literaturii de război, evidențiază trei acțiuni succesive pentru ca o parte să iasă victorioasă: (1) soldații trebuie „să se apropie de inamic”, ceea ce înseamnă că trebuie să mășăluiască pentru a-și întâlni adversarii; (2) trebuie să atace și să „stea pe poziție” sau „să apere teritoriul”, luptând om la om cu adversarii; (3) în cele din urmă, trebuie să „respingă vrăjmașii” (vezi Tucidide, *Războiul peloponesiac*, 4.10.1–5).

Momentul-cheie al bătăliei antice survenea când cele două falange oponente se ciocneau într-un „teribil vacarm de bronz, lemn și carne izbindu-se unele de altele” – pe care autorul antic Xenofon îl numește „cumplita coliziune” (Victor Davis Hanson, *The Western Way of War*, 1989, p. 152, 153). Marea provocare a bătăliei antice era aceea de a rămâne pe poziție în acest moment strategic, de a păstra teritoriul cucerit.

Chemarea lui Pavel sub arme reflectă o luptă în care soldații erau „grupați strâns, dând și primind sute de lovituri la mică distanță” (*Ibidem*). Lucrul acesta este confirmat (1) de descrierea pe care Pavel o face luptei bisericii cu dușmanii ei: drept o partidă de lupte corp la corp (Efeseni 6:12, vezi studiul de joi) și (2) de folosirea unei forme intensive a verbului „a se împotrivi” în versetul 13: „ca să vă puteți împotrivi în ziua cea rea” (subl. ad.).

Nici vorbă de vreo postură relaxată! „A te împotrivi” înseamnă a fi angajat cu forță în bătălie, folosind în lupta strânsă fiecare armă din dotare – lucru evident din imagistica militară a îndemnurilor anterioare ale lui Pavel de a fi găsiți „tari în același duh și că luptați cu suflet pentru credința Evangheliei” (Filipeni 1:27).

Citește Evrei 12:4. Cum ne ajută acest verset să înțelegem ce înseamnă să ne împotrivim în Domnul? Care este natura comună a acestei împotriviri?

5 Ce crezi că urmărește Pavel când numește în diverse feluri puterile spirituale rele în: Efeseni 1:21; 3:10; 6:10-20?

Pavel descrie lupta noastră (Efeseni 6:12) folosind un cuvânt grecesc ce se referă la lupta corp la corp dintre doi combatanți (*palé*) – de unde și termenul de „lupte clasice/greco-romane”. Fiind considerate o pregătire excelentă pentru bătălii, acestea constituie o bună descriere pentru confruntările cu arme și cele corp la corp când se ciocneau armatele. Pavel evidențiază realitatea luptei strânse dintre credincioși și puterile răului. Iată diversele denumiri pe care le dă acestora:

Efeseni 1:21	Efeseni 3:10	Efeseni 6:12
orice domnie/căpetenie (EDCR)/conducere (NTR)	Domniile/căpeteniile (EDCR)/conduceri (NTR)	căpeteniile
orice stăpânire/autoritate (NTR)	Stăpânirile/autoritățile (NTR)	domniile/stăpânirile
orice putere		stăpânitorii întunericii acestui veac/conducătorii veacului întunecat de acum (EDCR)
orice dregătorie/domnie		duhurile răutății care sunt în locurile cerești
orice nume care se poate numi		

În descrierile lui generale („orice nume care se poate numi” [1:21], duhurile „răutății care sunt în locurile cerești” [6:12]), Pavel afirmă că toate puterile rele și supranaturale sunt subjugate lui Hristos (1:20,21). Cu toate acestea, în orice bătălie nu este niciodată o strategie bună să subestimezi forțele părții opuse. Pavel avertizează că noi nu ne confruntăm doar cu inamici omenești, ci cu duhurile „răutății care sunt în locurile cerești” (6:12), conduse de un general viclean, diavolul (6:11). Chiar dacă trebuie să fim în alertă cu privire la vrăjmașii noștri puternici, nu trebuie să fim intimidati de ei. Dumnezeu este prezent alături de noi în luptă (6:10) și ne-a asigurat cele mai bune arme, propria Lui armură (6:11; compară cu Isaia 59:15-17). El ne-a pus la dispoziție adevărul, neprihănirea, pacea, credința și mântuirea Sa, precum și Duhul Său cel Sfânt (Efeseni 6:13-17). Cu Dumnezeu mergând înaintea noastră și cu noi înșine echipați din cap până în picioare cu armura pe care ne-a oferit-o, nu putem da greș (Romani 16:20; 1 Corinteni 15:23,24; 2 Tesaloniceni 2:8).

„Acțiunea noastră este una agresivă și, ca soldați credincioși ai lui Isus, trebuie să ducem steagul pătat de sânge până pe meterezele inamicului. [...] Dacă vom consimți să ne depunem armele, să coborâm stindardul pătat de sânge, să devenim prizonieri și slujitori ai lui Satana, putem scăpa de conflict și de suferință. Dar această pace va fi câștigată numai cu pierderea lui Hristos și a cerului. Nu putem accepta pacea în aceste condiții. Să fie război, război până la sfârșitul istoriei pământului decât să fie pace prin apostazie și păcat!” (Ellen G. White, în *The Review and Herald*, 8 mai 1888).

Ce legătură există între Efeseni 6:10-20 și cartea Apocalipsa? Ambele prezintă aceeași perspectivă asupra evenimentelor din zilele finale (vezi Apocalipsa 12; 16:12-16; 19:17-21; 20:7-10). În ambele, poporul lui Dumnezeu se află sub atacul inamicului care este „în locurile cerești” și „este activ și puternic în eonul (sau veacul) prezent”. În ambele, poporul lui Dumnezeu este încurajat de „imaginea eonului viitor”. Mai mult, „ambele scenarii indică explicit bătălia finală, când inamicul va fi complet înfrânt, după care va fi întemeiat pentru totdeauna noul eon” – o eră nouă în care „starea finală de glorie a poporului lui Dumnezeu” și „osânda finală a vrăjmașului” vor fi evidente. (Vezi Yordan Kalev Zhekov, *Eschatology of Ephesians*, 2005, p. 217, 233-235.)

Studiu zilnic: Psalmii 120 – 126; Ellen G. White, *Rugăciunea*, capitolul 31 (ultimele 21 de paragrafe)

1. Spre ce își ridică psalmistul ochii când așteaptă ajutorul Domnului?

---

2. Unde sunt scaunele de domnie pentru judecată?

---

3. Cine ne-ar fi înghițit de vii?

---

4. Cum înconjoară Domnul pe poporul Său?

---

5. **Ce să nu facem când se ivesc necazuri și suntem confrunțați cu dificultăți?**

Privire generală

Până acum, Pavel a comasat câteva elemente de bază despre Evanghelie: faptul că Domnul a refăcut unitatea dintre iudei și neamuri, dintre soți și soții, dintre copii și părinți, dintre sclavi și stăpâni; faptul că viața noastră a fost transformată; faptul că suntem înviați și înălțați împreună cu Hristos; faptul că Dumnezeu ne-a oferit binecuvântări și daruri, precum și faptul că am fost făcuți parte din biserica lui Dumnezeu, uniți în Domnul. Înseamnă toate aceste lucruri că istoria mântuirii s-a încheiat și că nu mai avem nimic de făcut? În niciun caz.

În ultimul capitol din epistola sa, Pavel le amintește efesenilor, și nouă tuturor, că oamenii credincioși nu sunt pur și simplu niște creștini mântuiți și adunați în turma lui Isus. Dimpotrivă, Pavel insistă că, după ce se alătură împărăției lui Dumnezeu, creștinii iau parte la apărarea și promovarea acesteia. Sunt soldați în împărăția lui Dumnezeu. Dar nu sunt soldați așa cum erau soldații Imperiului Roman. Nici nu sunt un grup de rebeli militarizați. Dușmanul lor este spiritual și la fel sunt și armura și armele lor. Este o bătălie cosmică, începută în „locurile cerești” de către diavol și stăpânitorii întunericului, de duhurile răutății (Efeseni 6:11,12) împotriva tronului lui Dumnezeu.

Sursa puterii creștinilor nu stă în mușchii, armura, armele, abilitățile de luptă și strategiile lor. Singura lor sursă de putere este, ca întotdeauna, Domnul. Ei luptă la fel cum a luptat Domnul lor, distrugând răul și puterile lumești cu puterea iubirii și dreptății care vin de la Golgota. Dar crucea nu este a lor, este a Domnului. Domnul a fost cel care a obținut biruința asupra puterilor răului la cruce; Domnul a fost cel care a înviat și S-a înălțat în locurile cerești. În virtutea acestei biruințe, Domnul Isus oferă bisericii Sale învierea Sa, viața Sa și binecuvântările Sale (Efeseni 1), darurile Sale (Efeseni 4) și acum armura Sa (Efeseni 6). Creștinii luptă, îmbrăcați în armura lui Hristos, într-o bătălie pe care El deja a câștigat-o.

Temele studiului

1. Alăturându-se bisericii, creștinul se angajează automat într-o bătălie spirituală de proporții cosmice.

2. Dar creștinul nu trebuie să se îngrijoreze, pentru că puterea și armura lui vin de la Domnul. Tot ceea ce are creștinul de făcut este să stea pe poziție, în Domnul.

Comentariu

De partea biruitoare

Când spune „încolo/în cele din urmă/în final” (Efeseni 6:10, VDC/NTR/BTF), Pavel nu vrea să spună că scade intensitatea și descrierea viziunii sale asupra vieții creștine. În schimb, el își încheie epistola cu o chemare la luptă. Da, Evanghelia lui Pavel este un mesaj de pace, dar este un mesaj de pace tocmai din cauza unui război continuu, care implică întregul univers, de la Dumnezeu pe tronul din locurile cerești până la ultima persoană din lume. Evanghelia lui Pavel este un mesaj de pace pentru că Dumnezeu a obținut victoria în acest război.

Cu toate acestea, războiul continuă pentru fiecare dintre noi atunci când alegem partea de care luptăm. Adevărații creștini sunt aceia care trec de partea lui Dumnezeu. Această alianță le va aduce lupta la ușă. Însă creștinilor nu trebuie să le fie teamă. Dimpotrivă, știind că au ales calea dreaptă și câștigătoare în conflict, trebuie să știe că nu sunt lăsați singuri și că au primit puterea și tot echipamentul de război necesar pentru a ieși biruitori. Singurul lucru de care au nevoie este să adopte o poziție. Această poziție este atât de importantă, încât, în Efeseni 6, apostolul repetă de trei ori chemarea adresată creștinilor de a lua poziție de partea lui Dumnezeu (Efeseni 6:11,13,14).

Aceasta este poziția mea

În 1521, Martin Luther (1483-1546) devenise liderul principal al Reformei. Studiind Scripturile în limbile originale, călugărul augustinian care devenise profesor de teologie biblică la Universitatea din Wittenberg a ajuns la două concluzii majore, ambele întărite de teologia lui Pavel. În primul rând, că îndreptățirea păcătosului se bazează pe harul lui Dumnezeu și este acceptată de către păcătos prin credință. Această idee s-a tradus în principiile Reformei protestante *Sola Gratia* și *Sola Fide*. În al doilea rând, că Scripturile constituie descoperirea atot-suficientă a lui Dumnezeu și că Biblia – nu biserica, vreun conciliu sau papa – este singura și suprema regulă de credință și autoritate în biserică. Această idee a fost redată în principiul Reformei *Sola Scriptura*.

Deși aceste idei se formau progresiv în mintea lui Luther, vânzarea de indulgențe de către Johann Tetzel în apropiere de Wittenberg l-a inspi-

rat pe Luther să se ridice împotriva corupției din biserică, publicându-și faimoasele 95 de teze la 31 octombrie 1517. Dar, în loc să fie martorul unui val de reformă profundă în biserică, Luther s-a confruntat cu un tsunami de atacuri care căutau să îl distrugă și să îl reducă la tăcere. La Dieta de la Augsburg din 1518, Luther deja considera Scriptura singura bază pentru credință, moralitate și teologie. Cu toate acestea, între popularitatea sa crescândă în Germania și presiunea puternică din partea papalității, Luther a fost de acord, în 1519, să nu își publice ideile dacă oponentii săi aveau să nu îl mai atace.

Dar când, în 1520, s-a aflat sub atac repetat, Luther a decis să facă public apelul său la o reformă profundă a bisericii. Drept rezultat, Luther a publicat o serie de pamflete. În acestea a folosit Scripturile pentru a demonta: (1) pretenția papală la autoritate absolută asupra bisericii și lumii, prin intermediul ierarhiei, și (2) pretenția bisericii la controlarea harului lui Dumnezeu, prin intermediul sacramentelor și al preoției. În schimb, Luther a propus ca biserica să se întoarcă la principiul preoției tuturor credincioșilor, care au acces direct la Dumnezeu și la harul Său, prin intermediul credinței lor.

Biserica Romei a răspuns prin bula papei Leon al X-lea, *Exsurge Domine*, în care acesta identifica 41 de presupuse greșeli teologice în scrierile lui Luther. Luther a fost excomunicat în același an și s-a poruncit arderea cărților lui. Luther a răspuns cu aceeași monedă: când bula papală a ajuns la el, în decembrie 1520, a ars-o public. Această situație tensionată s-a transformat într-un război deschis. Carol al V-lea, noul împărat, a încercat să restabilească ordinea chemându-l pe Luther la Dieta din primăvara anului 1521, în orașul liber imperial Worms (aproape de Frankfurt), unde lui Luther i s-a cerut să dea socoteală pentru perspectivele și acțiunile sale. Reformatorul avea să călătorească și să participe la Dietă sub protecția lui Frederick de Saxonia, fondatorul Universității din Wittenberg și un apărător al lui Luther. Luther avea o motivație puternică să lupte de partea lui Dumnezeu, așa cum ilustrează exclamația lui înainte de a porni spre Worms: „Voi intra în Worms sub stindardul lui Hristos împotriva porților iadului” (Roland H. Bainton, *Here I Stand...*, 1950, p. 179).

Luther a sosit în Worms la 16 aprilie 1521 și i s-a poruncit să apară înaintea Dietei la ora 4 după-amiaza în ziua următoare. La 17 aprilie, Luther a fost adus înaintea Dietei. Cel care o conducea a început direct prin a-l întreba dacă acele cărți aranjate pe un birou erau ale lui și dacă

era gata să retracteze ideile scrise în ele. Realizând importanța momentului și impactul său asupra viitorului Evangheliei, Luther a ezitat și a cerut mai mult timp de gândire. Cererea i-a fost aprobată și s-a întors în fața Dietei la 18 aprilie, la ora 6 după-amiaza.

Înfățișarea și vocea lui erau schimbate față de ziua anterioară: era calm și vocea îi era puternică și încrezătoare. După ce a recunoscut că acele cărți așezate înaintea lui au fost scrise de el, reformatorul a explicat că nu putea să retracteze ideile din acele cărți pentru că acestea se încadrau în una din trei categorii, fiecare alcătuită din adevăruri de neretractat: **(1)** proclamau învățăturile creștine generale; **(2)** denunțau corupția papalității, care asupra națiunea germană și **(3)** expuneau corupția anumitor indivizi. Din acest motiv, Luther a cerut să i se arate greșelile sale cu Scriptura, nu prin mandate ecleziastice.

Cel care conducea întâlnirea l-a muștrat pe Luther pentru că susținea că Scriptura este autoritatea supremă, evidențiind că biserica ar fi fost expusă rușinii dacă s-ar fi dovedit că se afla în rătăcire după atâtea secole. Din acest motiv, conducătorul l-a provocat apoi pe Luther să răspundă direct la întrebarea dacă renunța sau nu la lucrările și învățăturile sale. Vocea răsunătoare a lui Luther a proclamat faimosul răspuns: „Pentru că Majestatea Voastră și Altețele Voastre îmi cereți un răspuns simplu, vi-l voi da fără ocolișuri: Dacă nu voi fi convins cu Scriptura sau prin pură rațiune – nu accept autoritatea papilor sau a conciliilor, pentru că s-au contrazis reciproc –, conștiința mea este supusă Cuvântului lui Dumnezeu. Nu pot și nu voi retracta nimic, pentru că a te împotrivi propriei conștiințe nu este nici bine, nici fără pericole. *Aceasta este poziția mea, nu pot face altfel!* Așa să-mi ajute Dumnezeu! Amin” (*Ibidem*).

Istoricii au observat că fraza: „Aceasta este poziția mea, nu pot face altfel” nu apare în consemnările oficiale ale Dietei, dar sunt incluse în primele versiuni tipărite ale discursului (*Ibidem*, p. 185). Ellen G. White îl descrie pe Luther spunând aceste cuvinte (vezi *Tragedia veacurilor*, p. 160). Mulți istorici cred că Luther a rostit aceste cuvinte, dar că grefierul a fost atât de copleșit de discurs încât nu le-a mai consemnat. Indiferent de modul în care și-a formulat apărarea, este clar că poziția lui Luther înaintea Dietei din Worms a fost un act de curaj: a luat poziție de partea adevărului, de partea Evangheliei, de partea lui Dumnezeu și de partea salvării omenirii.

Când un creștin sincer, devotat și plin de Duhul Sfânt ia poziție de partea lui Hristos, întreaga lume se schimbă. De asemenea, Luther nu

și-a susținut apărarea într-un mod zgomotos sau lipsit de naturalețe. El a luat poziție prin credință. Nu a vorbit pe baza propriei puteri sau a propriilor planuri; a mers la Worms fiind deja condamnat la moarte. Dar Luther a vorbit ca soldat al lui Hristos, acoperit cu armura lui Dumnezeu. Bătălia la care s-a dus nu era bătălia lui. Era bătălia lui Dumnezeu. Nu a trebuit să spună decît: „Aceasta este poziția mea”, iar Dumnezeu a schimbat cursul mării lupte pentru totdeauna.

Aplicație

1. Cere-le membrilor grupei tale să se gîndească personal la următoarele întrebări în timp ce le citești cu voce tare: Deși Pavel ne cheamă să „stăm” tari în Domnul, uneori noi ne împiedicăm și cădem. Amintiți-vă de câte ori ați căzut pe câmpul de luptă. Deși poate ați căzut de multe ori, întocmiți o listă cu principalele căderi. Analizați motivele respectivelor căderi. Ce elemente din armura creștină nu ați îmbrăcat sau nu ați folosit corect? Care element din armură nu ați folosit la timp, contribuind poate astfel la căderi spirituale? Ce ați putea face pentru a remedia situația și a vă ridica din nou – a vă ocupa poziția spirituală – și a înainta în bătălie alături de familie și de frații și surorile din comunitatea de credință?

Roagă un voluntar sau doi să împărtășească grupei răspunsul la ultima întrebare. Amintește încurajarea lui Dumnezeu pentru soldații Săi: „Cel neprihănit de șapte ori cade și se ridică” (Proverbele 24:16).

2. Pavel îi îndeamnă pe efeseni să se întărească „în Domnul” (Efeseni 6:10). De fapt, folosirea expresiei „în El” sau „în Hristos” de către apostol este atât de frecventă încît este evident că face parte din tema principală a epistolei și din Evanghelie (vezi, de exemplu, Efeseni 1:1,3,4,7,9-11,13,20; 2:6,7,13,15,21; 3:6,11,21; 4:21,32). În lumina acestor versete, cere-le membrilor grupei să se gîndească la următoarele întrebări: Ce credeți că a vrut Pavel cel mai mult să le comunice cititorilor săi prin folosirea expresiei „în El/în Hristos Isus”? De ce insistă Pavel asupra acestei expresii?

Sugerează grupei să ia în considerare Ioan 15:4-8 când formulează răspunsul.

16 – 22 septembrie

În căutarea păcii

Sabat după-amiază

De memorat: „Pe deasupra tuturor acestora, luați _____
cu care veți putea stinge toate săgețile arzătoare ale celui rău.
Luați și _____ și _____,
care este Cuvântul lui Dumnezeu.” (Efeseni 6:16,17)

În volumul lui John Bunyan *Călătoria pelerinului*, scris din închisoare, Creștinul este dus în sala armelor unui palat și îi sunt arătate „tot felul de echipamente [arme] pe care Domnul lor le pregătise pentru pelerini, precum: sabie, scut, coif, platoșă, tot felul de rugăciuni și încălțăminte care nu se strică. Și erau acolo suficiente din fiecare pentru a îmbrăca atât de mulți oameni pentru slujirea lui Dumnezeu câtă puzderie de stele sunt pe cer.” Înainte să plece, Creștinul este însoțit din nou în sala armelor, unde „a fost îmbrăcat din cap până în picioare cu ceea ce era rezistent [impenetrabil] în cazul în care ar fi fost atacat pe drum.”

Scrierea lui Bunyan din 1678 amintește de un document scris cu aproximativ 1.600 de ani înainte, de către apostolul Pavel, Epistola către efeseni, compus de asemenea în închisoare. În ea, marele apostol misionar închipuie o mare armată, biserica, trecând prin depozitul de arme al lui Dumnezeu și îmbrăcându-se în *panoplia* divină, termenul grecesc pentru armura completă, din cap până în picioare. Depozitul de arme al lui Dumnezeu are suficiente dintre cele mai bune pentru ca fiecare soldat din armata Lui să fie „îmbrăcat cu oțel nordic din cap până în picioare” când pornește să răspândească pacea în numele Lui.

---

23 septembrie – Ziua Slujirii Pastorale

- 1 Citește Efeseni 6:10-20. Ce spune Pavel despre tipul de război în care este angajată biserica? Descrie Pavel doar bătălia spirituală a unei persoane împotriva răului? Sau războiul comun al membrilor bisericii împotriva răului?**

Victoria în războiul grec și cel roman depindea de cooperarea soldaților și în mod special de sprijinul lor reciproc în vâltoarea luptei. Individualismul în luptă era văzut ca o trăsătură a războinicilor barbari, care condamnă la înfrângere.

Există argumente importante în sprijinul ideii că Pavel, în conformitate cu această perspectivă militară, vorbește în Efeseni 6:10-20 în mod special despre lupta *comună* a membrilor bisericii împotriva răului: **(1)** Pasajul este punctul culminant al unei epistole care vorbește numai despre biserică. Ar fi ciudat ca Pavel să își încheie scrisoarea cu imaginea unui războinic creștin care luptă singur împotriva vrăjmașilor întunericului; **(2)** La sfârșitul pasajului, Pavel evidențiază camaraderia creștină în apelul său la rugăciune „pentru toți sfinții” (Efeseni 6:18-20); **(3)** Aspectul cel mai important: anterior în epistolă, când discută despre puterile răului, Pavel le prezintă în opoziție cu biserica, nu cu fiecare credincios în parte: „pentru ca domniile și stăpânirile din locurile cerești să cunoască azi, prin Biserică, înțelepciunea nespuse de felurită a lui Dumnezeu” (3:10).

Prin urmare, Efeseni 3:10 nu descrie un războinic singuratic ținând piept răului. În schimb Pavel, ca un general, se adresează bisericii ca unei armate. Ne cheamă să ne îmbrăcăm cu toată armura și, ca o armată unită, să răzbatem împreună și cu tărie în luptă. Pavel alege să își încheie prezentarea detaliată a bisericii – care a inclus descrieri ample ale bisericii ca trup al lui Hristos (1:22,23; 4:1-16), ca o clădire/templu al lui Dumnezeu (2:19-22) și ca mireasă a lui Hristos (5:21-33) – cu o metaforă finală: biserica în calitate de armată a Dumnezeului celui viu. De vreme ce ne apropiem de „ziua cea rea” (6:13) – adică de ultimele etape ale îndelungatei lupte împotriva răului –, nu avem timp să ezităm cu privire la angajamentul nostru față de Dumnezeu sau loialitatea noastră unii față de alții ca soldați camarazi în Hristos.

Cum putem noi, ca un trup unitar, să colaborăm în marea luptă, pentru a ne ajuta reciproc în confruntările noastre cu răul, sub orice formă ar apărea?

2 Cum îi prezintă Pavel pe credincioși începându-și pregătirea pentru lupta împotriva răului? Efeseni 6:14; vezi și 1 Petru 4:1; 5:8; Romani 8:37-39.

Avertismentul lui Pavel cu privire la o bătălie intensă (Efeseni 6:13) îi pregătește pe cititori pentru ultima lui chemare la luptă (a patra), care este o detaliată chemare sub arme (6:14-17). Pavel descrie acțiunea de încingere a mijlocului (compară cu Isaia 11:5). Hainele largi din Antichitate trebuiau legate în jurul taliei înainte de lucru sau de luptă (compară cu Luca 12:35,37; 17:8). Pavel și-l imaginează pe credincios îmbrăcat în armură ca un legionar roman, începând cu centura militară din piele. De centură atârnavu câteva curelușe din piele acoperite cu discuri metalice, care formau împreună un „șorț”, purtat ca o marcă a rangului, pentru efect vizual. Acesta avea funcția esențială de a lega hainele și de a menține împreună alte elemente.

Adevărul nu este proprietatea credinciosului; este un dar al lui Dumnezeu (compară cu mântuirea din Efeseni 2:8). Nu trebuie însă să rămână abstract, ca un bun distant, fără niciun impact transformator asupra vieții credinciosului. Creștinul trebuie să se îmbrace cu adevărul lui Dumnezeu, să experimenteze și să folosească acest dar divin. Nu atât de mult posedă credincioșii adevărul lui Dumnezeu cât îi posedă și îi protejează adevărul lui Dumnezeu pe ei.

Pavel îi îndeamnă apoi pe credincioși să îmbrace „platoșa neprihăririi” (compară cu 1 Tesaloniceni 5:8). La fel ca centura adevărului, și aceasta este de origine divină, fiind parte din armura lui Yahweh în rolul Lui de războinic divin (Isaia 59:17). Armura folosită de soldați în zilele lui Pavel era făcută din zale (mici inele de fier legate unul de altul), din solzi de bronz sau de fier suprapuși ori din benzi de fier suprapuse și legate unele de altele. Această platoșă proteja organele vitale de loviturile și împunsăturile vrăjmașului. În mod asemănător, credincioșii trebuie să aibă parte de această protecție spirituală oferită de darul ocrotitor al neprihăririi lui Dumnezeu. În Efeseni, Pavel asociază *neprihănirea* cu sfințenia, bunătatea și adevărul (Efeseni 4:24; 5:9), văzând-o drept calitatea de a-i trata pe alții bine și corect, în special pe membrii din biserică.

În ce moduri ai experimentat ideea că bunătatea, sfințenia și adevărul pot fi un mijloc de protecție?

Un soldat roman care se pregătea pentru bătălie își lega o pereche de sandale militare rezistente. Talpa groasă cu mai multe straturi avea ținte, care îl ajutau să rămână pe poziție (Efeseni 6:11,13,14). Pavel explică această încălțăminte militară folosind limbajul din Isaia 52:7, care marchează fericit momentul în care un sol aduce vestea că lupta lui Yahweh pentru poporul Său este câștigată (Isaia 52:8-10) și acum domnește pacea.

3 Recapitulează cele opt ocazii din Efeseni în care Pavel evidențiază pacea. De ce folosește o imagine militară detaliată când este atât de interesat de pace? Efeseni 1:2; 2:14,15,17; 4:3; 6:15,23

Pavel apreciază pacea ca lucrare a lui Hristos, care predică „vestea bună a păcii vouă, celor ce erați departe, și pace celor ce erau aproape” (2:14-17), aducându-i pe evrei și pe neevrei împreună într-un „singur om nou” (2:15). Credincioșii se încalță și se pregătesc pentru luptă, **(1)** păstrând vie istoria Evangheliei despre salvarea oferită de Hristos și lucrarea Lui de creare a păcii, **(2)** sărbătorind biruința Lui din trecut, **(3)** abia așteptând strigătul de biruință din viitor. La fel ca solul din Isaia 52:7, credincioșii sunt mesageri care proclamă victoria și pacea lui Hristos.

Pavel însă nu vrea să înțelegem chemarea lui sub arme ca un apel la folosirea armelor militare împotriva dușmanilor noștri. De aceea îi descrie pe credincioși proclamând „Evanghelia păcii” (6:15). Nici nu dorește ca aceștia să fie combativi în relațiile lor cu alții, de vreme ce el pune accent pe unitate, pe vorbirea care întărește și pe blândețe (4:25 – 5:2). Biserica trebuie să „ducă pacea” folosind arsenalul Evangheliei de virtuți creștine (smerenia, răbdarea, iertarea etc.) și de practici creștine (rugăciunea, închinarea). Asemenea acțiuni sunt strategice, arătând spre marele plan al lui Dumnezeu de unire a tuturor lucrurilor în Hristos (1:9,10).

Cum ne ajută pasajul următor să înțelegem imagistica militară a lui Pavel în viața noastră de credincioși? „Dumnezeu ne cheamă să ne punem armura. Nu vrem armura lui Saul, ci întreaga armură a lui Dumnezeu. Atunci putem porni în lucrare cu inima plină de blândețe, compasiunea și iubirea lui Hristos” (Ellen G. White, în [Australasian] Union Conference Record, 28 iulie 1899).

4 Când și unde ar trebui să utilizeze credincioșii, ca luptători în marea luptă, scutul, coiful și sabia? **Efeseni 6:16,17**

Scutul la Pavel este scutul mare, dreptunghiular al legionarului roman. Făcut din lemn și acoperit cu piele, avea marginile curbate spre interior pentru a para atacurile venite din lateral. Când erau ude, scuturile puteau opri săgețile care fuseseră înmuiate în smoală și apoi aprinse. Pavel reflectă folosirea scutului în Vechiul Testament ca simbol al lui Dumnezeu, care Își protejează poporul (Geneza 15:1; Psalmii 3:3). A lua „scutul credinței” (Efeseni 6:16) înseamnă a intra în lupta cosmică cu încredere în Dumnezeu, care luptă de partea credincioșilor (6:10), le oferă cele mai bune arme (6:11,13) și le asigură victoria.

Coiful de bătaie roman era făcut din fier sau din bronz. Sferei care proteja capul îi erau adăugate un disc în spate, care să apere gâtul, apărători pentru urechi, o bucată de metal între sprâncene și discuri pliabile care să protejeze obraji. Întrucât coiful oferea o semnificativă protecție, „coiful mântuirii” (6:17) simbolizează salvarea prezentă de care credincioșii au parte împreună cu Hristos cel înviat, ridicat la cer și înălțat pe tron (2:6-10). A purta „coiful mântuirii” înseamnă a respinge des întâlnita teamă de puterile spirituale și a te încrede, în schimb, în puterea supremă a lui Hristos (compară cu 1:15-23; 2:1-10).

Ultima piesă din armură este „sabia Duhului, care este Cuvântul lui Dumnezeu” (6:17), făcând referire la sabia scurtă cu două tăișuri a legionarilor. Tactica obișnuită de luptă era aceea de a arunca două lance (nemenționate de Pavel) și apoi de a scoate sabia și a ataca, folosind sabia scurtă cu o mișcare de împingere. Sabia credincioșilor este „sabia Duhului” în ideea că este oferită de Duhul, o armă identificată drept „Cuvântul lui Dumnezeu”.

Pavel iese în față ca un general și lansează o chemare sub arme, rostind promisiuni încărcate de speranță și biruință din partea Comandantului Suprem divin. Aceste făgăduințe, prezentate în Efeseni 6:10-20, sunt cele care constituie „Cuvântul lui Dumnezeu” ca armă principală în lupta cu răul. „Cuvântul lui Dumnezeu”, prin urmare, se referă la făgăduințele cuprinzătoare ale Evangheliei pe care le găsim în Biblie.

Chiar dacă s-ar putea să nu ne placă atât de multe imagini militare, ce ar trebui să ne învețe acestea despre cât de reală este marea luptă și cât de în serios ar trebui să o luăm?

În încheierea chemării sale la luptă, Pavel îi îndeamnă pe credincioșii soldați să ia parte la rugăciunea neîntreruptă și crucială „pentru toți sfinții” (Efeseni 6:18) și pentru sine ca sol întemnițat (6:19,20). Acest apel poate fi văzut ca o continuare a imagisticii militare, de vreme ce strigarea la Dumnezeu (sau la zei) în rugăciune era o practică întâlnită des pe câmpul de luptă din Antichitate. Iată un exemplu biblic: după îndemnul la luptă al lui Iahaziel, Iosafat este urmat de „tot Iuda și locuitorii Ierusalimului” și cu toții „s-au aruncat înaintea Domnului să se închine înaintea Lui” (2 Cronici 20:18). Deși nu constituie a șaptea componentă din armură, rugăciunea face parte din îndemnul la luptă al lui Pavel și din metafora militară.

În prima cerere de rugăciune, Pavel le cere destinatarilor să se roage fierbinte, presant și perseverent pentru „toți sfinții” (Efeseni 6:18). Ca să aibă succes în lupta ei cu puterile răului, biserica trebuie să practice dependența de Dumnezeu prin rugăciunea inspirată de Duhul.

A doua cerere de rugăciune a lui Pavel îl privește pe el (6:19). El cere ca Dumnezeu să îi ofere mesajul potrivit („să mi se dea cuvânt”), la vremea potrivită („ori de câte ori îmi deschid gura”), transmis în modul potrivit („să fac cunoscută cu îndrăzneală”) și să abordeze tema cea mai importantă, „tainei Evangheliei” (6:19). Această ultimă expresie se referă la ceea ce am numi „secretul știut” al intervenției lui Dumnezeu, prin Hristos, pentru răscumpărarea neamurilor împreună cu iudeii (vezi 3:1-13), creând o nouă omenire/„un singur om nou” (2:15; vezi și 2:11-22) ca semn al planului general de a „uni iarăși [...] toate lucrurile” în Hristos (1:10).

5 Recapitulează următoarele „chemări la rugăciune” din Noul Testament. Care te inspiră cel mai mult? De ce? Luca 18:1-8; Filipeni 4:6; Coloseni 4:2; 1 Tesaloniceni 5:16-1

De ce sunt credincioșii îndemnați atât de des să ia parte la rugăciunea arzătoare și stăruitoare? Metafora militară a lui Pavel sugerează două răspunsuri: (1) amenințarea luptei spirituale cu o mulțime de puteri spirituale este cumplită și reală; (2) promisiunile lui Dumnezeu privind puterea și biruința spirituală sunt ilustrate prin prisma imaginilor militare folosite de Pavel (6:10-17). Rugăciunea fierbinte și perseverentă ne oferă ocazia de a asculta cu atenție aceste făgăduințe, de a le aprecia și a-I mulțumi lui Dumnezeu pentru resursele harului Său.

„Soldații lui Hristos trebuie să acționeze în armonie. De unii singuri nu pot fi apreciați. [...] În unire stă puterea. Câteva suflete convertite care acționează în armonie, în vederea aceleiași scop măreț și sub aceeași conducere, vor dobândi victorii în orice conflict” (Ellen G. White, în *Spalding and Magan Collection*, p. 121).

De ce se numește Pavel un „sol în lanțuri” (Efeseni 6:20)? Solii aveau adesea roluri importante în timpul războiului, așa că autodescrierea lui Pavel se potrivește contextului militar. Mesagerii trebuiau tratați cu respect datorită persoanei sau țării care îi trimitea. Dar există un contrast puternic între rolul lui Pavel de ambasador al Conducătorului Suprem al universului și lipsa clară de respect indicată de *lanțurile* sale (literal, „lanț”). Deoarece ambasadorii purtau un accesoriu oficial în formă de colier, menționarea de către Pavel a unui „lanț” ar putea fi „condimentată cu ironie”, în ideea că vede în lanțul său „o decorație de purtat cu cinste” (David J. Williams, *Paul's Metaphors*, 1999, p. 152).

Studiu zilnic: Psalmii 127 – 133; Ellen G. White, *Rugăciunea*, capitolul 32 (primele 20 de paragrafe – până la textul din Coloseni 2:10).

1. Cine spune psalmistul că au arat pe spinarea sa?

---

2. Cum așteaptă sufletul psalmistului pe Domnul?

---

3. Cine spunea că este ca un copil înțărcat lângă mama lui?

---

4. Ce i-a jurat Domnul lui David?

---

5. **Ce poate alunga teama care i-ar face viața o povară copilului timid?**

Privire generală

Prin enumerarea și descrierea fiecărui element din armura lui Dumnezeu (centura, platoșa, încălțămintea, scutul, coiful, sabia), Pavel nu urmărește să descrie un războinic singular. Dimpotrivă, în greacă, folosește verbele la persoana a doua plural, adresându-se unei întregi armate: (1) „întăriți-vă” (plural, Efeseni 6:10), (2) „îmbrăcați-vă (plural) cu toată armura lui Dumnezeu” (6:11, EDCR), (3) „ca să puteți (plural) ține piept” (6:11), (4) „noi n-avem (plural) de luptat” (6:12), (5) „luați (plural) toată armura” (6:13, EDCR), (6) „rămâneți (plural) în picioare” (6:13). De fapt, toate sau majoritatea verbelor pe care Pavel le folosește pentru a se adresa bisericii aici sunt la plural. Prin urmare, folosind pluralul, Pavel zugrăvește înaintea ochilor noștri armata glorioasă a lui Dumnezeu alcătuită din soldați curajoși echipați complet pentru misiune.

Dar care este misiunea acestei armate? Soldații care o compun își poartă armura și sunt gata să aducă la cunoștința universului un mesaj din partea lui Dumnezeu, mesaj care aduce pace în univers, pace oamenilor de pe pământ, pace între popoare, pace în comunități, în familii, între generații și între clase sociale. Dar această pace nu este o pace dobândită datorită compromisului sau sincretismului, în care toate părțile implicate în conflict se asigură că este acceptată perspectiva lor asupra lumii, o parte din valorile sau din proiectele lor. Dumnezeu a adus pacea făcându-și cunoscută iubirea și dreptatea prin jertfa Sa de pe cruce și câștigând astfel bătălia împotriva acuzatorilor și dușmanilor Săi. Când oamenii acceptă ce a făcut Domnul Isus prin jertfa Sa de pe cruce, Dumnezeu Se bucură să îi binecuvânteze cu neprihănirea lui Hristos. Această neprihănire și iubire sunt ceea ce aduce pace între oameni și Dumnezeu, între popoare și în întregul univers. Aceasta este pacea pe care o proclamă creștinii. Istoria națională a tuturor popoarelor, istoria religiilor, a culturii, a filozofiei, a psihologiei și a științei au arătat că nu există nicio altă modalitate de a ajunge la pace. Întrucât creștinii au trăit ei înșiși această pace în viața lor personală, în familia lor, în comunitatea lor și în biserică, aceștia pot să o proclame acum întregii omeniri, ba chiar întregului univers.

Temele studiului

1. Biserica este implicată în conflictul cosmic și are misiunea de a proclama Evanghelia păcii.

2. Nu luptăm singuri în acest război: luptăm „în Domnul” și în armura Lui.
3. Nu luptăm în acest război de unii singuri, ci ca parte din armata lui Dumnezeu, poporul Lui.
4. Nu luptăm într-un conflict în care orice se poate întâmpla, într-un război incert, ci în unul care are deja un rezultat sigur: la cruce, Dumnezeu a câștigat biruința asupra păcatului, răului, morții și a lui Satana.

Comentariu

Război și pace

Pavel începe fragmentul din Efeseni 6:10-17 cu o triplă referire la putere (Efeseni 6:10), folosind trei cuvinte: verbul *endunamoó*, „a întări”, și două substantive, *kratos*, „tărie” sau „putere”, și *ischus*, „tărie”, „putere”, „forță” sau „capacitate”. Pe aceiași trei termeni, toți în forma substantivală, apostolul i-a folosit la începutul epistolei sale (Efeseni 1:19-21) în descrierea măreției și a puterii lui Dumnezeu așa cum se manifestă prin Hristos. Acum, la sfârșitul epistolei (Efeseni 6), Pavel le spune efesenilor că această putere le este pusă la dispoziție. Apostolul recurge la tema puterii pentru că introduce tema conflictului, a războiului, a luptei și a victoriei.

Din nefericire, viața creștină este strâns legată de luptă și biruință. Într-adevăr, toate religiile, filozofiile, științele, literatura și istoria – categoric toate narațiunile precum evoluționismul, marxismul, nazismul – percep și descriu viața ca pe o luptă, ca pe un conflict. De fapt, oricine vrea să vândă o poveste trebuie să o scrie în jurul conflictului și al luptei. În astfel de povești, protagonistul sau eroul luptă împotriva a ceva sau cu cineva: de exemplu, un protagonist luptă cu o superputere, un alt erou se chinuie să stăpânească o gaură neagră, un al treilea erou se luptă cu o boală incurabilă.

Dar lupta creștinului, explică Pavel, este împotriva „uneltirilor/strategiilor diavolului” (Efeseni 6:11, VDC/NTR). Războiul pe care îl descrie nu este „împotriva cărnii și sângelui, ci împotriva căpeteniilor, împotriva domniilor, împotriva stăpânilor în tinericului acestui veac, împotriva duhurilor răutății care sunt în locurile cerești” (Efeseni 6:12; vezi și 1:19-21; 2:6; 3:10). Această luptă spirituală în „locurile cerești” are repercusiuni directe și cruciale asupra vieții noastre. Suntem implicați direct în acest război și trebuie să alegem una dintre tabere. Oricum, în întreaga

epistolă, Pavel explică faptul că suntem implicați în acest război nu doar pentru că două superputeri se luptă, iar noi am fi victime colaterale nevinovate, captive sau prinse în această luptă împotriva voinței noastre.

De fapt, este tocmai invers. Dumnezeu este cel care a fost prins în această luptă pentru noi. Noi suntem cei care ne-am aliat cu forțele întinericului ca să luptăm împotriva lui Dumnezeu. În loc să ne distrugă, Dumnezeu S-a oferit să lupte pentru salvarea noastră. El a luat asupra Lui vina și păcatul nostru, a murit în locul nostru ca să ne aducă pacea, astfel încât să ne readucă la starea noastră de drept în împărăția Sa.

De aceea, atunci când devenim creștini, acceptăm oferta de pace a lui Dumnezeu, acceptăm chemarea Lui de a beneficia de ea și vrem să o împărtășim cu alți oameni din lume care sunt încă în război cu Dumnezeu. Nu ne alăturăm lui Hristos dintr-o poziție de neutralitate, ci din rândurile inamicilor lui Dumnezeu. Când ne alăturăm armatei lui Hristos, vom fi atacați de diavol și de alte forțe ale răului care acționează și ele în noi. Pentru acest atac avem nevoie de armura lui Dumnezeu și de armele de proclamare a Evangheliei Lui, Evanghelia păcii. Meditează la următoarea perspectivă profundă a lui Ellen G. White:

Mulți privesc la această luptă dintre Hristos și Satana ca la ceva care n-are nicio legătură cu viața lor și care nu prezintă interes pentru ei. Dar lupta aceasta se repetă în adâncul inimii fiecărui om. Nimeni nu părăsește rândurile celui rău pentru a-I sluji lui Dumnezeu fără să întâmpine asalturile lui Satana. Ademenirile la care a rezistat Hristos au fost aceleași cărora nouă ne este atât de greu să ne împotrivim. Ele au fost aruncate într-o măsură cu atât mai mare asupra lui Hristos cu cât caracterul Lui este superior caracterului nostru. Ducând povara grozavă a păcatelor lumii, Hristos a biruit ispita poftei, iubirea de lume și dorința după strălucire, care duce la îngâmfare. Ispitele acestea i-au biruit pe Adam și pe Eva și tot ele ne înving și pe noi atât de repede. (*Hristos, Lumina lumii/Viața lui Iisus*, p. 116, 117).

Marea luptă

În ampla sa lucrare de teologie sistematică, Norman Gulley evidențiază că teologia creștină a pierdut în general din vedere tema conflictului cosmic, sau a mării lupte (vezi Norman Gulley, *Systematic Theology: The Church and the Last Things*, 2016, vol. 4, p. 478). În timp ce la alți creștini marea luptă (conflictul cosmic spiritual dintre Dumnezeu și

forțele rele ale lui Satana) este un detaliu legat mai mult de sursa răului, la Ellen G. White și la adventiștii de ziua a șaptea marea luptă este doctrina generală care integrează toate celelalte doctrine, nu doar sistematic, ci și istoric. Pentru adventiștii de ziua a șaptea, tema marii lupte nu este doar un sistem de doctrine, ci o narațiune, o istorie, istoria lui Dumnezeu. Este narațiunea care redă: actul Său iubitor de creație; răzvrătirea noastră față de El; iubirea Lui jertfitoare pentru noi; intervenția Sa directă în istoria lumii noastre prin întrupare; moartea Sa pe cruce, învierea și înălțarea Sa; dorința și acțiunea Sa de refacere a relației noastre cu El; refacerea de către El a unității și iubirii în omenire, prin biserică; promisiunile Sale de a pune capăt istoriei păcatului și a răului și promisiunea Sa de a ne face beneficiarii bucuriei și păcii Sale eterne. De aceea, adventiștii de ziua a șaptea au formulat tema marii lupte drept punctul fundamental de doctrină numărul 8, „Marea luptă”, votat de Conferința Generală în 1980:

„Întreaga omenire este acum implicată într-o mare confruntare între Hristos și Satana cu privire la caracterul lui Dumnezeu, la Legea Sa și la suveranitatea Sa în univers. Acest conflict a început în ceruri, atunci când o ființă creată, înzestrată cu libertatea de alegere, prin înălțare de sine a devenit Satana, vrăjmașul lui Dumnezeu, și a condus la răzvrătire o parte dintre îngeri. El a introdus spiritul de revoltă în lumea noastră atunci când i-a determinat pe Adam și pe Eva să păcătuiască. Păcatul omului a dus la distrugerea chipului lui Dumnezeu în omenire, la dezordine în lumea creată și, în cele din urmă, la distrugerea acesteia prin potopul care a cuprins întreaga omenire, așa cum se prezintă în relatarea istorică din Geneza 1 – 11. Urmărită de întreaga creație, această lume a devenit scena conflictului universal, în urma căruia Dumnezeu dragostei va fi dezvinovățit. Pentru a-Și ajuta poporul în acest conflict, Hristos trimite Duhul Său cel Sfânt și îngeri credincioși să-l îndrume, să-l ocrotească și să-l susțină pe calea mântuirii.” (Vezi adventist.ro)

Herbert E. Douglass explică abil și amplu rolul pe care tema marii lupte îl joacă în teologia adventistă de ziua a șaptea: „Pentru adventiștii de ziua a șaptea, tema marii lupte este conceptul central care oferă coerență tuturor subiectelor biblice. Transcende neînțelegerile de veacuri care au scindat biserica creștină vreme de secole. Aduce pace între adversarii teologici, care văd brusc o nouă armonie în adevărurile pentru care fiecare a luptat cu tărie. În aceasta constă unicitatea adventismului. Această unicitate nu este vreun element particular al teologiei sale, precum doctrina sanctuarului. În schimb, caracterul distinctiv al adventis-

mului stă în înțelegerea lui generală asupra mesajului central al Bibliei, care este guvernat de principiul său fundamental, normativ – tema marii lupte” („The Great Controversy Theme...”, în *Ministry*, dec. 2000, p. 5).

Aplicație

Cere-le membrilor grupei tale să citească și să discute în grupă următoarele întrebări:

1. Sub ce forme este militarizat limbajul nostru de zi cu zi? Gândiți-vă și la limbajul aparent „combativ” din unele dintre imnurile ori poeziile noastre sau din interpretările unor pasaje biblice. Ca adventiști de ziua a șaptea, transmitem foarte clar faptul că folosim un astfel de limbaj și de expresii în sens spiritual. Cu toate acestea, acest limbaj poate fi înțeles greșit de către oamenii din jurul nostru care privesc creștinismul, în general, și adventismul de ziua a șaptea, în particular, ca pe o religie a păcii. Cum putem păstra etosul biblic al luptei cu forțele spirituale ale răului în cadrul marii lupte, în timp ce ne ajutăm prietenii și comunitatea să înțeleagă că biserica noastră este o comunitate a iubirii, a harului și a păcii lui Dumnezeu? Discutați-vă răspunsurile nu numai în cadrul grupei Școlii de Sabat, ci și în biserică.
2. Imaginați-vă că biserica voastră este invitată să se implice în proiecte de promovare a păcii în comunitatea, regiunea sau țara voastră. Cum se poate implica biserica locală în astfel de proiecte? Cum poate aceasta să se asigure că implicarea ei nu este una politică, ci se bazează pe învățăturile lui Isus și ale apostolilor în contextul temelor biblice precum marea luptă și Evanghelia?
3. Ce ai putea face tu, personal, pentru creșterea unității din biserica ta? Dar pentru mai multă părtășie în grupa Școlii de Sabat pe care o coordonezi? Cu rugăciune și perseverență, aplică cel puțin o idee/metodă.

23 – 29 septembrie

Efesenii cu inima

Sabat după-amiază

De memorat: „Căci prin _____ ați fost mântuiți, prin _____.
Și aceasta nu vine de la voi, ci este darul lui Dumnezeu.
Nu prin _____, ca să nu se laude nimeni. Căci noi
suntem lucrarea Lui și am fost zidiți în Hristos Isus pentru
_____ pe care le-a pregătit Dumnezeu mai
dinainte ca să umblăm în ele.” (Efeseni 2:8-10)

Cei care vizitează Londra urcă în London Eye, care este o roată gigantică. De la 130 de metri deasupra fluviului Tamisa poți vedea totul: Big Ben, clădirea Parlamentului, palate și catedrale istorice. Pentru teologul englez Tom Wright, „Epistola către efeseni este un fel de London Eye pentru celelalte epistole ale lui Pavel. Nu este cea mai lungă sau cea mai amplă dintre scrierile sale, dar oferă o perspectivă asupra întregului peisaj care îți taie răsuflarea. De aici, când roata se întoarce, ai pe rând o vedere panoramică asupra fiecărei teme” (*Paul for Everyone*, 2004, p. 3).

În Efeseni, Pavel nu se concentrează pe probleme locale, ci pare să se adreseze credincioșilor de pretutindeni și bisericilor creștine de oriunde. Nota atemporală a epistolei face ca „priveliștea care îți taie răsuflarea” prezentată de Pavel să ne invadeze lumea și gândirea. Recapitulând fiecare capitol, să avem în minte următoarea întrebare: Ce adevăruri importante încorporate în Efeseni ar trebui să ne influențeze continuu viața de credincioși?

Cineva a spus despre Epistola către efeseni că reprezintă Alpii Noului Testament. Pavel, ghidul nostru montan, ne poartă într-o ascensiune rapidă în Efeseni 1. Rămânem rapid fără răsufare și uimiți de priveliștea din vârful.

1 Meditează asupra capitolului 1 din Efeseni. Ce te inspiră în mod special? Ce culmi vezi?

Efeseni 1:3-14 funcționează ca o hartă într-un vârful de munte, care identifică acele culmi care se zăresc la orizont, în timp ce Pavel ne orientează spre locul nostru binecuvântat în largul peisaj al planului de mântuire. Priveliștea acoperă întregul parcurs al istoriei mântuirii, de la trecutul veșnic, prin acțiunile pline de har ale lui Dumnezeu prin Isus, la viitorul veșnic. Răscumpărarea credincioșilor de către Dumnezeu reflectă inițiativele divine adoptate „înainte de întemeierea lumii” (Efeseni 1:4), care sunt acum aduse la îndeplinire în viața noastră (vezi 1:7,8,13,14). Aceste măsuri de dinainte de creație vor fi aduse la îndeplinire la sfârșitul timpului (1:9,10). Apoi, „toate lucrurile: cele din ceruri și cele de pe pământ” vor fi aduse laolaltă sau împlinite în Hristos și planul lui Dumnezeu se va împlini (1:10). Apoi vom avea parte pe deplin de taina voii lui Dumnezeu (1:9). În prezent, putem fi siguri că mântuirea care Îl are în centru pe Hristos și în care ne aflăm este o parte importantă din planul mai larg al lui Dumnezeu de răscumpărare a tuturor lucrurilor.

Atunci când te afli pe vârful unui munte ești inspirat să aduci mulțumire. În Efeseni 1:15-19, Pavel Îi mulțumește lui Dumnezeu în timp ce se roagă ca toți credincioșii să aibă parte de mântuirea pe care Dumnezeu a plănuțit-o pentru ei. Ne aflăm acum într-o altă urcare abruptă care ni-L indică pe Hristos cel înviat și înălțat care stăpânește asupra oricărei alte puteri imaginabile din toate vremurile (1:20-23).

Prin harul lui Dumnezeu exprimat în Hristos Isus, putem trăi această zi pe vârful de munte!

Efeseni 1:4 ne spune că Hristos „ne-a ales înainte de întemeierea lumii, ca să fim sfinți și fără prihană înaintea Lui”. Gândește-te la ce înseamnă lucrul acesta. Aleși în El înainte ca lumea să fi existat! Ce speranță minunată ar trebui să îți însușești lucrul acesta cu privire la dorința lui Dumnezeu ca tu să fii mântuit?

2 În timp ce citești **Efeseni 2**, caută să răspunzi la următoarea întrebare: Ce a făcut Dumnezeu pentru noi prin Fiul Său, Isus Hristos?

„Dar Dumnezeu [...]”. Aceste două cuvinte trebuie să fie cele mai încărcate de speranță cuvinte cunoscute de omenire. În Efeseni 2:1-10, Pavel descrie trecutul sumbru al ascultătorilor săi. Părtași la suferința întregii omeniri, ei erau înclinați spre răzvrătire împotriva lui Dumnezeu. Și ce a făcut Dumnezeu pentru ei și pentru noi? (1) Ne-a adus la viață prin Hristos – învierea Lui este a noastră. (2) Ne-a ridicat la cer cu Hristos – înălțarea Lui la cer este a noastră. (3) Ne-a așezat în cer, alături de Hristos – încoronarea lui Hristos este a noastră (2:4-7). Dumnezeu face toate aceste lucruri remarcabile nu pentru că noi am avea vreun merit, ci datorită harului Său (2:8,9) și intenționează ca toți credincioșii să locuiască în unitate cu Isus și să practice „faptele bune”.

Dacă Efeseni 2:1-10 ne învață să trăim uniți cu Isus, Efeseni 2:11-22 ne învață să trăim uniți cu semenii ca parte a bisericii Sale. Moartea lui Isus are beneficii atât pe verticală, în cadrul relației credinciosului cu Dumnezeu (2:1-10), cât și pe orizontală, în cadrul relației noastre cu alții (2:11-22). Prin crucea Sa, Isus distruge tot ceea ce îi separa pe credincioșii neevrei de cei evrei, inclusiv folosirea greșită a legii pentru a se mări prăpastia dintre ei (2:11-18). De asemenea, Isus construiește ceva – un templu nou, uimitor, alcătuit din credincioși. Neamurile, cândva excluse de la închinarea în locurile sfinte din templu, se unesc acum cu credincioșii iudei pentru a deveni una. Și noi devenim parte din biserica lui Dumnezeu, „un Templu sfânt în Domnul” (2:19-22). Prin harul lui Dumnezeu, ai privilegiul de a trăi această zi în unire cu Isus și cu frații tăi credincioși.

Efeseni 2:8-10 a jucat un rol în convertirea multora. Martin Luther a găsit în aceste versete un har care i-a cucerit inima și i-a inspirat și câteva afirmații centrale pentru Reformă: mântuirea vine numai prin credință, prin har, prin Hristos și numai spre slava lui Dumnezeu. În 1738, John Wesley predica la Universitatea Oxford, rostind un „apel din inimă” și „manifestul unei noi mișcări”. Textul lui? Efeseni 2:8. (Vezi A. Skevington Wood, în *Christian History* vol. 5, nr. 1, 1984.)

3 De ce este și important, și îmbucurător să fim parte din biserica lui Dumnezeu? Efeseni 3

Când îi auzim pe membrii bisericii spunând lucruri pozitive despre biserică, suntem cuprinși de încurajare. Dar nici cei mai entuziaști dintre noi nu se ridică la nivelul mărturiei exuberante a lui Pavel despre biserică din Efeseni 3. Pavel începe prin a vorbi despre rugăciunile sale pentru credincioșii din Efes (3:1; compară cu 1:15-23), dar se întrerupe pentru a discuta înființarea bisericii de către Dumnezeu (3:2-13), apoi revine la relatarea despre rugăciune (3:14-21). Pe parcurs ajungem să înțelegem lucruri importante despre „planul” sau „taina” lui Dumnezeu:

- Din veșnicie, Dumnezeu pune la cale „taina” sau „planul” pentru biserică (3:3-5,9,11).
- Prin viața și moartea lui Isus, acest plan îndelung ascuns este adus la îndeplinire (3:11; compară cu 2:11,22).
- Prin revelație, Pavel află „taina” bisericii și faptul uimitor că neevreii sunt participanți cu drepturi depline (3:3-6).
- Pavel participă la răspândirea acestei vești bune ca predicator pentru neamuri al bogățiilor „nepătrunse ale lui Hristos” (3:8,9).
- Cu mulți câștigați pentru Hristos, biserica, alcătuită atât din iudei, cât și din neamuri, manifestă „înțelepciunea nespuse de felurită a lui Dumnezeu” în fața „domniilor[or] și stăpânirilor[or] din locurile cerești” (3:10), anunțând pieirea lor în curând (compară cu 6:10-20). Planul de a uni toate lucrurile în Hristos (1:10) este în curs de desfășurare, iar timpul forțelor răului este scurt.

Această înțelegere în privința bisericii îl motivează pe Pavel să se roage pentru credincioși. Poți să ți-l imaginezi înălțând din toată inima, pentru tine, rugăciunea din Efeseni 3:14-21? Poți să ți-l închipui rugându-se ca tu să fii umplut „de toată plinătatea lui Dumnezeu” (3:19) și să te implici total în uimitoarea taină, în plină desfășurare, a unei biserici unite?

Care sunt barierele dintre credincioșii bisericii noastre care, în lumina celor scrise de Pavel, nu ar trebui să existe? Ce poți face pentru a le îndepărta?

4 În Efeseni 4, Pavel le cere credincioșilor să nu mai facă anumite lucruri și să se asigure că fac altele. Care sunt acele lucruri?

Efeseni 4 începe și se încheie cu apelul de a avea grijă unii de alții ca membri ai bisericii (4:1-3,32). Între aceste invitații, Pavel susține puternic ideea că ar trebui să cultivăm unitatea în biserică. El începe prin enumerarea a șapte singularități: un singur trup, un singur Duh, o singură nădejde, un singur Domn (Isus Hristos), o singură credință, un singur botez, un singur Dumnezeu și Tată (4:4-6). Suntem legați unul de altul prin aceste realități spirituale. Suntem, de fapt, uniți.

Deși este o certitudine teologică, unitatea necesită eforturi mari. O cale de a o cultiva este să fim o parte activă din trupul lui Hristos (4:7-16). Fiecare membru este o parte înzestrată a trupului și ar trebui să contribuie la sănătatea acestuia (4:7,16). Toți ar trebui să beneficieze de pe urma lucrării apostolilor, profeților, evangheliștilor, pastorilor și învățătorilor (4:11,12). Aceștia, asemenea ligamentelor și tendoanelor, au funcția de unificare, ajutându-ne să creștem împreună în Hristos, care este Capul trupului (4:13,15).

La acel moment Pavel a mai afirmat și că nu ar trebui să „mai fim copii, plutind încoace și încolo, purtați de orice vânt de învățătură, prin viclenia oamenilor și prin șiretenia lor în mijloacele de amăgire” (4:14) – cuvinte care sugerează că biserica timpurie se confrunta cu ceva dificultăți interne cauzate de persoane viclene. Apropiindu-se de apelul final de a fi „buni unii cu alții, miloși și [iertători]” (4:32), Pavel le cere credincioșilor să evite împietrirea inimii în care se aflau înainte (4:17-24), precum și mânia și vorbirea aspră, înlocuindu-le cu un limbaj care înalță și răspândește harul (4:25-31).

Acest capitol despre unitate este destul de ușor de citit când lucrurile sunt liniștite. Este mai greu – și mai important – de citit atunci când suntem implicați în vreun conflict. Ți vei aminti astăzi să cultivi unitatea trupului lui Hristos, unitate pentru care El a murit?

Cum putem contribui la unitatea bisericii noastre, la nivel atât local, cât și mondial? De ce este important să facem ceea ce putem?

5 În timp ce citești **Efeseni 5**, meditează la cum ne cere Pavel să punem în practică Evanghelia în relațiile noastre. Care dintre aceste îndemnuri are o semnificație specială pentru tine?

Dacă citești doar capitolul 5 din Efeseni, s-ar putea să pierzi din impactul unei teme importante. Așa că începe mai bine cu Efeseni 4:32. În calitate de credincioși, suntem chemați să ne modelăm comportamentul față de ceilalți după iertarea și harul lui Dumnezeu față de noi. Suntem chemați să Îl imităm pe Dumnezeu (compară cu Matei 5:43-48). Pavel face o paralelă între acest stil de viață al imitării iubirii divine și stilul obișnuit, păgân. În loc să îi prețuiască pe semenii lor ca frați și surori în familia lui Dumnezeu, oamenii mult prea des îi folosesc pe alții pentru propria lor plăcere sexuală și apoi se laudă cu acest lucru (5:3,4). Pavel avertizează că o astfel de abordare nu are niciun viitor în lumea nouă plănuită de Dumnezeu (5:5-7).

În schimb, credincioșii trebuie să renunțe la întunericul trecutului lor și să umble „ca niște copii ai luminii” (5:8-10), imitând dragostea Tatălui. Din nou, Pavel ne avertizează să ne ferim de „lucrările nero-ditoare ale întunericului” făcute „în ascuns” (5:11,12), fiind chemați să trăim în lumina lui Hristos (5:13,14). În loc să ne irosim viața în beție, „să răscumpărăm vremea” aducându-I mulțumire lui Dumnezeu pentru dragostea Lui (vezi 5:15-21).

Pavel extinde această temă a imitării iubirii lui Dumnezeu și le oferă sfaturi soțiilor și soților creștini. Dragostea lui Hristos, în virtutea căreia El S-a jertfit pentru biserică, devine modelul pentru soții creștini (5:25-33), în vreme ce loialitatea bisericii față de Hristos devine modelul pentru soțiile creștine (5:22-24). În loc să folosească darul sexualității umane în mod depravat și egoist, soțul creștin și soția creștină se concentrează pe prețuirea celuilalt, devenind „un singur trup” (5:28-33). „Urmați dar pilda lui Dumnezeu ca niște copii preaiubiți” (5:1)! Prin harul lui Dumnezeu, ești chemat astăzi să pui în practică acest îndemn în relațiile pe care le ai cu cei din jur.

Cum ne ajută Efeseni 5:2 să înțelegem ce vrea Pavel să spună în Efeseni 5:1 despre urmarea pildei lui Dumnezeu?

Înceiem, meditănd la Efeseni 6, unde descoperim că noi, biserica, suntem armata lui Dumnezeu care aduce pacea. În această epistolă, Pavel descrie biserica drept: trupul lui Hristos (1:22,23; 4:11-16), templul lui Dumnezeu (2:19-22) și mireasa/soția lui Hristos (5:21-33). În Efeseni 6:10-20, Pavel descrie biserica drept armata lui Dumnezeu și emite o vigoasă chemare sub arme. Este un pasaj cu multe aspecte pozitive, dar și cu riscuri de interpretări greșite.

Am putea înțelege greșit cuvintele lui Pavel ca pe o chemare la folosirea armelor sau la agresivitate. Pavel însă accentuează unitatea, vorbirea care zidește și bunătatea. El descrie vestea bună a lui Dumnezeu ca „Evanghelia păcii” (6:15). Prin această metaforă militară, biserica nu este îndemnată să facă război în sensul obișnuit, ci să aducă pacea în lupta spirituală cu răul. Pavel intră pe câmpul mării lupte și ne cheamă să ne înrolăm în armata lui Dumnezeu. Cu Dumnezeu mergând înaintea noastră și echipați din cap până în picioare cu armura pe care ne-a oferit-o, nu putem da greș. Biruința este asigurată.

Studiu zilnic: Psalmii 134 – 140; Ellen G. White, Rugăciunea, capitolul 32 (ultimele 15 paragrafe – de la textul din Coloseni 2:10).

1. Ce face Domnul în cer, pe pământ, în mări și adâncuri?

---

2. În câte versete se repetă expresia „în veac ține îndurarea Lui” în Psalmul 136?

---

3. Unde își atârnavă harpele israeliții?

---

4. Unde se închina David?

---

5. De ce învățătura Scripturii nu are un efect mai mare asupra tinerilor?

Privire generală

În timp ce Epistola către efeseni este cheia principală, codul care deschide înțelegerea tuturor celorlalte epistole pauline, studiul din această săptămână este cheia care deschide întreg studiul asupra Epistolei către efeseni, după cum urmează:

Secțiunea de duminică rezumă perspectiva uimitoare a lui Pavel asupra planului etern și istoric al lui Dumnezeu de a crea și a răscumpăra.

Secțiunea de luni rezumă capitolul 2 din Efeseni, care descrie explicit sumbra stare umană de păcat și de moarte, care este o stare fără perspective, fără speranță, fără Hristos și fără Dumnezeu în lume. Dar Pavel – și Biblia în general – nu încheie cu această descriere sumbră. În schimb, el detaliază elementele fundamentale ale Evangheliei, taina lui Dumnezeu, care aduce speranță omenirii: prin Hristos și împreună cu Hristos, Dumnezeu ne învie și ne înalță în sanctuarul Său din locurile cerești. Mai mult, prin Hristos și împreună cu Hristos, devenim noul templu al lui Dumnezeu pe pământ. Această transformare se face prin har, iar harul este temelia credinței, vieții și misiunii creștine.

Capitolul 3, recapitulat în secțiunea de marți, evidențiază taina lui Dumnezeu, adică faptul că a creat biserica.

Secțiunea de miercuri (care reia capitolul 4 din Efeseni) explică modul în care scopul dublu al lui Dumnezeu este atins atunci când copiii Săi din întreaga lume sunt uniți în adevărata evlavie, în folosirea darurilor lor spirituale și în misiune. De aceea unitatea nu este opțională pentru existența bisericii.

După cum accentuează secțiunea de joi (care recapitulează capitolul 5 din Efeseni), nu putem ajunge la unitate dacă nu renunțăm la înălțarea de sine de care am dat dovadă în trecut. Ajungem la unitate numai atunci când ne îmbrățișăm noua identitate și umblăm în Hristos. Această transformare profundă în Hristos va afecta, de asemenea, toate aspectele vieții noastre, inclusiv familia (soți, soții și copiii), societatea (grupurile și clasele sociale) și viața personală.

Secțiunea de vineri (Efeseni 6) ne cheamă să vedem biserica drept o armată dinamică și unită, bine echipată pentru misiunea ei – aceea de a proclama Evanghelia păcii lui Dumnezeu. Numai această pace a lui Hristos – și prin Hristos – ne va asigura succesul și viața. Biruința este

asigurată în Hristos. Succesul nostru depinde de noi, dacă rămânem pe poziția de a crede cu adevărat în biruința Domnului Hristos și de a acționa în consecință.

Tema studiului

Studiul din această săptămână este o sinteză a întregii Epistole către efeseni, o încercare de a evidenția și îmbina temele ei principale.

Comentariu

Taina Evangheliei

În inima Epistolei lui Pavel către efeseni pulsează fascinația lui pentru Evanghelie ca o taină acum descoperită. Își începe epistola apreciind faptul că Dumnezeu „a binevoit să ne descopere taina voii Sale” (Efeseni 1:9), iar această taină este despre cum „am fost făcuți și moștenitori” (1:11). Această taină nu este despre starea noastră disperată și întunecată (2:1-4) sau despre distanța, divizările și dușmănia pe care păcatul le-a adus în viața noastră, în familia noastră și în societate (2:11,12). Motivul acestor divizări și dușmăniei nu este deloc o taină pentru noi în starea noastră păcătoasă. Nici incapacitatea noastră de a rezolva problema păcatului și a morții nu este un mister (2:9; Ioan 1:13). După cum o demonstrează istoria în repetate rânduri, cu toții suntem dureros de conștienți de faptul că niciun plan omenesc nu ne poate scoate din câmpul gravitațional al găurii negre a păcatului. În schimb, taina despre care vorbește Pavel este miracolul de nepătruns al iubirii lui Dumnezeu pentru noi. Am crezut că Dumnezeu nu ne iubește. Am crezut că ne-a uitat. Am crezut că îi preferă pe evrei și că aceia care nu erau evrei erau proscrisi. Am crezut că, de asemenea, cauza evreilor a fost pentru totdeauna pierdută atunci când L-au respins pe Isus ca Mesia.

Se pare că ne-am înșelat cu privire la Dumnezeu în toate aceste aspecte. Când Dumnezeu i-a dezvăluit lui Pavel tainele Sale, Pavel a fost șocat. De aceea, deși întreaga epistolă descrie această taină din diverse perspective, apostolul revine și, în centrul epistolei, o numește „taina aceasta” (3:3,9) și „taina lui Hristos” (3:4), iar la finalul epistolei, „taina Evangheliei” (6:19). Acest mister este cu atât mai valoros, explică Pavel, cu cât realizăm că le-a fost ascuns oamenilor în secolele și mileniile trecute, iar Dumnezeu a ales oamenii din generația lui Pavel să trăiască în acel timp istoric unic, în care taina tainelor le-a fost descoperită pe deplin pentru a fi văzută de toți (Efeseni 3:9; Romani 16:25; 1 Corinteni 2:7; Coloseni 1:26,27; 2:2). Ce privilegiu, ce slavă!

Putem vedea cum Pavel efectiv jubilează datorită acestei mari descoperiri. Întreaga lui viață este afectată, de fapt nu, mai mult, a fost transformată de Evanghelia adevărului. La fel ca în parabola comorii ascunse, spusă de Isus (Matei 13:44), Pavel „a vândut” tot ce avea pentru a obține și a intra în posesia acestei comori secrete (Filipeni 3:4-8). Fața sa le transmitea altora că știa ceva ce alții nu știau. Cu toate acestea, spre deosebire de vânzătorul de comori (Matei 13:44) sau spre deosebire de slujitorul necredincios (Matei 25:18), Pavel nu și-a ascuns comoara tainică în pământ. Dimpotrivă, când Dumnezeu i-a descoperit taina Sa, Pavel s-a lansat într-un turneu mondial pentru a le spune tuturor despre această taină. Acest mister este despre faptul că Dumnezeu este iubire. El ne-a creat din iubire și a murit în locul nostru, pentru că El este iubire. Ne-a înviat pentru a locui cu El în Duhul în locașul Său cel sfânt, pentru că El este iubire. El a luptat pentru noi, pentru că El este iubire. Și Se va întoarce să ne ia, pentru că El este iubire. Acest mister, în cuvintele lui Pavel, este: „Hristos în voi, nădejdea slavei” (Coloseni 1:27).

Sfârșitul mării lupte

Într-o zi, istoria păcatului se va încheia, dar taina lui Dumnezeu nu se va sfârși. În descrierea sfârșitului mării lupte, limbajul și etosul lui Ellen G. White se armonizează perfect și reverberază cu înălțarea sufletească a lui Pavel în Epistola sa către efeseni:

Toate comorile universului vor fi deschise pentru a fi studiate de cei răscumparați de Dumnezeu. Eliberați de natura muritoare, ei se îndreaptă în zbor neobosit către lumi îndepărtate – lumi care au tremurat întristate la vederea scenelor nenorocirii umane și care au intonat cântări de bucurie ori de câte ori un suflet s-a pocăit. Cu o încântare de nedescris, copiii lui Dumnezeu de pe pământ devin părtași la bucuria și la înțelepciunea ființelor necăzute în păcat. Ei au acces la cunoștințele acumulate secole de-a rândul în urma contemplării lucrării mâinilor lui Dumnezeu. Cu o vedere nediminuată, ei admiră grandoarea creației – sori, stele și sisteme gravitând în ordinea stabilită în jurul tronului Divinității. Pe toate lucrurile, de la cel mai mic până la cel mai mare, este scris Numele Creatorului și în toate se manifestă bogățiile puterii Sale.

Apoi anii veșniciei, pe măsură ce se scurg, vor aduce revelații tot mai bogate și mai glorioase ale lui Dumnezeu și ale lui Hristos. Cu cât va crește cunoașterea, cu atât vor crește iubirea, adorarea și fericirea.

Cu cât oamenii Îl vor cunoaște mai mult pe Dumnezeu, cu atât admirația lor pentru caracterul Său va fi mai mare. Când Isus le va destăina comorile răscumpărării și victoriile uimitoare din marea luptă cu Satana, inima celor răscumparați va fi mișcată de o devoțiune și mai arzătoare și vor atinge harpele de aur cu și mai mare entuziasm. De zece mii de ori zece mii și mii de mii de voci se unesc pentru a înălța coruri mărețe de laudă.

„Și pe toate fapăturile care sunt în cer, pe pământ, sub pământ, pe mare și tot ce se află în aceste locuri le-am auzit zicând: «Ale Celui ce șade pe scaunul de domnie și ale Mielului să fie lauda, cinstea, slava și stăpânirea în vecii vecilor!»” (Apocalipsa 5:13).

Marea luptă s-a sfârșit. Păcatul și păcătoșii nu mai există. Universul întreg este curat. O singură vibrație de armonie și bucurie pulsează prin vasta creație. De la Acela care a creat toate lucrurile se revarsă viața, lumina și fericirea, prin toate sferile spațiului infinit. De la atomul cel mai mic până la lumile cele mai mari, toate lucrurile, însuflețite și neînsuflețite, în frumusețea lor neumbrită și cu bucurie desăvârșită, declară că Dumnezeu este iubire.” (Ellen G. White, *Tragedia veacurilor*, p. 677, 678)

Aplicație

1. Acesta este un studiu recapitulativ. Încurajează-i pe membrii grupei să facă propriul rezumat al Epistolei către efeseni și să îl împărtășească în cadrul grupei Școlii de Sabat.
2. Care sunt cele trei teme principale care se găsesc în Epistola lui Pavel către efeseni? Cum se leagă aceste teme una de alta? Cere-le membrilor grupei să spună care li se pare tema principală și care, temele secundare?
3. Invită-i pe membrii grupei să își imagineze că sunt invitați să plan-teze o biserică într-o zonă neevangelizată. Cum ar putea să îi ajute Epistola lui Pavel către efeseni să se pregătească pentru un astfel de proiect curajos? Cere-le să identifice în Efeseni teme care ar constitui un mesaj de evangelizare pentru această zonă albă. În ce ordine ar prezenta membrii grupei tale aceste teme? De asemenea, cere-le să identifice principiile pe baza cărora ar putea înființa o biserică plină de viață, cât mai apropiată de modelul pe care apostolul Pavel și l-a imaginat și prezentat în epistola sa.

Principiile sugerate de membrii grupei ar trebui să fie de folos pentru dezvoltarea unei biserici pline de bucuria mântuirii. Ce alte principii pot identifica membrii grupei care ar contribui la unirea noilor membri cu Hristos și a unora cu alții în viața și misiunea bisericii? Ce principii ar inspira biserica să fie condusă de puterea Duhului Sfânt prin daruri spirituale?

4. Îndrumă-i pe membrii grupei să identifice principii (din Efeseni) studiate în acest trimestru care i-ar putea ajuta să dobândească un stil de viață în concordanță cu Evanghelia, principii care ar duce la familii fericite și ar construi relații sănătoase între diferite grupuri de oameni.
5. Dacă membrii grupei tale au memorat pasaje din Efeseni, încurajează-i să le recite în cadrul programului de închinare.

IULIE

1. S. Coloseni 3:13
s. a. B 21:03, CT 20:52, IS 21:09, MS 21:18,
SM 21:30, DJ 21:12, AR 21:28

2. D. Efeseni 6:4
3. L. Efeseni 5:25
4. M. Zaharia 10:12
5. M. 1 Corinteni 4:3,4
6. J. 2 Petru 1:3-4
7. V. Iacov 3:17

s. a. B 21:02, CT 20:51, IS 21:06, MS 21:16,
SM 21:28, DJ 21:10, AR 21:26

8. S. Ioan 8:28

s. a. B 21:01, CT 20:50, IS 21:06, MS 21:16,
SM 21:27, DJ 21:10, AR 21:26

9. D. Exodul 18:17,18
10. L. Ieremia 29:11
11. M. Daniel 12:3
12. M. Psalmii 18:2
13. J. Ioan 6:27
14. V. Maleahi 3:17

s. a. B 20:58, CT 20:47, IS 21:02, MS 21:12,
SM 21:24, DJ 21:07, AR 21:22

15. S. Luca 1:6

s. a. B 20:57, CT 20:46, IS 21:01, MS 21:11,
SM 21:23, DJ 21:06, AR 21:22

16. D. Luca 18:27
17. L. Proverbele 15:33
18. M. Evrei 4:9
19. M. 1 Samuel 30:6
20. J. 1 Timotei 4:12
21. V. Matei 19:14

s. a. B 20:53, CT 20:42, IS 20:56, MS 21:06,
SM 21:17, DJ 21:01, AR 21:16

22. S. Coloseni 3:23

s. a. B 20:52, CT 20:41, IS 20:55, MS 21:05,
SM 21:16, DJ 21:00, AR 21:15

23. D. Matei 4:4
24. L. 1 Tesaloniceni 5:16
25. M. Efeseni 3:14,15
26. M. Matei 19:13-15
27. J. Efeseni 3:20
28. V. Efeseni 5:22,25; 6:1,4

s. a. B 20:45, CT 20:35, IS 20:48, MS 20:58,
SM 21:09, DJ 20:54, AR 21:09

29. S. Proverbele 3:33

s. a. B 20:44, CT 20:33, IS 20:47, MS 20:57,
SM 21:08, DJ 20:53, AR 21:07

30. D. Deuteronomul 6:6-9
31. L. 1 Petru 3:8

AUGUST

1. M. Isaia 50:4 pp.
2. M. Matei 6:20
3. J. Romani 12:10
4. V. Coloseni 3:12

s. a. B 20:37, CT 20:26, IS 20:39, MS 20:49,
SM 20:59, DJ 20:46, AR 20:59

5. S. 1 Cronici 19:13
- s. a. B 20:36, CT 20:25, IS 20:37, MS 20:47,
SM 20:58, DJ 20:44, AR 20:58

6. D. Geneza 33:4
7. L. Matei 16:27
8. M. Faptele 20:35
9. M. Efeseni 6:4
10. J. Proverbele 22:6
11. V. Ieremia 31:3

s. a. B 20:27, CT 20:16, IS 20:28, MS 20:38,
SM 20:48, DJ 20:36, AR 20:49

12. S. Iov 1:5
- s. a. B 20:26, CT 20:15, IS 20:26, MS 20:37,
SM 20:47, DJ 20:35, AR 20:47

13. D. 1 Petru 5:8
  14. L. Proverbele 28:13
  15. M. Iacov 1:5
  16. M. Proverbele 25:11
  17. J. Geneza 33:5
  18. V. Judecătorii 13:12
- s. a. B 20:16, CT 20:06, IS 20:16, MS 20:27,
SM 20:36, DJ 20:25, AR 20:37

19. S. Psalmii 71:17
- s. a. B 20:15, CT 20:04, IS 20:14, MS 20:25,
SM 20:34, DJ 20:24, AR 20:36

20. D. Deuteronomul 6:7
21. L. Efeseni 4:32
22. M. 2 Împărați 5:3
23. M. Deuteronomul 4:9
24. J. Matei 25:40
25. V. Luca 10:33

s. a. B 20:05, CT 19:54, IS 20:03, MS 20:14,
SM 20:23, DJ 20:14, AR 20:25

26. S. Matei 18:20
- s. a. B 20:03, CT 19:52, IS 20:01, MS 20:12,
SM 20:21, DJ 20:12, AR 20:23

27. D. Psalmii 24:1
28. L. 1 Petru 4:8-10
29. M. Luca 2:46
30. M. Exodul 22:21
31. J. 1 Timotei 5:8

SEPTEMBRIE

1. V. Matei 15:32
s. a. B 19:52, CT 19:42, IS 19:50, MS 20:01,
SM 20:10, DJ 20:01, AR 20:12

2. S. 1 Corinteni 9:25
s. a. B 19:51, CT 19:40, IS 19:48, MS 19:59,
SM 20:08, DJ 20:00, AR 20:10

3. D. Proverbele 31:28,29

4. L. 1 Corinteni 7:23
5. M. 2 Corinteni 2:14
6. M. Efeseni 1:7
7. J. 1 Corinteni 11:1
8. V. Filipeni 1:6

s. a. B 19:40, CT 19:29, IS 19:36, MS 19:48,
SM 19:56, DJ 19:49, AR 19:59

9. S. Luca 16:10
s. a. B 19:38, CT 19:27, IS 19:34, MS 19:46,
SM 19:54, DJ 19:47, AR 19:57

10. D. Daniel 6:10

11. L. Luca 4:27
12. M. Filipeni 4:7
13. M. Coloseni 1:19
14. J. Proverbele 31:26,28
15. V. Proverbele 13:24

s. a. B 19:27, CT 19:16, IS 19:22, MS 19:34,
SM 19:41, DJ 19:36, AR 19:45

16. S. Proverbele 3:27
s. a. B 19:25, CT 19:14, IS 19:20, MS 19:32,
SM 19:39, DJ 19:34, AR 19:43

17. D. Romani 15:7

18. L. 2 Corinteni 3:18
19. M. Matei 25:23
20. M. Apocalipsa 12:12
21. J. Geneza 18:19
22. V. Matei 6:34

s. a. B 19:13, CT 19:03, IS 19:08, MS 19:20,
SM 19:27, DJ 19:23, AR 19:31

23. S. Matei 5:14
s. a. B 19:12, CT 19:01, IS 19:06, MS 19:18,
SM 19:25, DJ 19:21, AR 19:29

24. D. Romani 5:5

25. L. Matei 4:19
26. M. Isaia 6:8
27. M. Deuteronomul 4:9
28. J. Psalmii 19:10
29. V. Deuteronomul 1:30

s. a. B 19:00, CT 18:50, IS 18:54, MS 19:06,
SM 19:12, DJ 19:10, AR 19:17

30. S. Evrei 12: 2
s. a. B 18:58, CT 18:48, IS 18:52, MS 19:04,
SM 19:10, DJ 19:08, AR 19:15

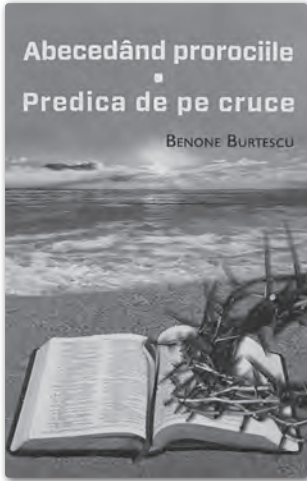
Aprofundează cele 3 epistole majore ale apostolului **Pavel**, citind comentariul competent, detaliat și ușor de înțeles al profesorului emerit **George R. Knight**.

În **Epistola către galateni** se regăsește cel mai amplu material autobiografic al apostolului Pavel, cea mai fermă punere în contrast a Evangheliei lui Hristos cu alte evanghelii ale oamenilor și cea mai clară distincție între faptele legii și roadele Duhului.

Considerată „cea mai importantă lucrare de teologie creștină scrisă vreodată” (James Dunn), **Epistola către romani** schimbă și astăzi viața cititorilor ei, care găsesc exprimate în ea: supremul principiu de mântuire, puterea Evangheliei de schimbare, speranța pentru o viață împlinită, precum și sfaturi pentru un creștinism autentic.

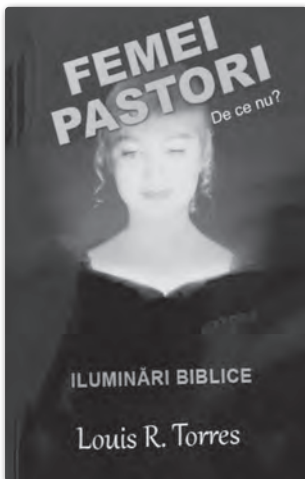
Îndrăgită de mulți și văzută drept capodopera scrierilor lui Pavel, **Epistola către efeseni** transmite o așa forță, maturitate și inspirație, încât se poate regăsi în lista de lecturi inspirate a oricărui cititor din secolul XXI interesat atât de teologie, cât și de viața creștină practică.

ALEGE VIAȚA
PUBLISHING

Ofertă de carte Editura Alege Viața

www.edituraalegeviata.ro • alegeviata.publ@gmail.com • Tel.: 0766 468 979

Abonamente pentru anul 2024

Dragi surori și frați în slujire,

Suntem plini de recunoștință la adresa lui Dumnezeu, care ne-a purtat pe brațele iubirii Sale veșnice și ne-a dat putere să mergem înainte în ciuda problemelor tot mai mari din jurul nostru. Suntem mulțumitori pentru fiecare titlu pe care am reușit să îl pregătim, dar mai ales pentru zelul și pentru dorința dumneavoastră fierbinte de a-L cunoaște pe Dumnezeu și de a le spune și altora despre iubirea Lui, răspândind Cuvântul vieții.

Suntem bucuroși să vă anunțăm că începe o nouă perioadă de abonare, care se va încheia pe 2 octombrie pentru studiile Școlii de Sabat și pe 6 noiembrie pentru reviste. Este și acesta un mare motiv de recunoștință, pentru că în ciuda dificultăților din jur avem credința că Dumnezeu ne va ajuta să ducem mai departe misiunea încredințată de El și în anul 2024. Din cauza inflației și a costurilor tot mai mari cu materia primă și cu utilitățile, am fost nevoiți să actualizăm prețurile abonamentelor atât la studiile biblice, cât și la reviste și devoționale.

O noutate pe care o veți observa în talonul de la pagina 192 va fi publicația *Adventist Frontiers*, o revistă pe care unii dintre dumneavoastră deja o cunoașteți. Aceasta va avea o apariție trimestrială și va fi livrată doar împreună cu studiile Școlii de Sabat. Este o revistă misionară, cu articole scurte, cu grafice și informații de actualitate din sfera misionară adventistă. Este tradusă și realizată de *Adventist Frontiers Missions Europe* – o organizație care urmărește să planteze biserici în zone la care se ajunge cel mai greu și să prezinte Evanghelia acelor oameni care sunt abordați cel mai puțin.

Există și o modificare legată de știrile misionare. Astfel, în loc de o broșură pentru fiecare trimestru, vom avea o carte ce va îngloba atât știrile misionare pentru anul 2024, cât și comentariile pentru zecimi și daruri. Din păcate, din cauza numărului mic de cititori, știrile misionare pentru copii nu vor mai fi nici traduse, nici tipărite.

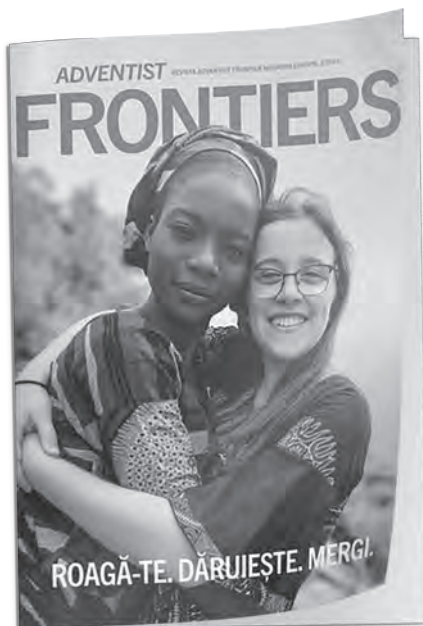
De asemenea, la fel ca în anii trecuți, devoționalul pentru tineri nu se va mai putea comanda prin Departamentul Tineret al Conferinței, ci doar prin talonul de abonament de pe pagina următoare. Vă încurajăm să nu uitați să îl comandați pentru tinerii și pentru adolescenții din familia dumneavoastră.

La Școala de Sabat copii, vom continua aceeași serie de studii, iar ghidurile pentru instructori vor fi și în 2024 disponibile pe site-ul Editurii Viață și Sănătate la începutul fiecărui trimestru.

Vă încurajăm, ca de fiecare dată, ca și în anul 2024 să vă gândiți la posibilitatea ca, pe lângă abonamentele pe care le faceți pentru familia dumneavoastră, să faceți un abonament cadou, fie la una dintre revistele noastre, fie la studiile Școlii de Sabat pentru adulți sau copii, pe care să îl oferiți unui prieten sau unei persoane pe care doriți să o vedeți alături de Dumnezeu. Credem din toată inima că aceste resurse trebuie să fie o binecuvântare nu doar pentru noi, ci și pentru cei de lângă noi.

Vă dorim din inimă să fiți binecuvântați din belșug cu viață și sănătate!

Cu aleasă apreciere,
Echipa Editurii Viață și Sănătate

FORMULAR COMANDĂ INDIVIDUALĂ – A

Completați și predați acest formular responsabilului cu literatura.

Termenul-limită pentru depunerea comenzii individuale: 7 octombrie 2023

Nume și prenume: _____ Tel.: _____

Cod	Studii biblice + alte publicații	Preț abon./lei	Nr. abon.	Preț total
54100	Majori, ediția standard, alb-negru	36		
54101	Majori, ediția instructori, alb-negru	50		
54102	Majori, ediția standard + devoțional, color	70		
54103	Comentarii Ellen G. White	32		
54104	Știri misionare + Comentarii zecimi și daruri	32		
54105	Adolescenți	44		
54107	Juniori	40		
54109	Primară	40		
54111	Grădiniță	40		
54113	Primii pași	40		
54116	Prelegeri pentru Săptămâna de Rugăciune 2023 (Doar pentru cei care nu sunt abonați la <i>Curierul Adventist</i>)	8		
59320	<i>Adventist Frontiers</i> (revistă cu 4 apariții pe an)*	24		
54117	Devoțional – 2024	30		
54119	Devoțional pentru femei – 2024	30		
57111	Devoțional pentru tineri – 2024	35		
54120	<i>Zile de bine</i> – agendă pentru femei – 2024	30		
	Calendar perete – 2024	Gratuit		
54121	Calendar agendă – 2024	5		
54125	Făgăduințe (suplimentar)	0,20		
Total:				

De reținut: Ghidurile de instructori Adolescenți, Juniori, Primară, Grădiniță și Primii pași vor fi disponibile GRATUIT, pe site-ul www.viatasisanatate.ro și pe site-ul Departamentului Școala de Sabat.

* *Adventist Frontiers* este o revistă misionară despre predicarea Evangheliei la oamenii abordați cel mai puțin și cel mai greu. Se livrează trimestrial, cu studiile biblice.

FORMULAR COMANDĂ INDIVIDUALĂ – B

Termenul-limită pentru depunerea comenzii individuale: 4 noiembrie 2023

Cod	Reviste	Preț abonament pe an/lei	Ofertă abonare în perioada 28 aug.– 6 nov.**	Nr. abonamente	Preț total
54122	<i>Curierul Adventist</i> (12 apariții pe an)	95	80		
54123	<i>Viață + Sănătate</i> (12 apariții pe an)	105	90		
54124	<i>Semnele timpului</i> (12 apariții pe an)	120	100		
Total:					

** Ofertă valabilă pentru abonamentele achitate și înregistrate în intervalul 28 august – 6 noiembrie 2023. Pentru a putea fi înregistrate abonamentele, taloanele trebuie să fie însoțite de dovada plății.